

RAPORT O STANIE MIASTA KOŁOBRZEG

2008

Opracowano w **Wydziale Rozwoju Miasta** Urzędu Miasta Kołobrzeg w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu Miasta oraz jednostek i podmiotów zewnętrznych.

Opracowała: Agnieszka Marcholewska - Podinspektor ds. Strategii Rozwoju Miasta

Kołobrzeg 2008

Szanowni Państwo,

oddaję w Państwa ręce kolejną edycję raportu o stanie miasta dotyczącego możliwie całego spektrum obszarów - sfery ekologiczno-przestrzennej, gospodarczej, społecznej, samorządowej, związanych z szeroko rozumianym funkcjonowaniem miasta – działalnością nie tylko samorządu i jednostek zależnych, lecz także wielu instytucji znajdujących się na terenie miasta lub obejmujących swoim zasięgiem działania miasto Kołobrzeg.

Poniższa publikacja dokumentuje funkcjonowanie Kołobrzegu w 2008 roku. Niektóre z tematów obejmują szeroką perspektywę czasową, w celu zobrazowania dynamiki zachodzących zjawisk. Uzyskanie części danych dotyczących 2008 roku nie zawsze było możliwe m.in. z powodu zmian organizacyjnych podmiotów, zmian merytorycznych wykonawców zadań - wobec tego starano się odwoływać do danych dostępnych. Nie wszystkie instytucje dysponowały również w okresie zbierania informacji danymi statystycznymi za rok 2008, w związku z niezakończeniem okresu sprawozdawczego. W przypadku najistotniejszych dziedzin życia społecznego zobrazowano tendencje zachodzące w Kołobrzegu na tle innych miast o podobnej funkcji, leżących na wybrzeżu oraz na tle kraju.

Druga edycja raportu jest dokumentem obszerniejszym od poprzedniego – życie naszego Miasta staje się bowiem z roku na rok coraz bogatsze, zatem jego „sportretowanie” wymaga kilkuset stron danych.

Mam nadzieję, że poniższa publikacja będzie jednocześnie asumptem do rozważań nad możliwościami ugruntowania zjawisk pozytywnych oraz sposobem niwelowania zjawisk negatywnych. Jestem przekonany, że na kartach niniejszej publikacji Czytelnicy znajdą wierny portret kołobrzесьkiego życia w minionym roku w niemal wszystkich jego przejawach. Serdecznie zachęcam do sięgania po Raport zawsze, gdy potrzebować będą Państwo wiarygodnej wiedzy o Kołobrzegu

Chciałbym podziękować wszystkim podmiotom i instytucjom za udostępnienie danych, wiedząc iż w wielu przypadkach znalezienie szczegółowych i odległych informacji wiązało się z dużym wysiłkiem.

Prezydent Miasta Kołobrzeg

Janusz Gromek

SPIS TREŚCI:

1.	Organizacja zarządzania miastem.....	6
2.	Sfera funkcjonalno-przestrzenna.....	11
2.1.	Rozwój przestrzenny miasta.....	11
2.2.	Gospodarowanie terenami miejskimi	15
3.	Infrastruktura techniczna.....	20
3.1.	Transport i komunikacja i łączność.....	20
3.2.	Mieszkalnictwo.....	27
3.2.1.	Zasób mieszkaniowy miasta.....	27
3.2.2.	Komunalny zasób mieszkaniowy.....	30
3.3.	Gospodarka wodno-ściekowa.....	33
3.4.	Ciepłownictwo.....	38
3.5.	Elektroenergetyka.....	40
3.6.	Gazownictwo.....	42
3.7.	Zieleń miejska.....	44
3.8.	Zanieczyszczenie i ochrona środowiska, gospodarka odpadami, schronisko dla zwierząt.....	47
3.8.1.	Emisja zanieczyszczeń.....	47
3.8.2.	Stan sanitarny kąpielisk.....	48
3.8.3.	Gospodarka odpadami.....	49
3.8.4.	Schronisko dla zwierząt.....	53
3.9.	Inwestycje Miejskie.....	54
4.	Infrastruktura społeczna.....	57
4.1.	Edukacja.....	57
4.1.1.	Wychowanie przedszkolne.....	58
4.1.2.	Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne.....	61
4.1.3.	Szkolnictwo ponadgimnazjalne.....	66
4.1.4.	Szkoły artystyczne.....	69
4.1.5.	Szkolnictwo wyższe.....	70
4.1.6.	Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne.....	71
4.2.	Kultura i media.....	72
4.3.	Sport.....	88
4.4.	Ochrona zdrowia oraz pomoc społeczna.....	99
4.4.1.	Stan sanitarny miasta i sytuacja epidemiologiczna.....	99
4.4.2.	Funkcjonowanie służby zdrowia.....	101
4.4.3.	Profilaktyka i promocja zdrowia.....	104

4.4.4.	Pomoc społeczna.....	107
4.5.	Bezpieczeństwo publiczne.....	114
4.5.1.	Przestępczość.....	114
4.5.2.	Działanie wymiaru sprawiedliwości.....	117
4.5.3.	Ochrona przeciwpożarowa.....	119
4.5.4.	Działalność Straży Miejskiej.....	121
4.5.5.	Obrona cywilna.....	123
4.6.	Demografia.....	124
5.	Strefa gospodarcza.....	138
5.1.	Gospodarka.....	138
5.1.1.	Turystyka.....	144
5.1.2.	Uzdrowisko.....	155
5.1.3.	Gospodarka Morska.....	158
5.2.	Rynek Pracy.....	163
5.2.1.	Pracujący.....	163
5.2.2.	Bezrobocie.....	170
5.3.	Sytuacja ekonomiczna ludności.....	178
6.	Finanse samorządu.....	180
6.1.	Dochody miasta.....	181
6.2.	Wydatki miasta.....	187
7.	Strategia Rozwoju Kołobrzegu.....	197
	Źródła informacji.....	199
	Spis tabel.....	202
	Spis wykresów.....	206

1. ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA MIASTEM

Miasto Kołobrzeg jest gminą miejską leżącą w powiecie kołobrzeskim. Realizuje zadania wynikające ze Statutu Miasta (uchwała nr LIV/694/06 Rady Miejskiej w Kołobrzegu z dnia 14 września 2006 roku) oraz ustawy o samorządzie gminnym. Gmina Miasto Kołobrzeg ma za zadanie zaspokajać zbiorowe potrzeby wspólnoty gminnej poprzez realizację zadań własnych, głównie z zakresu: porządku i bezpieczeństwa publicznego, infrastruktury społecznej, infrastruktury technicznej oraz ładu przestrzennego i ekologicznego. Organem stanowiącym prawo oraz kontrolującym działalność Prezydenta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz pomocniczych jest Rada Miejska. Kadencja obecnej Rady rozpoczęła się 12 listopada 2006, w wyborach wybrano 21 radnych. Rozkład mandatów w radzie według przynależności do klubu radnych wygląda następująco: Klub Radnych Platforma Obywatelska -11 osób, Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości z CentroPrawicą Razem– 5 osób, Radni niezrzeszeni – 5 osób.

Organami wewnętrznymi rady są komisje Rady Miasta – organy o charakterze opiniodawczo-doradczym:

- Komisja Rewizyjna,
- Komisja ds. Budżetowo - Gospodarczych,
- Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych,
- Komisja Komunalna,
- Komisja Prawa, Porządku Publicznego i Spraw Obywatelskich,
- Komisja Uzdrowiskowa (utworzona w 2006 roku).

Liczba sesji w jakich uczestniczyli radni w 2008 wynosiła 11. W trakcie 2008 roku podjęto 153 uchwał. W 2008 roku radni zgłosili do Prezydenta Miasta ogółem 123 interpelacje i zapytania, w tym: 93 interpelacje na piśmie i 30 zapytań. W 2008 roku Prezydent Miasta Kołobrzeg wprowadził ogółem 340 zarządzeń w tym: Zarządzeń Prezydenta Miasta Kołobrzeg – 162, Zarządzeń Wewnętrznych Prezydenta Miasta Kołobrzeg – 178.

W celu wykonywania zadań Gmina Miasto Kołobrzeg posługuje się jednostkami pomocniczymi, organizacyjnymi, zawiera umowy oraz współdziała z innymi podmiotami. Jednostkami pomocniczymi, poprzez które wykonywane są zadania gminy są rady osiedli. Reprezentują one mieszkańców osiedla wobec organów administracyjnych oraz wszelkich podmiotów i instytucji działających na terenie miasta. Każde z osiedli posiada statut określający organizację i zakres działań osiedla. Organami osiedla są: Rada Osiedla - jako organ uchwałodawczy Osiedla oraz Zarząd Osiedla - jako organ wykonawczy Osiedla.

W 2008 roku funkcjonowało 9 rad osiedlowych:

- Rada Osiedla Nr 1 "Solne Zdroje",
- Rada Osiedla Nr 2 "Śródmiejskie",
- Rada Osiedla Nr 3,
- Rada Osiedla Nr 4,
- Rada Osiedla Nr 5 "Lęborskie",
- Rada Osiedla Nr 6,
- Rada Osiedla Nr 7 "Ogrody",
- Rada Osiedla Nr 8 "Rzemieślnicze" ,
- Rada Osiedla Nr 9 "Podczele".

Do najistotniejszych zadań organów Osiedla należy dbanie o zbiorowe potrzeby mieszkańców, w szczególności:

- organizowanie mieszkańców do załatwiania spraw związanych z życiem Osiedla,
- zapewnianie ścisłego współdziałania z organami administracyjnymi w rozpatrywaniu spraw związanych z życiem Osiedla,
- wyrażenie opinii, dla organów administracyjnych i innych jednostek pomocniczych,
- organizowanie prac mieszkańców na rzecz Osiedla,

- zarządzanie przekazanym mieniem komunalnym.

Gmina realizuje zadania własne również za pomocą spółek miejskich. Gmina Miasto Kołobrzeg w roku 2008 posiadała udziały w następujących spółkach:

- Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. w Kołobrzegu (zaopatrzenie w energię ciepłą), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- Komunikacja Miejska sp. z o.o. w Kołobrzegu (lokalny transport zbiorowy), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska sp. z o.o. w Kołobrzegu (usługi związane z oczyszczaniem miasta, składowaniem odpadów, konserwacją terenów zielonych, usługi pogrzebowe), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- Kołobrzesckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o. w Kołobrzegu (gminne budownictwo mieszkaniowe), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- Zarząd Portu Morskiego sp. z o.o. w Kołobrzegu (zarządzanie portem morskim), 100% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg,
- Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o. w Kołobrzegu (zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, oczyszczanie ścieków komunalnych), 51% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg, pozostałe 49% udziałów posiadają Gminy: Kołobrzeg, Ustronie Morskie, Dygowo, Sławoborze, Gościno, Siemyśl i Rymań,
- Spółka Akcyjna „Kotwica Kołobrzeg” 48% udziałów Gminy Miasto Kołobrzeg, pozostałą liczbę akcji posiada Stowarzyszenie Koszykówki Kołobrzesckiej „Kotwica Kołobrzeg”.

We wszystkich spółkach, funkcję zgromadzenia wspólników pełnił Prezydent Miasta Kołobrzeg, który przekazał pełnomocnictwo Zastępcy Prezydenta ds. Gospodarczych. W roku 2008 odbyły się 73 zwyczajne i nadzwyczajne posiedzenia, na których zostało podjętych 161 uchwał.

W 2008 roku miasto realizowało swoje zadania również za pomocą jednostek organizacyjnych, wśród których można wyróżnić:

- jednostki budżetowe: 5 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 3 zespoły szkół, 1 żłobek miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Centrum Promocji i Informacji Turystycznej,
- zakłady budżetowe: Zakład Budżetowy Przedszkoli Miejskich i Zakład Budżetowy Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- jednostki kultury: Galeria Sztuki Współczesnej, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Kultury.

Na zewnątrz gmina realizuje swoje zadania dzięki przynależności do związków oraz stowarzyszeń. Przedstawicielem w większości stowarzyszeń i związków jest Prezydent Miasta lub Radni Rady Miasta. Gmina Miasto Kołobrzeg jest członkiem (stan na 2008 rok) sześciu stowarzyszeń i związków komunalnych:

- Związek Miast i Gmin Morskich z siedzibą w Gdańsku (miasto Kołobrzeg przystąpiło do stowarzyszenia 17 lutego 1992 roku)
- Stowarzyszenie Gmin Uzdrowskich z siedzibą w Krynicy-Zdrój (miasto Kołobrzeg przystąpiło do stowarzyszenia 29 października 1990 roku)
- Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania z siedzibą w Szczecinie (miasto przystąpiło do stowarzyszenia 10 października 2000 roku)
- Związek Miast Polskich z siedzibą w Poznaniu (miasto Kołobrzeg przystąpiło do związku 30 marca 1999 roku)
- Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty z siedzibą w Karlinie (miasto Kołobrzeg przystąpiło do związku 13 kwietnia 1992 roku)
- 31 lipca 2007 roku Rada Miasta Kołobrzeg podjęła Uchwałę Nr XI/126/07 w sprawie uznania przez Gminę Miasto Kołobrzeg Statutu Międzynarodowego Związku Hanzy uchwalonego na 20 Zjeździe w Zwolle (Holandia) w dniu 27 maja 2000 roku.

Tabela 1.1.

KRAJOWE I MIĘDZYNARODOWE ZWIĄZKI I STOWARZYSZENIA MIĘDZYGMINNE, KTÓRYCH CZŁONKIEM JEST GMINA MIASTO KOŁOBRZEG	
stowarzyszenie/ związek	zakres działania
Związek Miast i Gmin Morskich	- dążenie do gospodarczego i kulturalnego rozwoju regionu nadmorskiego, - kreowanie wspólnej polityki gospodarczej, - współdziałanie w realizacji polityki morskiej państwa, - komunalizacja portów i przystani rybackich w sposób zabezpieczający interesy samorządów,
Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych	- wspieranie idei samorządu terytorialnego, - obrona wspólnych interesów uzdrowisk, - tworzenie odpowiednich regulacji prawnych dla działania gmin uzdrowiskowych,
Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania	prowadzenie wspólnych działań w zakresie ponadgranicznych kontaktów samorządowych m.in. poprzez: - koordynowanie i wspieranie współpracy przygranicznej w regionie, - wspieranie idei samorządu terytorialnego, - realizacja wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi i współpracy samorządów szczególnie w oparciu o środki z Unii Europejskiej,
Związek Miast Polskich	wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i kulturalnego rozwoju miast polskich,
Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty	ochrona i kształtowanie środowiska dorzecza rzeki Parsęty m.in. poprzez: - budowę lub pomoc w budowie i modernizacji oczyszczalni ścieków i urządzeń kanalizacyjnych mających wpływ na podwyższenie klasy czystości wód dorzecza Parsęty, - podejmowanie wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu, stanowiących podstawę dla rekreacji oraz turystyki, - edukacja ekologiczna,
Międzynarodowy Związek Miast - Nowa Hanza	celem jest odtworzenie ducha starej Hanzy jako związku wspólnoty życia jej mieszkańców poprzez kooperację pomiędzy miastami należącymi do związku; bazując na tradycji zamierza wnieść swój wkład w rozwój życia gospodarczego, kulturalnego i socjalnego jednoczącej się Europy, cele te zamierza realizować między m.in. poprzez: - wymianę doświadczeń kulturalnych i tradycji, - transfer wiedzy, doświadczeń oraz informacji, - wzmacnianie kontaktów gospodarczych i handlowych, - zaangażowanie młodych ludzi w rozwój Hanzy.

Źródło: www.zmigm.org.pl, www.sgurp.pl, www.pomerania.org.pl, www.zmp.poznan.pl, www.parseta.org.pl, www.hanse.org

Gmina poprzez realizację swoich zadań w celu rozwoju społecznego i gospodarczego prowadzi współpracę zagraniczną z kilkunastoma miastami. Obecnie Gmina Miasto Kołobrzeg posiada 7 umów partnerskich oraz 4 porozumienia z miastami z siedmiu państw:

- Niemcy: Berlin Pankow, Bad Oldesloe, Barth,
- Dania: Nexø, Nyborg
- Szwecja; Simrishamn, Landskrona
- Finlandia: Pori
- Belgia: Bruksela-Koekelberg
- Ukraina: Feodosja
- Włochy: Follonica

Najistotniejszymi dziedzinami współpracy są: wymiana młodzieży, współpraca między szkołami, udział w rozmaitych imprezach, konferencjach, nawiązywanie kontaktów pomiędzy

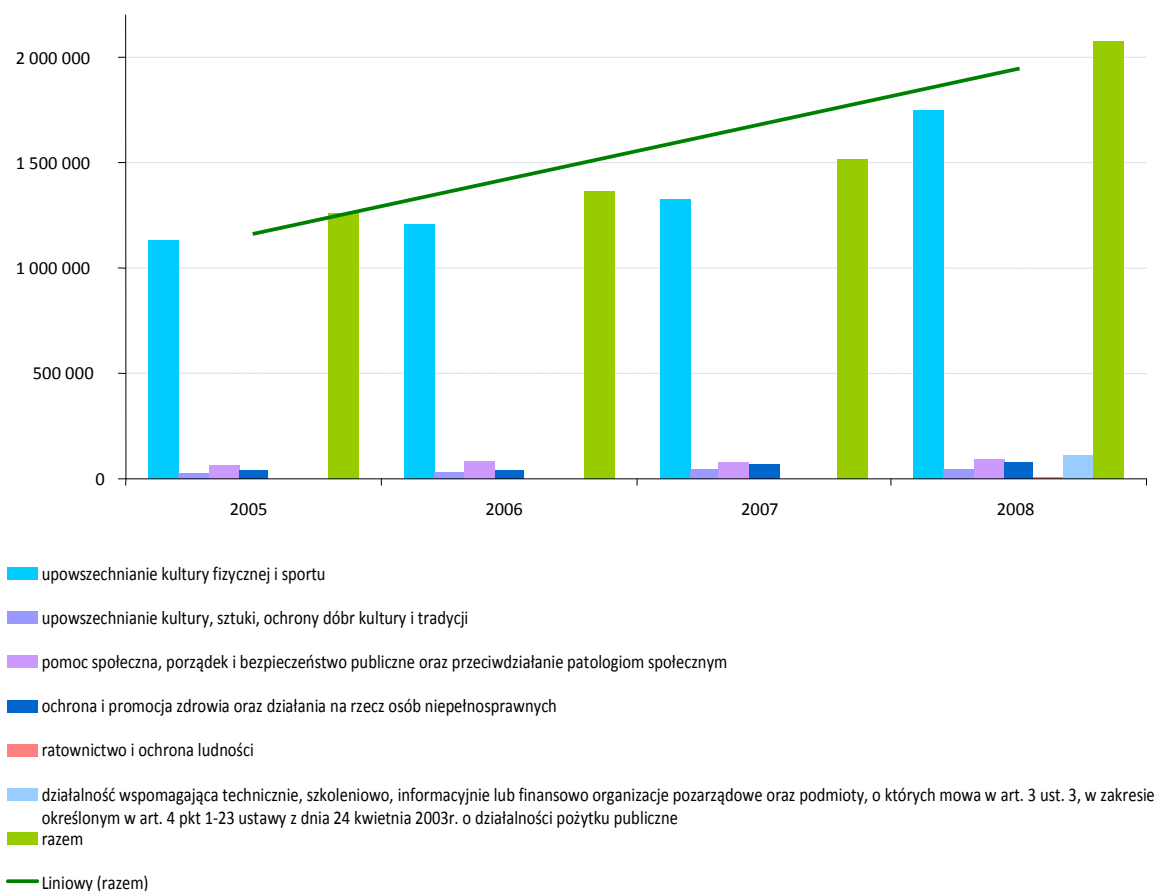
instytucjami, stowarzyszeniami, poparcie dla wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć ze środków zewnętrznych.

Formą realizacji zadań własnych miasta jest kooperacja z organizacjami pozarządowymi. Na terenie miasta oraz całego powiatu kołobrzeskiego nadzór nad organizacjami pozarządowymi pełni Starostwo Powiatowe. W rejestrze stowarzyszeń (z terenu całego powiatu) znajdują się: 4 fundacje, 52 stowarzyszenia o charakterze społecznym, 24 stowarzyszenia oświatowe, kulturalne, promocyjne i turystyczne, 5 stowarzyszeń zajmujących się ochroną środowiska i zwierząt, 22 Ochotnicze Straże Pożarne, 19 stowarzyszeń zwykłych, 43 stowarzyszenia kultury fizycznej, 29 uczniowskich klubów sportowych. Pod koniec 2008 roku liczba wszystkich stowarzyszeń działających na terenie powiatu wynosiła 192, z tego większość na terenie miasta. Nieznaczny odsetek stanowią organizacje pożytku publicznego – na terenie miasta Kołobrzeg działa 8 takich organizacji. Współpraca z organizacjami prowadzona jest głównie w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Miasto od 2005 ogłasza otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na rzecz realizacji zadań z zakresu pożytku publicznego oraz w ramach corocznie uchwalonego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi (nie muszą to być organizacje pożytku publicznego) udziela dotacji na realizację zadań z zakresu pożytku publicznego. Miasto przyznaje dotacje na realizację zadań z zakresu: kultury, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia i opieki społecznej w których miasto jest partnerem (współorganizatorem).

Wykres 1.1.

DOTACJE PRYZNANE ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM W LATACH 2005-2008 W ZŁ

Źródło: Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji Kultury i Sportu

Tabela 1.2.

DOTACJE PRYZNANE ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM W LATACH 2005 - 2008 W ZŁ				
zakres zadań	2005	2006	2007	2008
upowszechniania kultury fizycznej i sportu	1 131 532	1 204 146	1 319 980	1 745 589,29
upowszechnianie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji	23 278	32 000	50 000	49 000
pomoc społeczna, porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym	65 012	84 622,08	78 293	90 221,40
ochrona i promocja zdrowia oraz działania na rzecz osób niepełnosprawnych	41 000	41 000	70 478	77 071,00
ratownictwo i ochrona ludności	-	-	-	5 000,00
działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w art. 4 pkt 1-23 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	-	-	-	108 000,00
razem	1 260 822	1 361 768	1 518 751	2 074 881,69

Źródło: Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Kołobrzeg, Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kołobrzeg

Gmina Miejska współpracuje w szerokim zakresie z licznymi instytucjami znajdującymi się na terenie miasta będącymi częścią administracji zespolonej oraz niezespolonej podległej m.in. Wojewodzie Zachodniopomorskiemu, Marszałkowi Województwa Zachodniopomorskiego, Staroście Powiatowemu, organom administracji centralnej. Większość z poniższych instytucji znajdujących się na terenie miasta swoim zasięgiem obejmuje obszar całego powiatu kołobrzесьkiego:

- Starostwo Powiatowe
- Urząd Skarbowy
- Urząd Morski w Słupsku, Kapitanat Portu w Kołobrzegu
- Urząd Celny Szczecin, Oddział Celny
- Oddział Straży Granicznej
- Urząd Pocztowy Kołobrzeg
- Powiatowy Urząd Pracy
- Sąd Okręgowy
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
- Komenda Powiatowa Policji
- Prokuratura Rejonowa
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
- Powiatowy inspektor Weterynarii
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
- Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
- Zarząd Dróg Powiatowych
- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowe
- Regionalny Szpital w Kołobrzegu.

2. STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA

2.1. ROZWÓJ PRZESTRZENNY MIASTA

Kołobrzeg ma zróżnicowaną strukturę urbanistyczną. Posiada elementy zabudowy średniowiecznej, XIX-wiecznej oraz XX-wiecznej – powojennej i współczesnej. Na złożoność krajobrazu urbanistycznego miasta wpłynęły historyczne zachowane do dziś elementy oraz odbudowane po zniszczeniach dokonanych podczas działań II Wojny Światowej. W latach powojennych odbudowa miasta związana była z budową budynków mieszkalnych z tzw. wielkiej płyty. W śródmiejskiej części koncentruje się część zabudowy średniowiecznej oraz nowe budownictwo powstałe w latach 90-tych XX wieku, odtworzone na podobieństwo średniowiecznych kamienic miejskich zrealizowanych na zachowanych historycznych podziałach nieruchomości. Na uwagę zasługuje cenny układ urbanistyczny wywodzący się z tradycji budowy miast Hanzeatyckich (takich jak Gdańsk, Elbląg, Toruń, Lubeka) z charakterystycznymi prostopadłymi do nabrzeża (Parsęty)uliczkami handlowymi. Słabo uporządkowana struktura przestrzenna centrum miasta jest wynikiem przeplatania się kamienic z budynkami wielkopłytowymi powstałymi w latach 70 i 80-tych XX wieku. W centrum miasta zabudowa spełnia kilka funkcji: mieszkalną, usługową oraz administracyjną.

Przemianom gospodarczym, jakie dokonują się po transformacji ustrojowej, towarzyszy aktywizacja obszarów podmiejskich oferujących tereny pod zabudowę mieszkaniową. Od końca lat 80-tych XX wieku w mieście zaczęły powstawać nowe dzielnice mieszkaniowe, w których koncentruje się zabudowa złożona z budynków mieszkaniowych jednorodzinnych. W strefie nadmorskiej skoncentrowana jest zabudowa uzdrowska składająca się w przeważającej części z budynków sanatoryjnych oraz hotelowych i pensjonatowych.

W celu poprawy użyteczności przestrzeni miejskiej oraz stworzenia warunków dla przyszłego rozwoju realizowane są obecnie przedsięwzięcia skoncentrowane w centrum miasta, mające na celu rewitalizację obszarów zdegradowanych oraz przedsięwzięcia związane z ożywieniem terenów niezagospodarowanych. Niemniej przestrzeń miejska ma w przypadku Kołobrzegu bardzo wysoką wartość. Decyduje o niej wysoki udział różnych form terenów przyrodniczo cennych (także chronionych) i wód powierzchniowych. Dostępne są także tereny inwestycyjne umożliwiające niezbędne przekształcenia i zmianę funkcji w ramach tzw. rozwoju wewnętrznego. Rozwojowi zabudowy mieszkaniowej o coraz wyższym standardzie towarzyszy tworzenie nowych przestrzeni publicznych, lokalnych subcentrów i ośrodków usługowych. Obok walorów architektoniczno-urbanistycznych i przyrodniczo-krajobrazowych istnieją także bardzo duże możliwości rozwoju kultury.

Podstawowym instrumentem realizacji polityki przestrzennej są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym stanowią one prawo lokalne ustalające m.in. przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenu. Zadaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest w szczególności ustanowienie regulacji prawnych i standardów zapewniających jakość przestrzeni miasta, ochronę interesów publicznych oraz warunki prawno-przestrzenne rozwoju, w tym realizacji inwestycji. Plan miejscowy stanowi podstawę formułowania zasad zagospodarowania i zabudowy terenu w decyzjach administracyjnych. Jest także odniesieniem dla innych rozstrzygnięć i opinii uwarunkowanych zgodnością z jego ustaleniami.

Do końca 2008 roku uchwalone plany miejscowe obejmowały obszary o łącznej powierzchni 654 ha, co stanowiło 25,77 % powierzchni miasta ogółem. Na dzień 02.03.2009 roku powierzchnia zurbanizowana miasta wynosiła 1065 ha, a powierzchnia niezurbanizowana (tereny rolne, leśne, tereny wód, nieużytki ekologiczne oraz tereny różne) wynosiła 1502 ha.

Tabela 2.1.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2006-2008			
wyszczególnienie	2006	2007	2008
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone na podst. ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.			
plany obowiązujące ogółem w sztukach	13	13	11
pow. gminy objęta obowiązującymi planami miejscowymi ogółem w ha	189	189	178
łącna powierzchnia terenów przeznaczonych w planach pod zabudowę w ha	76	76	72
łącna powierzchnia terenów przeznaczonych w planach pod zabudowę mieszkaniową w ha	60	60	60
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone na podst. ustawy z dnia 27 marca 2003 r.			
plany obowiązujące ogółem	-	-	1
pow. gminy objęta obowiązującymi planami miejscowymi ogółem	-	-	282
łącna powierzchnia terenów przeznaczonych w planach pod zabudowę	-	-	144
łącna powierzchnia terenów przeznaczonych w planach pod zabudowę mieszkaniową	-	-	6
projekty planów ogółem w sztukach	9	9	2
powierzchnia gminy objęta projektami planów ogółem w ha	2 567	2 567	476
powierzchnia objęta projektami planów terenów nieobjętych obowiązującymi planami w ha	2 567	2 567	476
Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy			
wydane na podst. art. 50 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym			
wnioski o wydanie decyzji w sztukach	22	35	25
wydane ostateczne decyzje ogółem w sztukach	22	27	22
wydane na podst. art. 59 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym			
wnioski o wydanie decyzji w sztukach	310	265	209
wydane ostateczne decyzje ogółem w sztukach	128	164	154
wydane ostateczne decyzje o ustaleniu warunków dla zabudowy mieszkaniowej w sztukach	45	70	85
wydane ostateczne decyzje odmowne w sztukach	17	6	2

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego przyjęte w 2008 roku:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Kołobrzeg "5 - Trzebiatowska" o powierzchni 492 ha, (uchwalony 24.10.2008)
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Kołobrzeg "Uzdrowisko-Wschód" (uchwalony 18.02.2008).

Opis zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem poszczególnych stref ochronnych ¹

W Uzdrowisku Kołobrzeg dla celów związanych z ochroną walorów uzdrowiskowych zostały wydzielone (zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych) **3 strefy ochronne: A, B, C.**

Strefa ochronna „A” ze względu na specyfikę uzdrowiska Kołobrzeg i urbanizację niektórych obszarów, strefę „A” Uzdrowiska podzielono na strefę: wschodnią, oznaczoną symbolem „Aw” oraz zachodnią, oznaczoną symbolem „Az”. Powierzchnia obszaru ochrony uzdrowiskowej „A” odpowiednio wynosi: „Aw” – 472, 20 ha, „Az” – 56, 78 ha. Na podstawie art. 38 ust 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej

¹ Tekst pochodzi z „Operatu Uzdrowiskowego Uzdrowiska Kołobrzeg” opracowanego przez Stowarzyszenie Gmin Uzdrowiskowych RP Krynica-Zdrój, str.93-99

oraz o gminach uzdrowiskowych w strefie ochrony uzdrowiskowej „A” procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych nie może wynieść mniej niż 75%. Procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych w strefie ochrony uzdrowiskowej „A” tj. „Az” i „Aw” wynosi 84,82%.

Obszar ochrony uzdrowiskowej „Aw” jest zainwestowany w przeważającej części przez obiekty sanatoryjne i mieszkalne, sanatoryjne i wczasowe, sanatoryjno-uzdrowiskowe, szpitale, zakłady przyrodolecznictwa, czyli tereny usług lecznictwa uzdrowiskowego. Obszar jest także zainwestowany usługami komercyjnymi, sportowymi oraz mieszkalnymi.

Obszar ochrony uzdrowiskowej „Az” jest zabudowany jedynie w ok. 10%. Na przedmiotowym obszarze ochrony uzdrowiskowej „Az” zlokalizowany jest obszar ochronny siedlisk Natura 2000, cała strefa leży w terenie górniczym dla wód leczniczych i borowin, w obszarze górniczym „KOŁOBRZEG II” dla wód leczniczych. Zainwestowanie obiektami uzdrowiskowymi, komercyjnymi usytuowane jest w zachodniej części strefy ochronnej „Az”, lecz nie jest to zabudowa ścisła, ponieważ przedziela ją zieleni urządzona w postaci parków i skwerów. Pozostała część strefy ochronnej „Az” pokryta jest zielenią urządzoną (lasy, zadrzewienia, użytki, zielone, tereny rolne), lasami ochronnymi oraz terenami bagiennymi. W granicach obszaru „Az”, w jego 70% obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą nr XVIII/247/08 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 18 lutego 2008 roku. Teren, na którym zlokalizowana jest strefa „Az” jest częściowo uzbrojony. Uzbrojenie dotyczy wszystkich sieci infrastruktury technicznej.

Strefa ochronna „B” została wydzielona w Uzdrowisku Kołobrzeg z uwzględnieniem specyfiki zagospodarowania terenu, a szczególnie jego zurbanizowania. Strefa ochronna „B” dzieli się na część: wschodnią oznaczoną symbolem „Bw”, zachodnią oznaczoną symbolem „Bz”. Powierzchnia obszaru ochrony uzdrowiskowej „B” odpowiednio wynosi: wschodnia „Bw” - 1041,36 ha, zachodnia „Bz” - 234,84. Razem powierzchnia strefy ochronnej „B” wynosi – 1276,20 ha. W strefie ochrony uzdrowiskowej „B” procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych nie może wynieść mniej niż 55%, według obliczeń wynosi on 68%.

Strefa „Bw”, okala strefę ochrony uzdrowiskowej „Aw”. Na terenie znajdującym się w strefie ochrony uzdrowiskowej „Bw”, w przeważającej jej części, zlokalizowane są uporządkowane tereny zielone (lasy, zadrzewienia, użytki, zielone, tereny rolne) i bagienne. Z uwagi na graniczącą rzekę Parsętę, przy jej wschodniej linii brzegowej występują tereny potencjalnie zalewowe, teren nie nadaje się pod zabudowę. Na przeważającej części strefy ustanowiony został teren i obszar górniczy dla wód leczniczych i borowin. Zabudowa, jaka kształtuje się w przedmiotowej strefie ochronnej jest bardzo zróżnicowana. Jednak w przeważającej części znajdują się tu tereny wielofunkcyjnej zabudowy mieszkaniowej, w której dopuszczone zostały usługi uzupełniające mieszkalnictwo. Zlokalizowane są też tereny mieszkaniowe jednorodzinne. Centrum miasta nie tylko jest terenem zabudowy mieszkaniowej wielofunkcyjnej, znajdują się tu także rezerwy dla terenów usługowych, usług nieuciążliwych (bary, restauracje, hotele, pensjonaty, sklepy, muzea itp.).

Strefa „Bz” okala strefę ochrony uzdrowiskowej „Az”. Teren pokrywający strefę ochrony uzdrowiskowej „Bz” w przeważającej części jest pokryty terenami zieleni urządzonej (lasy, zadrzewienia, użytki, zielone, tereny rolne) oraz terenami bagiennymi. W zachodniej części strefy ochronnej zlokalizowane są tereny zamknięte. Część północno-zachodnia zainwestowana jest przez budownictwo mieszkalne o przewadze jednorodzinnej i w tamtym obszarze przewidziane i zarezerwowane są tereny pod budownictwo mieszkalne jednorodzinne oraz uzupełniające budownictwo dla strefy ochronnej „Az”.

Strefa ochronna „C” dzieli się na część: wschodnią oznaczoną symbolem „Cw 1” i „Cw 2”, zachodnią oznaczoną symbolem „Cz”. Powierzchnia obszaru ochrony uzdrowiskowej „C” odpowiednio wynosi: wschodnia „Cw 1” - 33,90 ha, wschodnia „Cw 2” - 116,50 ha, zachodnia „Cz” - 611,42 ha. Razem powierzchnia strefy ochronnej „C” wynosi – 761,82 ha. Procentowy udział terenów zielonych do terenów zabudowanych w strefie wynosi 46%.

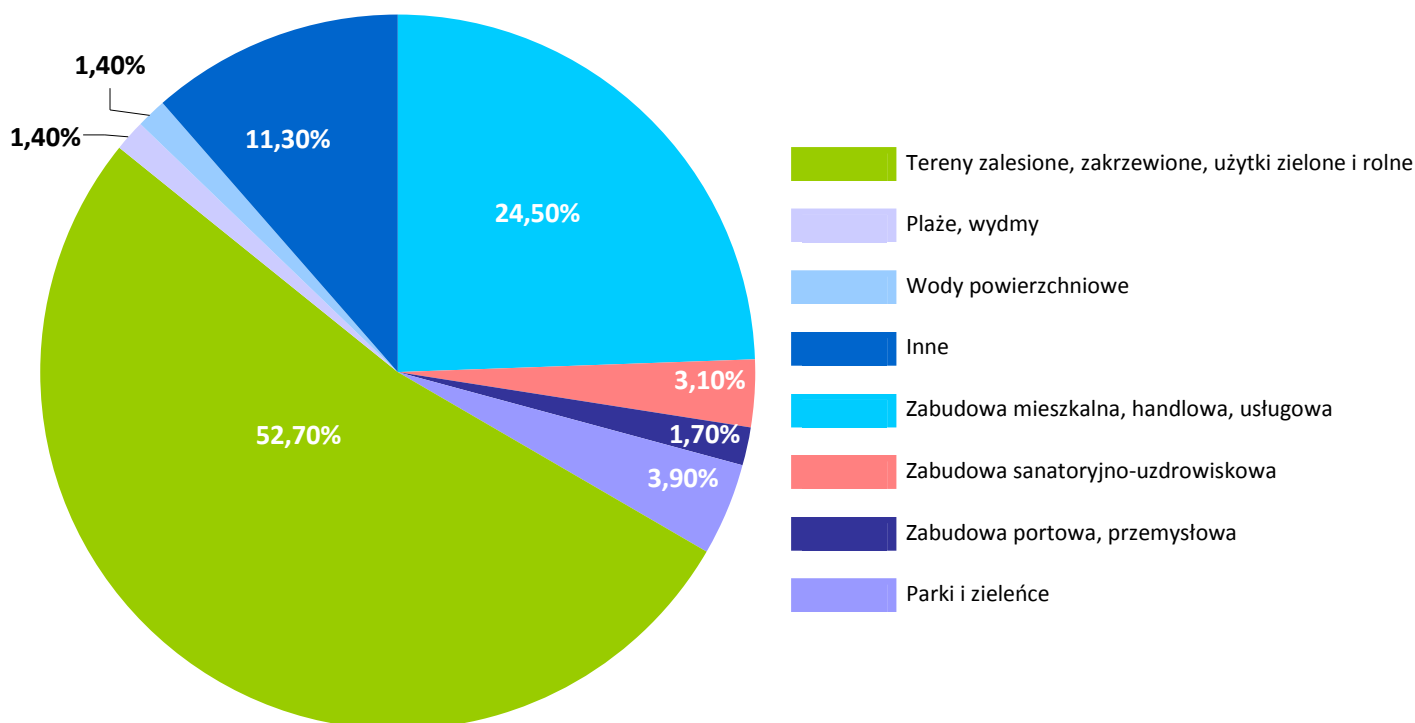
Na terenach ochrony uzdrowiskowej „Cw1” oraz „Cw2” zlokalizowana jest, zabudowa mieszkaniowa wielofunkcyjna. Uzupełnieniem jej jest dopuszczenie usług nieuciążliwych dla terenów

mieszaniowych. Oprócz terenów inwestycyjnych, w równym stosunku procentowym, zachowane zostały tereny zieleni urządzonej (lasy, zadrzewienia, użytki, zielone, tereny rolne).

Na terenie ochrony uzdrowskiej „Cz” zlokalizowana jest, w przeważającej części, zabudowa mieszkaniowa wielofunkcyjna. Dopuszczone zostały usługi uzupełniające, nieuciążliwe dla terenów mieszkaniowych. Znajdują się tu też rezerwy terenowe dla przyszłych inwestycji budowlanych, zarówno mieszkaniowych, usługowych, jak i przemysłowych. Z uwagi na pas przybrzeżny rzeki Parsęty oraz kanału drzewnego, występują tu tereny potencjalnie zalewowe, nie nadające się pod zabudowę. Oprócz terenów inwestycyjnych, na obszarze znajdują się także tereny zieleni urządzonej (lasy, zadrzewienia, użytki, zielone, tereny rolne) oraz tereny bagienne.

Wykres 2.1.

FORMY ZAGOSPODAROWANIA TERENU MIASTA KOŁOBRZEG – UDZIAŁ %

Źródło: dane Operat Uzdrowski Uzdrowsko Kołobrzeg Stowarzyszenie Gmin Uzdrowskich RP Krynica-Zdrój, opracowanie własne

W 2008 roku Urząd Miasta Kołobrzeg wydał:

- 277 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, w tym 51 decyzji odmownych lub umarzających postępowanie oraz 14 decyzji zmieniających dotychczasowe decyzje lub przenoszących decyzje na innego inwestora;
- 88 wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego m. Kołobrzeg;
- 54 informacje dotyczące przeznaczenia terenów w planie zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego m. Kołobrzeg.

2.2. GOSPODAROWANIE TERENAMI MIEJSKIMI

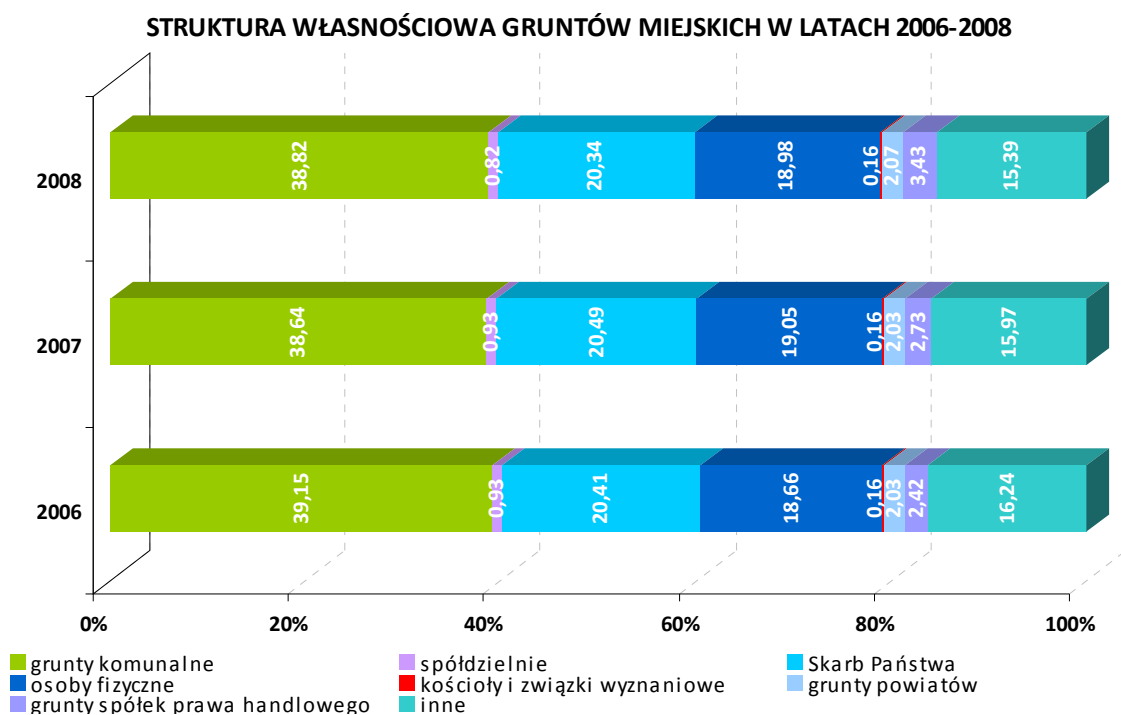
Powierzchnia miasta w granicach administracyjnych liczy 2567 ha (25,67 km²), gęstość zaludnienia 1750 osób na km². Łączna powierzchnia gruntów komunalnych w granicach miasta wynosiła w 2008 roku 1181 ha – o 11 ha więcej w porównaniu z rokiem poprzednim.

Tabela 2.2.

STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA GRUNTÓW MIEJSKICH W HA W LATACH 2006-2008				
grupa rejestrowa	2006	2007	2008	
			wielkość	struktura
grunty komunalne	1005	992	996	38,82%
spółdzielnie	24	24	21	0,82%
Skarb Państwa	524	526	522	20,34%
osoby fizyczne	479	489	487	18,98%
kościoty i związki wyznaniowe	4	4	4	0,16%
grunty powiatów	52	52	53	2,07%
grunty spółek prawa handlowego	62	70	88	3,43%
inne	417	410	395	15,39%

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

Wykres 2.2.

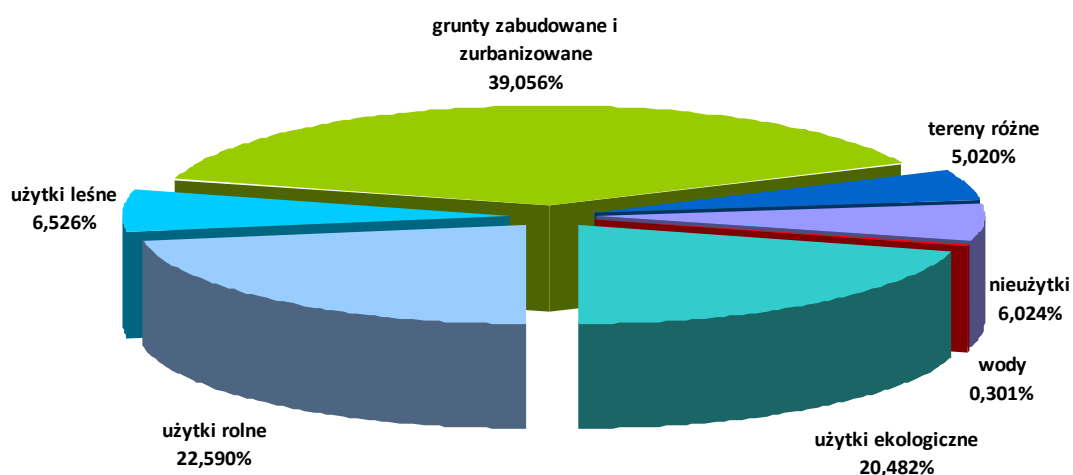

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

W strukturze gruntów pod względem własności dominują grunty komunalne, które stanowią 38,82% wszystkich gruntów, znaczący udział stanowią również grunty Skarbu Państwa – 20,34% oraz grunty osób fizycznych – 18,98%. Spośród pozostałych zasoby spółek prawa handlowego zajmują – 3,43%, grunty powiatów – 2,07%, spółdzielni – 0,82% oraz kościołów i związków wyznaniowych – 0,16%. Grunty pozostałych właścicieli stanowią 15,39%.

Wykres 2.3.

**STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG PRZEZNACZENIA
W 2008 ROKU**

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

Największy udział w strukturze gruntów komunalnych, zajmujących 46,00 % powierzchni miasta, stanowią grunty zabudowane i zurbanizowane – w 2008 roku liczyły 389 ha, ponad jedna piąta gruntów to użytki rolne – ich wielkość wynosiła 225 ha oraz użytki ekologiczne o wielkości 204 ha. Zdecydowanie mniejszy udział w ogólnej liczbie gruntów komunalnych stanowiły użytki leśne - 65 ha w 2008 roku. Na niezmiennym poziomie utrzymuje się wielkość nieużytków – 60 ha oraz terenów różnych – 50 ha, wielkość powierzchni wód w 2008 roku wynosiła 3 ha.

Tabela 2.3.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW KOMUNALNYCH WEDŁUG PRZEZNACZENIA (UDZIAŁ W POWIERZCHNI MIASTA OGÓŁEM) W HA W LATACH 2006 -2008					
forma użytkowania	2006	2007	wielkość w ha	2008	
				struktura	
				w ogóle	wg szczegółowych form użytkowania
Użytki rolne, w tym:	218	213	225	22,59%	
Grunty orne	54	50	49	4,92%	21,78%
Sady	1	1	0	0,00%	0,00%
Łąki trwałe	45	44	44	4,42%	19,56%
Pastwiska trwałe	110	110	124	12,45%	55,11%
Grunty pod rowami	8	8	8	0,80%	3,56%
Użytki leśne, w tym:	69	67	65	6,53%	
Lasy	27	27	26	2,61%	40,00%
Grunty zadrzewione i zakrzewione	42	40	39	3,92%	60,00%
Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	401	397	389	39,06%	
Tereny mieszkalne	36	33	31	3,11%	7,97%
Tereny przemysłowe	5	5	8	0,80%	2,06%
Inne tereny zabudowane	63	60	57	5,72%	14,65%

Zurbanizowane tereny niezabudowane	31	32	30	3,01%	7,71%
Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	110	111	109	10,94%	28,02%
Drogi	130	130	130	13,05%	33,42%
Inne tereny komunikacyjne	26	26	24	2,41%	6,17%
Tereny różne	50	50	50	5,02%	
Nieużytki	60	60	60	6,02%	
Wody, w tym:	4	3	3	0,30%	
Śródlądowe płynące	2	2	2	0,20%	66,67%
Śródlądowe stojące	2	1	1	0,10%	33,33%
Użytki ekologiczne	203	202	204	20,48%	

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

Bardziej szczegółowa analiza struktury użytkowania gruntów komunalnych w ogólnej powierzchni miasta według ich przeznaczenia wskazuje, że w grupie gruntów zabudowanych i zurbanizowanych dominują drogi – 13,05%, tereny rekreacyjne i wypoczynkowe – 10,94%, następnie inne tereny zabudowane – 5,72%, tereny mieszkalne – 3,11%, zurbanizowane tereny niezabudowane – 3,01%, inne tereny komunikacyjne – 2,41% oraz tereny przemysłowe 0,80%. W grupie użytków rolnych dominują pastwiska trwałe - 12,45%, w następnej kolejności grunty orne - 4,92%, łąki trwałe - 4,42%, grunty pod rowami – 0,80%. W przypadku użytków leśnych grunty zadrzewione i zakrzewione zajmują 3,92% powierzchni miasta, lasy natomiast – 2,61%. Wody będące częścią gruntów komunalnych to śródlądowe płynące – 0,20% i wody śródlądowe stojące – 0,10%.

Tabela 2.4.

SPOSÓB ROZPORZĄDZANIA MIENIEM KOMUNALNYM W HA W LATACH 2006-2008			
wyszczególnienie	2006	2007	2008
zarząd	30.4500	30.4500	30.4500
użytkowanie	29.9072	29.9072	29.9072
użyczenie	19.0856	14.3058	12.6380
użytkowanie wieczyste	135	135	125
dzierżawa	29,01	27,31	69,9862

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

W 2008 roku sprzedano nieruchomości będące własnością gminy o łącznej powierzchni 3,7672 ha, w 2007 o powierzchni 9,753 ha, natomiast w roku 2006 o powierzchni 8,2478 ha. Wśród sprzedanych nieruchomości w 2008 roku największy odsetek stanowiły nieruchomości sprzedane w trybie przetargu – 90,60%, w 2007 roku w ten sposób sprzedano 82,52% nieruchomości, w 2006 roku natomiast 93,58%.

Tabela 2.5.

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ GMINY WG PRZEZNACZENIA W LATACH 2006 – 2008 W HA			
tryb sprzedaży	2006	2007	2008
nieruchomości sprzedane w trybie przetargu	7,7189	8,0486	3,4133
nieruchomości sprzedane w trybie bezprzetargowym	0,5289	1,7044	0,3539

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

W 2008 roku Gmina Miasto Kołobrzeg pozyskała mienie od czterech podmiotów:

- Kołobrzесьkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego: 14 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 693,57m² wraz z udziałem do 3126/10000 do 1 działki gruntu,

- Polskich Kolei Państwowych: prawo użytkowania wieczystego 2 działek o powierzchni 0,2819 ha wraz z zabudowaniami w zamian za zobowiązania podatkowe.
- Powiat Kołobrzeski: nabycie w drodze zamiany udziału do 1/8 w działce przy ul. Ratuszowej 13
- Nabycie 2 działek przy ul. Bursztynowej o łącznej powierzchni 8, 2168 ha oraz 1 działki przy ul. Wylotowej o powierzchni 13,7398 ha.

W latach 2006-2008 w trybie aportu miasto przekazało mienie dwóm spółkom miejskim:

- Kołobrzeskiemu Towarzystwu Budownictwa Społecznego: w 2008 roku przekazano 1 działkę o łącznej powierzchni 0,3576 ha, w 2007 roku 13 działek o łącznej powierzchni 1,92 ha, natomiast w 2006 roku przekazano 3 działki o łącznej powierzchni 1,46 ha,
- Miejskiej Energetyce Ciepłej: w 2006 roku 1 działkę o powierzchni 0,1078 ha, w 2007 roku 1 działkę o powierzchni 0,0091 ha.

W latach 2006-2008 w trybie dzierżawy miasto przekazało mienie na następujące cele:

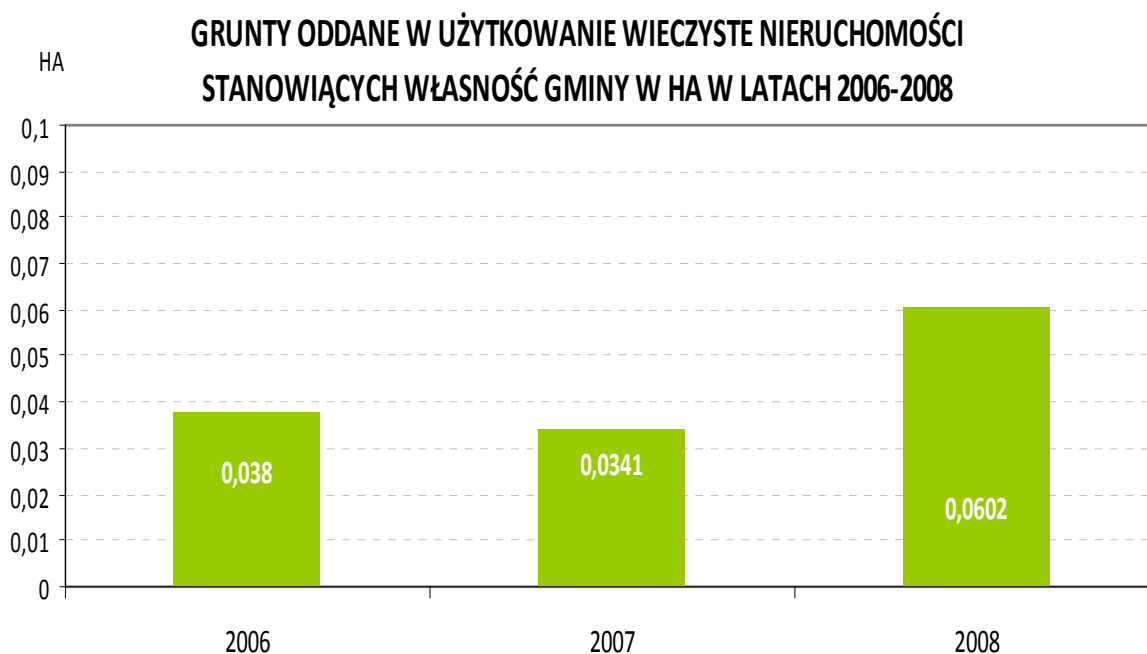
Tabela 2.6.

MIENIE PRZEKAZANE PRZEZ MIASTO W TRYBIE DZIERŻAWY W HA W LATACH 2006 – 2008			
cel dzierżawy	2006	2007	2008
Pod uprawy warzyw, owoców, kwiatów	17,3636	17,3215	20,7575
Pod uprawy rolne, pasieka	10,2855	8,6330	8,6330
Pod nasadzenia zielone	1,3687	1,3579	1,3197

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

Ponadto wydzierżawiono grunty w Korzystnie stanowiące własność Gminy Miasto Kołobrzeg pod uprawy rolne o powierzchni 18 3500 ha.

Wykres 2.4.

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

Tabela 2.7.

GOSPODAROWANIE GRUNTAMI KOMUNALNYMI WEDŁUG GRUP RODZAJOWYCH W HA W LATACH 2006-2008			
forma gospodarowania gruntami	2006	2007	2008
grunty rolne	210	205	225
drogi	130	130	130
rowy i wody	12	11	11
ogrody działkowe	54.9512	54.9512	23.5398
lasy	27	27	26
cmentarz komunalny	20.0618	20.0618	20.0618
nieużytki	60	60	60

Źródło: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Kołobrzeg

Tabela 2.8.

POWIERZCHNIA GRUNTÓW SKOMUNALIZOWANYCH WG PRAWNYCH FORM UŻYTKOWANIA W HA W LATACH 2006-2008			
form użytkowania	2006	2007	2008
ogółem stan na 31.12	1 183,00	1 170,00	1 260,00
tworzące gminny zasób nieruchomości	992	985	997
przekazane w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	56	56	57
przekazane w użytkowanie wieczyste	135	129	160
przekazane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym	39	34	33

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

3.1. TRANSPORT, KOMUNIKACJA I ŁĄCZNOŚĆ

Kołobrzeg z resztą kraju skomunikowany jest poprzez sieć drogową oraz kolejową. Miasto Kołobrzeg jest dobrze skomunikowane z regionem i krajem poprzez trzy linie kolejowe. W pierwszym przypadku są to dwie linie kolejowe jednotorowe, pierwszo-rzędne, zelektryfikowane tj. 402 - Kołobrzeg-Koszalin i 404 - Kołobrzeg-Szczecinek oraz drugo-rzędna, częściowo zelektryfikowana: Kołobrzeg-Goleniów². W trakcie roku miasto połączone jest w ruchu dalekobieżnym z najważniejszymi ośrodkami miejskimi w kraju, w trakcie sezonu letniego wzrasta zarówno liczba połączeń jak i kierunków połączeń. Długość linii kolejowych na terenie Kołobrzegu w 2008 roku wynosiła 10,660 km, liczba czynnych bocznic kolejowych: 5.

Tabela 3.1.

LICZBA POŁĄCZEŃ Z DWORCA KOLEJOWEGO KOŁOBRZEG				
wyszczególnienie	2007		2008	
	W sezonie	Po sezonie	W sezonie	Po sezonie
Pociągi rozpoczynające bieg				
W tym : Regionalne	23	21	23	23
- Pośpieszne	8	3	9	3
- IC	2	1	2	1
Pociągi kończące bieg				
W tym : Regionalne	23	21	23	23
- Pośpieszne	8	3	9	3
- IC	2	1	2	1

Źródło: PKL-SA

W mieście istnieje port morski obsługujący m.in. osobowy ruch graniczny. Z Kołobrzegu wypływają pasażerskie rejsy turystyczne na Bornholm. Jak widać ze sporządzonej poniżej tabeli w zakresie jednostek pływających zmniejsza się stan jednostek gospodarczych na rzecz jednostek sportowo-rekreacyjnych.

Tabela 3.2.

STAN FLOTY W KOŁOBRZEGU W 2008 R. W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2004 ³			
Lp.	Jednostka	Ilość Na dzień 01.05.2004	Ilość Na dzień 01.05.2008
1.	Kutry	51	36
2.	Łodzie rybackie	38	23
3.	Statki pasażerskie	1	1
4.	Wodoloty	0	0
5.	Okręty muzealne	1	1
6.	Jednostki ratownicze	1	1
7.	Jednostki sport-rekreacja (wędkarstwo nurkowanie)	15	31
8.	Jachty	0	0
9.	Inne	0	4

Źródło: Zarząd Portu Morskiego

² Audyt Turystyczny Miasta Kołobrzeg A. Szwichenberg, J. Borzykowski, str. 31

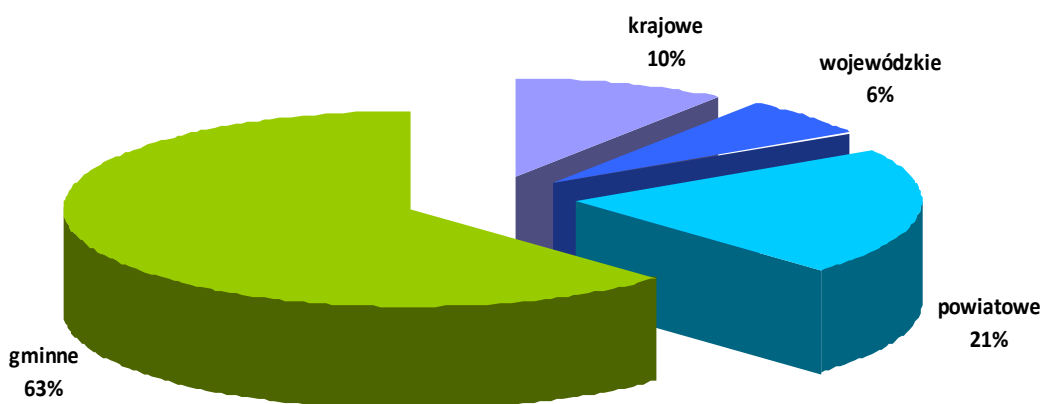
³ Operat Uzdrawiskowy Miasta Kołobrzeg, Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych RP, str. 43

Miasto obecnie znajduje się poza siecią tranzytowych dróg krajowych – najbliższą położoną drogą tego typu jest droga krajowa nr 6 relacji Szczecin- Gdańsk. Miasto stanowi węzeł komunikacyjny, w którym zbiegają się:

- a) droga krajowa nr 11 Kołobrzeg – Poznań, o długości 9,5 km – w granicach miasta przebiega przez ulice: ul. Koszalińską, ul. Kupiecką do ul. Unii Lubelskiej, ul. Unii Lubelskiej, ul. Kniewskiego, ul. Solną (od ul. Kniewskiego do ul. Portowej), ul. Portową (od ul. Solnej do ul. Mickiewicza), jej zarządzaniem i administracją zajmuje się Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad,
- b) drogi wojewódzkie:
  - - nr 102 Kołobrzeg – Trzebiatów – Kamień Pomorski - Międzyzdroje,
  - - nr 162 Kołobrzeg – Świdwin,
  - - nr 163 Kołobrzeg – Białogard – Wałcz,
 drogi wojewódzkie mają długość 6,1 km - w ich skład wchodzi ulice: ul. Krzywoustego, ul. Kamienna, ul. Młyńska, ul. Trzebiatowska, ul. VI Dywizji Piechoty, ich zarządzaniem zajmuje się Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich,
- c) drogi powiatowe o długości około 20,5 km, których zarządzaniem zajmuje się Zarząd Dróg Powiatowych: ul. 4 Dywizji Wojska Polskiego, ul. Bałtycka (od ul. Solnej do ul. Wylotowej), ul. Chrobrego, ul. Fredry (od ul. 4 Dywizji Wojska Polskiego do ul. Kasprowicza), ul. Grzybowska, ul. Jasna, ul. Jedności Narodowej(od ul. Wolności do ul. Wylotowej), ul. Kasprowicza, ul. Mazowiecka, ul. Michałowskiego, ul. Mickiewicza(od ul. Portowej do ul. Zdrojowej), ul. Myśliwska, ul. Obozowa, ul. Sienkiewicza, ul. Solna (od ul. Portowej do ul. Jed. Narodowej i od ul. Kniewskiego do ul. Zdrojowej), ul. Starynowska, ul. Toruńska, ul. Witosy, ul. Wolności, ul. Wschodnia (od ul. Koszalińskiej do ul. 4 Dyw. Piechoty), ul. Wylotowa, ul. Zachodnia, ul. Zdrojowa, ul. Żurawia,
- d) drogi gminne o długości około 60 km - zarządzaniem zajmuje się Wydział Komunalny, Referat Drogowy Urzędu Miasta w Kołobrzegu. Drogi miejskie to 232 ulice w granicach administracyjnych miasta o łącznej długości 75206,73 m; z tego 196 ulic o łącznej długości 65240,43 m to ulice urządzone (tj. posiadające jezdnię, chodnik oraz zieleńce), pozostałe 36 ulic o łącznej długości 9966,3 m to ulice nie urządzone (nie posiadające jezdni, chodnika oraz zieleńców). Z ogółu ulic miasta około 10% ma jeszcze nawierzchnię nieutwardzoną.

Wykres 3.1.

SZACUNKOWY UDZIAŁ DŁUGOŚCI POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII DRÓG W KOŁOBRZEGU

Źródło: www.kolobrzeg.pl

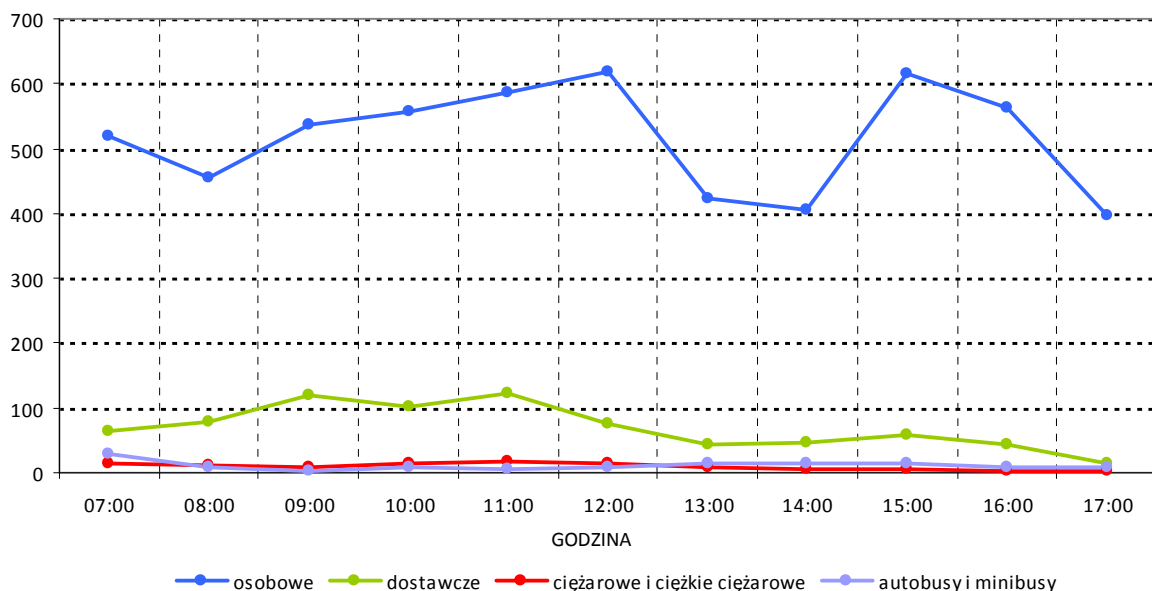
Obecna infrastruktura drogowa powoduje całkowitą niedrożność systemu transportowego w mieście w godzinach szczytu, zwłaszcza w okresie sezonu letniego, szczególnie na odcinkach dróg wojewódzkich oraz drogi krajowej. Powodem takiego stanu jest m.in. nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch wewnątrzmijski, co potęguje niewydolność układu komunikacyjnego poprzez ogromne zatory, spowalniające prędkość pojazdów. Największe natężenie ruchu występuje zwłaszcza pomiędzy kierunkami Koszalin, Poznań, Trzebiatów. Utrudniony dojazd do miasta w trakcie sezonu letniego oraz ruch tranzytowy ulokowany w ruchu wewnątrzmijskim utrudniający ruch pieszych (m.in. w strefie uzdrowiskowej) jest czynnikiem obniżającym atrakcyjność turystyczną miasta. Istotnym mankamentem jest również niedostateczna ilość miejsc parkingowych zauważalna przez cały rok, szczególnie w centrum miasta, co spowodowane jest znacznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego i usługowego, które jednocześnie nie zabezpiecza niezbędnej ilości miejsc parkingowych wynikających ze wzrostu zapotrzebowania.

W przyszłości przepustowość miasta ma być udrożniona dzięki budowie obwodnicy miejskiej, która ma połączyć port przez drogę wojewódzką nr 102 (ul. 6 Dywizji Piechoty) z drogą krajową nr 11 i wojewódzką nr 163. Przeniesienie ruchu tranzytowego oraz transportu kołowego, zwłaszcza ze strefy uzdrowiskowej, nie tylko odciąży centrum miasta, lecz poprawi również warunki życia mieszkańców oraz wypoczynku turystów.

Badania natężenia ruchu przeprowadzone na ulicy Solnej mówią o dobowym przepływie pojazdów w 2005 roku w wysokości 6 703 samochodów poza sezonem wakacyjnym oraz 11 395 samochodów w sezonie letnim. Wskazują one równocześnie na wzrost ruchu na ulicach miasta w wysokości 3% rocznie. Najwyższe natężenie ruchu występuje pomiędzy godziną 11:00-12:00 oraz 15:00-16:00. W godzinach tych natężenie ruchu przekracza 700 poj./h, najniższy poziom ruchu występuje natomiast po godzinie 17:00 (wynosi około 400 poj./h). W sezonie letnim w stosunku do pozostałego okresu roku wielkość natężenia ruchu wzrasta o 70%, prędkość pojazdów spada około o 19%.

Wykres 3.2.

NATĘŻENIE RUCHU NA ULICY SOLNEJ

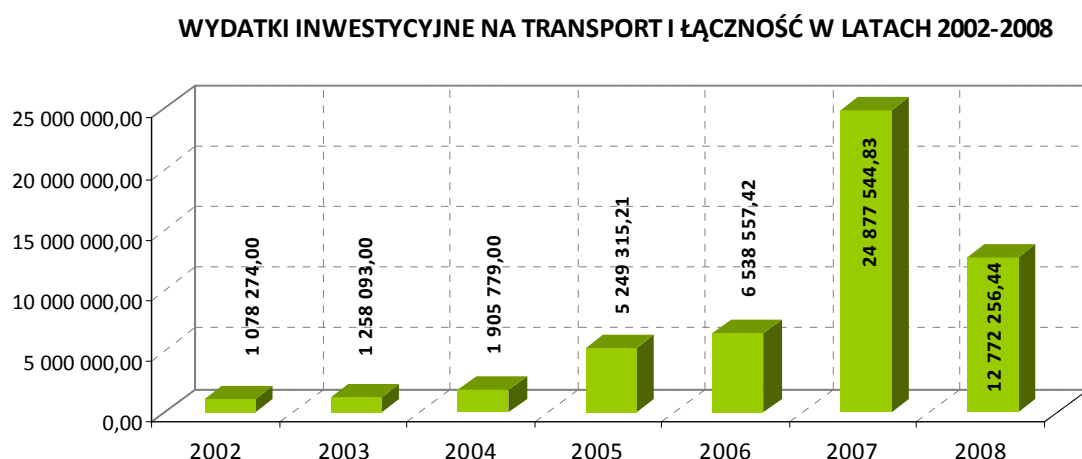
Źródło: Studium Komunikacyjne Miasta Kołobrzeg

W ruchu wakacyjnym największe natężenie ruchu występuje, podobnie jak w ruchu pozawakacyjnym, na ulicy Koszalińskiej - 1729 pcu/h (jazd/godzinę) oraz Młyńskiej - 1644 pcu/h, w

centrum na ulicy Walki Młodych oraz Łopuskiego 2539 pcu/h. Największe zatory ruchu występują na skrzyżowaniach: Myśliwska - Koszalińska, Kupiecka - Koszalińska, Budowlana – Kamienna, Rzeczna-Basztowa – Młyńska, Solna - Jedności Narodowej - Żurawia, Bałtycka – Śliwińskiego – Solna, Solna - Zygmuntowska, Portowa - Solna, Zygmuntowska – Łopuskiego – Szpitalna, Św. Wojciecha - 6 Dywizji Piechoty. Średnia prędkość w ruchu w mieście w miesiącu marcu wynosi 41,1 km/h, natomiast w trakcie wakacji 33,1 km/h.

W przeciągu ostatnich kilku lat wysoki odsetek stanowiły wydatki inwestycyjne na budowę, przebudowę oraz modernizację dróg, zadania inwestycyjne dotyczyły również budowy ciągów pieszych, ścieżek rowerowych, chodników, kładek dla pieszych. W 2008 roku wydatki z działu transport i łączność wynosiły 21403075,26 zł – 15,15% wszystkich wydatków, z tego wydatki na inwestycje ogółem wynosiły 12772256,44 zł.

Wykres 3.3.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu za lata 2002-2008

Istotny wpływ na stan dróg, pogarszającą się przepustowość ruchu w mieście oraz niedosyt miejsc parkingowych ma również wzrost zmotoryzowania mieszkańców miasta oraz mieszkańców innych miejscowości znajdujących się w powiecie (dla których Kołobrzeg jest ośrodkiem pracy). Na koniec 2007 roku w powiecie kołobrzesckim zarejestrowanych było 41442 pojazdów, z czego samochody osobowe stanowiły 32442 pojazdy, autobusy 314 pojazdy, motocykle 1803 pojazdy, motorowery 899 pojazdy, samochody ciężarowe 5411 pojazdy, samochody specjalne 331 pojazdy, ciągniki samochodowe 242 pojazdy. W związku z tym, że wiele pojazdów jest rejestrowanych w innych miejscowościach (np. leasing), powyższe liczby nie odpowiadają rzeczywistej liczbie pojazdów poruszających się po drogach powiatu. Liczba wydanych uprawnień transportowych na wykonywanie transportu drogowego taksówką na terenie miasta Kołobrzeg od 2003 utrzymuje się na stałym poziomie i wynosi 222 zezwolenia. Starostwo Powiatowe w 2008 roku wydało na wykonywanie krajowego transportu drogowego osób 3 licencje, natomiast na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy również 3 licencje.

Tabela 3.3.

INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA W POWIECIE KOŁOBRZESKIM W LATACH 1999-2007									
rodzaj zadania	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
wydane dowody rejestracyjne	4228	3787	4400	4731	4565	6106	6104	6321	9739
pojazdy wyrejestrowane	100	131	111	106	81	85	255	265	358
wykreślone zastawy bankowe	285	402	-	78	62	76	41	19	8
wydane karty pojazdów (samochody sprowadzane z	158	464	474	549	171	2144	2047	1744	3051

zagranicy)									
ewidencjonowanie sprzedaży pojazdów	1254	1473	1443	1835	1870	1924	2157	2570	2899

Źródło: Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu

Wzrost liczby pojazdów poruszających się po drogach miasta oraz przeciążenie ruchu miejskiego jest jedną z przyczyn ilości zdarzeń drogowych, do jakich dochodzi w mieście. W 2008 roku, wg danych Komendy Powiatowej Policji, doszło do 632 przestępstw drogowych, w tym 599 (94,77%) było spowodowanych przez nietrzeźwych kierowców, w 2007 wielość te wynosiły odpowiednio 622 i 593. Najbardziej kolizyjną, a zarazem niebezpieczną ulicą w mieście, jest droga wjazdowa do miasta od strony Koszalina. Liczba wypadków na poszczególnych ulicach miasta w latach 2007-2008:

	2007	2008
➤ Koszalińska	5	4
➤ VI Dywizji Piechoty	6	1
➤ Walki Młodych	2	4.

Tabela 3.4.

ZDERZENIA DROGOWE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
wyszczególnienie	2007	2008
liczba zdarzeń drogowych ogółem	923	959
1. wypadki w tym:	90	92
wypadki śmiertelne	20	15
ranni	90	121
a) najechanie na pieszego, w tym:	39	20
b) zderzenie się pojazdów w ruchu, w tym:	36	42
c) spowodowane przez nietrzeźwych kierowców w tym:	1	3
wypadki śmiertelne	2	1
ranni	-	3
najczęstsze przyczyny wypadków		
- nieudzielanie pierwszeństwa przejazdu	25	29
- niedostosowanie prędkości do warunków ruchu	17	15
d) spowodowane przez pieszych w tym:	18	16
wypadki śmiertelne	4	3
ranni	14	14
2. liczba zgłoszonych kolizji drogowych, w tym:	833	867
spowodowane przez kierowców, w tym:	833	867
nietrzeźwych kierowców	15	12
spowodowane przez pieszych	8	5

Źródło: Komenda Powiatowa Policji

Transport miejski jest obsługiwany poprzez spółkę Komunikacja Miejska Sp. z o.o. Spółka świadczy usługi przewozowe regularne oraz nieregularne na terenie miasta i przyległych terenach podmiejskich. W 2007 roku funkcjonowało 9 linii autobusowych (długość linii autobusowych 72,4 km), na których przejechano 1012733 wozokilometrów. Tabor spółki stanowiły 24 autobusy (w 2007 roku 22), w tym: 4 autobusy eksploatowane od 17 do 24 lat, 11 autobusów eksploatowanych od 11 do 15 lat, 6 autobusów eksploatowanych 4 lata, 3 autobusy eksploatowane 1 rok. W 2008 roku sprzedano 891084 sztuk biletów papierowych, do 2008 roku wydano 6498 sztuk biletów elektronicznych (w tym w 2008 roku 1110 biletów). Liczba przejazdów w 2008 roku wynosiła 2870649, w tym liczba przejazdów: bezpłatnych 343749, ulgowych 1360050, normalnych 1166850.

Połączenie z miastem jest utrzymywane również od strony morza. W porcie obsługiwane są statki towarowe oraz pasażerskie. Całość ruchu granicznego uległa spadkowi w 2007 roku o 6,4%, po

okresie wzrostu do 2006 roku. W 2008 roku wielkość ta wynosiła 37336 i była o 8,56% wyższa niż w roku 2007 (34391 pasażerów).

Tabela 3.5.

WIELKOŚĆ RUCHU GRANICZNEGO W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008			
rok	ruch ogółem	przyjazdy	odjazdy
2007	34 391	16 826	17 656
2008	37 336	18 673	18 663

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 3.6.

WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE TRANSPORTU W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
dane SAS		
nazwa wskaźnika	2007	2008
Gęstość sieci drogowej [km/km ²]	4,26	4,26
Długość sieci drogowej w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [km]	2,47	2,47
Długość dróg w przeliczeniu na 1.000 zarejestrowanych pojazdów samochodowych [km]	4,51	5,03
Gęstość dróg układu podstawowego [km/km ²]	1,39	1,39
Długość dróg układu podstawowego w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [km]	0,8	0,8
Powierzchnia miasta/gminy zajęta przez jezdnie i chodniki [%]	3,19	3,19
Powierzchnia miasta/gminy zajęta przez pasy drogowe [%]	5,38	5,38
Gęstość dróg rowerowych [km/km ²]	0,69	0,69
Gęstość skrzyżowań układu podstawowego [liczba skrzyżowań/km]	0,42	0,42
Gęstość jednopoziomowych skrzyżowań układu podstawowego sterowanych sygnalizacją świetlną [liczba skrzyżowań/km]	0,11	0,11
Gęstość jednopoziomowych skrzyżowań układu podstawowego niesterowanych sygnalizacją świetlną [liczba skrzyżowań/km]	0,3	0,3
Udział jednopoziomowych skrzyżowań sterowanych sygnalizacją świetlną w ogólnej liczbie skrzyżowań układu podstawowego [%]	26,67	26,67
Wysokość nakładów z budżetu samorządu na utrzymanie i remonty dróg/ulic gminnych oraz powiatowych [zł/km]	65208,78	47241,09
Wysokość nakładów na utrzymanie i remonty dróg/ulic gminnych oraz powiatowych z budżetu samorządu w stosunku do ich wartości netto [%]	7,93	6,76
Udział finansowania dróg/ulic gminnych oraz powiatowych w budżecie samorządu [%] (od 2007 roku)	20,3	11,27
Liczba pojazdów samochodowych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	547,22	490,64
Liczba samochodów osobowych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	436,41	445,25
Liczba motocykli i skuterów w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	27,2	31,21
Liczba autobusów w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców (od 2000 roku)	5,7	4,65
Liczba samochodów ciężarowych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	77,9	9,53
Liczba rannych w wypadkach drogowych w przeliczeniu na 100 wypadków	95,35	102,44
Udział pieszych w wypadkach drogowych w stosunku do sumy rannych i zabitych [%]	bd	30,43

Liczba zabitych pieszych w stosunku do liczby zabitych w wypadkach drogowych [%]	bd	50
Udział motocyklistów w wypadkach drogowych w stosunku do sumy rannych i zabitych [%] (od 2008 roku)	bd	17,39
Udział rowerzystów w wypadkach drogowych w stosunku do sumy rannych i zabitych [%] (od 2008 roku)	bd	6,52
Gęstość tras autobusowych [km/km ²]	1,86	2,12
Długość tras autobusowych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [km]	1,08	1,23
Gęstość linii autobusowych [km/km ²]	2,66	blad
Długość linii autobusowych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [km]	1,54	1,76
Marszrutyzacja [km/km]	1,43	1,43
Gęstość przystanków [liczba przystanków/km]	1,78	1,96
Średnia odległość międzyprzystankowa [km]	0,56	0,51
Wykorzystanie taboru [%]	77,73	70,83
Prędkość eksploatacyjna [km/h]	23,79	15,6
Liczba miejsc w autobusach w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	29,41	69,45
Średnia powierzchnia autobusów w ruchu w przeliczeniu na 1 pasażera w ciągu roku [m ²]	0,03	0,06
Nakłady ogółem w przeliczeniu na 1 pasażera [zł] (od 2001 roku)	4,14	2
Koszt 1 wozokilometra [zł] (od 2001 roku)	10,65	5,3
Nakłady ogółem na transport autobusowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca [zł] (od 2001 roku)	239,96	123,87
Średnia liczba miejsc w autobusie	60	130
Gęstość tras autobusowych [km/km ²]	414285,53	65653,85
Długość tras autobusowych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [km]	239956,88	123873,12
Liczba zarejestrowanych samochodów osobowych w przeliczeniu na 1 miejsce parkingowe	15,8	4,19

Źródło: System Analiz Samorządowych

3.2. MIESZKALNICTWO

3.2.1. ZASOBY MIESZKANIOWE MIASTA

Na terenie miasta w ciągu ostatnich lat dynamicznie rozwinęło się budownictwo mieszkaniowe. Duża atrakcyjność inwestycyjna Kołobrzegu stała się przyczyną rozwoju zwłaszcza budownictwa apartamentowo-hotelowego i hotelowo-sanatoryjnego. Największa ilość inwestycji mieszkaniowych ulokowana jest w strefie nadmorskiej. W 2007 roku wielkość zasobów mieszkaniowych miasta zwiększyła się o 1,85% w stosunku do roku 2006. W 2007 roku na terenie miasta znajdowało się 19387 mieszkań z liczbą 67552 izb o łącznej powierzchni 1235475 m². Największy odsetek stanowiły zasoby osób fizycznych – 46,46% oraz spółdzielcze zasoby mieszkaniowe – 31,22%. Zasoby komunalne w 2007 roku stanowiły 12,33% ogółu mieszkań, mieszkania zakładów pracy 3,2%, Towarzystwa Budownictwa Społecznego 1,8%, pozostałe zasoby 4,96%. W porównaniu do roku 2006 można zaobserwować w strukturze zasobów mieszkaniowych wzrost odsetka mieszkań należących do osób fizycznych oraz spadek tej wielkości w pozostałych typach własności. Najwyższa dynamika przyrostu zasobów mieszkaniowych wg formy własności w 2007 roku w stosunku do roku 2006 wystąpiła w przypadku budownictwa osób fizycznych – wzrost o 22,19%, w przypadku pozostałych form własności odnotowano spadek liczby mieszkań. Największy ubytek mieszkań w omawianym okresie wystąpił w TBS-ach – spadek o 42,41%, zakładach pracy – spadek o 19,93%, zasobach komunalnych – spadek o 12,48% oraz spółdzielniach – spadek o 8,19%.

Tabela 3.7.

ZASOBY MIESZKANIOWE W MIEŚCIE KOŁOBRZEG WEDŁUG FORM WŁASNOŚCI W LATACH 2002 - 2008							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ogółem							
mieszkania	15 524	17 417	17 682	18 044	19 034	19 387	bd
izby	56 749	62 803	63 541	64 492	66 616	67 552	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	985 338	1 102 515	1 119 308	1 147 333	1 205 703	1 235 475	bd
zasoby gmin (komunalne)							
mieszkania	3 116	3 110	3 190	2 739	2 733	2 392	bd
izby	9 152	9 136	9 376	7 849	7 827	6 926	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań	146 717	146 457	150 258	126 847	126 453	114 489	bd
zasoby spółdzielni mieszkaniowych							
mieszkania	6 723	6 723	6 723	6 593	6 593	6 053	bd
izby	22 375	22 375	22 375	21 964	21 964	20 165	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań	357 895	357 895	357 895	350 448	350 448	324 789	bd
zasoby zakładów pracy							
mieszkania	1 334	1 334	1 334	766	766	621	bd
izby	4 590	4 590	4 590	2 757	2 757	2 235	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań	71 501	71 501	71 501	41 385	41 385	33 838	bd
zasoby osób fizycznych							
mieszkania	5 731	5 830	6 015	7 352	7 373	9 009	bd
izby	24 914	25 370	25 868	30 092	30 263	35 069	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań	494 425	505 140	518 132	596 328	601 864	689 341	bd
zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)							
mieszkania	143	206	206	215	606	349	bd
izby	477	676	676	732	1 514	866	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań	6 908	10 778	10 778	11 066	28 394	15 859	bd
zasoby pozostałych podmiotów							

mieszkania	106	214	214	379	963	963	bd
izby	354	656	656	1 098	2 291	2 291	bd
powierzchnia użytkowa mieszkań	6 721	10 744	10 744	21 259	57 159	57 159	bd

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w m² w latach 2002-2007 wynosiła odpowiednio:

	jednego mieszkania	na jedną osobę
2002	63,5	22
2003	63,3	24,6
2004	63,3	24,9
2005	63,6	25,6
2006	63,3	27,
2007	63,7	27,5.

Większość mieszkań – 99,9% w 2007 roku była wyposażona w instalację wodociągową, w łazienki wyposażonych było 96,6% ogółu mieszkań natomiast ogrzewanie centralne 95,4% mieszkań.

O dużym zainteresowaniu inwestycjami mieszkaniowymi w Kołobrzegu świadczy m.in. ilość wydanych pozwoleń na budowę oraz przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy. Największa liczba pozwoleń oraz przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy dotyczy budownictwa mieszkaniowego. W 2007 roku liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych wzrosła ponad dwuipółkrotnie w stosunku do roku poprzedniego. Równie wysoka dynamika cechuje wzrost ilości pozwoleń na budowę mieszkań wielorodzinnych – wzrost ponad dwukrotny w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 3.8.

LICZBA WYDANYCH POZWOLEŃ NA BUDOWĘ W KOŁOBRZEGU W LATACH 2003 - 2007					
	2003	2004	2005	2006	2007
budynki mieszkalne jednorodzinne					
liczba pozwoleń na budowę	10	16	17	15	40
łączna powierzchnia użytkowania w m ²	2165	4382	4028	2722	9019
budynki mieszkalne wielorodzinne					
liczba pozwoleń na budowę	2	8	11	11	23
łączna powierzchnia użytkowania w m ²	7587	29152	32863	34933	80690
liczba mieszkań	114	578	614	714	1008

Źródło: Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu

W 2008 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego przyjął 27 zgłoszeń o zakończeniu budowy budynków jednorodzinnych – więcej o 58,82% w stosunku do roku 2006 oraz 8 zgłoszeń o zakończeniu budowy budynków wielorodzinnych – spadek o 20% w stosunku do roku 2007.

Tabela 3.9.

LICZBA PRZYJĘTYCH ZGŁOSZEŃ O ZAKOŃCZENIU BUDOWY W KOŁOBRZEGU W LATACH 2004-2008					
	2004	2005	2006	2007	2008
budynki mieszkalne jednorodzinne					
liczba przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy	25	22	25	17	27
łączna powierzchnia użytkowania w m ²	4.691	4.490	6.340	3.919	5.498
budynki mieszkalne wielorodzinne					
liczba przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy	5 budynków	7 budynków	17 budynków	10 budynków	8 budynków
łączna powierzchnia użytkowania w m ²	13.209	26.673	53.228	30.527	37.520
liczba mieszkań	246	346	973	448	497
ogółem					
liczba mieszkań	271	368	998	465	524

łączna powierzchnia użytkowania w m ²	17.900	31.163	59.568	34.446	43.018
--	--------	--------	--------	--------	--------

Źródło: Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego

Liczba nowych budynków oddanych do użytkowania na przestrzeni 2007-2008 roku oscylowała w granicach pomiędzy 37-40, z tego większość stanowiły budynki mieszkalne w budownictwie indywidualnym – w 2008 roku stanowiły one 67,50% wszystkich oddanych mieszkań, kubatura budynków w tego typu budownictwie stanowiła 11,23% ogółu powierzchni budynków oddanych do użytkowania. Budownictwo indywidualne w 2008 roku stanowiło 77,5% wszystkich oddanych do użytkowania inwestycji budowlanych, kubatura budynków w tego typu budownictwie stanowiła 23,65% ogółu powierzchni budynków oddanych do użytkowania.

Tabela 3.10.

NOWE BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA W MIEŚCIE KOŁOBRZEG W LATACH 2007-2008		
wyszczególnienie	2007	2008
ogółem	37	40
mieszkalne	26	32
kubatura nowych budynków ogółem w m ³	160 812	213 768
kubatura nowych budynków mieszkalnych m ³	127 553	133 210
budownictwo indywidualne ogółem	23	31
mieszkalne	17	27
kubatura nowych budynków ogółem m ³	21 412	50 565
kubatura nowych budynków mieszkalnych m ³	17 266	24 025

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2008 roku oddano do użytku budynki z 524 mieszkaniami oraz 1274 izbami o łącznej powierzchni 43018 m².. Liczba izb mieszkaniowych wzrosła w 2008 roku o 5,28% w stosunku do roku 2007, natomiast mieszkań o 12,68%. Wśród mieszkań oddanych do użytkowania dominowały lokale przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 81,10%, społeczne mieszkania czynszowe stanowiły 13,74%, natomiast mieszkania indywidualne 5,15%. Łączna powierzchnia lokali przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem wynosiła 32217 m², społecznych lokali czynszowych 5303 m², natomiast mieszkań indywidualnych 5498 m².

Tabela 3.11.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W MIEŚCIE KOŁOBRZEG W LATACH 2001-2008								
rodzaj mieszkania	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
mieszkania	298	238	270	271	368	1 000	465	524
izby	962	719	957	776	997	2 173	1 210	1 274
powierzchnia użytkowa m ²	24 143	16 952	18 608	17 900	29 142	59 568	34 446	43 018

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Przewiduje się, że rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta w perspektywie najbliższych kilku lat nadal będzie się rozwijał, jednak nie tak prędko jak w ostatnich kilku latach, co spowodowane jest ogólną sytuacją na rynku mieszkaniowym w Polsce oraz zmniejszającą się ilością potencjalnych terenów inwestycyjnych w obrębie miasta. Prognozuje się, że potencjalne inwestycje w najbliższej przyszłości będą związane tak jak dotychczas z budową apartamentów mieszkalnych, sanatoryjnych oraz pokoi hotelowo-sanatoryjnych.

3.2.2. KOMUNALNE ZASOBY MIESZKANIOWE

Jednym z podstawowych zadań gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez rozwój gminnego budownictwa mieszkaniowego. Gminnym zasobem mieszkaniowym zarządza Towarzystwo Budownictwa Społecznego (zarządca wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego). W 2008 przeprowadzono remonty w budynkach gminy miejskiej na łączną kwotę 2550000,00 zł. Zasiedlono także 47 mieszkań w budynku przy ul. Łopuskiego 54 w przez KTBS.

Tabela 3.12.

KOMUNALNE ZASOBY MIESZKANIOWE W 2007 i 2008 ROKU W ZARZĄDZIE KTBS			
rok	liczba mieszkań komunalnych	powierzchnia użytkowa [m2]	liczba mieszkańców
2007	2212	113 263,92	6490
2008	2057	107 374,29	6085

Źródło: Kołobrzeskie Towarzystwo budownictwa Społecznego

Tabela 3.13.

STRUKTURA BUDYNKÓW I MIESZKAŃ W ZARZĄDZIE KTBS W LATACH 2007-2008		
wskaźnik	2007	2008
Liczba budynków w zarządzie KTBS, w tym własność:	142	137
Gminy Miasto	97	88
Wspólnot, w zarządzie KTBS	45	49
Powierzchnia budynków w zarządzie KTBS, w tym własność:	182377,08	178287,73
Gminy Miasto	113263,92	107374,29
Wspólnot, w zarządzie KTBS	69113,16	70913,44
Liczba mieszkań w zarządzie KTBS, w tym własność:	3741	3622
Gminy Miasto	2212	2057
Wspólnot, w zarządzie KTBS	1529	1565
Powierzchnia mieszkań w zarządzie KTBS, w tym własność:	179937,92	174048,12
Gminy Miasto	113263,92	107374,29
Wspólnot, w zarządzie KTBS	66673,83	66673,83
Liczba mieszkań prywatnych w zarządzie KTBS	84	84
Powierzchnia mieszkań prywatnych w zarządzie KTBS	438,33	438,33

Źródło: Kołobrzeskie Towarzystwo budownictwa Społecznego

Inwestycje zrealizowane przez spółkę w 2008 roku:

- budynek przy ul.Kujawskiej 3 – 23 lokale mieszkalne, powierzchnia użytkowa 1534,49m2 (lokale mieszkalne + piwnice),
- budynek przy ul.Łopuskiego 54 A-B – 49 lokali mieszkalnych, powierzchnia użytkowa 2477,60 m2 (lokale mieszkalne + piwnice).

Tabela 3.14.

KOMUNALNA GOSPODARKA MIESZKANIOWA W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
dane SAS		
nazwa wskaźnika	2007	2008
Skuteczność ilościowa usługi - zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych		
Liczba dosp. dom. uprawnionych do uzyskania lokalu mieszkalnego, zamiennego, socjalnego i/lub TBS, do liczby rozpatrzonych podań o przyznanie lokalu mieszkalnego, zamiennego, socjalnego i/lub TBS, w danym okresie	189,08	145,14

Relacja liczby gosp. dom. które otrzymały lokale mieszkalne, zamienne, socjalne i/lub TBS do liczby gosp. dom. uprawnionych do uzyskania lokalu mieszkalnego, zamiennego i socjalnego i/lub TBS, w danym okresie	13,98	1,61
Wskaźnik rotacji lokali komunalnych, w trybie zamiany	0,4	1,61
Liczba mieszkań oddanych do użytku w danym roku-mieszkań nowych lub adaptowanych w budownictwie komunalnym, mieszkań wybudowanych przez TBS, nabytych przez gminę, wynajętych w celu podnajmowania bądź pozyskanych w inny sposób, do liczby gosp. dom. uprawnionych do uzyskania lokalu mieszkalnego, zamiennego, socjalnego i/lub TBS, w danym okresie	3,65	13,14
Relacja liczby mieszkań pozyskanych w ramach naturalnego ruchu ludności w danym okresie, do liczby gosp. dom. uprawnionych do uzyskania lokalu mieszkalnego, zamiennego, socjalnego w danym okresie	7,6	6,43
Wskaźnik zagospodarowania lokali mieszkalnych w mieszkaniowym zasobie gminy	4,94	0
Efektywność kosztowa usługi - zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach		
Racjonalność wykorzystania mieszkaniowego zasobu gminy	16,07	16,95
Relacja kosztów pozyskania lokalu mieszkalnego dla uprawnionych do otrzymania lokalu mieszkalnego, zamiennego, socjalnego i/lub TBS, do budżetu gminy-przychody	0,26	7,37
Skuteczność - jakościowa ocena realizacji usługi zaspokajanie potrzeb		
Średni czas oczekiwania na mieszkanie gminy i TBS	5,98	8,88
Skuteczność - jakościowa ocena realizacji usługi - zarządzanie mieszkaniowym zasobem		
Terminowość organizacji rocznych zebrań wspólnot	100	115,51
Skuteczność organizacji rocznych zebrań wspólnot	bd	1,63
Wskaźnik nieudzielonych absolutorii zarządcy, do liczby wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy	2	0
Wskaźnik rotacji zarządców	0	0,41
Skuteczność sprzedaży mieszkań w trybie pierwszeństwa	71,88	115,94
Sukteczność - ilościowa ocena realizacji usługi - zarządzanie mieszkaniowym zasobem		
Udział aktualnie użytkujących mieszkania gminy, zalegających w opłatach w mieszkaniowym zasobie gminy	57,3	49,6
Udział aktualnie użytkujących mieszkania gminy, zalegających w opłatach, powyżej 3 miesiące, w mieszkaniowym zasobie gminy	27,19	22,81
Udział zaległości (czynsz i opłaty niezależne od właściciela) za mieszkania, w przypisie czynszowym z lokali mieszkalnych gminy	162,08	151,87
Udział zaległości (czynsz i opłaty niezależne od właściciela) powyżej 3 miesiące za mieszkania w przypisie czynszowym z lokali mieszkalnych gminy	158,15	149,08
Udział aktualnie użytkujących lokale użytkowe gminy zalegających w opłatach, w całkowitej liczbie lokali użytkowych gminy	100	42,36
Udział aktualnie użytkujących lokale użytkowe gminy zalegających w opłatach, powyżej 3 miesiące, w całkowitej liczbie lokali użytkowych gminy	54,22	13,3
Udział zaległości w opłatach (czynsz i opłaty niezależne od właściciela) za gminne lokale użytkowe, w przypisie czynszowym z lokali użytkowych	41,08	68,14

Udział zaległości w opłatach (czynsz i opłaty niezależnie od właściciela), powyżej 3 miesiące, za gminne lokale użytkowe, w przypisie czynszowym z lokali użytkowych	39,95	66,85
Wskaźnik niezagospodarowanych lokali użytkowych gminy	1,2	2,46
Efektywność kosztowa usługi - zarządzanie mieszkaniowym zasobem		
Średni jednostkowy koszt bieżącego utrzymania mieszkaniowego zasobu gminy, w danym okresie	97,75	107,58
Średnia wysokość zaliczki na fundusz eksploatacji wspólnoty-średnia wysokość zaliczki w poczet kosztów utrzymania nieruchomości wspólnych z udziałem gminy-bez wydatków remontowych i zaliczek na fundusze remontowe, w danym okresie	15,71	20,49
Wydatki remontowe (w tym inwestycyjne) w przeliczeniu na jednostkową powierzchnię lokali w budynkach (100% własność gminy) w danym okresie	60,73	72,17
Średnia wysokość zaliczki na remonty - zaliczki na fundusz remontowy we wspólnotach mieszkaniowych, w danym okresie	20,56	21,99
Relacja jednostkowej, średniej wysokości zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną do średniej stawki czynszu za mieszkania gminy, w danym okresie	1,68	0,26
Relacja udziału gminy w wynagrodzeniu zarządcy (zarządców) nieruchomości wspólnot mieszkaniowych z udziałem gminy do powierzchni użytkowej lokali stanowiących własność gminy w budynkach wspólnot mieszkaniowych, w danym okresie	6,51	8,1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 3.15.

LICZBA SPRZEDANYCH MIESZKAŃ KOMUNALNYCH W KOŁOBRZEGU NA RZECZ DOTYCHCZASOWYCH NAJEMCÓW W LATACH 2004-2008			
rok	liczba mieszkań	powierzchnia w m ²	wpływy w zł
2004	318	15406,30	1279662,00
2005	165	9280	594904,00
2006	98	5190	422095,73
2007	115	6107	589182,65
2008	160	8103,62	1219475,02

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg 2004-2008

3.3. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Za gospodarkę wodno-ściekową na terenie miasta odpowiada spółka Miejskie Wodociągi i Kanalizacja. Firma zaopatruje mieszkańców w wodę, odprowadza oraz oczyszcza ścieki. Spółka swoim zasięgiem działania obejmuje również obszar gmin Kołobrzeg, Ustronie Morskie, Dygowo, Sławoborze, Gościno, Siemyśl i Rymań (mających 49% udziałów w spółce). Z sieci wodociągowej korzysta 100% mieszkańców miasta. W 2008 roku w 61 % odbiorcami wody były gospodarstwa domowe, w 39 % przemysł oraz inni odbiorcy.

W 2008 roku w stosunku do roku poprzedniego nastąpił niewielki wzrost sprzedaży ilości wody w przypadku przemysłu i innych odbiorców – o 3,71%, zużycie spadło natomiast w przypadku gospodarstw domowych – spadek w 2008 roku w stosunku do roku 2007 o 2,22%. Niewielki wzrost sprzedanej wody przełożył się na wzrost zużycia wody na jednego mieszkańca – na przestrzeni roku zużycie wzrosło o 1,86%, w przypadku jednego korzystającego odbiorcy zanotowano natomiast spadek w wysokości 10,38%.

Tabela 3.16..

ZUŻYCIE WODY ORAZ LICZBA MIESZKAŃCÓW KORZYSTAJĄCYCH Z SIECI WODOCIĄGOWEJ W KOŁOBRZEGU W LATACH 2001-2008								
wyszczególnienie	jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	%	99	100	100	100	100	100	100
zużycie wody - SPRZEDANA	m3	383538	334986	3422401	3343882	3236389	3203469	3203569,0
w tym: gospodarstwa domowe	m3	2173800	2175900	2117789	2083226	2024168	2001179	1956556,0
przemysł i inni odbiorcy	m3	109738	1359086	1304612	126056	1212221	1202290	1247013,0
na jednego korzystającego odbiorcę	m3/rok	1293,2	921,5	852,8	819,6	755,1	771,4	691,3
na jednego mieszkańca	m3	79,6	76,8	74,7	72,7	70,3	69,6	70,9

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu

Woda do miasta jest dostarczana z ujęć podziemnych z 22 studni Bogucino-Rościęcino oraz Podczele. Produkcja dobową ujęć wody oraz wydajność nominalna na przestrzeni lat 2007 – 2008 wyglądała się następująco:

	produkcja dobową m3/dobę	wydajność nominalna ujęć m3/dobę
w 2007 roku:	13417	31320
w 2008 roku:	13231	38538

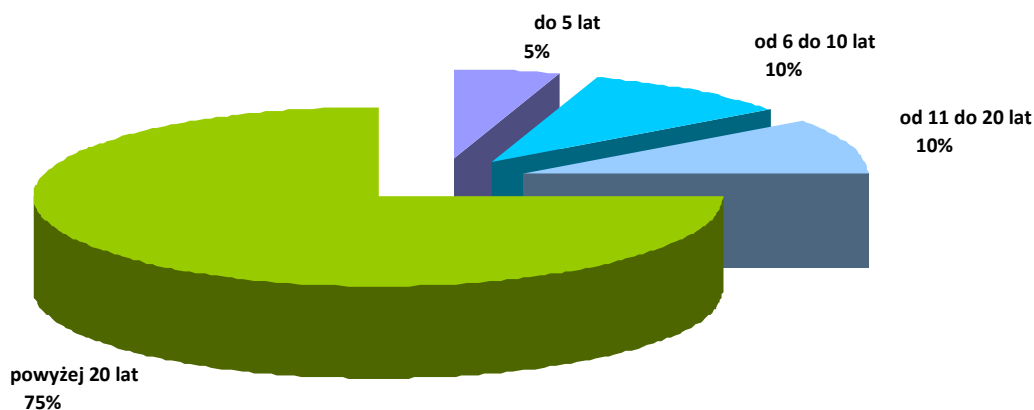
Dominującym materiałem, z którego wykonano sieć wodociągową jest żeliwo 49,5%, w dalszej kolejności stal 8,0%, PCV 20,1%, PE 22,0%. Długość sieci systematycznie wydłuża się, w latach 2007-2008 wyglądała ona następująco:

	długość ogółem w km	w tym: sieć rozdzielcza	przyłącza wodociągowe
w 2007 roku:	111,8	93	57,2
w 2008 roku:	113,5	93,9	57,3.

Długość sieci od 2007 do 2008 roku zwiększyła się o 1,7 km. W 75 % sieć jest eksploatowana ponad 20 lat, 10% stanowi sieć eksploatowana od 6 do 10 lat oraz od 11 do 20 lat, jedynie 5% sieci liczy mniej niż 5 lat.

Wykres 3.4.

OKRES EKSPLOATACJI SIECI WODOCIĄGOWEJ W 2008 ROKU

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu

Z sieci kanalizacyjnej miasta korzysta 99% mieszkańców, miasto jest skanalizowane w 99% (wzrost o 3% w 2008 roku w porównaniu do roku 2007). Długość sieci sanitarnej na przestrzeni ostatnich dwóch lat kształtowała się następująco:

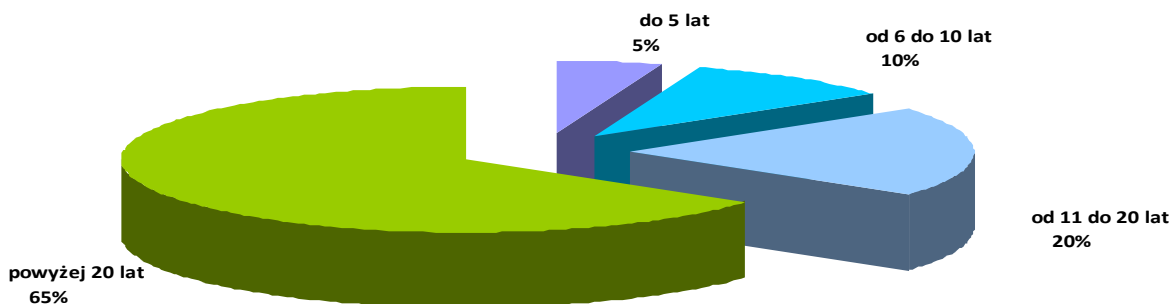
w 2007 roku: 107,7 km

w 2008 roku: 108,3 km.

Dominującym materiałem, z którego wykonano sieć jest kamionka – 70%, pozostałe materiały to: żeliwo 4,0%, stal 0,5%, beton 2,0%, PCV 15,5%, PE 8%. W zakresie długości eksploatacji sieci dominują elementy ponad dwudziestoletnie – 65% (w 2007 roku stanowiły 63%) , jedynie 5% stanowią elementy eksploatowane krócej, niż 5 lat.

Wykres 3.5.

OKRES EKSPLOATACJI SIECI KANALIZACYJNEJ W 2008 ROKU

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu

Ścieki z miasta odprowadzane są do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej z podwyższonym usuwaniem biogenów w Korzyścienku k.Kołobrzegu. Wielkość oczyszczalni wynosi 222917 RLM (Równoważna Liczba Mieszkańców) – w 2007 roku wynosiła 140000 RLM, jej przepustowość 28000 m³/d (w 2007 roku -23000 m³/d).

W 2007 roku spółka odprowadziła 3131293,0 M³ ścieków od odbiorców w Kołobrzegu – w porównaniu do roku 2007 nastąpił niewielki wzrost ilości odprowadzonych ścieków - o 1,52%, liczba odprowadzonych ścieków na jednego mieszkańca wzrosła o 3,43%. Wszystkie nieczystości są odprowadzane do sieci kanalizacyjnej. Wśród producentów ścieków gospodarstwa domowe stanowiły w 2008 roku 62,0%, przemysł wytwarza 38,0% wszystkich odprowadzanych ścieków.

Tabela 3.17.

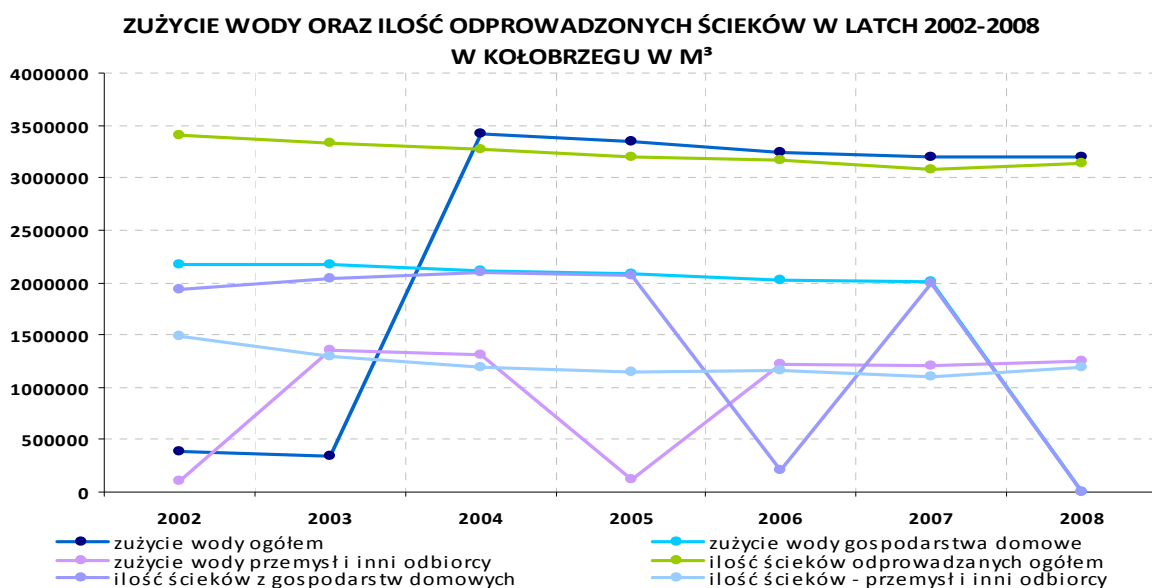
ILOŚĆ ODPROWADZONYCH ŚCIEKÓW W M ³ W LATACH 2001-2008							
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ilość ścieków odprowadzanych ogółem do sieci kanalizacyjnej	3407950	3328392	3274492	3200810	3166973	3084274	3131293,0
w tym: z gospodarstw domowych	1927460	2039268	2089428	2060800	200785	1989525	1941128,0
przemysł i inni odbiorcy	1480490	1289124	1186064	1140010	1159588	1094749	1190165,0
na jednego mieszkańca	75,7	73,9	71,2	69,6	68,8	67	69,3
na jednego korzystającego odbiorcę	1229,9	867,7	815,9	784,5	738,9	-	675,7
ilość ścieków oczyszczonych	952170	559400	5841350	-	567800	7270700	6427000

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu

Najistotniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane przez spółkę w 2008 roku, mające na celu poprawę funkcjonowania systemu odprowadzania i odbioru ścieków oraz wód opadowych to:

- Budowa sieci wodociągowo – kanalizacyjnej przy ul. Stańczyka w Kołobrzegu
- Budowa sieci wodociągowo – kanalizacyjnej w obrębie ulic Mazowiecka, Artyleryjska, Kujawska, Wielkopolska.

Wykres 3.6.

Źródło: Miejskie Wodociągi i Kanalizacja w Kołobrzegu

Długość eksploatowanej w 2008 roku w granicach miasta Kołobrzeg sieci kanalizacji deszczowej wynosiła ok. 100 km (kanały deszczowe - system zamknięty), długość eksploatowanych rowów melioracyjnych wynosiła ok. 20 km (system otwarty). Za utrzymanie w prawidłowej eksploatacji sieci kanalizacji deszczowej oraz rowów melioracyjnych odpowiadają firmy wyłaniane w drodze postępowania przetargowego przez Gminę Miasto Kołobrzeg.

Obszar miasta podzielony jest na 5 zlewni odpowiadających poszczególnym wylotom do odbiorników kanalizacji deszczowej. Wody opadowe odprowadzane są poprzez wyloty kanalizacji deszczowej do poszczególnych zlewni:

- Parsęta lewobrzeżna o wielkości 705 ha,
- Parsęta prawobrzeżna o wielkości 186 ha,
- Stramniczka o wielkości 89 ha,
- Kanał Drzewny o wielkości 339 ha,
- Morze Bałtyckie o wielkości 1265,40 ha.

Do morza wody odprowadzane są przez 5 wylotów:

- Ø 250 mm w km 330+750 w rejonie ul. Sułkowskiego,
- Ø 600 mm w km 331+370 w rejonie ul. Fredry oraz Kamiennego Szańca,
- Ø 1000 mm w km 326+875 w rejonie ul. Brzeskiej,
- Ø 600 mm w km 328+675 z terenu Ekoparku Wschodniego,
- Ø 600 mm w km 327+960 w rejonie Grobli Podczele.

Ponadto wody opadowe oprowadzane są poprzez kanały zamknięte (ok. 163 wyloty) i rowy do: rzeki Parsęty, rzeki Stramniczki i Kanału Drzewnego.

Najważniejsze wyloty odprowadzające wody deszczowe do w/w odbiorników:

- rzeka Parsęta – 1 wylot Ø 1000 mm, 1 wylot kd 1200 x 800 mm, 16 wylotów od 400 do Ø 600 mm oraz ok. 110 wylotów poniżej Ø 400 mm,
- rzeka Stramniczka – 1 wylot Ø 600 mm, 3 wyloty Ø 400 mmm oraz ok. 15 wylotów poniżej Ø 300 mm,
- Kanał Drzewny – 1 wylot Ø 800 mm, 1 wylot 600 x 900 mm oraz 38 wylotów poniżej Ø 400mm.

Infrastruktura kanalizacji deszczowej jest w znacznym stopniu zużyta, większość kanałów została wybudowana przed wojną w latach 1926-36. Dominującym materiałem, z którego wykonano sieć jest beton, starsze odcinki wykonano z kamionki, żeliwa lub wymurowano. Niewielki procent sieci wykonano w technologii PVC (używana jest od 1998 roku). Nieprawidłowością w działaniu systemu odwodnieniowego jest przeciążenie sieci, które skutkuje występującymi podtopieniami terenów mieszkalnych zwłaszcza w części zachodniej, w kierunku których spływają również wody opadowe z terenu Gminy Kołobrzeg (z miejscowości Zieleniewo, Korzystno, Korzyścienko i Grzybowo). Powyższą sytuację powoduje dynamiczna urbanizacja terenów miasta w tym rejonie oraz w/w terenów Gminy Kołobrzeg, która nie realizuje inwestycji związanych z budową systemu odwodnieniowego i prawidłowym odprowadzaniem wód deszczowych.

W 2008 roku Wydział Komunalny Urzędu Miasta wydał 58 decyzji w sprawie warunków technicznych na odprowadzenie wód deszczowych dla nowych inwestycji wraz z uzgodnieniem projektów budowlanych w tym zakresie.

W celu zniwelowania zagrożenia powodziowego oraz zanieczyszczeń związanych z wprowadzaniem nieczystości do środowiska wodnego, wprowadzono do Wieloletniego Planu Inwestycyjnego „Program modernizacji infrastruktury służącej oczyszczaniu i odprowadzaniu wód opadowych, w celu poprawy zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Kołobrzeg”. W ramach programu planuje się realizację następujących zadań:

- Odbudowę odpływu do morza w km 330+750 w rejonie ul. Sułkowskiego,
- Modernizację istniejącego systemu deszczowego rejon ul. IV Dywizji Wojska Polskiego i ul. Wschodniej,
- Modernizację wylotu do morza w km 331+370 wraz z przebudową istniejącej kanalizacji deszczowej – rejon ul. Fredry oraz Kamiennego Szańca,

- Przebudowę systemu deszczowego odprowadzającego wody deszczowe i roztopowe z rejonu ul. Myśliwskiej, Kupieckiej, Ogrodowej,
- Odbudowę odpływu do morza w km 326+875 – rejon ul. Brzeskiej,
- Odbudowę odpływu do morza w km 327+96 - rejon Grobli Podczele,
- Budowę kanalizacji deszczowej na os. Radzikowo II,
- Przebudowę istniejących odpływów kanalizacji deszczowej odprowadzających wody opadowe i roztopowe do rzeki Parsęty, Kanału Drzewnego oraz Stramniczki (montaż separatorów, klap zwrotnych),
- Przebudowę kanałów deszczowych w pasie drogowym ul. Łopuskiego.

W 2008 roku Gmina Miasto Kołobrzeg przeprowadziła II etap inwentaryzacji kanalizacji deszczowej – zinwentaryzowano ok. 30 km sieci kanalizacji deszczowej. Jednocześnie w ramach zadań związanych z infrastrukturą deszczową wykonano:

- Monitoring TV sieci kanalizacji deszczowej w pasie dróg krajowych (ul. Koszalińska, Kupiecka, Unii Lubelskiej),
- Projekt budowlany dla I etapu zamierzenia inwestycyjnego polegającego na zabezpieczeniu przeciwpowodziowym Dzielnicy Zachodniej w Kołobrzegu wraz budowa wylotu do morza,
- Dokonano renowacji rowów melioracyjnych istniejących parku w rejonie ul. Arciszewskiego i Klonowej.

Zgodnie z zapisami ustawy „O zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków” zbiorowe potrzeby wspólnoty obejmujące sprawy z zakresu m.in. zaopatrzenia w wodę i kanalizacji są zadaniem własnym gminy. Jednakże działalność związaną z zbiorowym odprowadzaniem ścieków deszczowych winno prowadzić przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, prowadzące działalność gospodarczą – istnieje konieczność po dokonaniu inwentaryzacji całości sieci wraz z oszacowaniem jej wartości przekazania infrastruktury na majątek spółki Miejskie Wodociągi i Kanalizacja celem prowadzenia przez nią działalności zbiorowego zaopatrzenia i zbiorowego odprowadzania ścieków w zakresie kan. deszczowej.

Ponadto w ramach zadań inwestycyjnych realizowanych przez Gminę Miasto Kołobrzeg związanych z budową czy modernizacją dróg w mieście na bieżąco modernizowana (remontowana lub wymieniana) jest infrastruktura deszczowa istniejąca w ulicach.

3.3. CIEPŁOWNICTWO

Energia ciepła do miasta jest dostarczana poprzez miejski system ciepłowniczy zarządzany przez Miejską Energetykę Ciepłą oraz indywidualne źródła ciepła. Podstawowym źródłem ciepła Miejskiej Energetyki Ciepłej jest Ciepłownia Centralna przy ul. Kołłątaja 3, wyposażona w 6 kotłów o łącznej mocy 104,67 MW, w tym: WR-10 – 4 szt. o łącznej mocy = 46,52 MW oraz WR-25 – 2 szt. o łącznej mocy 58,15 MW. Kotły opalane są miałem węglowym. Sprawność źródła wynosi ok. 82%.

Długość sieci ciepłowniczej na koniec 2008 roku wynosiła 35,862 km, w tym: 1,424 km stanowiła sieć ciepła osiedla Podczele, która w 100% zbudowana jest z rur preizolowanych (jej stan ocenia się na bardzo dobry). Sieć ciepła Ciepłowni Centralnej wynosi 34,438 km i jej struktura przedstawia się następująco:

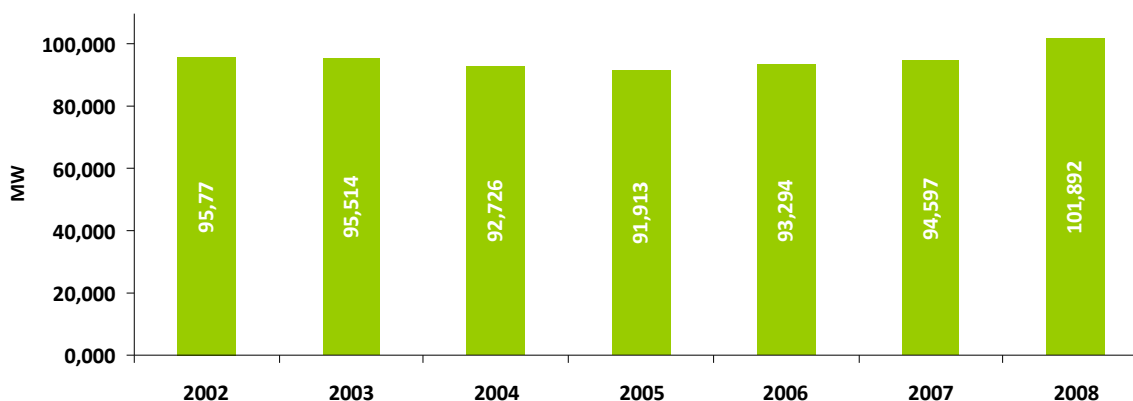
- sieć kanałowa i sieć w budynkach = 16,471 km,
- estakady = 3,551 km,
- sieć z rur preizolowanych = 14,416 km.

Stan techniczny sieci ciepłej Ciepłowni Centralnej należy ocenić jako dobry.

Długość sieci w ciągu roku zwiększyła się o 1,751 km – 5,13%. Zapotrzebowanie mocy ciepłej na koniec roku 2008 wynosi 101,892 MW, z tego z Ciepłowni Centralnej = 97,244 MW, kotłowni osiedlowej w Podczelu = 3,653 MW i 7 kotłowni lokalnych = 0,995 MW

Wykres 3.7.

**ZAPOTRZEBOWANIE MOCY CIEPŁEJ ZAMÓWIONEJ PRZEZ ODBIORCÓW W MEC
W LATACH 2002-2008**

Źródło: Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu

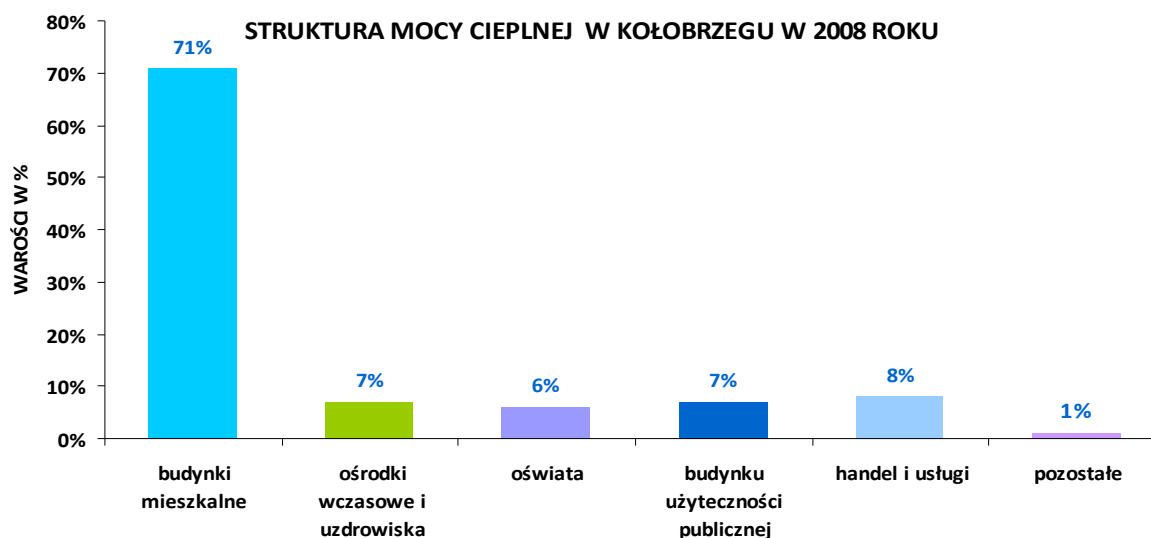
Sprzedaż ciepła ogółem na przestrzeni ostatnich lat uległa spadkowi, niewielki wzrost nastąpił w 2008 roku. W roku 2008 w stosunku do roku 2007 nastąpił wzrost sprzedaży o 5,82%, wielkość sprzedanej energii ciepłej w latach 2007-2008 kształtowała się następująco:

	ogółem w GJ	budownictwo jedno i wielorodzinne w GJ	przemysł i inni odbiorcy w GJ
2007	639429	447600	191829
2008	676664	479274	197274.

Wzrost sprzedaży ciepła dotyczył zarówno budownictwa jedno i wielorodzinnego, jak i przemysłu oraz innych odbiorców. W przypadku budownictwa jedno i wielorodzinnego zanotowano

wzrost w 2008 roku w stosunku do roku poprzedniego o 7,07%, w przypadku przemysłu i innych odbiorców nastąpił wzrost o 2,83%.

Wykres 3.8.

Źródło: Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu

Miejska Energetyka Ciepła prowadziła w 2008 roku następujące inwestycje, mające na celu poprawę funkcjonowania systemu uciepłwienia miasta:

- Modernizacja komina CC,
- Sieć cieplna 2 x 100 komora K46 - K48 ul. Łopuskiego,
- Sieć cieplna 2 x 150 do-ul. Przesmyk (Ikar Plaza „Pomerania, Wróblewski, PRO-VITA),
- Przyłącze sieci cieplnej do budynku hotelowo-apartamentowego ELMAR ul Sułkowskiego,
- Modernizacja węzłów cieplnych ul. Budowlana 10 , 9,
- Węzły cieplne Ośrodka Wczasowego Uniwersytetu Poznańskiego,
- Węzeł cieplny- strona wysoka budynku Aquari,
- Przebudowa pomieszczeń biurowych - punkt obsługi klienta,
- Węzeł cieplny- strona wysoka budynek Kołłątaja-Fredry (Zielone Tarasy) kwartał 3,
- Przyłącze cieplne do budynku Fredry- Kasprowicza,
- Węzeł cieplny- strona wysoka budynek usługowo-mieszkalnego ul. Kasprowicza dz.95/9 Pro-San.

Tabela 3.18.

ENERGIA CIEPŁA NA TERENIE KOŁOBRZEGU W LATACH 2002-2008								
Wyszczególnienie	Jednostka miary	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Zapotrzebowanie mocy cieplnej zamówionej przez odbiorców	MW	95,77	95,514	92,726	91,913	93,294	94,597	101,89
Sprzedaż ciepła ogółem	GJ	710118	708498	715268	669364	665292	639429	676664
w tym: budownictwo jedno i wielorodzinne		497083	495449	500688	468555	465704	447600	479274
przemysł i inni odbiorcy	GJ	213035	213000	214580	200809	199588	191829	197274
Wskaźnik wykorzystania mocy produkcyjnych	GJ/MW /rok	7415	7418	7714	7283	7131	6760	6641
Długość sieci ciepłowniczej	Km	30,824	30,8	31,4	32,532	32,529	34,111	35,862

Źródło: Miejska Energetyka Ciepła w Kołobrzegu

3.5. ELEKTROENERGETYKA

Obrotem oraz dystrybucją energii elektrycznej na terenie miasta zajmuje się koncern ENERGA S.A. Obszar miasta jest zasilany z trzech stron liniami 110kV z kierunku Trzebiatów, Gościno, Ustronie Morskie poprzez dwie rozdzielnie - Główny Punkt Zasilania na ul. VI Dywizji Piechoty oraz Główny Punkt Zasilania na ul. Koszalińskiej. Z GPZ-ów wychodzą linie 15kV napowietrzne oraz kablowe, które zasilają stacje transformatorowe 15/0,4kV. Abonenci zasilani są zwykle z linii niskiego napięcia 0,4kV.

Na terenie miasta w 2008 roku znajdowało się 192 stacji transformatorowych o łącznej mocy 93 MVA (w 2007 roku znajdowało się 186 stacji transformatorowych o łącznej mocy 76 MVA).

Długość linii zasilających systematycznie ulegała zwiększeniu w przeciągu ostatnich lat – w 2007 roku długość linii o napięciu 15 kV oraz 0,4 kV wynosiła 473,159 km, natomiast w roku 2008 roku wielkość ta wynosiła 482,03 km.

Zauważalny jest dynamiczny przyrost linii kablowych, które są dogodnym rozwiązaniem dla zabudowy miejskiej, w stosunku do linii napowietrznych, które utrudniają efektywne przestrzenne zagospodarowanie miasta. Długość linii zasilających w 2008 roku wynosiła odpowiednio:

- linie napowietrzne o napięciu 110 kV - 9,73 km (w 2007 roku - 83 km),
- linie napowietrzne o napięciu 15 kV – 15,79 (w 2007 roku - 15,791 km),
- linie kablowe o napięciu 15 kV – 128,66(w 2007 roku - 126,183 km),
- linie napowietrzne o napięciu 0,4 kV – 13,05 (w 2007 roku - 14,255 km),
- linie kablowe o napięciu 0,4 kV – 324,53(w 2007 roku - 316,930 km).

Tabela 3.19.

DŁUGOŚĆ LINII ZASILAJĄCYCH O NAPIĘCIU 15 ORAZ 0,4 KV W KM W LATACH 2002-2008				
lata	linia 15kV		linia 0,4kV	
	napowietrzna	kablowa	napowietrzna	kablowa
2002	16,291	121,836	12,374	274,802
2003	13,291	122,714	12,374	277,346
2004	16,291	123,355	15,381	297,563
2005	15,991	124,004	14,673	302,041
2006	15,791	124,805	14,673	310,921
2007	15,791	126,183	14,255	316,930
2008	15,79	128,66	13,05	324,53

Źródło: Energa S.A. Oddział Koszalin, Zakład Energetyczny Kołobrzeg

Liczba odbiorców energii w ciągu ostatnich lat systematycznie rosła, tym samym nastąpił również wzrost zużycia energii. W 2008 roku liczba klientów obsługiwanych przez ENERGE S.A. wynosiła 24133 – była wyższa o 1,55% w stosunku do roku 2007 (w 2007 roku liczba klientów obsługiwanych przez ENERGE S.A. wynosiła 23763). Wzrost liczby klientów w 2008 roku w gospodarstwach domowych wynosi odpowiednio 1,93% w stosunku do roku 2007.

Zużycie energii w roku 2008 spadło w porównaniu z latami wcześniejszymi. Zużycie energii elektrycznej w latach 2007-2008 wyglądało następująco:

	na jednego mieszkańca	na jednego korzystającego odbiorcę
2007 rok:	712,8 kW*h	1 676,3 kW*h
2008 rok:	bd	bd

Tabela 3.20.

LICZBA ODBIORCÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ I ZUŻYCIE ENERGII W KOŁOBRZEGU W LATACH 2005-2008				
wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008
liczba odbiorców energii elektrycznej ogółem szt	22258	23095	23763	24133
w tym w gospodarstwach domowych szt	17900	18535	19086	19456
zużycie energii elektrycznej ogółem MWh	105284	109390	112038	6447,5

Źródło: Energia S.A. Oddział Koszalin, Zakład Energetyczny Kołobrzeg, opracowanie własne

Inwestycje mające na celu polepszenie infrastruktury służącej do przesyłu energii polegają przede wszystkim na modernizacji stacji transformatorowych, wymianie awaryjnych kabli 15kV i 0,4kV na terenie miasta, wymianie linii napowietrznych 0,4kV na kablowe. W 2008 roku spółka zrealizowała następujące inwestycje:

- modernizacja GPZ VI Dywizji Piechoty w zakresie rozdzielni 110 kV,
- modernizacja oraz budowa nowych linii kablowych 15 kV – 2,478 km,
- modernizacja oraz budowa nowych linii kablowych 0,4 kV – 6,494 km,
- modernizacja oraz budowa nowych sieci transformatorowych 15/0,4 kV – 8 sztuk.

3.3. GAZOWNICTWO

Podmiotem zapatrującym miasto w gaz jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, dystrybucją gazu zajmuje się Zakład Gazowniczy Koszalin poprzez Rozdzielnię Gazu Kołobrzeg, będący częścią Wielkopolskiej Spółki Gazowniczej Sp. z o.o. Do miasta dostarczany jest gaz ziemny zaazotowany GZ-35.

Gaz jest dystrybuowany przez sieć rozdzielczą średniego i niskiego ciśnienia – według ciśnienia n/c 70308 mb, ś/s – 31615 mb, według materiału stal – 51913 mb ś/c – 50004,7 mb. Na terenie miasta znajdują się stacje redukcyjno-pomiarowe II stopnia, w tym 12 (w 2007 roku 9) będących własnością Zakładu Gazowniczego. Sieć rozdzielcza wykonana z polietylenu znajduje się w dobrym stanie technicznym, sieć stalowa jest modernizowana poprzez wymianę na sieć polietylenową.

W ciągu ostatnich lat systematycznie zwiększa się długość czynnej sieci gazowej w tym: sieci przemysłowej oraz rozdzielczej, a wraz za tym wzrosła się liczba czynnych połączeń do budynków mieszkalnych oraz wielkość sieci na 100 km².

Tabela 3.21.

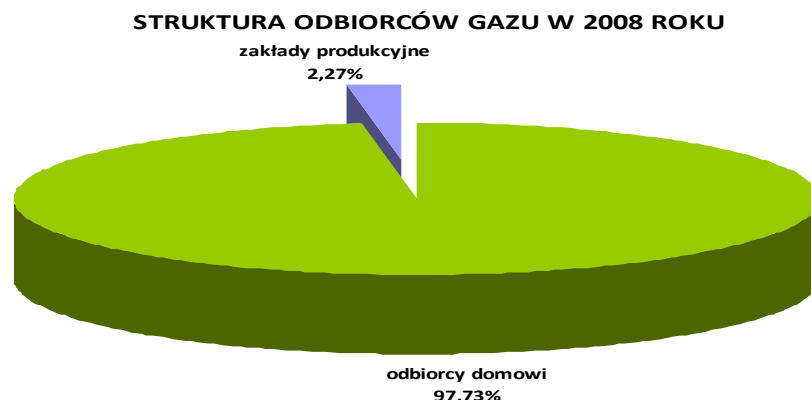
DŁUGOŚĆ SIECI GAZOWEJ W KM W LATACH 2002-2008							
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
długość czynnej sieci rozdzielczej	96707	98549	98926	100050	100337	100720	101918,4
czynne połączenia do budynków mieszkalnych - szt.	2614	2662	2762	2833	2875	2909	2991
w tym gospodarstwa domowe	13758	13859	13983	14130	14132	14215	bd
sieć rozdzielcza na 100 km ²	-	383,7	385,3	389,9	390,9	392,4	bd

Źródło: Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego, Zakład Dystrybucji Gazu Koszalin, Główny Urząd Statystyczny

W 2008 roku liczba odbiorców gazu spadła w porównaniu z rokiem 2007 – w 2008 roku była niższa o 22,02% w stosunku do roku poprzedniego. Spadek nastąpił zarówno po stronie liczby odbiorców domowych – o 20,98%, jak i po stronie zakładów produkcyjnych – spadek o 50,09%. Liczba odbiorców w latach 2007-2008 kształtowała się następująco:

	odbiorcy gazu ogółem	odbiorcy domowi	zakłady produkcyjne	pozostali odbiorcy
2007 rok:	14739	14215	523	1
2008 rok:	11493	11232	261	0

Wykres 3.9.

Źródło: Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo

Zużycie gazu w latach 2007-2008 kształtowało się następująco:

	zużycie gazu ogółem w m ³	w tym na ogrzanie mieszkań w m ³
2007 rok:	20701	6930,8
2008 rok:	21054	10994,1

Infrastruktura gazownicza najprężniej rozwija się na terach, na których dokonywane są nowe inwestycje budowlane, szczególnie związane z budownictwem jednorodzinym – Radzikowo IV, osiedle Potop, ul. Witosa, ul. Wylotowa, ul. Klonowa, VI Dywizji Piechoty. Planowane inwestycje dotyczą rozbudowy infrastruktury gazowniczej w strefie uzdrowskiej oraz w dzielnicy Radzikowo.

Tabela 3.22.

SIEC GAZOWA W KOŁOBRZEGU W LATACH 2006 - 2008			
	2006	2007	2008
długość czynnej sieci ogółem w m	104 624	105 008	bd
długość czynnej sieci przesyłowej w m	4 287	4 287	bd
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	100 337	100 721	bd
czynne połączenia do budynków - szt.	2 875	2 880	bd
odbiorcy gazu - gosp.dom.	14 132	14 215	bd
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem - gosp.dom.	3 028	3 230	bd
odbiorcy gazu w miastach - gosp.dom.	14 132	14 215	bd
zużycie gazu w tys. m ³	12 751,90	12 069,10	bd
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	7 951,90	6 930,80	bd
ludność korzystająca z sieci gazowej - osoba	35 901	36 050	bd

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

3.7. ZIELEŃ MIEJSKA

Na terenie miasta występują unikalne walory przyrodnicze – naturalne ekosystemy bagienne, wodne oraz leśne, które są miejscem występowania cennych gatunków roślin. Uzdrowski statut miasta dzieli jego obszar ze względu na procentowy udział zieleni w przestrzeni miejskiej na trzy strefy. W strefie A (nadmorskiej) wymagany jest 75% udział zieleni, w strefie B 55%, natomiast w strefie C około 30%.

Szczególnie cenne przyrodniczo tereny z unikatową florą oraz fauną należą do obszaru NATURA 2000, którego celem jest ochrona różnorodności biologicznej na terytorium Unii Europejskiej. Warunkiem włączenia lub pozostawiania w sieci jest występowanie na wspomnianych obszarach gatunków roślin i zwierząt, które wymieniają załączniki do dyrektyw unijnych – Dyrektywy Siedliskowej i Dyrektywy Ptasiej, albo występowanie całych ekosystemów jak np. torfowiska.

Na liście obszarów Natury 2000 przesłanych przez Polskę do Komisji Europejskiej miasta Kołobrzeg dotyczą trzy tereny:

- obszar specjalnej ochrony ptaków – Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 92/43/EWG, kod obszaru PLB 990003 „Zatoka Pomorska”
- obszar ochrony siedlisk – Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 92/43/EWG, kod obszaru PLH 320007 „Dorzecze Parsęty”
- obszar ochrony siedlisk – Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 92/43/EWG, kod PLH 320017 „Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski”.

Niniejsze obszary spełniają kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW).

Uchwałą Nr X/46/75 W.R.N. w Koszalinie z dnia 17.11.1975 r. w sprawie stref chronionych krajobrazu (Dz.U. W.R.N. w Koszalinie z dnia 02.12.1975 r. nr 9, poz. 49-50) powołano „Koszaliński Pas Nadmorski”. W granicach „Koszalińskiego Pasa Nadmorskiego” znajduje się znaczna powierzchnia miasta Kołobrzeg. Obszar chronionego krajobrazu został utworzony w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego, który obejmuje cały pas nadmorski z wydmami oraz większość parków miejskich.

Na terenie miasta utworzony został uchwałą Rady Miejskiej użytek ekologiczny „Ekopark Wschodni”(tereny bagienne leśne położone na wschodniej części Kołobrzegu), którego celem jest ochrona i zachowanie zespołu biocenoz składającego się z mułu wydowego, torfowisk niskich oraz fragmentów lasów liściastych na płatach moreny dennej. Obiekt ze względu na cenne walory krajobrazowe, geomorfologiczne, faunistyczne i florystyczne wpisany jest do obszaru Natura 2000. Zasadniczym elementem użytku jest niecka słonawych torfowisk „Solne Bagno” oraz cenne gatunki flory. Północną część Ekoparku stanowi wąska strefa brzegowa w postaci pozbawionej roślinności plaży oraz pas wydm, które porasta roślinność nosząca cechy piaskowej. W części zachodniej i środkowej użytku występują torfowiska, na terenach wyższych w południowej części znajdują się lasy liściaste z przewagą buka zwyczajnego i dębu (niektóre mają ponad 150 lat) z dużą ilością pnączy. Znaczna ilość roślin i drzew podlega ochronie całkowitej lub częściowej. Teren jest ważnym żerowiskiem na trasie wędrówek ptaków, stanowi również ostoję dla płazów bezogonowych, które na tym terenie znajdują enklawy dogodne dla rozrodu.

Dużą wartość przyrodniczą stanowią solniska występujące w Kołobrzegu, będące najcenniejszymi pod względem przyrodniczym zbiorowiskami roślinnymi występującymi wśród łąk Pradoliny Bałtyckiej. Ze względu na wysoką koncentrację soli, zwłaszcza chlorku sodu stanowią cenne siedlisko przyrodnicze, gdzie funkcjonować mogą tylko wyspecjalizowane organizmy odporne na wysokie stężenia chlorków, zdolne przetrwać w takich warunkach i w dodatku preferujące tego typu siedliska. Rośliny takie zwane są halofitami, dla których w odróżnieniu od wszystkich stanowisk nadbałtyckich zasilanych słoną wodą morską, źródłem soli są słone źródła, ze względu na nadmorskie położenie oraz związane z nim uwarunkowania klimatyczne skład flory jest nadmorski. Solniska występują w Dolinie Stramniczki, na terenie Owczego Bagna oraz Solnego Bagna (części Ekoparku Wschodniego).

Cennym przyrodniczo terenem miasta jest Dolina Stramniczki - obszar w południowej i południowo - wschodniej części miasta, zwłaszcza część stanowiąca korytarz ekologiczny między "Ekoparkiem Wschodnim" a doliną rzeki Parsęty. Na terenie tym występuje płat słonawy o unikatowym charakterze, której istnienie uwarunkowane jest istnieniem słonych źródeł, z rzadkimi i chronionymi roślinami oraz zwierzętami. Zagrożenie dla obszaru stanowi osuszanie torfowisk, wypalanie trawy, wysypywanie i wylwanie odpadów, ekspansja trzciny. W 2007 na obszarze tym odkryto nowe solniska ze stanowiskami roślin uznawanych za wymarłe na solniskach kołobrzeskich oraz obecność unikalnych bezkręgowców występujących wyłącznie w środowisku zasolonym.

Solniska występujące na terenie Owczego Bagna (obszar w północno-zachodniej części miasta, na zachód od Parsęty), charakteryzują się występowaniem roślinności szuwarowej i murawowej solnisk. Najbardziej interesującym przyrodniczo zbiorowiskiem jest pól szuwar z jarnikiem solankowym, występujący tylko na jednym stanowisku. Zagrożeniem dla tego cennego przyrodniczo obszaru jest ekspansja trzciny, przesuszenie, rozbudowa osiedli.

Wymienione obszary są również częścią Koszalińskiego Pasa Nadmorskiego- chronionego obszaru przyrody. Przedmiotem ochrony są przede wszystkim: bioróżnorodność, nadmorskie podmokłe łąki oraz szlaki wędrownie ptaków. Na terenie Kołobrzegu w granicach obszaru znajduje się większość parków miejskich, słonorośla na Owczym Bagnie, Ekopark Wschodni, kompleks leśny rozciągający się na wschód od Kołobrzegu tzw. Las Kołobrzegi, miejskie tereny ochrony uzdrowiskowej.

Cennymi przyrodniczo obiektami są trzy parki wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

- Park im. Stefana Żeromskiego (rozciąga się wzdłuż wybrzeża na przestrzeni ponad 2 km, zlokalizowany w ścisłej strefie uzdrowiskowej miasta),
- Park im. Aleksandra Fredry – (park leśny położony wokół Amfiteatru o łącznej powierzchni 21 ha),
- Park im. Jedności Narodowej (powstał na bazie dawnego cmentarza ewangelickiego. Na terenie parku zlokalizowane jest obecnie Lapidarium Niemieckie, łączna powierzchnia parku wynosi 6,93 ha),

oraz dwa parki nie wpisane do rejestru:

- Park 18 marca – park o powierzchni,
- Park im. Jana Henryka Dąbrowskiego (trwają prace nad wpisaniem do rejestru).

Do rejestru zabytków wpisany jest również 1 skwer - Plac im. Pułk. Anatola Przybylskiego (Park ten wykształcił się po likwidacji fortyfikacji twierdzy kołobrzeskiej, jako niezabudowany kwartał ograniczony ulicami: Basztową, Katedralną, Ratuszową i Walki Młodych). Parki miejskie wraz ze skwerami zajmują łącznie powierzchnię 120 ha i stanowią atrakcję turystyczną z uwagi na wiele cennych okazów drzew pomnikowych.

Wyjątkowo bogata i różnaita szata roślinna związana jest z występowaniem ponad 100 gatunków roślin uważanych za rzadkie lub zagrożone. Na terenie miasta występuje wiele 38 gatunków roślin prawnie chronionych, w tym 28 podlegających ochronie całkowitej i 10 – ochronie częściowej. Na terenie miasta Kołobrzeg stwierdzono 116 gatunków roślin uważanych za rzadkie lub zagrożone w swoim istnieniu. Na obszarze miasta zanotowano również 982 gatunki roślin naczyniowych.

Zachowanie tych gatunków ma ogromne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej obszarów chronionych. Ogromną wartość stanowią lasy - są to głównie skupiska drzew liściastych, w pasie nadmorskim występuje również drzewostan mieszany. Lasy będące najbardziej naturalną formacją przyrodniczą związaną z krajobrazem oraz niezbędnym czynnikiem równowagi środowiska przyrodniczego na obszarze miasta zajmują 155 ha, co stanowi 6% całej powierzchni. Zarośla zajmują powierzchnię 69 ha, co stanowi 2,7% ogólnej powierzchni. Na obszarze miasta występują w przeważającej większości lasy liściaste z małą domieszką drzew iglastych, przeważnie sosny. Na terenach obniżonych występują lasy bagienne i łęgowe (olsy). W pasie nadmorskim w części zachodniej występują siedliska o drzewostanie mieszanym lasu brzoźowo-dębowego.

Na terenie miasta Kołobrzeg istnieje 11 pomników przyrody w postaci pojedynczych drzew, grupy drzew i alei. Dziesięć z nich zostało powołanych rozporządzeniem nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z dnia 1992 roku. Pomniki te znajdują się w wykazie aktów prawa miejscowego zgodnie z Rozporządzeniem nr 2/99 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 marca 1999 r. Uchwałą XVI/211/03 Rady Miejskiej w Kołobrzegu z dnia 29.12.2003r. w sprawie uznania za pomnik przyrody, objęto również ochroną jako pomnik przyrody „Bindaż Grabowy” im. Ryszarda Siwickiego.

Pomniki przyrody występujące na terenie miasta:

- Buk strzępolistny (w Parku 18 Marca),
- Kasztanowiec czerwonokwiatowy (w Parku 18 Marca),
- Buk zwyczajny (w Parku 18 Marca),
- 2 lipy drobnolistne (na Bulwarze im. Marynarzy Polskich),
- Cypryśnik błotny (w Parku im. S.Żeromskiego),
- Korkowiec amurski (przy ul. Szpitalnej),
- Aleja 74 platanów klonolistnych (przy ul. Łopuskiego),
- Grupa 7 buków zwyczajnych (w Parku im. H.Dąbrowskiego),
- Cypryśnik błotny - 2 egz. (w parku im. A.Fredry),
- Aleja grabowa - bindaż im. prof. R.Siweckiego (pomiędzy ul. Towarową i Spacerową),
- Dąb szypułkowy - 4 szt (w Podczelu oddz.6b Nadleśnictwa Gościno).

Tabela 3.23..

OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ W LATACH 2002-2008							
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
obszary prawnie chronione - powierzchnia w ha ogółem	2061,4	2 061,4	2 521,4	2 061,4	2 061,4	2 061,4	2 061,4
w tym: obszary chronionego krajobrazu	1680	1 680,0	2 140,0	1 680,0	1 680,0	1 680,0	1 680,0
obszary chronionego krajobrazu rezerwaty i pozostałe formy ochrony przyrody/ wprowadzone uchwałą rady gminy w ha	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4
użytki ekologiczne w ha	0	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4	381,4
pomniki przyrody - ilość obiektów	14	13	11	11	11	11	1
tereny zieleni wg lokalizacji							
parki spacerowo - wypoczynkowe ogółem	10	10	10	5	6	6	6
powierzchnia w ha	134,1	134,1	134,1	62,9	62,9	57,02	62,9
zieleńce ogółem	13	13	13	39	39	39	39
powierzchnia w ha	12,3	12,3	12,3	23,9	23,9	26,1	26,1
zieleń uliczna ha	33,8	33,8	33,8	33,8	32	31,99	21,6
tereny zieleni osiedlowej ha	22,3	20,4	20,4	26	26	17	20,3
parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej ha	168,7	166,8	166,8	112,8	112,8	100,12	109,3
las gminne ha	27,6	27,6	27,6	27,0	27,0	26,0	26,0
tereny zieleni w gestii samorządów miast							
parki spacerowo - wypoczynkowe ogółem	10	10	10	5	4	5	6
powierzchnia w ha	134,1	134,1	134,1	62,9	52,3	57,02	62,9
zieleńce ogółem	13	13	13	39	39	39	39
powierzchnia w ha	12,3	12,3	12,3	23,9	23,9	26,1	26,1
tereny zieleni osiedlowej ha	15	15	15	17	17	17	17,2
powierzchnia żywopłotów w m	8748	8 930	8 930	6 104	6 167	5457	4050,0
nasadzenia w tym: drzewa - sztuki	339	249	653	74	411	336	91
krzewy - sztuki	322	278	258	690	4 765	5125	497
ubytki w tym: drzewa	240	235	606	153	285	175	241
krzewy	150	1 500	132	1	345	90	610

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Wydział Komunalny Urzędu Miasta Kołobrzeg

3.8. ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA ŚRODOWISKA, GOSPODARKA ODPADAMI, SCHRONISKO DLA ZWIERZĄT

3.8.1. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ

Ze względu na uzdrowiskowy charakter miasta na jego obszarze nie rozwinął się przemysł. Okoliczne miejscowości posiadają charakter turystyczno-wypoczynkowy oraz rolny, w związku z czym do miasta nie napływają na większą skalę zanieczyszczenia z obszarów zewnętrznych, Jednocześnie statut uzdrowiska (obszar specjalnie chroniony), powoduje, że na terenie miasta występują rygorystyczne normy emisji zanieczyszczeń i hałasu. Monitoring zanieczyszczenia powietrza w Kołobrzegu prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Koszalinie dokonując pomiarów pasywnych SO₂ i NO₂, dokonywane są również pomiary manualne przez Powiatową Inspekcję Sanitarną. Z pomiarów przeprowadzanych na terenie miasta wynika, że wartości dopuszczalne zanieczyszczeń nie są przekraczane (wyniki ponadnormatywne stanowią nieliczny odsetek, dotyczą głównie pomiarów 24-h).

Znajomość wielkości emisji poszczególnych zanieczyszczeń jest niezwykle ważna dla oceny jakości powietrza zwłaszcza w strefie uzdrowiskowej. W 2008 roku średnie stężenie roczne emisji dwutlenku siarki (pokrycie czasu pomiarami w roku wynosiło 100,00% dokonane metodą pasywną) wynosiło w uzdrowisku 5,3 µg/m³. Wyniki świadczą o niskim poziomie zanieczyszczeniem dwutlenkiem siarki – norma dla uzdrowiska wynosi 125 µg/m³ (strefę zaklasyfikowano do klasy A).

Również zanieczyszczenie dwutlenkiem azotu w mieście odpowiada nałożonym normom. Pomiary pasywne i manualne przeprowadzono w dwóch stacjach: ZpKolKołobrzegPas oraz ZpKolKołobrzegWSSE. W przypadku pierwszej w 2008 roku (pokrycie czasu pomiarami w roku wynosiło 100,00 %) stężenie średnie roczne wynosiło 16,6 µg/m³ (sferę zaklasyfikowano do klas A). W przypadku drugiej (pokrycie czasu pomiarami w roku wynosiło 73,6%) stężenie średnie roczne wynosiło 7,7 µg/m³ (sferę zaklasyfikowano do klas A). Dopuszczalne stężenie dwutlenku azotu dla uzdrowisk wynosi 35 µg/m³.

Tabela 3.24.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH W TONACH W UZDROWISKU KOŁOBRZEG W LATACH 2002-2008							
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem	91	87	112	110	81	bd	bd
w tym: ze spalania paliw	90	86	111	108	80	bd	bd
węglowo-grafitowe, sadza	1	1	1	2	1	bd	bd
emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem	91007	91 987	90 018	87 559	90018	bd	bd
w tym: dwutlenek siarki	257	417	353	356	353	bd	bd
tlenki azotu	102	102	101	97	101	bd	bd
tlenek węgla	164	168	239	187	239	bd	bd
dwutlenek węgla	90484	91 300	89 325	86 919	89325	bd	bd

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Dokonywane pomiary dla całego powiatu kołobrzesciego wskazują na dominację w przypadku emisji dwutlenku siarki oraz tlenku węgla emisji ze źródeł powierzchniowych (sektor komunalno-bytowy i stacje paliw), w przypadku dwutlenku azotu dominuje emisja liniowa (z oddziaływania transportu samochodowego), nieliczny odsetek stanowią zanieczyszczenia ze źródeł punktowych (sektor energetyczny i przemysłowy). Również w emisji pyłu oraz ołowiu dominującym źródłem jest emisja powierzchniowa.

Dominacja emisji liniowej w przypadku w przypadku tlenku węgla jest związana z niedrożnością systemu transportowego w mieście, wynikającego z nakładania się ruchu tranzytowego na ruch wewnątrzmijski, zwłaszcza w sezonie letnim. Zbyt duża liczba samochodów przejeżdżających przez miasto jest również głównym źródłem emisji hałasu.

3.8.2. STAN SANITARNY KĄPIELISK

Nadzór nad jakością wody w kąpieliskach prowadzony jest przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kołobrzegu (PSSE), badania przeprowadza się pod kątem zanieczyszczeń mikrobiologicznych (liczba bakterii grupy coli, Escherichia coli, paciorkowców kałowych, obecność bakterii salmonella) oraz chemicznych (zapach, barwa, odczyn, przezroczystość, tlen rozpuszczony, BZT5, oleje mineralne, substancje powierzchniowo- czynne, fenol, osady smoliste, zakwity sinic). Kontrolą objęte są kąpieliska w Kołobrzegu w części zachodniej, wschodniej oraz w Podczelu.

Tabela 3.25.

ZESTAWIENIE LICZBY POBRANYCH PRÓBEK I % PRÓBEK ZAKWESTIONOWANYCH W POSZCZEGÓLNYCH KĄPIELISKACH W LATACH 2005 -2008								
kąpielisko	2005		2006		2007		2008	
	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych	liczba pobranych próbek	% próbek zakwestionowanych
Kołobrzeg cz.zachodnia	33	0	39	0	39	0	39	0
Kołobrzeg cz.wschodnia	39	0	39	2,4	39	0	39	0
Podczele	36	2,8	39	0	39	0	45	15,5

Źródło: Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna

Według informacji z PSSE jakość wody we wszystkich kontrolowanych kąpieliskach uległa systematycznej poprawie na przestrzeni ostatnich lat, najwięcej kwestionowanych wyników odnotowano w kąpielisku Kołobrzeg Podczele. Najczęstsze przyczyny zakwestionowania pobranych próbek dotyczyły ponadnormatywnej zawartości bakterii Escherichia coli i bakterii grupy coli, pod względem chemicznym próbki nie były kwestionowane.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna nadzoruje również stan plaż w kąpielisku. Według oceny sytuacja sanitarna plaż ulega systematycznej, nieznacznej poprawie. Na przestrzeni ostatnich lat najwięcej zastrzeżeń związanych było z: zaśmieceniem plaży, niewystarczającą liczbą pojemników na odpady na plaży, zaniedbaniami zejść na plażę (szczególnie tych najbardziej uczęszczanych), brakiem ustępów przy zejściach, niewłaściwym przygotowaniem punktów obsługi plaży - brak bieżącej wody, brak odprowadzania ścieków do kanalizacji.

3.8.3. GOSPODARKA ODPADAMI

Na terenie miasta Kołobrzeg istnieją zasadniczo dwa systemy zbierania odpadów. Jeden dotyczy terenu miasta a drugi terenu portu. Na terenie miasta prowadzi się zbiórkę odpadów częściowo metodą selektywną. Szczególnie dotyczy to odpadów komunalnych. Na terenie portu obowiązuje procedura wynikająca z Konwencji Marpol 1973/78. W obu przypadkach odpady są odbierane przez firmy wyspecjalizowane i zgodnie z posiadanymi pozwoleniami. Prowadzone są działania, mające na celu upowszechnienie selektywnej zbiórki „u źródła”.

Tabela 3.26.

NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WG KIERUNKÓW INWESTOWANIA W TYS. ZŁOTYCH W KOŁOBRZEGU W LATACH 1999-2006*				
wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008
nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej ogółem	145,5	24,4	2,0	bd
w tym ujęcia i doprowadzenia wody	49,7	-	2,0	bd
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu ogółem	2867,7	278,8	4938,5	bd
w tym: zapobieganie zanieczyszczeniom razem	1888,2	-	4938,5	bd
zapobieganie zanieczyszczeniom nowe techniki i technologie spalania paliw	1888,2	-	4938,5	bd
zapobieganie zanieczyszczeniom modernizacja kotłowni i ciepłownictwa	1888,2	-	4938,5	bd
gospodarka ściekowa i ochrona wód ogółem	980,6	523,8	99,1	bd
w tym: sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki	629	291	65,0	bd
sieć kanalizacyjna odprowadzająca wody opadowe	351,6	232,8	34,1	bd

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

*Dane o nakładach inwestycyjnych – nakładach finansowych lub rzeczowych, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych, rozbudowa lub modernizacja istniejących obiektów majątku trwałego. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Klasyfikacji Działalności: do 1999 roku: Europejskiej, od 2000 roku: Polskiej.

W obrębie Kołobrzegu znajduje się jedno składowisko odpadów, - jest to składowisko odpadów obojętnych i innych niż niebezpieczne „Janiska”. Składowisko decyzją Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w roku 2005 r. zostało zamknięte i obecnie podlega pracom rekultywacyjnym, zgodnie z projektem „Rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w miejscowości Janiska, gmina Kołobrzeg”. W ramach projektu rekultywacji do końca 2012 roku prowadzone będzie nasadzanie zieleni niskiej na terenie byłego składowiska. Kontynuowany będzie również nadzór nad zrekultywowanym składowiskiem odpadów poprzez:

- kontrolę zadrzewienia, tj. nasadzenia drzewostanu i uzupełnienia miejsc wypadania sadzonek, stosowanie podsiewu traw, systematyczne, okresowe wykonywanie zabiegów agrotechnicznych;
- monitoring, tj. badanie wielkości przepływu wód powierzchniowych, składu wód powierzchniowych, objętości wód odciekowych, składu wód odciekowych, poziomu wód podziemnych, składu wód podziemnych, emisji oraz składu gazu składowiskowego (częstotliwość tych badań co 6 miesięcy; uzyskane wyniki badań będą przekazywane Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w terminach określonych w art. 59 ust. 1 punkt 7 ustawy o odpadach).

Z uwagi na brak składowiska odpadów na terenie gminy wszelkie odpady dostarczane są do Kompostowni. Odpady przyjmowane na Kompostownię po przetworzeniu przekazywane są na składowisko odpadów znajdujące się w gminie Rymań. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych – Kompostownia w Kołobrzegu oparty jest o technologię typu DANO na bazie polskich urządzeń o możliwości przerobowej 120 t/d. Zakład ten pracuje w ruchu ciągłym. Odpady stałe są dostarczane do Kompostowni w dniach roboczych, natomiast w sezonie letnim jak również w okresach świątecznych przyjmowane są także w dni wolne od pracy. Dostarczone do Kompostowni odpady

komunalne trafiają na ręczną linię segregacji. Podczas tego procesu zachodzi wyselekcjonowanie odpadów z tworzyw sztucznych – butelki typu PET, szkła, złomu aluminiowego, złomu stalowego i odpadów wielkogabarytowych. Odpady wielkogabarytowe są wywożone i składowane na składowisku odpadów, zaś pozostała część wyselekcjonowanych odpadów jest przekazywana do dalszego zagospodarowania i traktowana jako surowiec wtórny. Przesegregowane odpady poprzez system przenośników taśmowych są dostarczone do zamkniętej komory biostabilizatora typu DANO. W komorze tej następuje wstępna przeróbka odpadów, czyli rozdrobnienie, homogenizacja oraz zapoczątkowany zostaje proces biochemicznej fermentacji substancji organicznych.

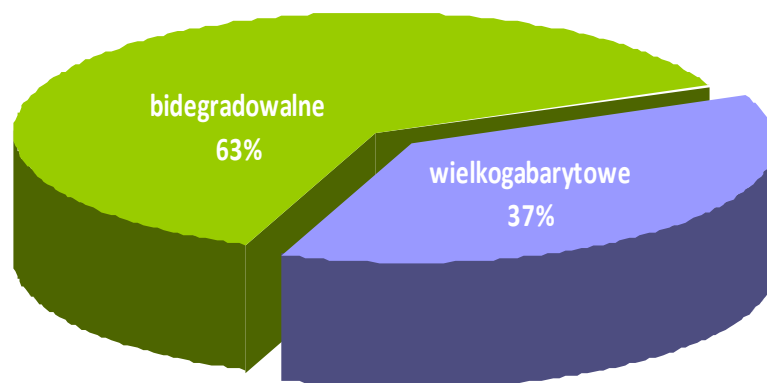
Tabela 3.27.

ODPADY WYTWORZONE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
wyszczególnienie	2007	2008
ogółem tys.t/r	25,4	36,9
poddane odzyskowi tys.t/r	19,6	17
unieszkodliwione razem tys.t/r	5,5	19,7
unieszkodliwione termicznie tys.t/r	0,1	0,1
składowane na składowiskach własnych i innych tys.t/r	5,4	19,6
magazynowane czasowo tys.t/r	0,3	0,2
odpady składowane w % wytworzonych	21,3	53,1

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 3.10.

ZBIÓRKA ODPADÓW KOMUNALNYCH W KOŁOBRZEGU W TONACH W 2008 ROKU

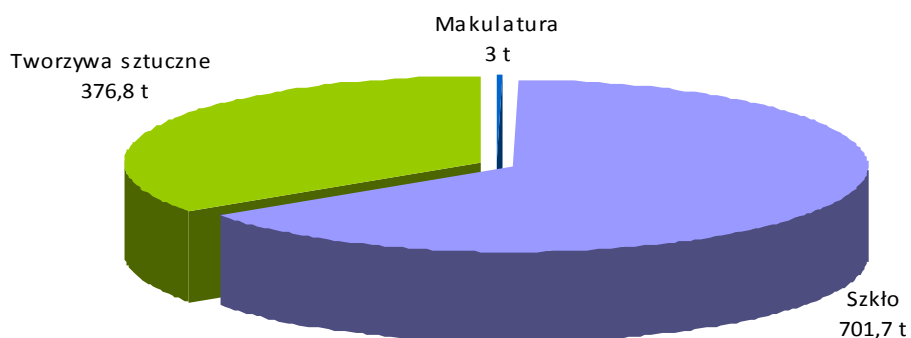

Źródło: Wydział Komunalny Urzędu Miasta Kołobrzeg

Na terenie Miasta Kołobrzeg jest prowadzona również gospodarka odpadami opakowaniowymi. Liczba wysepek do selektywnego zbierania odpadów w Kołobrzegu corocznie wzrasta – w 2007 roku funkcjonowało 149 wysepek, w 2008 195. W mieście Kołobrzeg funkcjonuje system zbiórki odpadów opakowaniowych w systemie pojemnikowym. Rodzaje odpadów opakowaniowych zbieranych w sposób selektywny: opakowania z tworzyw sztucznych (zbierane w systemie pojemnikowym), opakowania z aluminium (odzysk z taśmy sortowniczej w Kompostowni), opakowania ze stali w tym blachy (odzysk z taśmy sortowniczej na Kompostowni), opakowania ze szkła gospodarczego (zbierane w systemie pojemnikowym). W 2008 zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych na terenie miasta posiadało 9 przedsiębiorstw.

Wykres 3.11.

SELEKTYWNA ZBIÓRKA ODPADÓW W TONACH W 2008 ROKU

Źródło: Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska

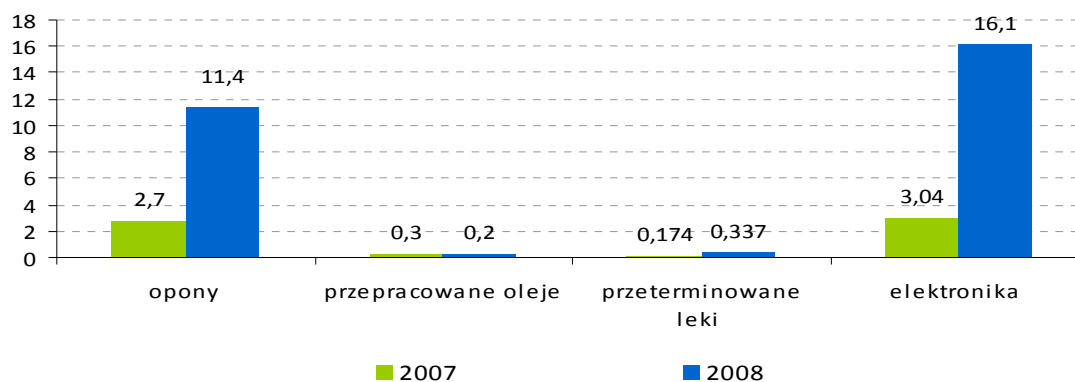
Tabela 3.28.

GOSPODARKA ODPADAMI W KOŁOBRZEGU W TONACH W 2008 ROKU DZIAŁALNOŚĆ MZZDiŚ	
Ilość zebranych odpadów komunalnych w tonach ogółem:	1238,04
w tym: wielkogabarytowe	460,46
Biodegradowalne	777,58
Ilość zebranych selektywnie surowców wtórnych w tonach, w tym:	1081,5
Makulatura	3,0
Szkło	701,7
Tworzywa sztuczne	376,80
Ilość odzyskanych odpadów problemowych w tonach, w tym:	33,63
opony	11,42
przepracowane oleje	0,43
przeterminowane leki	0,337
elektronika	21,78

Źródło: Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska

Wykres 3.12.

ILOŚĆ ZEBRANYCH PROBLEMOWYCH SUROWCÓW WTÓRNYCH W TONACH W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008

Źródło: Wydział Komunalny Urzędu Miasta Kołobrzeg

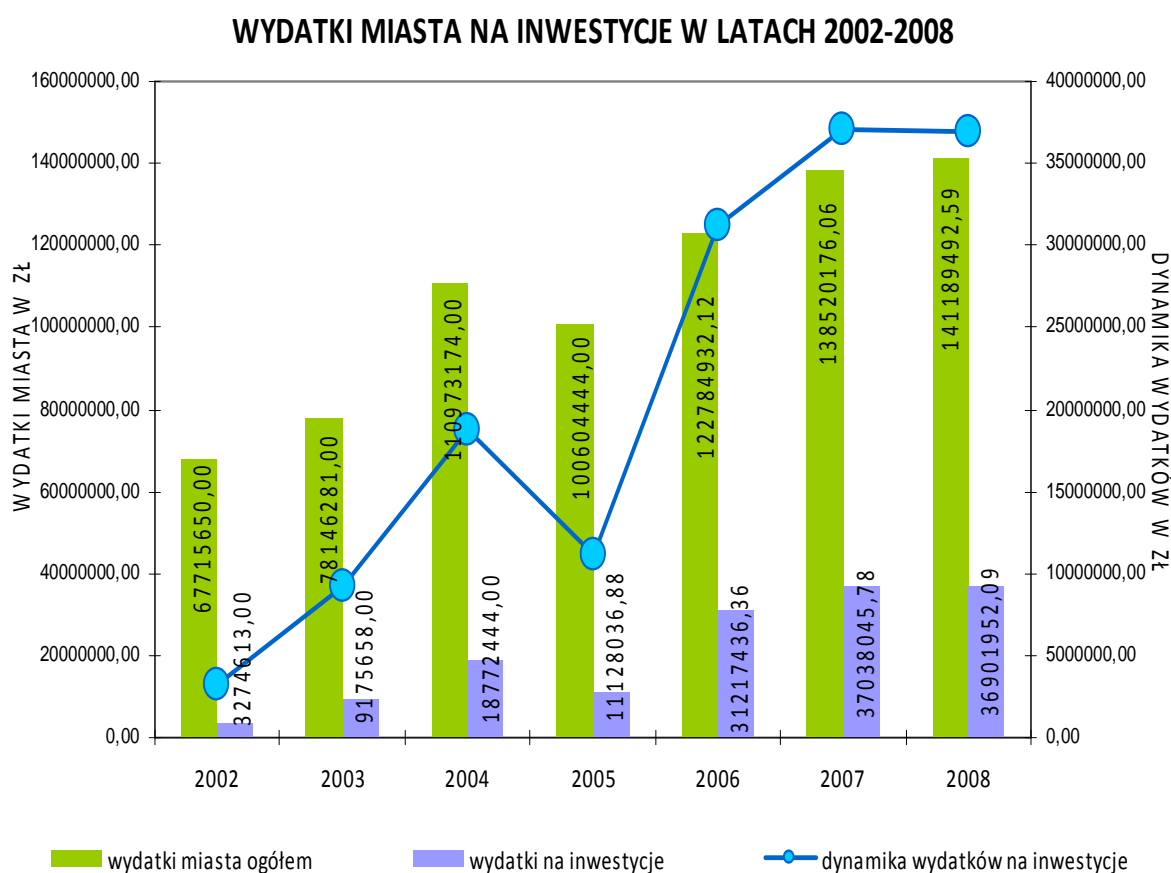
3.8.4. SCHRONISKO DLA ZWIERZĄT

Na terenie miasta funkcjonuje schronisko dla bezdomnych zwierząt. Ogółem ilość przebywających zwierząt w Schronisku na dzień 31.12.2008r wynosiła 91 szt.. W 2008 roku do Schroniska przybyło 147 szt. zwierząt, ubyło 171 szt.. Na zwierzęta przeprowadzono ogółem 91 zabiegów sterylizacji, w tym 46 zabiegów sterylizacji psów oraz 45 zabiegów sterylizacji kotów.

3.9. INWESTYCJE MIEJSKIE

Na przestrzeni ostatnich kilku lat rozwój inwestycji samorządowych jest w dużej mierze stymulowany poprzez skuteczne pozyskiwanie oraz efektywne wykorzystanie środków ze źródeł zewnętrznych, zwłaszcza pochodzących z Unii Europejskiej. Miasto Kołobrzeg jest samorządem szczególnie wyróżniającym się na tle innych wysokim poziomem absorpcji powyższych środków. W ciągu ostatnich kilku lat znacznie wzrosła ilość wydatków na inwestycje w mieście Kołobrzeg. Nastąpił zarówno wzrost wartości wydatków, jak i wzrost procentowy wydatków na inwestycje w wydatkach budżetowych ogółem – w 2008 roku wydano na realizację inwestycji 36 901 952,09 (w 2007 roku 37 038 045,78 zł), kwota ta stanowiła 26,13% wszystkich wydatków. Największe wydatki wiązały się z inwestycjami w sferze transportu i łączności – stanowiły 34,61% wydatków na inwestycje oraz 9,04 % wszystkich wydatków miasta.

Wykres 3.13.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007, 2008

W 2008 roku kwota wydatków na inwestycje spadła o 0,36% w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 3.29.

WYDATKI NA INWESTYCJE W LATACH 2002-2008							
dział	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
transport i łączność	1 078 274,00	1 258 093,00	1 905 779,00	5 249 315,21	6 538 557,42	24 877 544,83	12 772 256,44
turystyka	0,00	0,00	250 000,00	156 998,14	302 833,84	245 532,94	0,00
gospodarka mieszkaniowa	303 151,00	4 394 777,00	702 975,00	0,00	0,00	0,00	5 880 384,80

administracja publiczna	89 499,00	265 376,00	0,00	0,00	0,00	0,00	149 281,14
bezpieczeństwo publiczne	18 177,00	6 319,00	0,00	405 475,22	204 377,21	240 104,89	1 741 040,57
oświata i wychowanie	618 361,00	1 335 417,00	1 545 963,00	1 069 052,69	2 308 955,66	2 562 512,03	3 913 138,56
ochrona zdrowia	0,00	0,00	119 623,00	393 228,08	863 157,87	359 670,00	662 000,00
pomoc społeczna	0,00	0,00	26 919,00	742 295,92	572 658,69	0,00	200 068,99
opieka społeczna	8 330,00	47 470,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 888,00
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	900 072,00	347 857,00	305 255,00	575 987,54	537 305,29	532 138,44	2 459 016,48
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	0,00	60 966,00	166 061,25	137 911,80	7 841 854,35	6 853 283,60
kultura fizyczna i sport	258 749,00	1 520 348,00	13 854 964,00	2 369 622,83	19 751 678,58	378 688,30	2 446 601,51
razem	3 274 613,00	9 175 658,00	18 772 444,00	11 128 036,88	31 217 436,36	37 038 045,78	36 901 952,09
dynamika (rok poprzedni = 100%)	-	280,21%	204,59%	59,28%	280,53%	118,65%	99,63%
dynamika rok 2002 = 100%	-	280,21%	573,27%	339,83%	953,32%	1131,07%	1126,91%
procentowy udział w ogóle wydatków miasta	4,84%	11,74%	16,92%	11,06%	25,42%	26,74%	26,13

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu za lata 2002-2008

Analizując strukturę wydatków na inwestycje na przestrzeni ostatnich lat można zaobserwować dominację wydatków na transport i łączność oraz kulturę fizyczną i sport. Na zadania związane z inwestycjami w sferze transportu i łączności w okresie od 2002-2007 roku wydano odpowiednio: 32,93%, 13,71%, 10,15%, 47,17%, 20,95%, 67,17%, 34,61% wydatków na inwestycje ogółem oraz 1,59%, 1,61%, 1,72%, 5,22%, 5,33%, 17,96%, 9,04% wydatków miasta ogółem.

Na inwestycje w obszarze kultury fizycznej i sportu w ciągu ostatnich sześciu lat wydano odpowiednio: 7,90%, 16,57%, 73,80%, 21,29%, 63,27%, 1,02%, 6,36% wydatków na inwestycje oraz odpowiednio 0,38%, 1,95%, 12,48%, 2,36%, 16,09%, 0,27%, 1,73% wszystkich wydatków miasta.

Corocznie stałym punktem realizowanych inwestycji są zadania z obszaru oświaty i wychowania. W przeciągu 2002-2008 roku stanowiły one 18,08%, 14,55%, 8,24%, 9,61%, 7,40%, 6,92%, 10,6% wszystkich wydatków na inwestycje oraz 0,91%, 1,71%, 1,39%, 1,06%, 1,88%, 1,85%, 2,77% wszystkich wydatków miasta w ogóle. Na przestrzeni ostatnich lat spadł procentowy udział wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w ogóle wydatków na inwestycje – w analizowanym okresie stanowiły one odpowiednio: 27,49%, 3,79%, 1,63%, 5,18%, 1,72%, 1,44% oraz 1,33%, 0,45%, 0,28%, 0,57%, 0,44%, 0,38% wydatków miasta w ogóle, wzrost wydatków w tym obszarze zanotowano dopiero w 2008 roku – wynosiły one odpowiednio 6,66% oraz 1,74%. W 2008 roku znaczny udział w ogóle wydatków na inwestycje stanowiły wydatki ze sfery kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 18,57%, jednocześnie stanowiły 4,85% wydatków miasta w ogóle.

Znaczą część środków na inwestycje miejskie pozyskano ze źródeł zewnętrznych, w tym z Unii Europejskiej. W 2008 roku do budżetu miasta wpłynęły środki wielkości 20 390 864,08 zł na dofinansowanie własnych inwestycji pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz innych źródeł. Gmina uzyskała także dotację celową wysokości 37 000,37 zł na inwestycję „Moje Boisko – Orlik 2012” (Dnia 12.08.2008 podpisano umowę z Urzędem Marszałkowskim na dofinansowanie projektu w kwocie 333 000,00, a 7.10.2008 podpisano umowę z Urzędem Wojewódzkim na dofinansowanie projektu również w kwocie 333 000,00).

Ponadto w roku 2008 Urząd Miasta prowadził działania polegające na gromadzeniu pełnej dokumentacji oraz przekazywaniu istotnych informacji do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego celem podpisania umów wstępnych (zwanymi pre-umowami) dla trzech inwestycji uznanych za kluczowe w skali województwa i umieszczone w Indykatoryjnym Wykazie Projektów Kluczowych realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2007-2013.

Tabela 3.30.

INWESTYCJE GMINY MIASTO KOŁOBRZEG UMIESZCZONE NA INDYKATYWNEJ LIŚCIE PROJEKTÓW KLUCZOWYCH RPO WZP NA LATA 2007-2013			
Nazwa projektu	Data podpisania pre-umowy	Wartość projektu (stan na 31.12.2008)	Kwota dofinansowania (stan na 31.12.2008)
Regionalne Centrum Kultury – II etap	24.07.2008	13 468 400,00	10 101 300,00
Regionalne Centrum Sportu – Zagospodarowanie terenów sportowych przy ul. Śliwińskiego	24.07.2008	33 671 000,00	13 468 400,00
Rewitalizacja Kołobrzeskiej Strefy Uzdrowskiej	24.07.2008	21 886 150,00	10 943 075,00

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Kołobrzeg

Prowadzono działania mające na celu podpisanie pre-umów dla projektów realizowanych poprzez Centrum Unijnych Projektów Transportowych, umieszczonych w Indykатыwnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych, do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Tabela 3.31.

INWESTYCJE GMINY MIASTO KOŁOBRZEG UMIESZCZONE NA INDYKATYWNEJ LIŚCIE PROJEKTÓW KLUCZOWYCH PO IŚ NA LATA 2007-2013			
Nazwa projektu	Data podpisania pre-umowy	Wartość projektu (stan na 31.12.2008)	Kwota dofinansowania (stan na 31.12.2008)
Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) – Etap I	12.08.2008	44 040 000,00	23 900 000,00
Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) – Etap II	12.08.2008	53 090 000,00	29 880 000,00
Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu – Etap III	12.08.2008	71 660 000,00	42 870 000,00

Źródło: Wydział Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Kołobrzeg

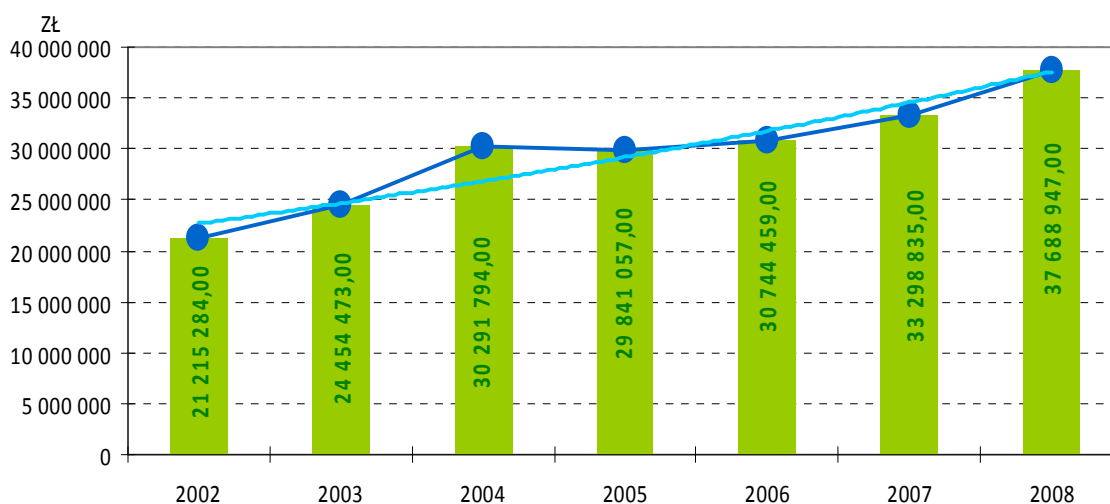
4. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

4.1. EDUKACJA

Jednym z zasadniczych celów Gminy Miasto Kołobrzeg z obszaru infrastruktury społecznej jest realizacja zadań z zakresu edukacji publicznej, związana głównie z utrzymaniem placówek oświatowych. Na terenie miasta funkcjonują szkoły na każdym poziomie kształcenia – od szkół podstawowych do uczelni wyższych. Do jednostek oświatowych znajdujących się w gestii samorządu miejskiego należą na terenie Kołobrzegu: przedszkola, szkoły podstawowe oraz gimnazja.

Wykres 4.1.

WYSOKOŚĆ WYDATKÓW Z BUDŻETU MIASTA NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE ORAZ EDUKACYJNĄ OPIEKĘ WYCHOWAWCZĄ W LATACH 2002-2008

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg w latach 2002-2008

Tabela 4.1.

WYDATKI NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE ORAZ EDUKACYJNĄ OPIEKĘ WYCHOWAWCZĄ W KOŁOBRZEGU W LATACH 2002-2008							
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Oświata i wychowanie, w tym:	21 215 284	24 454 473	30 291 794	29 147 908,00	29 968 743,59	32 492 099,49	36897025,97
Szkoły podstawowe	13 715 119	15 546 749	15 448 496	14 259 244,00	14 912 422,08	16 523 943,52	18663781,15
Oddziały przedszkolne	-	-	-	294 195,00	288 343,87	310 842,32	354576,11
Przedszkola	295 150	326 669	5 500 559	5 113 222,00	5 380 000,00	5 587 964,00	6655954,00
Gimnazja	6 955 771	8 348 997	8 812 245	8 882 715,00	8 709 824,86	9 250 018,14	10357246,85
Edukacyjna opieka wychowawcza	4 068 825	5 118 851	441 954	693 149,00	775 715,65	806735,43	791921,07

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg w latach 2002-2008

4.1.1. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

Wychowaniem przedszkolnym obejmuje się dzieci w wieku 3-6 lat, a w szczególnych przypadkach dzieci, które ukończyły 2,5 roku. Dzieci w wieku 6 lat w 2008 roku mogły uczęszczać do przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym obejmuje specjalistyczna opieka psychologiczno-pedagogiczna i logopedyczna świadczona przez Samorządowy Ośrodek Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej oraz Ośrodek Wczesnej Pomocy Psychologicznej.

W roku szkolnym 2008/2009 w Kołobrzegu funkcjonowało 9 przedszkoli, w tym 7 publicznych oraz 2 niepubliczne (dotowane przez Miasto). W sumie wydatki na przedszkola i oddziały przedszkolne w roku 2008 stanowiły 19,00 % wszystkich wydatków na oświatę i wychowanie.

Przedszkola miejskie dysponowały na koniec roku szkolnego 2008/2008 970 miejscami z utworzonymi czterdziestoma oddziałami, do których uczęszczało 1068 dzieci – wykorzystanie miejsc kształtowało się na poziomie 110,10%.

Z czterdziestu oddziałów przedszkolnych sześć stanowiły oddziały integracyjne (w Przedszkolu nr 1 oraz Przedszkolu nr 6)). Na terenie miasta funkcjonują również 2 przedszkola niepubliczne:

- Morska Kraina, które na planowaną liczbę 45 dzieci w okresie od 01.01.-31.08.2009 oraz 70 dzieci w okresie od 01.09-31.12.2009 otrzymało dotację w wysokości 197517,00 zł,
- Społeczne Przedszkole Społecznego Towarzystwa Oświatowego, które na planowaną liczbę 45 dzieci w miesiącu wrześniu 2008 oraz 48 dzieci w okresie od 01.10-31.12.2009 otrzymało dotację 57095,00 zł.

Dane pokazują, iż w ostatnich latach wzrasta zapotrzebowanie na usługi wychowania przedszkolnego – corocznie wzrosła liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego oraz liczba zgłoszeń do przedszkoli. Istniejąca w mieście liczba miejsc w przedszkolach jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb mieszkańców. Występujący wyż demograficzny, a także wzrost świadomości rodziców w zakresie znaczenia edukacji przedszkolnej dla pomyślnego rozwoju dzieci, powoduje stopniowy wzrost zapotrzebowania na wychowanie przedszkolne. Występujący od kilku lat niedobór miejsc w przedszkolach powoduje, że ok. 150 dzieci, zwłaszcza 3 i 4-latków, nie zostaje objętych wychowaniem przedszkolnym. To niekorzystne zjawisko może utrzymywać się jeszcze w ciągu najbliższych lat. Problem ten potęguje także powszechny, szybki powrót do pracy kobiet po urodzeniu dziecka i brak możliwości wsparcia młodych rodzin.

Liczba dzieci uczęszczających do przedszkoli miejskich w latach 1999-2007:

Tabela 4.2.

ILOŚĆ MIEJSC I DZIECI W PRZEDSZKOLACH MIEJSKICH W LATACH 2005 -2008					
rok	ilość miejsc w przedszkolach miejskich	ilość dzieci uczęszczających do przedszkoli miejskich –stan na IX każdego roku	ilość dzieci zakwalifikowanych do przedszkoli w maju każdego roku	ilość dzieci nie przyjętych do przedszkoli po kwalifikacjach w maju każdego roku	ilość dzieci zgłoszonych do przedszkoli w IV każdego roku
2005	950	1083	1002	132	1134
2006	965	1062	965	176	1141
2007	965	1041	965	192	1157
2008	970	1068	V 08 1014	V 08 85	V 08 1153
			V 09 1085	V 09 174	V 09 1259

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Tabela 4.3.

PRZEDSZKOLA W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
wskaźnik	2007	2008
przedszkola bez specjalnych		
ogółem	8	8
podporządkowane samorządowi gminnemu	7	7
oddziały ogółem	43	44
podporządkowane samorządowi gminnemu	40	40
miejsca ogółem	1 015	1 040
podporządkowane samorządowi gminnemu	970	970
dzieci ogółem	1 100	1 137
podporządkowane samorządowi gminnemu	1 055	1 067
dzieci do lat 6 włącznie ogółem	1 095	1 129
podporządkowane samorządowi gminnemu	1 050	1 059
dzieci 6-letnie ogółem	346	321
podporządkowane samorządowi gminnemu	346	321
dzieci od 3 do 6 lat ogółem	1 084	1 117
podporządkowane samorządowi gminnemu	1 046	1 054
Dzieci wg roku urodzenia		
ogółem	1 100	1 137
2 i mniej	11	12
3	196	217
4	260	286
5	282	293
6	346	321
7 i więcej	5	8
chłopcy		
ogółem	564	578
2 i mniej	4	4
3	107	114
4	120	161
5	135	145
6	196	147
7 i więcej	2	7
dziewczęta		
ogółem	536	559
2 i mniej	7	8
3	89	103
4	140	125
5	147	148
6	150	174
7 i więcej	3	1
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych		
ogółem	3	3
oddziały (klasy, grupy)	5	5
dzieci	105	99
dzieci do lat 6 włącznie	65	97
dzieci 6-letnie	55	71
dzieci od 3 do 6 lat	65	97
Dzieci w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych wg płci		
ogółem	105	99
chłopcy	59	55

dziewczęta	46	44
dzieci do lat 6 włącznie		
ogółem	65	97
chłopcy	35	53
dziewczęta	30	44
dzieci 6-letnie		
ogółem	55	71
chłopcy	31	39
dziewczęta	24	32
dzieci od 3 do 6 lat		
ogółem	65	97
chłopcy	35	53
dziewczęta	30	44

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

4.1.2. SZKOLNICTWO PODSTAWOWE I GIMNAZJALNE

Zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych i gimnazjów należy do zadań własnych Gminy Miasto Kołobrzeg. Gmina wydaje również zezwolenia na prowadzenie szkół przez osoby prawne lub fizyczne. Sieć oraz granice obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów ustala Rada Miasta.

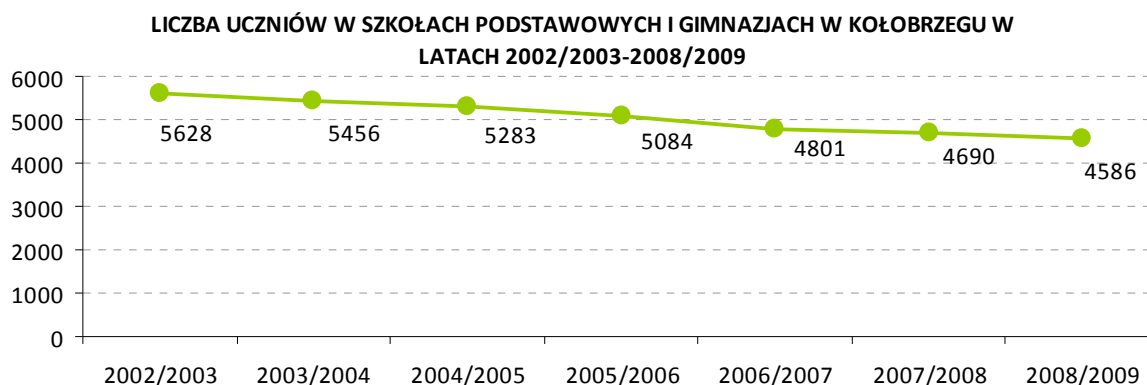
Do kołobrzeskich szkół będących jednostkami organizacyjnymi gminy miejskiej w roku szkolnym 2008/2009 uczęszczało 4531 uczniów, do szkół niepublicznych natomiast 94 uczniów. Liczba uczniów w ww jednostkach spadła w porównaniu do roku wcześniejszego odpowiednio o 1,41% oraz 41,48%. W sumie naukę w roku szkolnym 2008/2009 pobierało 4586 uczniów – 2,21% mniej niż w roku poprzednim. Tendencja spadkowa liczby uczniów pobierających naukę w szkołach podstawowych i gimnazjalnych utrzymuje się nieprzerwanie od kilku lat. Szkoły realizują specjalne programy nauczania – w pierwszych klasach szkół gimnazjalnych oraz klasach IV-V szkół podstawowych prowadzony jest program powszechnej nauki pływania „Potrafię pływać”. W ramach zajęć pozalekcyjnych prowadzone są liczne koła zainteresowań, zajęcia sportowe i ruchowe, zespoły taneczne, gimnastyka korekcyjna, zajęcia rewalidacyjne, logopedyczne, rehabilitacyjne.

Tabela 4.4.

SZKOŁY PODSTAWOWE I GIMNAZJALNE W KOŁOBRZEGU W ROKU SZKOLNYM 2007/2008 ORAZ 2008/2009				
wyszczególnienie	2007/2008		2008/2009	
	publiczne	publiczne	publiczne	niepubliczne
liczba szkół	9	2	9	2
liczba uczniów	4596	94	4531	55
liczba absolwentów	-	-	550	21
liczba oddziałów	194	9	192	5
przeciętna liczba uczniów w klasie	23,7	10,4	23,5	11
liczba uczniów ogółem	4690		4586	

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu

Wykres 4.2.

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kołobrzeg

W mieście w roku szkolnym 2008/2009 funkcjonowało 7 szkół podstawowych, w tym 6 publicznych oraz 1 niepubliczna. W 2008 roku do wszystkich szkół podstawowych uczęszczało 2732 uczniów, z tego 99,63 stanowili uczniowie w szkołach publicznych. W mieście funkcjonuje szkoła z oddziałami integracyjnymi dla uczniów niepełnosprawnych – Szkoła Podstawowa Nr 5.

W roku szkolnym 2008/2009 w mieście funkcjonowało pięć gimnazjów, w tym 4 publiczne oraz 1 niepubliczne. W 2008 roku do placówek gimnazjalnych uczęszczało 1634 uczniów, z tego 97,30 % do szkół publicznych.

Zarówno uczniowie szkół podstawowych, jak i gimnazjalnych na koniec edukacji zdają sprawdziany kompetencji i umiejętności. Sprawdzian ten składa się z zadań mających sprawdzić umiejętności: czytania, pisania, rozumowania, korzystania z informacji i wykorzystania wiedzy w praktyce. Średnia liczba punktów z testu szóstoklasistów w 2008 roku wynosiła 26,29 natomiast w 2009 - 23,43 (maksymalnie można było uzyskać 40 punktów).

W przypadku testu gimnazjalnego średnia punktów wynosiła odpowiednio:

- część humanistyczna: 2008 - 30,53; 2009 – 33,16;
- część matematyczno-przyrodnicza: 2008-27,13; 2009 – 27,95;
- część językowa: od 2009 r. – 33,97.

Współczynnik solaryzacji (szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne) w Kołobrzegu w latach 2007-2008 wynosił odpowiednio:

	2007	2008
• współczynnik skolaryzacji brutto (%)		
– szkoły podstawowe	116,26	115,68
– gimnazja	129,02	131,05
• współczynnik skolaryzacji netto (%)		
– szkoły podstawowe	114,25	113,43
– gimnazja	116,15	115,02

Część placówek oświatowych prowadziła współpracę międzynarodową w 2008 roku:

- Zespół Szkół nr 2 im. J.Wybickiego
  - Europejskie Projekty Edukacyjne, Sokrates-Comenius Akcja 6.2 i 6.1.2. partner: Niemcy - Stadtische Gemeinschaftshauptschule Schwelm; Łotwa - Ventspils 4.Vidusskola; Portugalia - Escola Secundaria Jamine Moniz Funchal; Estonia – Laupa pohikool Turi Sald; Litwa – Svecioneliu pagrindine mokykla; Hiszpania – Instituto de Educacion Secundaria No 1 de Gujon; Turcja- Arif Molu Anandulu Teknik Lissie Kayseri,
  - Program Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży finansowany przez Stowarzyszenie Gmin Euroregionu Pomerania, partner: Gymnasium „Friedrich Ludwig Johan, Greiswald Niemcy,
  - Program UNESCO „Baltic Sea Project”, partner: Finlandia Meri- Pori Lukio, Dania – Rodekro i Sondenborg;
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marynarzy Polskich
  - partner: Niemcy Zebef e.V.Ludwigslust,
- Gimnazjum nr 1
  - partner: Niemcy Robert-Havemann Oberschule Berlin,
- Gimnazjum nr 3
  - partner: Niemcy Berufsfachschule Greifswald,
  - Regionalstelle für Suchtvorbeugung Und Konfliktbewältigung Greifswald,
- Zespół Szkół ul.Lwowska
  - partner: Ukraina Akademickie Gimnazjum we Lwowie
- Szkoła Podstawowa nr 4
  - Europejska Współpraca Szkół E-Twinning (Grecja, Dania),
  - Litwa: szkoła im. S.Konarskiego w Wilnie
- Szkoła Podstawowa nr 6
  - Sokrates-Comenius, partner: Anglia -Marsh Hill Primary School Birmingham, Portugalia – Agrupamento de Escolas Campo Maior, Włochy – Scuola Statale 5 Circolo Didactico Andria; Finlandia – Oriveden Kskuskoulu Orivesi; Szkocja – St.Peters Primary School ST.Peters, Rumunia – Kintergarten Constantin Brancusi Targu Ju;
  - Niemcy: Grundschule im Panketal,

- Turcja : Ted Antalya Koley,
- Szkoła Podstawowa nr 8
  - Niemcy: Klaus-Groth-Schule Bad Oldesloe,
  - Niemcy: Ernst-Reuter-Schule Neu Eichenberg,
  - Projekt Comenius, partnerzy: Niemcy- Ernst-Reuter-Schule Neu Eichenberg, Anglia – Pontybrenin Primary School Swansea, Włochy – Scuola Primaria A.Gabelli Pordenone, Francja – Ecole De La Corderie Marseille, Portugalia – Agrupamento De Escolas De Alvide Alcabideche,
  - Dania: Towarzystwo Przyjaciół Alg w Asnaes.

W 2008 roku Prezydent Miasta Nagrody Prezydenta Miasta 66 uczniom szkół podstawowych i gimnazjów.

Tabela 4.5.

SZKOLNICTWO PODSTAWOWE I GIMNAZJALNE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
wyszczególnienie	2007	2008
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE		
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych		
ogółem	7	7
podporządkowane samorządowi gminnemu	6	6
podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom	1	1
uczniowie		
ogółem	2 905	2 732
podporządkowane samorządowi gminnemu	2 866	2 722
podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom	39	10
absolwenci		
ogółem	516	526
podporządkowane samorządowi gminnemu	505	511
podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom	11	15
szkoły podstawowe specjalne dla dzieci i młodzieży		
ogółem	3	3
podporządkowane samorządowi powiatowemu	2	2
podporządkowane samorządowi wojewódzkiemu	1	1
uczniowie		
ogółem	48	42
podporządkowane samorządowi powiatowemu	48	42
absolwenci		
ogółem	11	11
podporządkowane samorządowi powiatowemu	11	11
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE		
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych		
ogółem	5	5
podporządkowane samorządowi gminnemu	4	4
podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom	1	1
uczniowie		
ogółem	1 684	1 634
podporządkowane samorządowi gminnemu	1 629	1 590
podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom	55	44
absolwenci		
ogółem	586	538
podporządkowane samorządowi gminnemu	572	519
podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom	14	19
gimnazja dla dzieci i młodzieży specjalne		

ogółem		
ogółem	4	4
podporządkowane samorządowi powiatowemu	3	3
podporządkowane samorządowi wojewódzkiemu	1	1
uczniowie		
ogółem	62	61
podporządkowane samorządowi powiatowemu	62	61
absolwenci		
ogółem	12	19
podporządkowane samorządowi powiatowemu	12	19

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 4.6.

KOMPUTERYZACJA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I GIMNAZJALNYCH W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
wyszczególnienie	2007	2008
komputery w szkole		
ogółem	385	458
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	201	264
szkoły podstawowe specjalne dla dzieci i młodzieży	5	10
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	174	144
gimnazja dla dzieci i młodzieży specjalne	5	40
pracownie komputerowe		
ogółem	17	20
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	10	13
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	5	5
gimnazja dla dzieci i młodzieży specjalne	1	2
komputery podłączone do Internetu		
ogółem	343	383
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	171	219
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	162	135
gimnazja dla dzieci i młodzieży specjalne	5	29
komputery przeznaczone do użytku uczniów		
ogółem	262	309
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	133	181
szkoły podstawowe specjalne dla dzieci i młodzieży	5	10
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	119	98
gimnazja dla dzieci i młodzieży specjalne	5	20
komputery podłączone do Internetu przeznaczone do użytku uczniów		
ogółem	255	281
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	126	163
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	119	98
gimnazja dla dzieci i młodzieży specjalne	5	20
komputery z dostępem szerokopasmowym przeznaczone do użytku uczniów		
ogółem	249	273
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	120	155
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	119	98
gimnazja dla dzieci i młodzieży specjalne	5	20
udział szkół wyposażonych w komputery (podstawowe i gimnazjalne) %		
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	100	100
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	80	60
uczniowie przypadający na 1 komputer(szkoły podstawowe i gimnazjalne) - osoba		
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	23,06	16,76
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	14,15	16,67

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 4.7.

Lp	OŚWIATA – dane z Systemu Analiz Samorządowych	Wartości wskaźnika		
		2005	2006	2007
1.	Średni zasadniczy wskaźnik organizacji - szkoły podstawowe	8,74	8,51	8,70
2.	Średni zasadniczy wskaźnik organizacji - gimnazja	9,54	8,95	8,95
3.	Wskaźnik równomierności organizacji - szkoły podstawowe	0,13	0,15	0,16
4.	Wskaźnik równomierności organizacji - gimnazja	0,10	0,03	0,15
5.	Wskaźnik elastyczności organizacji - szkoły podstawowe	0,72	0,73	0,73
6.	Wskaźnik elastyczności organizacji - gimnazja	0,92	0,92	0,93
7.	Udział wydatków z budżetu na oświatę i wychowanie w wydatkach budżetu dla gmin miejskich i miejsko-wiejskich [%]	28,97	21,63	23,46
8.	Udział subwencji oświatowej w wydatkach z budżetu na oświatę dla gmin miejskich i miejsko-wiejskich [%]	55,47	56,30	55,54
9.	Średnia liczba uczniów w szkole podstawowej	475,33	444,83	437,00
10.	Średnia liczba uczniów w gimnazjum	426,75	403,00	363,00
11.	Średnia wielkość oddziału w szkole podstawowej	25,02	24,49	24,50
12.	Średnia wielkość oddziału w gimnazjum	25,86	26,00	25,93
13.	Skolaryzacja - szkoły podstawowe [%] (relacja liczby osób uczących się - stan na początku roku szkol. - na danym poziomie kształcenia, niezależnie od wieku, do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania)	125,33	123,97	116,26
14.	Skolaryzacja - gimnazja [%] (relacja liczby osób uczących się - stan na początku roku szkol. - na danym poziomie kształcenia, niezależnie od wieku, do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania)	127,92	129,38	129,02
15.	Średnia liczba dzieci w przedszkolu	34,33	36,33	35,00
16.	Średnia wielkość oddziału w przedszkolu	20,60	21,80	21,00
17.	Skolaryzacja - przedszkola dzieci w wieku 3-5 lat [%] (relacja liczby osób uczących się - stan na początku roku szkol. - na danym poziomie kształcenia, niezależnie od wieku, do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania)	60,26	0,28	66,85
18.	Skolaryzacja - przedszkola dzieci w wieku 6 lat [%] (relacja liczby osób uczących się - stan na początku roku szkol. - na danym poziomie kształcenia, niezależnie od wieku, do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania)	95,18	23,22	94,28

Źródło: System Analiz Samorządowych

4.1.3. SZKOLNICTWO PONADGIMNAZJALNE

Kształceniem ponadgimnazjalnym objęci są uczniowie w wieku powyżej 16 lat, którzy ukończyli gimnazjum. Obowiązek nauki dotyczy uczniów do ukończenia przez nich 18 roku życia. Szkoły ponadgimnazjalne dzielą się na:

- **zasadnicze szkoły zawodowe** o okresie nauczania nie krótszym niż 2 lata i nie dłuższym niż 3 lata, których ukończenie umożliwia uzyskanie – po zdaniu egzaminu – dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, a także dalsze kształcenie w dwuletnich uzupełniających liceach ogólnokształcących oraz trzyletnich technikach uzupełniających,
- trzyletnie **licea ogólnokształcące**, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- trzyletnie **licea profilowane** kształcące w profilach kształcenia ogólnozawodowego, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego, czteroletnie **technika**, których ukończenie umożliwia uzyskanie – po zdaniu egzaminu – dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, a także umożliwiające uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,
- dwuletnie **uzupełniające licea ogólnokształcące** dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego
- trzyletnie **technika uzupełniające** dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego, a także uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminu,
- **szkoły policealne** o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, których ukończenie – po zdaniu egzaminu – umożliwia osobom posiadającym wykształcenie średnie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

Realizacja szkolnictwa ponadgimnazjalnego na terenie miasta należy do Starostwa Powiatowego. Starostwo sprawowało w 2008 roku nadzór nad niżej wymienionymi jednostkami oświatowymi:

- Zespół Szkół im. Henryka Sienkiewicza,
- Zespół Szkół Mechanicznych im. Bolesława III Krzywoustego,
- Zespół Szkół Morskich im. Polskich Rybaków i Marynarzy Polskich,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. M. Kopernika w Kołobrzegu,
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Hotelarskich im. Emilii Gierczak,
- Centrum Kształcenia Praktycznego,
- Ognisko Pracy Pozaszkolnej,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy "OKRUSZEK".

W roku szkolnym 2008/2009 na terenie miasta funkcjonowało ponad 20 typów szkół ponadgimnazjalnych, w tym 6 placówek publicznych. Z oficjalnie zarejestrowanych na terenie miasta w szkół niepublicznych w rzeczywistości działało 6 placówek. Oferta tego typu jednostek skierowana jest przede wszystkim do osób dorosłych oraz pracujących. W porównaniu do roku 2007 wzrosła liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych o 5,22%, spadła natomiast liczba absolwentów o 5,22%.

Wyniki naboru prowadzonego przez Starostwo Powiatowe do szkół ponadgimnazjalnych na rok 2008/2009:

- Liczba kandydatów biorących udział w procedurze przydziału 1314, w tym: przyniesione świadectwa 1230, nieprzyniesione świadectwa 84,
- Liczba kandydatów przyjętych 1138 (92,52%),
- Liczba kandydatów nieprzyjętych 92 (7,48%),
- Liczba kandydatów do liceów ogólnokształcących 459 (40,33%),
- Liczba kandydatów do techników 496 (43,59%),
- Liczba kandydatów do zasad. szkół zawodowych (183 16,08%).

Tabela 4.8.

SZKOLNICTWO PONADGIMNAZJALNE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007 - 2008		
SZKOLNICTWO ZASADNICZE ZAWODOWE	2007	2008
ponadgimnazjalne zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży bez specjalnych		
ogółem	1	1
uczniowie	433	458
absolwenci	158	118
ponadgimnazjalne zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży specjalne		
ogółem	1	1
uczniowie	33	28
absolwenci	10	17
ponadgimnazjalne zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych		
ogółem	1	1
uczniowie	21	26
absolwenci	7	4
SZKOLNICTWO ŚREDNIE ZAWODOWE I ARTYSTYCZNE		
licea profilowane dla młodzieży bez specjalnych		
ogółem	2	2
uczniowie	110	54
absolwenci	58	43
ponadgimnazjalne technika dla młodzieży bez specjalnych		
ogółem	5	5
uczniowie	1 655	1 663
absolwenci	277	339
szkoły artystyczne - podporządkowane administracji centralnej rządowej		
ogółem	1	1
uczniowie	87	77
absolwenci	10	12
SZKOLNICTWO OGÓLNOKSZTAŁCĄCE		
licea ogólnokształcące ponadgimnazjalne dla młodzieży bez specjalnych		
ogółem	3	bd
podporządkowane samorządowi powiatowemu	2	bd
podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom	1	bd
uczniowie ogółem	1 247	bd
podporządkowane samorządowi powiatowemu	1 188	bd
podporządkowane organizacjom społecznym i stowarzyszeniom	59	bd
SZKOŁY ŚREDNIE OGÓŁEM		
uczniowie ogółem	2 758	2 902
absolwenci	765	725

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2008 roku zdawalność egzaminu maturalnego w Kołobrzegu kształtowała się na poziomie 81,72 % - z 383 zdających świadectwo maturalne otrzymało 313 absolwentów.

Tabela 4.9.

MATURZYŚCI I ABSOLWENCI OTRZYMUJĄCY ŚWIADECTWO DOJRZAŁOŚCI (MATURALNE) W LATACH 2007-2008		
wyszczególnienie	2007	2008
absolwenci otrzymujący świadectwo dojrzałości		
ogółem	293	313
szkoły dla młodzieży bez specjalnych ogółem	292	310
technika dla młodzieży bez specjalnych	236	274

licea profilowane dla młodzieży bez specjalnych	56	36
szkoły dla dorosłych ogółem	1	3
technika dla dorosłych	1	3
absolwenci przystępujący do egzaminu maturalnego		
ogółem	334	383
szkoły dla młodzieży bez specjalnych ogółem	332	374
technika dla młodzieży bez specjalnych	274	331
licea profilowane dla młodzieży bez specjalnych	58	43
szkoły dla dorosłych ogółem	2	9
technika dla dorosłych	2	9

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na terenie miasta w 2008 roku działało 10 szkół policealnych z 24 oddziałami, do których uczęszczało 620 uczniów.

Tabela 4.10.

SZKOLNICTWO POLICEALNE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
wyszczególnienie	2007	2008
szkoły policealne dla młodzieży bez specjalnych		
ogółem	1	2
podporządkowane samorządowi wojewódzkiemu	0	1
podporządkowane samorządowi powiatowemu	1	1
uczniowie	21	102
podporządkowane samorządowi wojewódzkiemu	0	96
podporządkowane samorządowi powiatowemu	21	6
absolwenci	16	70
podporządkowane samorządowi wojewódzkiemu	0	61
podporządkowane samorządowi powiatowemu	16	9
szkoły policealne dla dorosłych		
ogółem	7	8
podporządkowane samorządowi powiatowemu	1	1
uczniowie	402	518
podporządkowane samorządowi powiatowemu	138	88
absolwenci	205	111
podporządkowane samorządowi powiatowemu	127	12

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

4.1.4. SZKOŁY ARTYSTYCZNE

Zakładanie i prowadzenie szkół artystycznych należy do zadań własnych ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. W Kołobrzegu działa Szkoła Muzyczna I-go stopnia. Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Kołobrzegu została powołana Zarządzeniem Ministra Kultury i Sztuki Zarządzeniem nr 24 z dnia 5 czerwca 1991 r. Obecnie funkcjonuje 17 rok w budynku przekazanym przez Gminę Miasto Kołobrzeg. Do szkoły uczęszczała lub uczęszcza młodzież z różnych miejscowości, w tym z Gościna, Charzyna, Dźwirzyna, Wrzosowa, Dygowa, Sianożęć czy Ustronia Morskiego.

Szkoła naucza gry na 8 instrumentach: fortepianie, akordeonie, skrzypcach, wiolonczeli, kontrabasie, flecie i gitarze. Ponadto szkoła realizuje dydaktykę muzykowania zespołowego: zespół smyczkowy, zespół akordeonowy, zespół klarnetowy, zespół fletowy, zespół kontrabasowy. Łącznie w szkole kształcą się od 120 do 130 uczniów.

Absolwenci szkoły kontynuują naukę w szkołach muzycznych wyższego stopnia w Koszalinie, Gdańsku, Szczecinie, Krakowie, Poznaniu i Warszawie. Absolwenci studiują i kończą Akademię Muzyczne oraz są wykładowcami akademickimi.

Szkoła uczestniczy w życiu kulturalnym miasta poprzez występy uczniów w środowisku lokalnym. Jest ważną placówką kulturalną w mieście oraz szkołą profesjonalnego kształcenia artystycznego.

Problemy, z jakimi się boryka są typowe dla środowiska szkół artystycznych: to ciągła troska o rozwój intelektualny i artystyczny powierzonych uczniów. Edukacja wyższego stopnia w najbliższym czasie w Kołobrzegu nie może być kontynuowana. Ponieważ kołobrzaska placówka jest zbyt mała, by przyjąć więcej uczniów – jest to już z założenia niemożliwe. Podstawowym problemem technicznym jest brak szkolnej auli - podstawa działania każdej szkoły muzycznej - brak właściwych pomieszczeń nadających się do pracy zespołów kameralnych oraz brak sali do nauki rytmiki. Rozwiązaniem problemu może być tylko przyznanie szkole budynku o większej kubaturze.

Uczniowie szkoły w roku szkolnym 2008/2009 uczestniczyli w sześciu konkursach muzycznych. W wykonaniu uczniów w roku szkolnym 2008/2009 odbyło się 12 koncertów dla środowiska lokalnego.

Tabela 4.11.

DZIAŁALNOŚĆ SZKOŁY MUZYCZNEJ I STOPNIA W KOŁOBRZEGU		
wyszczególnienie:	2007/2008	2008/2009
Liczba uczniów w szkole	129	123
Liczba kandydatów na jedno miejsce	3	2
Liczba zatrudnionych nauczycieli	15	15
Liczba etatów	18	18

Źródło: Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia w Kołobrzegu

4.1.5. SZKOLNICTWO WYŻSZE

W mieście funkcjonują również filie wyższych uczelni oferujące głównie kierunki ekonomiczne lub humanistyczne – ich funkcjonowanie ogranicza migrację młodych ludzi w celu kształcenia w innym mieście.

Na terenie miasta działają filie lub oddziały zamiejscowe 5 uczelni wyższych:

- Wyższa Szkoła Gospodarki Krajowej w Kutnie oferująca studia na kierunku pielęgniarstwo (obecnie nie jest prowadzona rekrutacja na studia)
- Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi oferująca studia na kierunku stosunki międzynarodowe, fizjoterapia, kosmetologia,
- Zachodniopomorska Szkoła Biznesu w Szczecinie - oferująca studia z zakresu zarządzania,
- Uniwersytet Szczeciński - oferujący studia na kierunku ekonomia i socjologia
- Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi – studia z zakresu pedagogiki.

Tabela 4.12.

SZKOLNICTWO WYŻSZE W KOŁOBRZEGU W ROKU AKADEMICKIM 2007/2008 i 2008/2009											
Kierunek studiów		2007/2008		2008/2009							
		Studenci	Absolwenci	Studenci				Absolwenci			
				Ogółem	W tym kobiety	z liczby ogółem		Ogółem	W tym kobiety	z liczby ogółem	
						Studia dzienne	Studia zaoczne			Studia dzienne	Studia zaoczne
ZSB Wydział Przedsiębiorczości w Kołobrzegu ⁴	E ⁵	194	46	129	70	13	116	36	18	13	23
SWSPiZ w Łodzi, Wydział Zamiejscowy Kołobrzeg	SM F K	Aktualnie studiuje na Wydziale Zamiejscowym SWSPiZ w Kołobrzegu 715 studentów Informacja ze strony internetowej szkoły (http://www.kolobrzeg.swspiz.pl/index.php?id=4) szkoła nie udostępniła danych									
Uniwersytet Szczeciński	E	136	29	164	140	-	164	65	56	-	65
	S	91	36	49	42	-	49	43	39	-	43
WSHE Łódź	PE	Brak danych									
WSGK Kutno	P	Brak danych									

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych źródłowych

⁴ ZSB- ZACHODNIOPOMORSKA SZKOŁA BIZNESU W SZCZECINIE Wydział Przedsiębiorczości w Kołobrzegu, SPOŁECZNA WYŻSZA SZKOŁA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ZARZĄDZANIA W ŁODZI WYDZIAŁ ZAMIEJSCOWY W KOŁOBRZEGU, WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNO - EKONOMICZNA W ŁODZI, WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI KRAJOWEJ W KUTNIE WYDZIAŁ ZAMIEJSCOWY NAUK O ZDROWIU

⁵ E- ekonomia, SM- stosunki międzynarodowe, F- fizjoterapia, K- kosmetologia, S –socjologia, PE- pedagogika, P- pielęgniarstwo

4.1.6. PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

Na terenie miasta funkcjonuje 1 poradnia psychologiczno-pedagogiczna podległa Starostwu Powiatowemu w Kołobrzegu, z jej usług korzystają uczniowie z całego powiatu kołobrzесьkiego. W 2008 roku Poradnia udzieliła pomocy w 2464 przypadkach (o 3,59% mniej niż w roku 2007).

Tabela 4.13.

INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ		
rodzaj działalności	2007/2008	2008/2009
Formy pomocy udzielanej przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne - liczba objętych uczniów		
Ogółem	2556	2464
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	31	38
Dostosowanie warunków i formy sprawdzianu w szkole podstawowej, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu zawodowego, egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości do indywidualnych potrzeb absolwenta	114	121
Przyspieszenie obowiązku szkolnego	2	1
Odroczenie obowiązku szkolnego		
Dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia (szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne)	230	257
Inne opinie o przebadanych	41	43
Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	21	24
Terapia logopedyczna	74	84
Zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu	696	580
Inne formy pomocy indywidualnej	13	10
Inne formy pomocy grupowej	220	250
Inne	73	78
Liczba porad psychologicznych	561	517
Liczba porad pedagogicznych	470	455
Zatrudnienie		
Liczba etatów ogółem, w tym:	17,5	17,5
Psycholodzy	6,5	6,5
Pedagodzy	4,75	4,75
Logopedzi	2,5	2,5
Pozostałe osoby	3,75	3,75

Źródło: Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Kołobrzegu

4.2. KULTURA

Jedną z najważniejszych funkcji miasta jest funkcja turystyczno-usługowa. Podstawą atrakcyjności miasta jest plaża, czysta woda morska oraz jego uzdrowski charakter (leczy się głównie dorosłych). Najsilniejszą pozycję w gospodarce miasta posiada sektor turystyki – istnienie większości podmiotów gospodarczych jest związane z obsługą lub świadczeniem usług na rzecz ruchu turystycznego. Kołobrzeg pełni zarówno rolę ośrodka turystyki uzdrowskiej i wypoczynkowej. W ciągu ostatnich lat dynamicznie rozwija się również sfera kultury, która w wielu obszarach jest częścią oferty turystyczno-uzdrowskiej.

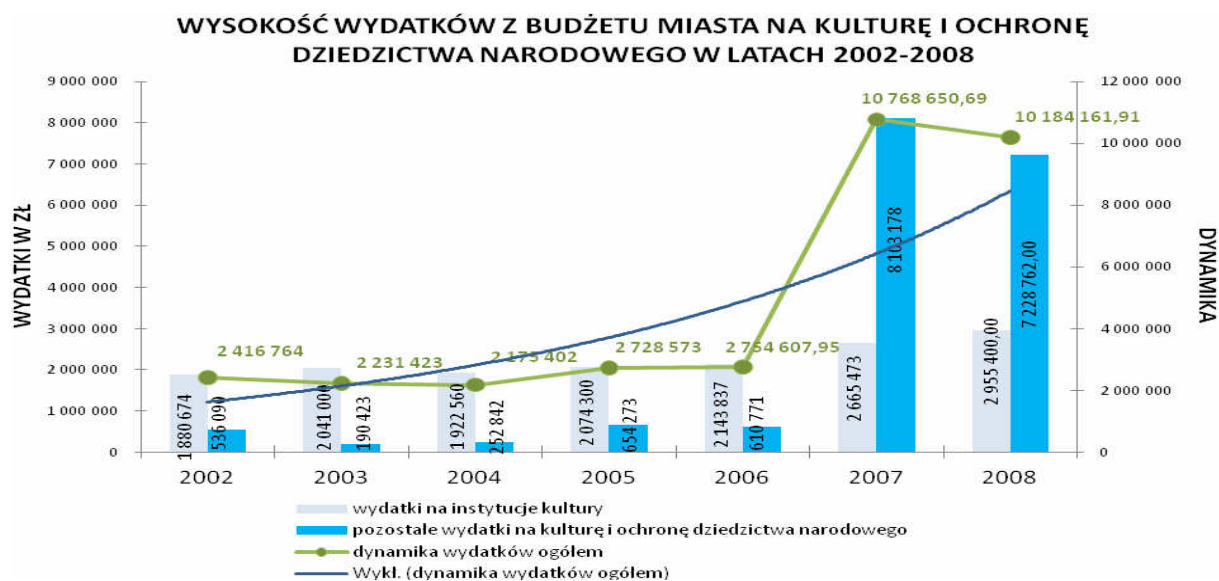
W procesie aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta w 2008 roku przyjęto zaktualizowaną Strategię... z wizją miasta **KOŁOBRZEG – UZDROWISKO NADMORSKIE – MIASTO KULTURY**. Budowa I etapu RCK „stworzyła częściowe możliwości” budowania wizji „Kołobrzeg Miasto Kultury”, pełne wykorzystanie potencjału Miasta w zakresie kultury stworzy realizacja II części inwestycji. Jednocześnie Kołobrzeg będąc głównym ośrodkiem kulturotwórczym dla całego powiatu, będzie w stanie realizować cele strategiczne założone w *Strategii Miasta*: wzmocnienie roli Kołobrzegu jako centrum kulturowego; rozwój uczestnictwa w kulturze; rozwój innowacyjnych i kreatywnych działalności gospodarczych, w tym opartych na wiedzy i kulturze.

Jedną z zasadniczych cech kultury jest jej wymiar społeczny – stanowi ona aparat adaptacyjny dla człowieka do życia w danej zbiorowości. Człowiek kształtuje swoją tożsamość w wymiarze lokalnym poprzez głębokie zakotwiczenie w danej kulturze, a zwłaszcza silne z nią związki. O sile i jakości kultury rozumianej jako sztuka w danej społeczności świadczy płaszczyzna materialna, behawioralna oraz psychologiczna. Poprzez odpowiednie działania, samorząd miejski powinien dążyć do rozwoju i kreowania wszystkich trzech aspektów – związanego z wytworami, zachowaniami oraz przeżywaniem kultury.

W celu realizacji zadań ustawowych oraz wyznaczenia głównych kierunków polityki Miasta w dziedzinie kultury, Rada Miasta Kołobrzeg w listopadzie 2008 roku przyjęła Strategię Rozwoju Kultury - Program Operacyjny Kołobrzeg Miasto Kultury. Ideą programu jest stworzenie nowej jakości w kulturalnym życiu miasta i wykreowanie marki „KOŁOBRZEG MIASTO KULTURY” poprzez uznanie kultury za istotny czynnik rozwoju społecznego.

Sprawną i skuteczną realizację zadań w sferze kultury gwarantuje odpowiednio finansowanie tych zadań. Udział wydatków w budżecie Miasta na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach ogółem (bieżących i majątkowych) od 2002 roku wynosił odpowiednio:

Wykres 4.3.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008

Wśród wydatków bieżących z budżetu miasta na kulturę podstawową pozycję w 2008 roku stanowiły:

- wydatki na utrzymanie Miejskiego Ośrodka Kultury – w 2008 roku dotacja wynosiła 1567400,00 zł
- wydatki na utrzymania Galerii Sztuki Współczesnej – w 2008 roku dotacja wynosiła 378000,00 zł
- wydatki na utrzymanie Miejskiej Biblioteki Publicznej – w 2008 roku dotacja wynosiła 1010000,00 zł
- dotacje dla organizacji pozarządowych wykonujących zadania z zakresu upowszechniania kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w 2008 r. przeznaczono na ten cel 49000,00 zł

Najważniejsze wydatki majątkowe z budżetu miasta w obszarze kultury w latach 2000-2008 dotyczyły inwestycji:

- Budowa Regionalnego Centrum Kultury w Kołobrzegu - etap I 2007-2008 rok.

W budżecie miasta na 2008 r. na wydatki w dziale - 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdziale 92195 – pozostała działalność zaplanowano na wydatki bieżące kwotę 355300,00 zł, w tym kwotę 65000,00 zł przeznaczono na realizację zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji zgodnie z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Dotacje zostały przyznane 7 organizacjom pozarządowym, a w ramach środków na realizację zadań własnych dofinansowano 47 wydarzeń kulturalnych, w tym 7 imprez patriotycznych. Łączne dofinansowanie na ten cel wyniosło 256 551,50 zł.

W roku 2008 w ramach Działu 921, rozdz. 921 95 na zadania z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydatkowano kwotę 337 253 zł, realizując 94,92 % zaplanowanego budżetu. Większość środków została przeznaczona na organizacje lub współorganizację imprez przez Gminę Miasto Kołobrzeg. Najważniejszymi z nich były:

- Organizacja imprez patriotycznych - m.in. rocznica walk o Kołobrzeg i Zaślubin Polski z Morzem, zakończenie II Wojny Światowej, Święto Niepodległości,
- Międzyszkolny Przegląd Jasełek „Mali kolędnicy”,
- XII Kołobrzescki Festiwal Piosenki Przedszkolnej,
- VII Dni Podczela,
- V Ogólnopolski Festiwal Piosenki Poetyckiej im. J. Kaczmarskiego „Nadzieja”,
- Koncerty Kołobrzesckiej Orkiestry Zdrojowej,
- Wydanie kwartalnika artystyczno-literackiego „Latarnia Morska” dot. Dorobku kołobrzesckiego środowiska kulturalnego,
- IV Targ Solny,
- IV Europejskie Warsztaty Muzyczne i Letnie Warsztaty Orkiestrowe,
- IX Ogólnopolski Przegląd twórczości Z. Herberta „Herbertiada”.

Jednocześnie Prezydent Miasta przyznał 7 dorocznych nagród Prezydenta Miasta Kołobrzeg za istotne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz przyznał nagrody finansowe dla laureatów konkursów: VII Konkursu Satyrycznego Papkinada, VII Ogólnopolskiego Turnieju Sztuki Słowa „zakłète w Labiryncie Mitu” oraz IX Ogólnopolskiego przeglądu Twórczości Z. Herberta „Herbertiada”.

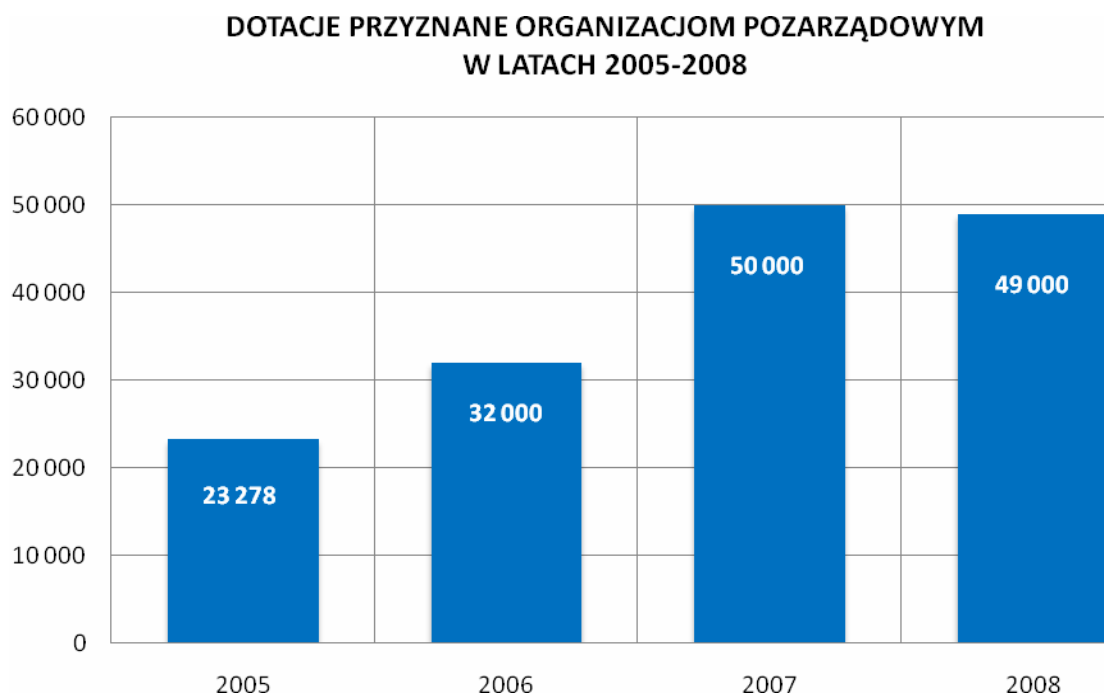
Kontynuowano pracę rozpoczętą podczas projektu Balic Fort Route dotyczącego zabytków twierdzy Kołobrzeg, poprzez współorganizację razem z Muzeum Oręża Polskiego imprezy „Fortissimo – spotkania na Forcie”, przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych oraz udział w konferencjach dotyczących zabytków militarnych.

Jednocześnie corocznie od 2005 roku Urząd Miasta ogłasza otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na rzecz realizacji zadań z zakresu pożytku publicznego oraz w ramach

corocznie uchwalonego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi (nie muszą to być organizacje pożytku publicznego) oraz udziela dotacji na realizację zadań z zakresu pożytku publicznego. Wysokość dotacji na realizację ww zadań w zakresie kultury zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, w których miasto jest partnerem (współorganizatorem), na przestrzeni lat 2005-2008 przedstawiała się następująco:

Wykres 4.4.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2005,2006,2007,2008

W 2008 roku również z budżetu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przeznaczono środki na działalność kulturalną – w ramach działań profilaktycznych skierowaną do dzieci i młodzieży część miała charakter zajęć i imprez kulturalnych. Z budżetu dofinansowano m.in. ferie zimowe w świetlicach MOK, turniej tańca akrobatycznego, konkurs plastyczny „Czy potrafisz czy nie?“, warsztaty Batiku.

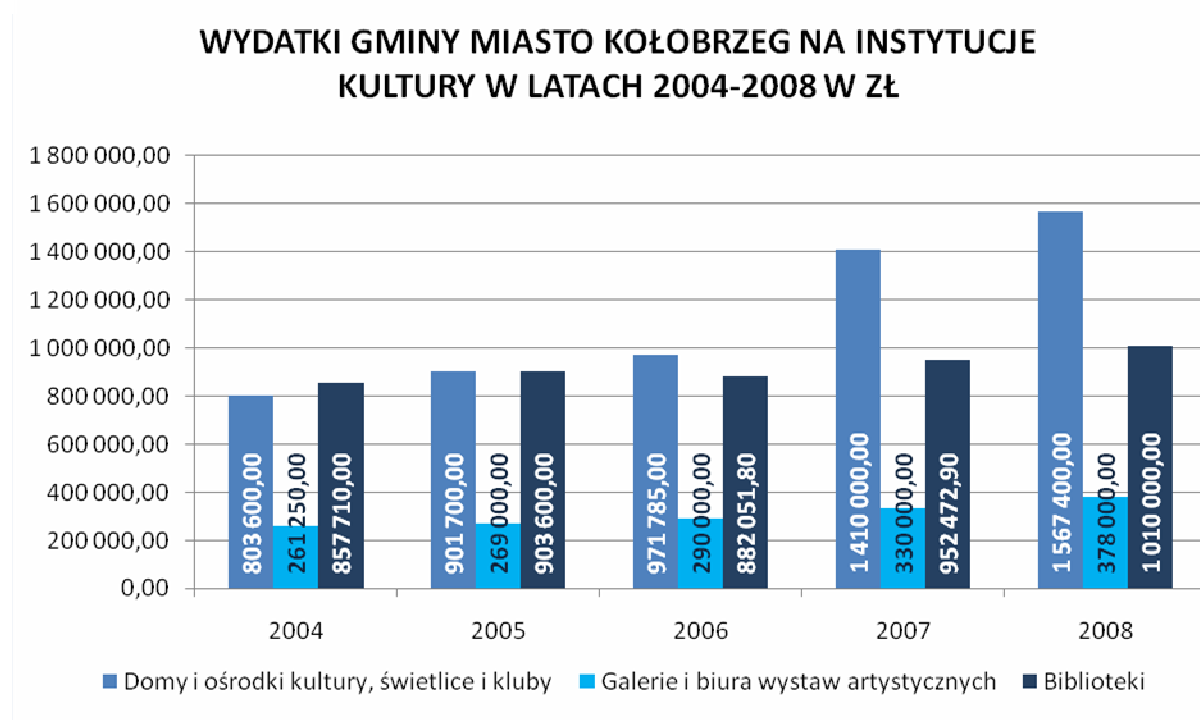
Władze samorządowe organizują jednak działalność kulturalną przede wszystkim poprzez tworzenie samorządowych instytucji kultury. Zgodnie z ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz U z 2001., nr 12., poz. 123 ze zm.) instytucje kultury działają na podstawie aktu o ich utworzeniu oraz statutu nadanego przez organizatora. Każda z nich uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora.

CHARAKTERYSTYKA INSTYTUCJI KULTURY DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE MIASTA

➤ INSTYTUCJE, DLA KTÓRYCH ORGANIZATOREM JEST GMINA MIASTO KOŁOBRZEG

Gmina Miasto Kołobrzeg posiada obecnie dwie jednostki o statucie instytucji kultury: Regionalne Centrum Kultury (powstałe 01.01.2009 roku na bazie dwóch instytucji – Miejskiego Ośrodka Kultury oraz Galerii Sztuki Współczesnej) oraz Miejską Bibliotekę Publiczną.

Wykres 4.5.

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2004,2005,2006,2007,2008

Tabela 4.14.

PROCENTOWE WYDATKI NA KULTURĘ W 2007 ROKU W WYBRANYCH MIASTACH WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO ORAZ NA TLE KRAJU						
okres	Kołobrzeg	Koszalin*	Świnoujście*	Stargard Szczeciński	woj. zachodniopomorskie**	Polska
Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	7,77	6,56	1,89	2,82	3,86	3,42
Wydatki majątkowe inwestycyjne	5,66	1,74	0,16	0,19	1,07	0,83
Biblioteki	0,66	1,30	0,56	0,64	0,73	0,78
Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	1,01	0,97	0,71	1,17	1,58	1,17
Ochrona i konserwacja zabytków	0,002	0,05	-	0,33	0,15	0,28
Galerie i biura wystaw artystycznych	0,23	-	-	-	0,007	0,02
Teatry	-	2,19	-	-	0,31	0,27
Muzea	-	0,76	0,20	0,54	0,12	0,22
Wydatki na kulturę na 1 mieszkańca w zł	241,15	192,16	84,53	53,43	99,93	91,62

*Miasta na prawach powiatu

**Gminy wraz z miastami na prawach powiatu

Źródło: Dane źródłowe Główny Urząd Statystyczny- dane procentowe: obliczenia własne

A. Regionalne Centrum Kultury(RCK) w Kołobrzegu jest samorządową instytucją kultury, terenem działania jest miasto Kołobrzeg. Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu prowadzi działalność kulturalną w zakresie tworzenia, upowszechniania i ochrony dóbr kultury narodowej oraz rozwijania i utrwalania zainteresowań kulturalnych mieszkańców Kołobrzegu. Instytucja powstała w 2009 roku - na mocy Uchwały Rady Miasta z dniem 1 stycznia 2009 roku połączono samorządowe instytucje kultury – Miejski Ośrodek Kultury w Kołobrzegu i Galerię Sztuki Współczesnej w Kołobrzegu tworząc RCK. Celem działalności RCK jest rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb i aspiracji kulturalnych społeczeństwa poprzez tworzenie, upowszechnianie,

organizowanie oraz promowanie aktywnego i kreatywnego uczestnictwa w kulturze oraz działalności artystycznej i kulturalnej na terenie swojego działania. RCK tworzy warunki do realizacji zainteresowań wiedzą o sztuce poprzez organizację działalności wystawienniczej i innych form upowszechniania sztuki. Regionalne Centrum Kultury jest koordynatorem amatorskiego ruchu artystycznego oraz form edukacji kulturalno-oświatowej. Działają tutaj grupy i zespoły o profilu muzycznym, teatralnym, recytatorskim, plastycznym, tanecznym. Wszystkie spotkania prowadzą wykwalifikowani instruktorzy. Oprócz tego prowadzona jest działalność klubowa. W zajęciach uczestniczy ponad 450 osób w różnych grupach wiekowych. Regionalne Centrum Kultury organizuje koncerty, recitale, spektakle teatralne, spotkania autorskie, wystawy oraz konkursy i przeglądy o zasięgu miejskim, powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym. Uczestniczy i współorganizuje imprezy charytatywne, włączając się co roku m.in. w Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, Kołobrzeskie Mikołajki, Dzień Dziecka. Jest organizatorem: kursów, seminariów i szkoleń, festiwali, konkursów, przeglądów, wystaw, imprez zleconych, imprez artystycznych, działalności wydawniczej i edytorskiej, edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę. Prowadzi wypożyczalnię: kostiumów, rekwizytów, sprzętu technicznego i nagłośnieniowego, sprzedaż giełdową i antykwaryczną, świetlice osiedlowe.

Tabela 4.15

PRACOWNIE RCK	
I. PRACOWNIA	II. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI
Warsztaty bębniarskie	zajęcia prowadzone od stycznia 2009 w pracowni muzycznej „Skarbiec”
Chór CANTORES COLABREGAE	Chór powstał w Miejskim Ośrodku Kultury w listopadzie 1997 r. Uświetnia swoimi recitalami wiele imprez i uroczystości miejskich. W wykonaniu "Cantores Colabregae" można usłyszeć pieśni narodowe, ludowe, sakralne. W artystycznej działalności chóru znalazły się m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ koncerty w Berlinie podczas imprezy "Spotkania chórów" w 1998 r. ▪ w 2003 r. wystąpił w roli gospodarza III Spotkań chórów "Z daleka i z bliska" podczas których gościł u siebie zaprzyjaźniony chór "Gemischter Chor" z Berlina-Pankow ▪ udział w Wojewódzkim Przeglądzie Chórów i Zespołów Kameralnych organizowanym przez Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie (2003 -2006), w 2004 roku zdobycie drugiej nagrody, w 2005 tytułu laureata przeglądu. ▪ Koncerty w Follonice we Włoszech 2006 r.
Chór KOMBATANT	Chór założony w 1978 r. Chór specjalizuje się w piosence żołnierskiej, a jego członkami są sybiracy kombatanci, wdowy po kombatantach, potomkowie kombatantów, pozostali członkowie to byli żołnierze zawodowi. Chór działa pod egidą Związku Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych. Chór otrzymał medale za zasługi dla Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych: zasłużony dla województwa Koszalin , zasłużony dla Zw. Emerytów i Rencistów.
Chór PIONIER	Chór działa przy Klubie "Pioniera" od 1984 roku. Wykonuje repertuar związany tematycznie z Kołobrzegiem - a więc głównie pieśni pionierskie i marynistyczne, chociaż posiada w repertuarze również wiązankę melodii ludowych. "Pionier" bierze udział w Wojewódzkim Przeglądzie Ruchu Artystycznego Seniorów w Koszalinie i Świdwinie, gdzie był nagrodzony i wyróżniony. W roku 2009 Chór "Pionier" obchodzi 25-lecie.
Zespół Filmowy STATYŚCI	Zespół filmowy Statyści rozpoczął działalność przy Miejskim Ośrodku Kultury (obecnie RCK) w Kołobrzegu w roku 2007, a w roku 2008 miała miejsce premiera pierwszego filmu zespołu – <i>Widzieć więcej</i> . W filmie grają dzieci i młodzież pracująca w w/w zespole filmowym oraz w zespole teatralnym RCK - <i>Klucz czyli wytrych</i> . <i>Widzieć więcej</i> to film fabularny o problemach dzieci z ośrodka socjopsychologicznego.
Zespół Teatralny KLUCZ CZYLI WYTRYCH	Zespół teatralny <i>Klucz czyli Wytrych</i> jest zespołem Regionalnego Centrum Kultury, zespołem teatralnym kontynuującym pracę poprzednich zespołów (<i>Bajarki, Marychy, Bez Suflera, Raz, dwa, trzy i frytki</i>) objętych przez RCK programem upowszechniającym kulturę teatralną i kulturę żywego słowa. Najnowszym przedstawieniem tego zespołu jest spektakl <i>W beczcze chowany, czyli chować, chować i wychować. W beczcze chowany...</i> jest pastiszem wszechobecnych w programach telewizyjnych – programów rozrywkowych. To próba przyjrzenia się tym programom okiem młodych ludzi, okiem krytycznym, ale też pełnym poczucia humoru.
Klub MODELARSTWA	Klub jest sekcją o wieloletniej tradycji. Początek kołobrzeskiego modelarstwa sięga lat

KOSMICZNEGO - LOTNICZEGO	60-tych – klub modelarski działał przy Kołobrzesckiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Od 2003 roku Klub Modelarski stał się jedną z sekcji RCK w Kołobrzegu. W sezonie 2007/2008 w zajęciach uczestniczyło 7 młodych adeptów sportu modelarskiego.
KOŁOBRZESKI KLUB KOLEKCJONERA	Kołobrzescki Klub Kolekcjonera, działający przy Regionalnym Centrum Kultury w Kołobrzegu, jest organizatorem takich działań, jak Giełda Staroci - odbywa się 2 razy w miesiącu, w holu sali koncertowej Ratusza; Alejka Kolekcjonerów - otwarta w sezonie letnim (przy Muzeum Oręża Polskiego) . Na Giełdach i w Alejce Kolekcjonerów kolekcjonerzy zrzeszeni w kołobrzesckim Klubie prezentują swoje zbiory. Można tam znaleźć stare ryciny, broń, aparaty fotograficzne, widokówki, monety, porcelanę, biżuterię i wszelkie przedmioty związane z kulturą mieszczańską ubiegłych stuleci, jak również współczesne wyroby artystyczne. Turyści i mieszkańcy Kołobrzegu mają tu wyjątkową okazję do obejrzenia oraz kupienia różnych przedmiotów i wyrobów.
Pracownia Muzyczna SKARBIEC	W pracowni odbywają się indywidualne zajęcia nauki gry na: instrumentach klawiszowych - fortepianie i keyboardzie, akordeonie, gitarze. W ciągu ostatnich dziesięciu lat w zajęciach uczestniczyło około 120 osób. Wychowankowie pracowni uczestniczą w koncertach, przeglądach i festiwalach na terenie całego kraju.
Pracownia TKANINY ARTYSTYCZNEJ	Pracownia Tkaniny Artystycznej powstała w Kołobrzesckim Ośrodku Kultury w październiku 1983 roku. Pierwsze zajęcia tkania gobelinu odbyły się w Klubie "Jubilat" jako kurs tkacki. Uczestnicy w wystawach, konkursach, przeglądach i plenerach. Taniny z pracowni dekorują wnętrza wielu pomieszczeń w kraju i zagranicą.
Świetlica "NA OGRODACH"	Zajęcia w świetlicy dla dzieci i młodzieży, prowadzone są m.in. zabawy dydaktyczne/ zajęcia socjoterapeutyczne. W sali komputerowej odbywają się zajęcia "Komputer dla seniorów"
Pracownia TWÓRCÓW NIEPROFESJONALNYCH	Uczestnicy zajęć rozwijają swoje zdolności artystyczne w dziedzinie malarstwa stosując techniki: akryl, tempera, malarstwo na szkle. Prace twórców - amatorów prezentowane są na różnego typu przeglądach, konkursach i wystawach.
Zajęcia PLASTYCZNE DLA MŁODZIEŻY	Uczestnicy – dzieci i młodzież - rozwijają swoje zdolności artystyczne w dziedzinie malarstwa.
Zajęcia z RYSUNKU I MALARSTWA	Uczestnicy poznają techniki i sztukę rysunku, techniki malarskie, podstawy perspektywy, anatomii, światłocieni, zajmują się odwzorowaniem rzeczywistości, architektury, postaci i martwej natury.

Źródło: Regionalne Centrum Kultury

W ramach struktury organizacyjnej RCK funkcjonuje dział wystawienniczy o nazwie: „Galeria Sztuki Współczesnej w Kołobrzegu” (w 2008 roku GSW działała jako odrębna jednostka kultury).

Galeria Sztuki Współczesnej w Kołobrzegu powołana została 1 lutego 1988 roku Uchwałą Miejskiej Rady Narodowej. Siedzibą instytucji jest parter prawego skrzydła ratusza - neogotyckiej budowli w centrum miasta. W galerii dokonano ponad 130 ekspozycji dzieł znamienitych polskich i zagranicznych twórców m.in. Władysława HASIORA, Zdzisława BEKSIŃSKIEGO, Marto ANTO, Józefa Szajny, Antoniego Fałata. Przy współpracy z wieloma Biurami Wystaw Artystycznych w kraju odbywają się w Kołobrzegu liczne wystawy, jak Ogólnopolskie Biennale Pasteli, edycje Biennale Sztuki Sakralnej SACRUM. Galeria oprócz wystaw, wernisaży prowadzi również działalność edukacyjną. Odbywają się lekcje dla dzieci i młodzieży, nie tylko z Kołobrzegu. Celem lekcji jest zapoznanie młodych ludzi ze sztuką współczesną i minionych epok. W Galerii eksponowane są wystawy indywidualne i zbiorowe plastyków kołobrzesckich i plastyków różnych środowisk artystycznych Polski oraz z innych krajów. GSW realizuje działalność edukacyjną dla zorganizowanych grup dzieci i młodzieży szkolnej, w tym: komentarze do wystaw, projekcje filmów o sztuce oraz udziela informacji dot. twórczości plastycznej. Prowadzi również działalność wydawniczą: katalogi, ulotki, plakaty itp., kolekcjonuje dzieła współczesnych artystów polskich. Galeria prowadzi sprzedaż dzieł sztuki współczesnej i rzemiosła artystycznego.

Do najważniejszych wydarzeń zorganizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w latach 2007-2008 należały:

- ✓ w 2008 rok:
  - cykl imprez pt. „Miasto Kultury” - cykl składał się z trzech elementów: Miasto Muzyki, Miasto Słowa i Miasto Tańca:

- w ramach Miasta Muzyki zaprezentowano Festiwal „Kołobrzeg Bez prądu” operę letnią „Wesele Figara” W.A. Mozarta, VIII Międzynarodowy Festiwal „Muzyka w Katedrze”, koncerty zespołów SOFA, KAYAH, CZESŁAW „ŚPIEWA” MOZIL; koncert zespołu KROKE;
  - w ramach Miasta Słowa odbył się III Festiwal Między Słowami, widowisko plenerowe „Gloria” lwowskiego teatru Voskrasiennia, widowisko Plenerowe ARKA – Teatr Ósmego Dnia w Poznaniu, cykl spotkań z pisarzami nt. „On będzie niósł miasto w sobie po drogach wygnania”, występy Jana Peszka w ramach „Raportu z obłązonego miasta”;
  - w ramach Miasta Tańca odbyły się Międzynarodowe Spotkania z Folklorem „Interfolk”, w których uczestniczyły zespoły z Meksyku, Indii, Turcji, Macedonii, Gruzji, Portugalii, Polski),
    - koncerty: M. Reger i cztery pory roku,
    - Ogólnopolski Turniej Sztuki Słowa „Zakłęte w Labiryncie Mitu”,
    - Regionalny Konkurs Twórczości Nieprofesjonalnej,
    - Ogólnopolski projekt literacki „O Bursztynowe Pióro/Połów 2009”,
    - Premiera spektaklu „W beczce chowany” (amatorskiego ruchu artystycznego MOK),
    - Wystawienie monodramów – „...syn”, „OUN”,
    - Partnerskie Dni Kołobrzegu.
- ✓ 2007 rok:
- Ogólnopolski Turniej Sztuki Słowa „Zakłęte w Labiryncie Mitu”,
  - uroczysty koncert z okazji Święto Niepodległości,
  - XVI Międzynarodowe Spotkania z Folklorem „Interfolk 2007”,
  - Regionalny Konkurs Twórczości Nieprofesjonalnej,
  - Dni Kołobrzegu,
  - Międzynarodowy Festiwal „Muzyka w katedrze” – rok Karola Szymanowskiego,
  - Festiwal Sztuki „Między słowami”,
  - Ogólnopolski Turniej Tańców Polskich „O pieczęć księcia Warcisława III”,
  - Ogólnopolski projekt literacki „O Bursztynowe Pióro/Połów 2008”,
  - Centralne Dni Morza – widowisko amatorskiego ruchu artystycznego,
  - Festiwal „Gramy 2007”.

Tabela 4.16.

ZESTAWIENIE IMPREZ ZORGANIZOWANYCH PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK KULTURY W 2008 ROKU			
Rodzaj imprezy	2006	2007	2008
Koncerty	70	70	72
Konkursy	22	16	16
Spektakle teatralne	10	13	15
Spektakle amatorskie	6	2	3
Wieczory autorskie	12	16	19
Warsztaty i inne spotkania	28	33	20
Wystawy	10	9	7
DKF Sztorm	27	43	40
Inne imprezy	68	49	53
Obsługa techniczna imprez miejskich	50	33	18
Projekt Operobus	-	15	-
Imprezy współorganizowane	-	26	-
Ogółem	303	325	261
Uczestnicy imprez	bd	bd	166535

Źródło: Regionalne Centrum Kultury

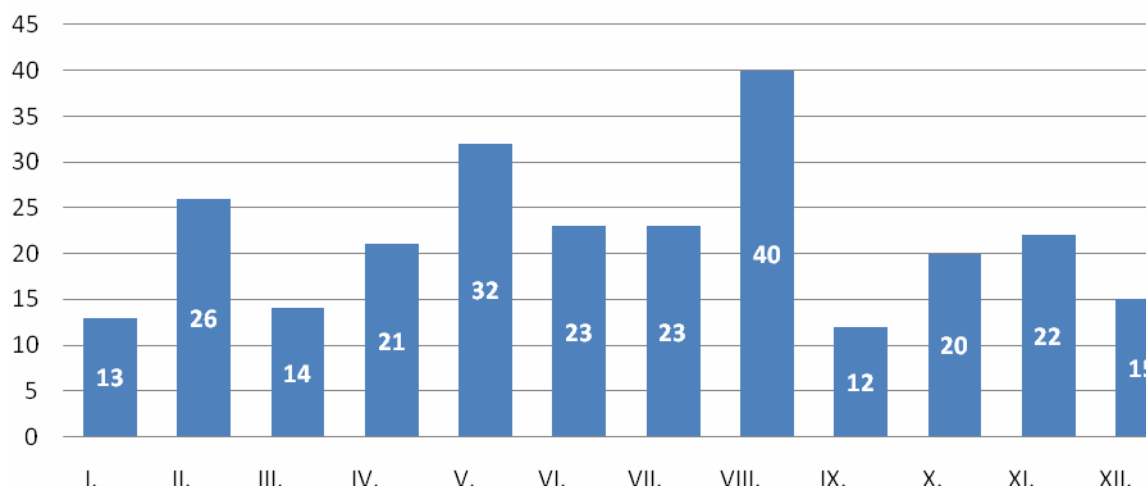
Tabela 4.17.

ZESTAWIENIE IMPREZ ZORGANIZOWANYCH PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK KULTURY W 2008 ROKU													
Rodzaj imprezy	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Razem
Koncerty	3	6	3	2	10	5	8	23	3	4	3	2	72
Konkursy	-	1	2	5	3	4	-	1	-	-	-	-	16
Spektakle teatralne	-	1	-	3	-	1	7	1	-	1	-	1	15
Spektakle amatorskie	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	-	3
Wieczory autorskie	1	1	-	1	2	4	5	-	1	-	3	1	19
Warsztaty i inne spotkania	1	5	-	2	2	2	1	1	1	-	2	1	20
Wystawy	1	1	1	-	-	-	-	2	-	2	-	-	7
DKF Sztorm	4	4	3	5	3	-	-	-	6	7	4	4	40
Inne imprezy	3	5	3	2	10	3	2	12	1	4	4	4	53
Obsługa techniczna imprez miejskich	-	2	2	1	2	3	-	-	-	2	4	2	18
Ogółem	13	26	14	21	32	23	23	40	12	20	22	15	261

Źródło: Regionalne Centrum Kultury

Wykres 4.6.

ZESTAWIENIE IMPREZ ZORGANIZOWANYCH PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK KULTURY W CIĄGU 2008 ROKU

Źródło: Regionalne Centrum Kultury

Najistotniejsze wydarzenia artystyczne zorganizowane przez GSW w latach 2007-2008:

- ✓ 2008 rok:
  - Fotografia dzikiej przyrody 2007 – organizator BBC i Muzeum historii naturalnej w Londynie,
  - Prezentacja Prac z kolekcji GWS: XX- lecie GSW,
  - Plener malarski z udziałem E. Stasysa i innych czołowych artystów polskich.
- ✓ 2007 rok:
  - wystawa fotografii Zenona Żybertowicza pt. „OGNIEM I MIECZEM NA WESOŁO” ze zbiorów Muzeum Karykatury,
  - wystawa Grzegorza Bialika,
  - plener malarski z udziałem znanego plakacisty E. Stasysa,
  - wystawa PICASSO, MIRO, MATISS,E – grafika,

- wystawa - Grafika Amerykańska lat 80 –tych (Andy Warchol i inni).

Tabela 4.18.

DZIAŁALNOŚĆ GALERII SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ W LATACH 2006 - 2008			
Rodzaj działalności:	2006	2007	2008
Wystawy programowe	15	11	12
Plenery malarskie, wystawy ponadplanowe	10	2	1
Inne imprezy	32	9	0
Liczba pokazanych dzieł plastycznych i fotograficznych	850	820	361
Liczba twórców pokazanych dzieł	bd	177	125
Liczba spotkań autorskich	6	11	21
Liczba wprowadzeń do wystawy	196	173	16
Liczba wydanych katalogów	0	10	3
Liczba zwiedzających	bd	13 370	bd

Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2006-2008

Obiekty zajmowane przez Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu:

- ✓ Budynek główny przy ul. Solnej 1: Powierzchnia użytkowa 1.669,56 m² , powierzchnia zabudowy 759 m² , taras zewnętrzny drewniany o powierzchni 100,25 m kw., zadane wejście główne o powierzchni 6,5 m². Przebudowane piwnice i klatka schodowa budynku starego (budynek „A”) o powierzchni użytkowej 484,57 m², pozostała część budynku oczekuje na realizację – II etap budowy RCK. BUDYNEK „B” – funkcjonująca część RCK, powstała w wyniku budowy I etapu RCK. W części B znajduje się m.in. mała sala teatralna na 75 osób, sala prób muzycznych, sala prób tanecznych, sala konferencyjna, sala klubowa.
- ✓ Pomieszczenia w Ratuszu przy ul. Armii Krajowej 12 Pracownia Muzyczna „Skarbiec” (60,40 m²), sala koncertowa (137,40 m²), pokój muzyków (27,60 m²), Pracownia plastyczna (37,80 m²); Galeria GSW m.in. sala wystawowa (223,10 m²), pracownia i magazyny (64,60 m²).
- ✓ Świetlice RCK w Kołobrzegu:
  - Świetlica "Na Ogrodach" - Lokal użytkowany jest na podstawie umowy najmu z Kołobrzeską Spółdzielnią Mieszkaniową.
  - Świetlica przy ul. Granicznej - Lokal użytkowany jest na podstawie umowy najmu z Zarządem Gospodarki Mieszkaniowej.
  - Świetlica przy ul. Jedności Narodowej - Lokal użytkowany jest na podstawie umowy najmu z Zarządem Gospodarki Mieszkaniowej.
- ✓ Pracownia przy ul. Brzozowej.

Ważną inicjatywą, wobec braków lokalowych, stanowi znajdowanie nowych miejsc na prezentacje kulturalne (wnętrze katedry – *Festiwal Muzyka w Katedrze* i plenery - dziedziniec ratusza, port pasażerski – *Festiwal Między Słowami*, inne realizacje teatralne i koncertowe), co jednak z naturalnych przyczyn, ma ograniczone zastosowanie w skali roku. Znaczną część pracy Regionalnego Centrum Kultury zajmuje organizacja amatorskiego ruchu kulturalnego – organizacja konkursów i przeglądów od szczebla miejskiego do powiatowego.

Z problemem lokalowym boryka się również dział wystawienniczy RCK - Galeria Sztuki Współczesnej: dysponując ograniczoną przestrzenią wystawienniczą, nie może realizować wielu z możliwych form wystaw. Zauważalnym niedostatkiem jest brak profesjonalnej pracowni, która prowadząc działalność edukacyjną, mogłaby przyciągać młodzież zainteresowaną sztuką i w konsekwencji prowadzić do wprowadzenia innych, bardziej otwartych, form działalności.

B. Miejska Biblioteka Publiczna im. Galia Anonima w Kołobrzegu jest samorządową instytucją kultury. Biblioteka prowadzi działalność na podstawie przepisów: ustawy z dnia o bibliotekach, ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz Statutu. Biblioteka

jest główną biblioteką miasta i zapewnia obsługę biblioteczną przede wszystkim jego mieszkańcom. Służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych mieszkańców miasta, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury, dba o sprawne funkcjonowanie sieci bibliotecznej i systemu informacyjnego na terenie miasta.

Tabela 4.19.

DANE DOTYCZĄCE INSTYTUCJI I PLACÓWEK KULTURALNYCH W LATACH 2002-2008							
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
biblioteki i filie	2	3	3	3	3	3	3
księgozbiór	128224	130952	132735	136669	141917	146251	149720
czytelnicy w ciągu roku	10293	10346	9939	9773	9095	9111	8889
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	170582	181455	169728	152687	141774	134087	125614
punkty biblioteczne w mieście	4	3	3	4	4	5	4
ludność na 1 placówkę biblioteczną	7467,17	7472,33	7488,67	6412,43	6391	5 611	6377,28
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	2861,95	2900,82	2954,13	3044,73	3168,21	3 258,1	3353,86
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	229,05	231,24	221,88	217,72	203,04	203	199,12
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	16,57	17,54	17,08	15,62	15,59	14,6	14,13

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, Roczne sprawozdanie MBP z działalności w 2008 roku, dane za 2008 Roczne Sprawozdanie z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej – wielkość wskaźników obliczenia własne

W działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej (poza prawidłowo prowadzoną działalnością statutową) wyróżnia się fakt aktywnej pracy na rzecz przeciwdziałania spadkowi czytelnictwa – inicjatywy skierowane do dzieci (min. *Wakacje z Biblioteką*, w tym: *Noc z duchami*) i młodzieży (*Ogólnopolska konferencja „Język młodzieży”* i *ZIOMALE Ogólnopolski Konkurs na Komiks*), bieżące ekspozycje oraz duże wystawy o charakterze edukacyjno-informacyjnym np. *Stanisław Wyspiański, Nike – Nagroda Literacka*. Dla dorosłych prowadzony jest Dyskusyjny Klub Książki. W 2008 roku MBP zorganizowała 558 imprez, zajęć i wystawy, w których uczestniczyły 14042 osoby (zarówno dzieci jak i dorośli). W porównaniu do lat ubiegłych nastąpił spadek uczestników imprez. W 2007 roku w Bibliotece zorganizowano 619 imprez – liczba uczestników wyniosła 17 110 osób.

Najistotniejsze imprezy zorganizowane przez MBP w latach 2007-2008:

✓ 2008 rok:

- Najwięcej imprez w 2008 roku zorganizowano pod hasłem „Biblioteka bezpieczna i przyjazna dziecku” – 397 imprez, Ekologia z bibliotekę – 7 imprez,
- Dni Bibliotek,
- Biblioteka Dzieciom,
- Czwartkowe czytania – spotkania w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”,
- „Indiańskie lato”,
- „Bezpieczne wakacje w bibliotece”,
- organizacja imprez w ramach obchodów Roku Herberta.

✓ 2007 rok:

- Najwięcej imprez zorganizowano pod hasłem „Biblioteka bezpieczna i przyjazna dziecku” – 295 imprez, Ekologia z bibliotekę – 10 imprez,
- Język młodzieży - symposium ogólnopolskie",
- II Wakacyjne spotkania z książką,
- "W krainie zamków i duchów - przygody literackie".

Tabela 4.20.

IMPREZY ZORGANIZOWANE PRZEZ MBP W LATACH 2007 - 2008				
Rodzaj imprezy	2007		2008	
	ilość	frekwencja	ilość	frekwencja
DLA DZIECI				
spotkania autorskie	2	47	7	218
pogadanki i odczyty	2	68	1	23
konkursy	13	859	11	843
dyskusje klub MKM	7	53	17	85
lekcje i wycieczki biblioteczne	107	1520	48	698
zajęcia plastyczne	70	701	101	1498
wystawy	36	3293	35	2533
inne zajęcia	369	6522	319	5722
Razem	607	13493	540	11620
DLA DOROSŁYCH				
uroczystości	1	49	-	-
DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI	3	24	10	64
spotkania autorskie	2	71	1	80
wystawy	5	3173	6	1978
konferencje	1	300	1	300
Razem	12	3617	18	2422
Ogółem	619	17110	558	14042

Źródło: Roczne Sprawozdanie z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej – 2007, 2008 rok

➤ INSTYTUCJE, DLA KTÓRYCH ORGANIZATOREM NIE JEST GMINA MIASTO KOŁOBRZEG

C. Muzeum Oręża Polskiego – instytucja kultury podległa Starostwu Powiatowemu w Kołobrzegu. Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu zostało powołane w dniu 9 maja 1963 roku. Misją Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu jest ochrona materialnego i duchowego dziedzictwa kulturowego związanego z historią i tradycją Wojska Polskiego, ziemi kołobrzesckiej oraz województwa zachodniopomorskiego. Muzeum wypełnia ją poprzez gromadzenie, przechowywanie, konserwację i udostępnianie do celów badawczych i wystawienniczych dóbr kultury związanych z historią, etnografią, archeologią i sztuką regionu, tradycją wojskowości, organizując wystawy, popularyzując wiedzę, prowadząc badania naukowe i działania edukacyjne. Muzeum realizuje także projekty promocyjne i marketingowe zwiększające dostępność obiektu dla zwiedzających. W tym celu Muzeum współdziała z osobami fizycznymi, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami, urzędami i firmami działającymi w regionie oraz uczestniczy w stowarzyszeniach muzealnych i regionalnych. Oddziały Muzeum:

- ✓ Oddział Historii Miasta - w budynku oddziału prezentowane są dwie stałe wystawy:
  - Wystawa "Dzieje Kołobrzegu" - dokumentuje ponad tysiącletnią historię miasta. Zabytki archeologiczne, zabytki sztuki zdobniczej, makiety i malarstwo wprowadzają zwiedzającego w klimat życia Kołobrzegu w odległych czasach aż do współczesności.
  - Kołobrzescka kolekcja narzędzi pomiarowych ("Zbiory metrologiczne") - unikatowa w skali kraju. Prezentowane są na niej cenne i rzadko spotykane miary masy, długości i pojemności wyeksponowane w taki sposób by zwiedzający mógł prześledzić ich rozwój i wychwycić różnice.
  - Uzupełnieniem stałych ekspozycji są wystawy czasowe związane z historią Kołobrzegu i regionu.
- ✓ OKRĘT MUZEUM ORP "FALA"
- ✓ Wystawa przy ul. Gierczak- zbiory militariów, od czasów wczesnego średniowiecza do współczesności, prezentowane na wystawie "Dzieje oręża polskiego" zlokalizowane są w obiektach. Specjalnością muzeum jest uzbrojenie, oporządzenie i umundurowanie żołnierzy

polskich z okresu od 1914-1939, mundury Legionów Polskich, armii gen. Józefa Hallera, Armii Wielkopolskiej, pierwsze mundury w odrodzonej Polsce oraz lat 1943-1945. Wśród nich wiele mundurów żołnierzy, którzy brali udział w walkach o przełamanie Wału Pomorskiego i o Kołobrzeg w marcu 1945r. uzupełnieniem wystawy są samochody, samoloty, broń pancerna i artyleria eksponowane są w sali techniki wojskowej i na wystawie plenerowej.

Tabela 4.21.

DANE DOTYCZĄCE FUNKCJONOWANIA INNYCH PLACÓWEK KULTURALNYCH W LATACH 2003-2008						
wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008
muzea: zwiedzający muzea i oddziały	118364	97691	94176	103418	123 883	121 614
kino: seanse ogółem	1749	1829	1743	1429	1 675	1 668
widzowie ogółem	68508	110271	64201	83798	91 787	75 557

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

➤ DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA INNYCH PODMIOTÓW - STOWARZYSZENIA TWÓRCZE, ARTYŚCI INDYWIDUALNI, SZKOŁY

W ostatnich latach zauważa się wzrost działalności w sferze kultury i rozrywki podmiotów poza instytucjami kultury:

- Dyskusyjny Klub Filmowy – kino autorskie (obecnie we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury)
- Orkiestra Zdrojowa - grupa muzyków identyfikujących się z Kołobrzegiem, działających przy Regionalnym Stowarzyszeniu Turystyczno-Uzdrowiskowym,
- Klub Latarnia Morska – koncerty dla młodzieży;
- S.C. Amfiteatr – koncerty w amfiteatrze gwiazd polskiej estrady i czołowych zespołów muzycznych;
- Festival Sunrise – największa impreza techno w Europie.
- Letnia Scena Rewińskiego – koncerty jazzowe na plaży (obecnie działalność zawieszona).
- kluby i zespoły taneczne: ALGI, TIRLITONKI, VIGOR.
- Klubu Osiedlowy Kołobrzesckiej Spółdzielni Mieszkaniowej, przy którym pracuje chór Cantabile,
- Klub Garnizonowy

Znaczącą rolę w życiu kulturalnym miasta odgrywa **Szkoła Muzyczna I-go stopnia** – nie jest instytucją kultury, lecz szkołą artystyczną podlegającą Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Szkoła naucza gry na 8 instrumentach: fortepianie, akordeonie, skrzypcach, wiolonczeli, kontrabasie, flecie i gitarze. Problemy, z jakimi się boryka są typowe dla środowiska szkół artystycznych: to ciągła troska o rozwój intelektualny i artystyczny powierzonych uczniów. Edukacja wyższego stopnia w najbliższym czasie w Kołobrzegu nie może być kontynuowana. Ponieważ kołobrzescka placówka jest zbyt mała, by przyjąć więcej uczniów – jest to już z założenia niemożliwe. Podstawowym problemem technicznym jest brak szkolnej auli - podstawa działania każdej szkoły muzycznej - brak właściwych pomieszczeń nadających się do pracy zespołów kameralnych oraz brak sali do nauki rytmiki. Rozwiązaniem problemu może być tylko przyznanie szkole budynku o większej kubaturze.

W Kołobrzegu aktywnie działają **organizacje o charakterze kulturalnym** wspierane przez miasto: Stowarzyszenie Artystów – Grupa Kołobrzeg, Stowarzyszenie Kołobrzesckich Poetów, Stowarzyszenie WODNIKUS, Kołobrzesckie Stowarzyszenie Inteligencji Twórczej, Stowarzyszenie Katolicka Inicjatywa Kulturalna, Stowarzyszenie Poetów i Innych Twórców „AKCEPT”, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Kołobrzegu, Stowarzyszenie „Klub Pioniera Kołobrzegu”, Stowarzyszenie Taneczne AMBER.

Imprezy będące inicjatywą stowarzyszeń, osób i podmiotów prywatnych, finansowo lub organizacyjnie wspierane przez miasto:

- Ogólnopolski Przegląd Twórczości Zbigniewa Herberta „Herbertiada”,

- Rock nad Bałtykiem,
- Festiwal Piosenki Poetyckiej im. Jacka Kaczmarskiego „Nadzieja”,
- Kołobrzeskie Spotkania z Piosenką Różną „Wodnikus”,
- Konkurs Satyryczny „Papkinada” - jest w zamyśle okazją dla wszystkich, profesjonalnych i nieprofesjonalnych twórców do zaprezentowania plastycznej materializacji swojego poczucia humoru. Stwarza wszystkim spostrzegawczym okazję do pokazania z czego się śmieją,
- Amber Dance Cup – Międzynarodowy Turniej Tańca Sportowego,
- wydawany od 2007 roku Pomorski Magazyn Literacko – Artystyczny „Latarnia Morska”,
- III Międzyszkolny Przegląd Jasełek „Idą kołędniczy”,
- Obchody rocznicy walk o Kołobrzeg i Zaślubin Polski z Morzem w 1945 r.,
- Koncert „Stabat Mater” Giovanniego Batisty Pergolesiego, w wykonaniu Marcela i Nikodema Legunów i orkiestry Filharmonii Koszalińskiej,
- Przegląd Twórczości Nieprofesjonalnej jest imprezą cykliczną trwającą nieprzerwanie od 1996 roku. Jego celem jest propagowanie autorskiej, amatorskiej twórczości plastycznej, rozwijanie i rozbudzanie zainteresowań plastycznych, propagowanie sztuki ludowej,
- Regionalny Przegląd Jasełek „Idą Kołędniczy”. Uczestnikami są uczniowie ze szkół podstawowych i gimnazjalnych nie tylko z powiatu kołobrzeskiego. - Celem przeglądu jest kultywowanie polskiej tradycji związanej ze świętami Bożego Narodzenia, integracja środowisk twórczych regionu.
- I Międzynarodowy Turniej Tańca Sportowego AMBER DANCE CUP 2008 - turnieje rangi IDSF Open Standard i IDSF Open Latin,
- „Połów” – konkurs skierowany jest do poetów przed debiutem książkowym,
- Kołobrzeski Festiwal Piosenki Przedszkolnej - Festiwal Piosenki Przedszkolnej organizowany przez Klub Osiedlowy KSM i kołobrzeskie przedszkola,
- VII Ogólnopolski Turniej Sztuki Słowa Zakłęte w Labiryncie Mitu „Mit słowa – dźwięku” – celem turnieju jest prezentacja poezji w taki sposób, aby mogła swym brzmieniem bardziej poruszyć niż treścią, by rytm, numeryczność, muzyczność górowały nad słowem,
- Festiwal Kultury Indii - orientalny happening prezentujący kulturę, filozofię oraz kuchnię kraju. Festiwal Indii to przede wszystkim rozbrzmiewająca zewsząd klasyczna, indyjska, połączona z programem scenicznym na wysokim poziomie, przedstawianym przez artystów z kilku krajów oraz wolontariuszy,
- Letnia Noc Muzealna – zwiedzanie oddziałów Muzeum połączone z koncertem kameralnym - podczas nocy wystąpiła Joanna Steinberg z koncertem piosenek Marleny Dietrich zaśpiewanych z balkonu pałacu Brunszwickich.

Tabela 4.22.

WYKAZ STOWARZYSZEŃ PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ W OBSZARZE KULTURY W KOŁOBRZEGU	
1.	Stowarzyszenie KATOLICKA INICJATYWA KULTURALNA
2.	Stowarzyszenie "AMBER"
3.	Stowarzyszenie "Kołobrzeg miastem sztuki"
4.	Kołobrzeskie Stowarzyszenie Inteligencji Twórczej
5.	Liga Morska i Rzeczna Zarząd Oddziału w Kołobrzegu
6.	Stowarzyszenie Artystów Grupa Kołobrzeg - grupa artystów kołobrzeskich
7.	Stowarzyszenie Kołobrzeskich Poetów
8.	Stowarzyszenie "WODNIKUS"
9.	Stowarzyszenie Taneczne "RYTM" w Kołobrzegu
10.	Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Oddział w Kołobrzegu
11.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Kołobrzegu

12.	Stowarzyszenie „Klub Pioniera Kołobrzegu”
13.	Stowarzyszenie Przyjaciół Kołobrzegu

Źródło: Mapa aktywności organizacji pozarządowych – Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu

Tabela 4.23.

WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE KULTURY W MIEŚCIE KOŁOBRZEG W LATACH 2007-2008		
dane SAS		
Nazwa wskaźnika	2007	2008
Wydatki na kulturę		
Udział wydatków na kulturę (dział 921) w budżecie miasta/gminy [%] - dla danych od roku 2007	7,73	7,22
Wydatki budżetu miasta/gminy na kulturę (dział 921) w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [zł]	238561,06	226884,94
Udział wydatków na program dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych w wydatkach budżetu miasta/gminy na kulturę ogółem [%]	2,44	3,12
Wydatki budżetu miasta/gminy na kulturę ogółem (dział 921 i inne działy) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców [zł]	239218,47	227307,89
Udział wydatków miasta/gminy na utrzymanie instytucji kultury w wydatkach na kulturę (dział 921) [%]	24,61	28,99
Udział wydatków na program dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych w wydatkach budżetu miasta/gminy na kulturę (dział 921) [%]	2,45	3,12
Udział wydatków inwestycyjnych na kulturę (dział 921 i inne działy) w porównaniu z wydatkami budżetu miasta/gminy na kulturę ogółem [%]	nd	bd
Wielkość wydatków inwestycyjnych (dział 921) na kulturę w porównaniu z wydatkami budżetu miasta/gminy na kulturę ogółem [%]	72,94	67,32
Wydatki inwestycyjne budżetu miasta na kulturę (dział 921) w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [zł]	174015,48	152741,86
Udział wydatków miasta na konserwację i ochronę zabytków w wydatkach budżetu gminy na kulturę (dział 921) [%]	nd	0,38
Instytucje kultury		
Centra kultury		
Liczba mieszkańców przypadających na 1 placówkę	11222,25	8985
Liczba uczestników stałych form działalności w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	18,91	26,71
Liczba uczestników stałych form działalności w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców - dla roku 2000	18,91	26,67
Liczba uczestników okazjonalnych form działalności w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	1919,18	3739,57
Liczba użytkowników innych form działalności (biblioteka, galeria, kino) w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	28,74	60,1
Średnia liczba uczestników grup, zespołów, kół itp. (stałe formy działalności) w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	21,77	29,95
Średnia liczba uczestników okazjonalnych form działalności (imprezy)	265,08	760,18
Liczba uczestników stałych form działalności w przeliczeniu na 1 pracownika (etat przeliczeniowy)	53,9	63,16
Liczba uczestników stałych form działalności w przeliczeniu na 1 pracownika (etat przeliczeniowy) - dla 2000 roku	53,9	63,05
Liczba uczestników okazjonalnych form działalności w przeliczeniu na 1 pracownika (etat przeliczeniowy)	5469,84	8842,11
Liczba użytkowników innych form działalności w przeliczeniu na 1 pracownika (etat przeliczeniowy)	81,9	142,11
Średnia liczba zatrudnionych (w etatach przeliczeniowych) w 1 placówce	3,94	3,8
Liczba grup, zespołów, kół, kursów, prowadzonych przez 1 pracownika (etat przeliczeniowy) w ramach stałych form działalności	2,48	2,11
Liczba imprez obsługiwanych przez 1 pracownika (etat przeliczeniowy) w ramach okazjonalnych form działalności	20,63	11,63
Koszty bieżącej działalności w przeliczeniu na 1 użytkownika wszystkich form działalności [zł]	18,62	12,23
Koszty bieżącej działalności w przeliczeniu na 1 użytkownika wszystkich form działalności [zł] - dla 2000 roku	nd	nd

Koszty statutowej działalności w przeliczeniu na 1 użytkownika wszystkich form działalności [zł]	12,21	6,91
Udział wynagrodzeń pracowników (ze świadczeniami na ich rzecz) w kosztach bieżącej działalności instytucji [%]	29,83	37,93
Średnie wynagrodzenie 1 zatrudnionego ze świadczeniami na jego rzecz (etat przeliczeniowy) [zł]	31144,44	41957,95
Struktura źródeł finansowania centrów kultury [%]		
Przychody z dotacji budżetowej miasta/gminy [%]	80,06	68,6
Przychody z rezerwy celowej budżetu państwa [%]	0	0,88
Środki wypracowane przez instytucje (%)	18,15	25,65
Środki pozyskane przez instytucje (%)	1,79	4,88
Efektywność centrów kultury w pozyskiwaniu i wypracowywaniu środków		
Środki wypracowane przez instytucje [%]	18,15	25,65
Środki pozyskane przez instytucje (%)	1,79	4,88
Pozostałe źródła finansowania (%)	80,06	69,47
Koszty bieżącej działalności jednostek w przeliczeniu na 1 uczestnika stałych form działalności [zł] - (dla 1999)	667,14	762,3
Udział przychodów własnych w przychodach ogółem [%] - (dla 1999)	18,48	27,21
Liczba grup zorganizowanych w ramach stałych form działalności w przeliczeniu na 1 placówkę (dla 2000 roku)	9,75	8
Liczba imprez zorganizowanych w ramach okazjonalnych form działalności w przeliczeniu na 1 placówkę (dla 2000 roku)	81,25	44,2
Koszty bieżącej działalności w przeliczeniu na 1 placówkę [zł] - dla 2000 roku	141600,5	182951,2
Przychody z dotacji budżetowej miasta/gminy (%) - (dla 2000 roku)	80,06	68,6
Przychody z rezerwy celowej budżetu państwa [%] - (dla 2000 roku)	0	0,88
Środki wypracowane przez instytucje [%] - (dla 2000 roku)	18,15	25,65
Środki pozyskane przez instytucje [%] - (dla 2000 roku)	1,79	4,88
Centra kultury - kina		
Liczba widzów w przeliczeniu na 1 seans filmowy	30	67,5
Liczba widzów w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	28,74	60,1
Biblioteki		
Całkowita liczba książek i czasopism przypadających na 1.000 mieszkańców	3258,06	3332,67
Liczba użytkowników (ogółem) w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	2257,77	2062,48
Struktura użytkowania wg poszczególnych form biblioteki		
Liczba użytkowników biblioteki - klasyczne formy	83,12	84,85
Liczba użytkowników biblioteki - formy domu kultury	10,5	10,29
Liczba użytkowników biblioteki - formy muzealne	6,38	4,87
Liczba mieszkańców przypadających na 1 placówkę	14963	14975
Liczba zarejestrowanych czytelników w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	202,72	197,86
Liczba wypożyczeń przypadających na 1.000 mieszkańców	5065,41	2360,22
Liczba dostępnych dla użytkowników komputerów podłączonych do internetu przypadających na 1 placówkę biblioteczną	7,33	5,33
Liczba udzielonych informacji i wykonanych kwerend przypadających na 1.000 mieszkańców	1077,19	989,69
Liczba udzielonych informacji i wykonanych kwerend przypadających na 1 pracownika	2218,07	2055,57
Liczba zakupionych książek i czasopism w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	109,8	110,05
Udział nowych nabytków w miejskich/gminnych zasobach bibliotecznych [%]	3,37	3,3
Liczba wypożyczeń przypadających na 1 zarejestrowanego czytelnika	24,99	11,93
Liczba wypożyczeń przypadających na 1 pracownika (etat przeliczeniowy)	10430,32	4902,13
Liczba użytkowników przypadających na 1 pracownika (etat przeliczeniowy)	4649,04	4283,73
Koszty bieżącej działalności w przeliczeniu na 1 użytkownika [zł]	8,7	11,69
Koszty działalności statutowej w przeliczeniu na 1 użytkownika [zł]	0,75	1,2
Koszty bieżącej działalności w przeliczeniu na 1 wypożyczenie	3,88	10,22
Koszty statutowej działalności w przeliczeniu na 1 wypożyczenie	0,33	1,05
Średnia liczba zatrudnionych (w etatach przeliczeniowych) w 1 placówce	7,27	7,21
Udział wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi w kosztach bieżącej działalności instytucji [%]	68,84	65,61
Średnie wynagrodzenie 1 zatrudnionego ze świadczeniami na jego rzecz (etat przeliczeniowy) [zł]	27853,94	32857,79
Struktura źródeł finansowania		
Przychody z dotacji budżetowej miasta/gminy [%]	90,05	90,59

Inne celowe przychody budżetowe (z budżetu państwa) [%]	0,65	0,47
Środki wypracowane przez instytucje [%]	4,76	4,35
Środki pozyskane przez instytucje [%]	4,53	4,59
Efektywność bibliotek w pozyskiwaniu i wypracowywaniu środków [%]		
Środki wypracowane przez instytucje [%]	4,76	4,35
Środki pozyskane przez instytucje [%]	4,53	4,59
Pozostałe źródła finansowania [%]	90,71	91,06
Liczba zakupionych w roku kalendarzowym książek i czasopism w przeliczeniu na 1 placówkę (dla 1999 roku)	1643	1648
Liczba zakupionych książek i czasopism w przeliczeniu na 100 czytelników (dla 1999 roku)	54,16	55,62
Udział przychodów własnych w przychodach ogółem [%] (dla 1999)	5,02	4,58
Liczba użytkowników 1 placówki bibliotecznej (1999-2000)	33783	30885,67
Liczba zarejestrowanych czytelników w przeliczeniu na 1 placówkę (dla 2000 roku)	3033,33	2963
Całkowita liczba książek i czasopism w przeliczeniu na 1 placówkę (dla 2000 roku)	48750,33	49906,67
Liczba zakupionych w roku kalendarzowym książek i czasopism w przeliczeniu na 1 placówkę (dla 2000 roku)	1643	1648
Liczba wypożyczeń przypadających na 1 placówkę biblioteczną - dla 2000 roku	75793,67	35344,33
Liczba udzielonych informacji i wykonanych kwerend przypadających na 1 placówkę biblioteczną (dla 2000 roku)	16118	14820,67
Przychody z dotacji budżetowej miasta/gminy [%] - dla 2000 roku	90,05	90,59
Inne celowe przychody budżetowe [%] - dla 2000 roku	0,65	0,47
Środki wypracowane przez instytucje (dla 2000 roku) [%]	4,76	4,35
Środki pozyskane przez instytucje (dla 2000 roku) [%]	4,53	4,59
Instytucje muzyczne		
Liczba przedstawień/koncertów w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	1,18	1,31
Liczba widzów/słuchaczy w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	95,79	100,17
Liczba mieszkańców przypadających na 1 placówkę	nd	11231,25
Liczba widzów/słuchaczy w przeliczeniu na 1 przedstawienie/koncert	81,13	76,27
Przedstawienia/koncerty w poszczególnych instytucjach muzycznych (struktura) [%]		
Liczba przedstawień/koncertów - chór	100	100
Centra sztuki, galerie, BWA		
Liczba wystaw, performances, instalacji, prezentacji multimedialnych, seansów filmowych, itp. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	0,42	1,6
Liczba zwiedzających, uczestników, widzów wystaw, performances, instalacji, prezentacji multimedialnych, seansów filmowych, itp. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	301,25	202,69
Liczba mieszkańców przypadających na 1 placówkę	44889	44925
Liczba zwiedzających 1 wystawę/ performance/ instalację/ prezentację multimedialną/ seans filmowy, itp.	711,74	126,47
Liczba wystaw, performances, instalacji, prezentacji multimedialnych, seansów filmowych, itp. przygotowanych przez 1 pracownika (etat przeliczeniowy)	3,62	14,4
Liczba zwiedzających/ uczestników/ widzów wystaw/performances, instalacji, prezentacji multimedialnych, seansów filmowych, itp. w przeliczeniu na 1 pracownika (etat przeliczeniowy)	2575,81	1821,2
Koszty bieżącej działalności w przeliczeniu na 1 zwiedzającego/ uczestnika/ widza wystaw, performances, instalacji, prezentacji multimedialnych, seansów filmowych, itp. [zł]	24,65	41,47
Koszty działalności statutowej w przeliczeniu na 1 zwiedzającego/uczestnika/widza wystaw performances, instalacji,[zł] prezentacji multimedialnych, seansów filmowych, itp.	3,41	10,63
Koszty bieżącej działalności w przeliczeniu na 1 wystawę/ performance/ instalację/ prezentację multimedialną/seans filmowy, itp. [zł]	17541,42	5245,03
Koszty działalności statutowej w przeliczeniu na 1 wystawę/ performance/ instalację/ prezentację multimedialną/ seans filmowy, itp. [zł]	2424,79	1344,08
Liczba zatrudnionych (w etatach przeliczeniowych) w 1 placówce	5,25	5
Udział wynagrodzeń pracowników wraz ze świadczeniami na ich rzecz w kosztach bieżącej działalności instytucji wystawienniczych [%]	71,45	62,78
Średnie wynagrodzenie 1 zatrudnionego ze świadczeniami na jego rzecz (etat przeliczeniowy) [zł]	45359,43	47419,2
Struktura źródeł finansowania [%]		
Przychody z dotacji budżetowej miasta/gminy [%]	79,92	82,78
Środki wypracowane przez instytucje [%]	5,53	3,79
Środki pozyskane przez instytucje [%]	14,55	13,43
Efektywność centrów sztuki, galerii, BWA w pozyskiwaniu i wypracowywaniu środków [%]		

Środki wypracowane przez instytucje [%]	5,53	3,79
Środki pozyskane przez instytucje [%]	14,55	13,43
Pozostałe źródła finansowania [%]	79,92	82,78
Centra sztuki, galerie, BWA - udział przychodów własnych w przychodach ogółem [%] (dla 1999-2000)	6,47	4,38
Liczba zatrudnionych (w etatach przeliczeniowych) w 1 placówce (dla 2000 roku)	5,25	5
Przychody z dotacji budżetowej miasta/gminy [%] - (dla 2000 roku)	79,92	82,78
Środki wypracowane przez instytucje [%] - (dla 2000 roku)	5,53	3,79
Środki pozyskane przez instytucje [%] - (dla 2000 roku)	14,55	13,43
Udział wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi w kosztach bieżącej działalności instytucji wystawienniczych [%] - (dla 1999-2000)	82,91	84,42
Programy dofinansowań przedsięwzięć kulturalnych		
Liczba dofinansowanych przez miasto/gminę przedsięwzięć/projektów kulturalnych [%]	86,05	70,83
Poziom zaspokojenia przez gminę potrzeb finansowych [%]	63,67	26,98
Wysokość kwoty dofinansowania w stosunku do pełnych kosztów przedsięwzięć/projektów [%]	30,96	45,61
Wysokość kwoty dofinansowania przypadającej na 1 uczestnika przedsięwzięć/projektów [zł]	16,71	11,72
Programy dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych		
Programy dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych - teatr [%]	11,39	12,79
Program dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych - muzyka [%]	35,12	52,16
Program dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych - taniec [%]	1,61	3,37
Program dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych - plastyka [%]	3,72	5,83
Program dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych - film [%]	0	1,57
Program dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych - literatura [%]	11,57	10,37
Program dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych - inne przedsięwzięcia [%]	36,59	13,92
Średnia kwota dofinansowania z budżetu miasta/gminy przedsięwzięć/projektów kulturalnych organizowanych przez inne (niemiejskie/niegminne) podmioty publiczne [zł]	nd	1180,93
Średnia liczba uczestników dofinansowanych przez miasto/gminę przedsięwzięć/projektów kulturalnych organizowanych przez inne podmioty publiczne (niemiejskie/niegminne)	nd	153,33
Dofinansowanie z budżetu miasta/gminy wg organizatorów przedsięwzięć [%]		
Kwota dofinansowania przedsięwzięć/projektów kulturalnych innych podmiotów publicznych (niemiejskich/niegminnych)(%)	nd	5,57
Kwota dofinansowania przedsięwzięć/projektów kulturalnych podmiotów niepublicznych (pozarządowych)(%)	100	94,43
Średnia kwota dofinansowania z budżetu miasta/gminy przedsięwzięć/projektów organizowanych przez podmioty niepubliczne (pozarządowe) [zł]	7091,51	8348,28
Średnia liczba uczestników dofinansowanych przez miasto/gminę przedsięwzięć/projektów kulturalnych organizowanych przez podmioty niepubliczne (pozarządowe)	424,32	690,28
Udział dofinansowania przedsięwzięć organizowanych przez podmioty niepubliczne (pozarządowe) w łącznej kwocie dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych z budżetu miasta/gminy [%]	100	94,43

Źródło: System Analiz Samorządowych

4.3. SPORT

W ciągu ostatnich lat dynamicznie rozwija się w Kołobrzegu sfera sportu i rekreacji, która w wielu obszarach jest częścią oferty turystyczno-uzdrowiskowej.

W myśl wielu ustaw (o samorządzie gminnym, o kulturze fizycznej, o sporcie kwalifikowanym, o systemie oświaty, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Prawo o stowarzyszeniach, o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) rolą Miasta Kołobrzeg w dziedzinie kultury fizycznej jest poprawa sytuacji w zakresie zaspokojenia potrzeb, dotyczących szeroko pojętej aktywności fizycznej dzieci i młodzieży szkolnej, osób uprawiających sport wyczynowo i rekreacyjnie oraz osób niepełnosprawnych. W celu realizacji zadań ustawowych oraz wyznaczenia głównych kierunków polityki Miasta w dziedzinie kultury fizycznej a także rekreacji, Rada Miasta Kołobrzeg w lipcu 2006 roku przyjęła Politykę kultury fizycznej miasta Kołobrzeg na lata 2006-2008, w drugim kwartale 2009 roku przyjęto zaktualizowaną wersję polityki – Program Operacyjny Społeczeństwo Obywatelskie, Edukacja i Sport do roku 2013. Główne założenia programu w obszarze sportu to:

- promocja postaw prosportowych od etapu edukacji przedszkolnej, przez wszystkie typy szkół aż do środowisk młodzieży pozaszkolnej i starszych mieszkańców miasta,
- promowanie zdrowego stylu życia od najmłodszych lat,
- upowszechnianie różnych form kultury fizycznej,
- odkrywanie i rozwijanie talentów sportowych wśród uczniów,
- organizowanie imprez sportowo – rekreacyjnych,
- partycypacja władz samorządowych w rozwijaniu sportu kwalifikowanego,
- dofinansowanie działalności klubów sportowych,
- uczestnictwo klubów sportowych w rozgrywkach i imprezach sportowych,
- zakup sprzętu sportowego dla klubów i stowarzyszeń,
- fundowanie stypendiów i nagród dla zawodników,
- modernizacja bazy sportowo – rekreacyjnej, a w szczególności modernizacja stadionu piłkarskiego przy ul. Śliwińskiego,
- budowa dwóch boisk w ramach programu „Moje boisko „Orlik ”,
- zagospodarowanie placów rekreacyjno – sportowych i modernizacja kortów tenisowych.

Wszystkie te działania mają na celu wyrobienie w mieszkańcach Kołobrzegu przekonania o wielkiej wartości aktywnego wypoczynku, przeciwdziałanie wielu chorobom współczesnej cywilizacji, a także zacieśnienie więzi mieszkańców i promocji miasta dzięki sukcesom lokalnych sportowców.

Sprawną i skuteczną realizację zadań w sferze kultury fizycznej gwarantuje odpowiednio finansowanie tych zadań. Udział wydatków w budżecie Miasta na kulturę fizyczną i sport w wydatkach ogółem (bieżących i majątkowych) od 2002 roku wynosił odpowiednio:

Wykres 4.7.

WYSOKOŚĆ WYDATKÓW Z BUDŻETU MIASTA NA KULTURĘ FIZYCZNĄ I SPORT LATACH 2002-2008

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Kołobrzeg za lata 2004–2008

Wśród wydatków bieżących z budżetu miasta na kulturę fizyczną i sport podstawową pozycję stanowiły:

- wydatki na utrzymanie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, zarządzającego wybranymi obiektami sportowymi miasta – w 2008 roku dotacja wynosiła 1858800,00 zł
- dotacje dla organizacji pozarządowych wykonujących zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu – w 2008 r. przeznaczono na ten cel 1745589,29 zł

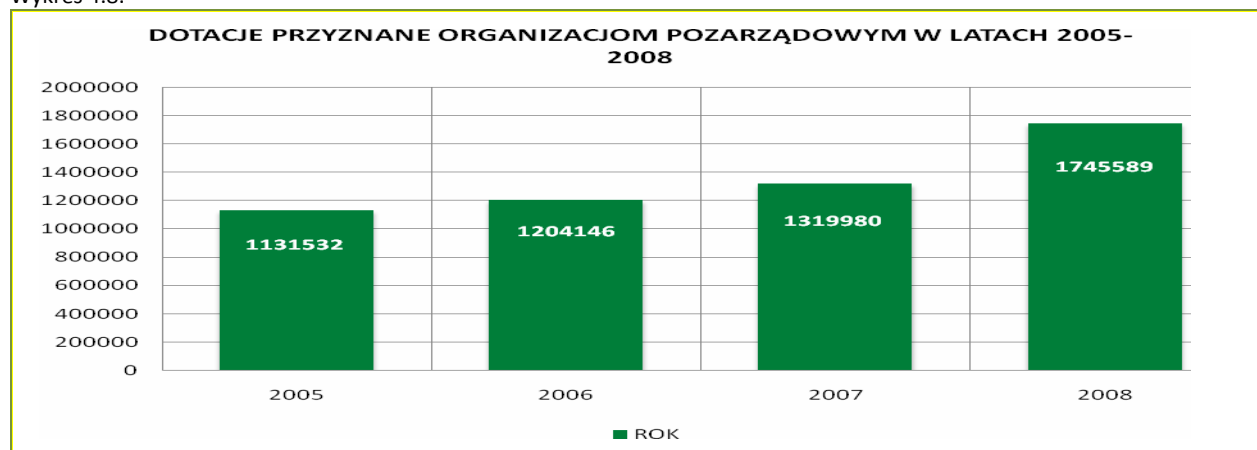
Najważniejsze wydatki majątkowe z budżetu miasta w latach 2007-2008 dotyczyły inwestycji:

- Zagospodarowanie terenu ogródka jordanowskiego ul. Unii Lubelskiej 2006-2008
- Budowa boisk sportowych przy szkołach (SP w Podczelu, Gimnazjum Nr 2001-2008 1, SP Nr 6, SP Nr 8)
- Budowa placu rekreacyjno-sportowego na osiedlu Ogrody 2005-2009
- Boisko do siatkówki na placu rekreacyjno-sportowym przy ul.Wylotowej 2008 80A
- Budowa boiska w ramach Programu „ Moje boisko – Orlik 2012” 2008

W budżecie miasta na 2008 r. na wydatki w dziale - 926 Kultura fizyczna i sport ,rozdziale 92605 - Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu zaplanowano kwotę 2 038 050 zł , w tym kwotę 1 750 000,00 zł przeznaczono na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu zgodnie z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) oraz 288 050,00 zł na realizację zadań własnych przez wydziały UM. Dotacje zostały przyznane 23 stowarzyszeniom kultury fizycznej, a w ramach środków na realizację zadań własnych dofinansowano 26 imprez sportowo – rekreacyjnych z godnie z kalendarzem imprez oraz 12 poza nim. Ogółem wykorzystanie środków przeznaczonych na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu, za 2008 rok wynosiło 2 028 673,52 zł. co stanowi 99,54 % wykonania planu. Środki te zabezpieczały bieżące potrzeby miasta w zakresie realizacji w/w zadań.

Od 2005 roku Urząd Miasta ogłasza otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na rzecz realizacji zadań z zakresu pożytku publicznego oraz w ramach corocznie uchwalonego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi (nie muszą to być organizacje pożytku publicznego) udziela dotacji na realizację zadań z zakresu pożytku publicznego. W zakresie ww dotacji w zakresie kultury fizycznej i sportu w 2008 r. miasto wsparło finansowo działalność 25 stowarzyszeń kultury fizycznej oraz uczniowskich klubów. W 2008 roku ogłoszono i rozstrzygnięto 2 otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego w zakresie kultury fizycznej i sport. Na pierwszy konkurs. wpłynęły 34 oferty, z których 29 rozpatrzono pozytywnie. Na drugi konkurs wpłynęła 1 oferta i została rozpatrzona pozytywnie. Wysokość dotacji na realizację ww zadań w zakresie kultury fizycznej i sportu, w których miasto jest partnerem (współorganizatorem), na przestrzeni lat 2005-2008 przedstawiała się następująco:

Wykres 4.8.

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kołobrzeg

Również z budżetu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przeznaczono środki na działalność profilaktyczną skierowaną do dzieci i młodzieży, z których część miała charakter zajęć i imprez sportowych. Z budżetu dofinansowano m.in. modernizację boisk szkolnych, jako miejsc spędzania czasu wolnego w zdrowy sposób, zorganizowano wypoczynek zimowy „Ferie 2008”.

Działalność w sferze sportu i rekreacji oprócz władz samorządowych prowadzi wiele jednostek, począwszy od szkół, poprzez placówki kulturalno - oświatowe, aż do różnego rodzaju związków i stowarzyszeń oraz podmiotów prywatnych. Zakres tej działalności jest bardzo szeroko zakrojony i skierowany do różnych grup wiekowych i środowisk.

W sferze kultury fizycznej działa wiele stowarzyszeń realizujących zadania z zakresu sportu, rekreacji oraz rehabilitacji ruchowej. W ciągu ostatnich lat nastąpił wzrost liczby stowarzyszeń kultury fizycznej na terenie miasta. Wg stanu na koniec 2008 r. w Kołobrzegu działało 26 stowarzyszeń kultury fizycznej oraz działających w obszarze sportu, 14 uczniowskich klubów sportowych, 1 sportowa spółka akcyjna. W 2007 roku miasto utworzyło spółkę - Klub Sportowy "Kotwica Kołobrzeg" S.A. – głównym celem klubu jest promocja miasta poprzez sport wyczynowy.

Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi realizującymi cele i zadania w zakresie kultury fizycznej są kluby sportowe (tworzone w formie stowarzyszeń kultury fizycznej bądź sportowych spółek akcyjnych). Kluby sportowe zajmują się przede wszystkim sportem wyczynowym, część z nich w swojej działalności łączy zarówno zadania z zakresu sportu wyczynowego (w różnych grupach wiekowych), jak i sportu masowego, część z kolei ukierunkowana jest wyłącznie na sport masowy połączony z ogólną rekreacją. W klubach sportowych w roku 2008 dominowały następujące sekcje sportowe: piłka nożna, koszykówka, lekkoatletyka, pływanie, łucznictwo, taekwon – do. W ramach sportu wyczynowego wyróżnić należy sport młodzieżowy, gdzie główny nacisk kładzie się na szkolenie młodzieży uzdolnionej i doskonalenie predyspozycji sportowych. Jest to pierwszy etap na drodze do osiągnięcia mistrzostwa sportowego.

Kołobrzeskie kluby sportowe prowadzą swoją działalność przede wszystkim w oparciu o obiekty udostępniane przez Miejski Ośrodek Sportu Rekreacji oraz obiekty dzierżawione.

Tabela 4.24.

WYKAZ STOWARZYSZEŃ ORAZ KLUBÓW SPORTOWYCH DZIAŁAJĄCYCH W KOŁOBRZEGU	
1.	ARK Charter
2.	Gminny Klub Szachowy "Solny" w Zieleniewie
3.	Jacht Klub Morski "Joseph Conrad"
4.	Kołobrzeski Klub Szachowy „Gens”
5.	Klub Jeździecki "Błysk"
6.	Klub Jeździecki "Derby"
7.	Klub Sportowy "NET-GOLF"
8.	Klub Sportowy "Rugby Kotwica Kołobrzeg"
9.	Klub Top-Team
10.	Kołobrzeski Międzyszkolny Klub Lekkoatletyczny "Sztorm"
11.	Kołobrzeski Młodzieżowy Klub Sportowy "Atlantic"
12.	Kołobrzeski Szkolny Związek Sportowy
13.	Kołobrzeskie Stowarzyszenie Amatorskiej Piłki Nożnej
14.	Kołobrzeskie Stowarzyszenie Łuczników "Mewa"
15.	Kołobrzeskie Stowarzyszenie Piłkarskie "Żaki 94"
16.	Kołobrzeskie Towarzystwo Cyklistów
17.	Kołobrzeskie Towarzystwo Tenisowe
18.	Kołobrzeskie Towarzystwo Kultury Fizycznej Sportu i Rekreacji „Wybrzeże”

19. Krajowe Stowarzyszenie Olimpiady Specjalne Polska
20. Liga Morska i Rzeczna
21. Ludowy Klub Sportowy "Viking"
22. Miejski Klub Piłkarski "Kotwica"
23. Miejski Klub Pływacki DEPKA Kołobrzeg
24. Miejski Klub Sportowy "Kotwica"
25. Oddział PTTK w Kołobrzegu im.J.Frankowskiego
26. OPZW Salomo
27. Polski Związek Wędkarski, Koło Miejskie
28. Sekcja radość Olimpiady Specjalne Polska – SOSW „Okruszek”
29. Stowarzyszenie „BIEG ZAŚLUBIN Kołobrzeg”
30. Stowarzyszenie "Kolsport"
31. Stowarzyszenie Aktywnego Wypoczynku i Turystyki "DROMADER"
32. Stowarzyszenie Kołobrzesckiej Koszykówki Kobiet KOTWICA 2013
33. Stowarzyszenie Koszykówki Kołobrzesckiej "Kotwica Kołobrzeg"
34. Stowarzyszenie Przyjaciół Kołobrzegu
35. Stowarzyszenie Turystyki Rowerowej BICYKL
36. Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej , Ognisko "Jantar" w Kołobrzegu
37. Towarzystwo Rekreacji Ruchowej Kołobrzesckiego Klubu "Aikido"
38. Towarzystwo Tenisowe „Top Spin”

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kołobrzeg, www.powiat.kolobrzeg.pl

Zorganizowana działalność sportowa prowadzona jest również poprzez Uczniowskie Kluby Sportowe (UKS) - są klubami sportowymi utworzonymi w formie stowarzyszeń kultury fizycznej i mającymi wszelkie uprawnienia i obowiązki klubów sportowych uczestniczących we współzawodnictwie sportowym, aczkolwiek w przypadku UKS-ów jest to współzawodnictwo i rywalizacja sportowa dla zabawy i wykształcenia nawyków ruchowych, a nie nastawiona na wyczyn sportowy i dążenie do uzyskiwania maksymalnych wyników. UKS-y są stowarzyszeniami środowiskowymi działającymi w szkołach i zrzeszającymi uczniów, rodziców, nauczycieli i sympatyków na rzecz upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży. System uczniowskich klubów sportowych ma na celu wspomaganie realizacji szkolnego programu wychowania fizycznego, zachęcenie i zaangażowanie młodych ludzi do różnych form aktywności fizycznej, a także rozwój szczególnie uzdolnionych sportowo. Realizując swoje zadania, UKS-y współpracują ściśle z klubami sportowymi, władzami samorządowymi i sportowymi. Na terenie Kołobrzegu wg stanu na koniec 2008 r. zarejestrowanych było 14 UKS-ów, w takich dziedzinach jak pływanie, koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, piłka nożna, lekkoatletyka, szachy, żeglarstwo, zapasy, tenis stołowy, kolarstwo.

Tabela 4.25.

WYKAZ UCZNIOWSKICH KLUBÓW SPORTOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE MIASTA	
1. Uczniowski Klub Sportowy CHROBRY - Kołobrzeg	
2. Uczniowski Klub Sportowy KOTWICA 2013	
3. Uczniowski Klub Sportowy - Kołobrzescki Klub Pływacki	
4. Uczniowski Klub Sportowy "Bałtyk-Morska Odyseja Kołobrzeg"	
5. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "SIÓDEMKA"	
6. Uczniowski Klub Sportowy ÓSEMKA	

7. Uczniowski Klub Sportowy STER
8. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy KOTWICA 50
9. Uczniowski Klub Sportowy OPP-POWIAT KOŁOBRZESKI
10. Uczniowski Klub Sportowy BŁĘKITNI 6
11. Uczniowski Klub Sportowy Żeglarzy Niepełnosprawnych KLIWER
12. Uczniowski Klub Sportowy ZAPASY KOŁOBRZEG
13. Uczniowski Klub Sportowy HURAGAN
14. Uczniowski Klub Sportowy DWÓJKA

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kołobrzeg, www.powiat.kolobrzeg.pl

Wychowanie fizyczne jest procesem kształtującym harmonijny rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży. Szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze obowiązane są do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W mieście znajduje się 11 szkół gimnazjalnych i podstawowych, w tym dwie niepubliczne. W szkołach publicznych – będących jednostkami budżetowymi Gminy Miasto Kołobrzeg, rozszerzony program wychowania fizycznego jest realizowany w Zespole Szkół nr 2 na poziomie gimnazjalnym – 1 klasa z każdego rocznika jest klasą pływacką (z rozszerzoną liczbą zajęć pływania). Atrakcyjną propozycją rekreacji i wypoczynku dla dzieci szkół podstawowych (klasy IV–VI) jest realizowany od kilku lat Program Powszechnej Nauki Pływania. Jego celem jest umożliwienie jak największej grupie dzieci nabycia umiejętności pływania jako dodatkowej formy aktywności fizycznej. W 2008 roku z programu skorzystało około 2000 uczniów.

Przy szkołach działają Uczniowskie Kluby Sportowe. Najlepsze zespoły i zwycięzcy w konkurencjach indywidualnych reprezentują miasto w dalszych rozgrywkach regionalnych prowadzonych przez Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy (WSZS). WSZS (stowarzyszenie szkolnych związków sportowych oraz międzyszkolnych i uczniowskich klubów sportowych ukierunkowanych na krzewienie kultury fizycznej i zdrowotnej wśród młodzieży szkolnej) organizuje przede wszystkim cykliczne zawody sportowe dla wszystkich typów szkół w województwie zachodniopomorskim: dla szkół podstawowych - Wojewódzkie Igrzyska Młodzieży Szkolnej, dla gimnazjów – Wojewódzką Gimnazjadę, a dla szkół ponadgimnazjalnych - Wojewódzką Licealiadę.

W 2008 roku sukcesy odnosili głównie juniorzy. Największym osiągnięciem ww roku było zdobycie przez lekkoatletę Roberta Szpaka - Mistrzostwa Świata Juniorów w rzucie oszczepem. 11 lipca 2008 wygrał on konkurs rzutu oszczepem na Mistrzostwach Świata Juniorów odbywających się w Bydgoszczy, ustanawiając rekord życiowy 78,01 m., jednocześnie zdobywając jedyny medal dla Polski. Były reprezentant KMKL „Sztorm” Kołobrzeg jest członkiem kadry narodowej.

Sukcesy KMKL „Sztorm” w 2008 roku odnosiły również juniorki – Sabina Stenka (w roku 2007 zdobyła aż 5 złotych medali Mistrzostw Świata w Brazylii w paraolimpijskiej klasie 20 (200 m, 400 m i 400 ppł oraz sztafetach 4x100 i 4x400), podczas Mistrzostw Europy w Pradze trzykrotnie stała na podium zdobywając 2 złote medale (400 i 4x200). Zawodniczka kołobrzeskiego Sztormu Urszula Bukowska wygrała Mistrzostwa Makroregionu w Poznaniu z czasem 45,30 sek., w Policach sięgnęła po tytuły mistrzyni województwa w biegu na 100 m przez płotki i 300 m. Największym sukcesem zawodniczki było wywalczenie srebrnego medalu w Małym Memoriale Janusza Kusocińskiego, będącym nieoficjalnymi Mistrzostwami Polski Młodzików w Słupsku. Tytuł wicemistrzyni kraju zdobyła na dystansie 300 m przez płotki uzyskując czas 45,82 sek. Podczas Mistrzostw Województwa Zachodniopomorskiego juniorów i juniorów młodszych w lekkoatletyce reprezentanci Sztormu zaznaczyli w nich swój udział poprzez zdobycie dwudziestu medali - najbardziej wartościowy wynik z kołobrzeskich lekkoatletów uzyskała Jessica Dudziak, która z czasem 12,57 w biegu na 100 m zdobyła srebrny medal i zagwarantowała sobie udział w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży.

Na arenie krajowej sukcesy odnosili również byli wychowankowie kołobrzeskiego „Sztormu”. Podczas 84 Mistrzostw Polski w Lekkoatletyce: Daria Korczyńska reprezentująca WKS „Śląsk” Wrocław, została szósty rok z rzędu mistrzynią kraju w biegu na 100 m, czwartą lokatę wywalczył w

biegu na 400 m drugi z wychowanków „Sztormu” Piotr Wiaderek. Lekkoatleci znaleźli się w reprezentacji Polski na igrzyska olimpijskie w Pekinie.

Miejski Klub Sportowy Kotwica Kołobrzeg (drużyna piłki nożnej) uczestniczy w rozgrywkach II ligi piłki nożnej, po awansie w zeszłym sezonie z III ligi. W sezonie 2008/2009 zespół nie odnosi większych sukcesów. Odnoszeniu sukcesów nie sprzyja zły stan infrastruktury sportowej oraz jego zaplecza. Niedostateczny stan infrastruktury przeznaczonej do rozgrywania meczów piłki nożnej, przekłada się także na dorobek drużyn juniorskich. W ciągu kilku ostatnich lat w mieście zmodernizowano kilka boisk szkolnych, powstało Euroboisko oraz Orlik, niemniej biorąc pod uwagę wysoką popularność piłki nożnej w mieście i regionie, jej ilość i stan jest wciąż daleki od oczekiwań i potrzeb lokalnej społeczności.

Sportowców, którzy w 2008 roku odnieśli znaczące sukcesy na arenach krajowych i międzynarodowych Prezydent Miasta uhonorował nagrodami. Wyróżnienia otrzymało 26 sportowców i trenerów – 4 w ciągu roku oraz 22 na podsumowaniu roku sportowego.

Tabela 4.26.

NAGRODY PREZYDENTA MIASTA W 2008 ROKU			
	Imię i nazwisko	Klub sportowy	Dyscyplina
1.	Kierznowska Małgorzata	Kołobrzeshire Towarzystwo Tenisowe	tenis
2.	Dawid Kujawa	Kołobrzeshire Towarzystwo Tenisowe	tenis
3.	Aleksandra Majer	Kołobrzeshire Towarzystwo Tenisowe	tenis
4.	Tomasz Krerowicz	UKS Zapasy Kołobrzeg	zapasy
5.	Kamil Kostrubiec	UKS Zapasy Kołobrzeg	zapasy
6.	Ryszard Machmudow	UKS Zapasy Kołobrzeg	zapasy
7.	Piotr Grzyb	UKS Zapasy Kołobrzeg	zapasy
8.	Marek Olejnik	UKS Zapasy Kołobrzeg	zapasy
9.	Eryk Rzewuski	UKS Zapasy Kołobrzeg	zapasy
10.	Tomasz Borsow	UKS Zapasy Kołobrzeg	zapasy
11.	Roksana Cieszkowska	UKS Zapasy Kołobrzeg	zapasy
12.	Jakub Książek	UKS Bałtyk - Morska Odyseja	pływanie
13.	Piotr Ludwiczak	UKS Bałtyk	pływanie
14.	Jakub Kozioł	UKS Bałtyk	pływanie
15.	Agnieszka Kramarczyk	KSt. „Mewa”	łucznictwo
16.	Aleksandra Nowicka	KSt. „Mewa”	łucznictwo
17.	Oliwia Śliwiana	KSt. „Mewa”	łucznictwo
18.	Magdalena Miller	KSt. „Mewa”	łucznictwo
19.	Urszula Bukowska	KMKL Sztorm	lekkaatletyka
20.	Sabina Stenka	KMKL Sztorm	lekkaatletyka
21.	Piotr Sawa	LKS „Viking”	sporty walki
22.	Andrzej Szymański	LKS „Viking”	sporty walki
23.	Tomasz Arteniuk	MKP Kotwica Kołobrzeg -	piłka nożna - trener
24.	Artur Tłoczek	MKP Kotwica Kołobrzeg -	piłka nożna - bramkarz
25.	Robert Szpak	Zawisza Bydgoszcz, wcześniej KMKL Sztorm	lekkaatletyka – oszczepnik
26.	Mirosław Szybowski	KMKL Sztorm	Lekkaatletyka - trener

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kołobrzeg

Stan infrastruktury jest jednym z najważniejszych czynników stanowiących o możliwości rozwoju sportu i rekreacji. W Kołobrzegu znajduje się kilkanaście obiektów sportowych, które urozmaicają życie sportowo-rekreacyjne zarówno mieszkańców, jak również turystów i kuracjuszy. W ślad za modą na aktywne spędzanie czasu, w mieście przybywa obiektów sportowych. Wiele z nich, spełnia funkcje nie tylko typowo sportowo-rekreacyjne, lecz również lecznicze. Z analizy ogólnego stanu istniejącej, specjalistycznej bazy sportowej, wykorzystywanej dla potrzeb sportu wyczynowego, wynika, że część obiektów na skutek wieloletniej i nadmiernej eksploatacji nie spełnia aktualnie obowiązujących standardów w zakresie rozwiązań funkcjonalno-technicznych zarówno w stosunku do wymagań polskich, jak i międzynarodowych federacji sportu. Dzięki środkom pozyskanym ze

źródeł zewnętrznych zmodernizowano oraz wybudowano część obiektów sportowych. W wyniku tych inwestycji baza sportowo-rekreacyjna miasta uległa znacznej poprawie, niemniej w mieście znajduje się wiele obiektów, których stan techniczny daleki jest od standardów europejskich, a przede wszystkim nie spełnia zapotrzebowania regionalnych drużyn oraz klubów sportowych.

Jednym z najbardziej reprezentatywnych obiektów sportowych jest hala sportowa Milenium. Jest ona wyposażona w płytę boiska sportowego o wymiarach 24 x 48 m z parkietem z drewna klonowego (jak w halach amerykańskiej ligi NBA), wraz z pomieszczeniami dla sprawozdawców, zapleczem technicznym i sanitarnym. Hala Milenium posiada trybuny na 1307 miejsc siedzących. W strefie dojścia do budynku hali, a także w samym obiekcie, nie występują żadne bariery architektoniczne, utrudniające dostęp osobom niepełnosprawnym. Oddanie Hali Milenium nastąpiło w październiku 2000r. Od tamtej pory jest ona miejscem gdzie organizowane są liczne imprezy rangi lokalnej, krajowej i międzynarodowej.

W centrum sportowym znajdują się również: mała sala sportowa - sala zapaśnicza o wymiarach 12 m x 12 m przeznaczona do treningów sportów walki, karate, itd., sala fitness o wymiarach 28 m x 16 m przygotowana do zajęć tanecznych i fitness, profesjonalna siłownia ze sprzętem do ćwiczeń siłowych i rekreacyjnych wraz z obsługą trenerską, centrum rekreacji dla dzieci o powierzchni 550 m², boisko do gry w mini piłkę nożną zwaną "2 na 2" - boisko do gry stanowi prostokąt obudowany szklanymi ścianami, od góry zabezpieczony siatką o wymiarach: długość – od 9.5 m do 10 m, szerokość – od 4.5 m do 5 m, wysokość – od 2.5 m do 3 m.

Obiekt Milenium posiada również Aqua Park Wodny. W skład kompleksu basenowego wchodzi basen sportowy o wymiarach 25x12.5m i głębokości od 1.35 do 1.80, podświetlony, dwie niecki basenowe i 4 wanny z hydromasażem, łaźnia parowa dla 10 - 12 osób, basen rekreacyjny - o kształcie nieregularnym wpisanym w kwadrat o wymiarach 11x11 i głębokości 1m, z wyłączeniem brodzika gdzie głębokość wynosi 0,4m. Na terenie basenu rekreacyjnego znajdują się również trzy zjeżdżalnie (zjeżdżalnia wewnętrzna o długości 48m, zjeżdżalnia zewnętrzna - długość 63m zjeżdżalnia zewnętrzna TURBO - długość 34m), wanny z hydromasażem oraz inne elementy Parku wodnego, łaźnia parowa.

W kompleksie obiektów sportowych jakimi zarządza MOSiR znajduje się również lodowisko - na długości 60 m i szerokości 30 m zintegrowana jest powierzchnia ze sztucznym lodem. W zimie teren ten zostaje otoczony bandą z tworzywa sztucznego. Rozmiar ten (60 x 30 m) odpowiada międzynarodowym wymiarom lodowiska do hokeja. Dzięki nałożeniu na maty absorbcyjne warstwy SPORT-SOLAR obiekt łączony może być otwarty także w lecie. Naddatek energii powstały poprzez energię słoneczną jest wykorzystywany do podgrzewania wody.

W 2006 roku zakończone prace związane z modernizacją torów łuczniczych – w wyniku inwestycji wybudowano halę o wymiarach 26 m x 12 m – przystosowaną do treningów z łucznictwa, siatkówki, koszykówki, badmintonu i tenisa ziemnego.

W skład kompleksu sportowego MOSiR wchodzi również strzelnica do strzelań z karabinu i pistoletu pneumatycznego wyposażona w 6 stanowisk strzeleckich z automatycznymi transporterami tarcz i podglądem uzyskiwanych wyników na monitorach. Odległość do tarczy wynosi 10 m, widownia z 24 miejscami widowskowymi. Strzelnica przeznaczona jest do strzelań rekreacyjnych i wyczynowych, spełnia normy regulaminowe Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego.

Znacznie od oczekiwań kibiców i standardów europejskich odbiega jakość obiektów sportowych przeznaczonych do gry w piłkę nożną. W 2005 roku w ramach ZPORR w mieście wybudowano EUROBOISKO - oświetlone boisko ze sztuczną murawą o wymiarach 102m dł. - 62m szerokości. Rozgrywane są na nim treningi i mecze ligowe, dla widzów przygotowano kilka trybun. W ramach kontraktu dla Województwa Zachodniopomorskiego w 2004 roku wybudowano boisko sportowe przy Szkole Podstawowej nr 6. W ramach programu Ministra Sportu „ Moje Boisko Orlik 2012” w 2008 roku wybudowano boisko, które znajduje się przy Szkole Podstawowej nr 5.

Jakość pozostałych boisk przyszkolnych jest w złym stanie technicznym. Również stadion sportowy położony przy ul. Śliwińskiego nie odpowiada podstawowym standardom, jakie powinny spełniać obiekty tego typu. Obecnie obiekt przeznaczony jest do odbywania treningów piłki nożnej, treningów łuczniczych oraz lekkoatletycznych. Obiekt jest przestarzały i nie odpowiada wymogom

licencyjnym UEFA dla organizacji rozgrywek o europejskie puchary i oficjalnych meczów międzynarodowych, nie odpowiada również wymogom PZPN do rozgrywania meczów na poziomie Ekstraklasy. Stadion nie dysponuje również odpowiednimi obiektami pomocniczymi, zapleczem socjalnym oraz odpowiednią liczbą miejsc dla widzów. Obiekt jest przeznaczony do przebudowy w 2009r.

Obiekty sportowe znajdujące się w gestii miasta to m.in.: Hala Sportowa Milenium, sala sportowa przy ul. Wąskiej, stadion sportowy przy ul. Śliwińskiego, sala sportowa przy ul. Jedności Narodowej (w maju 2008 przekazana pod zarząd Starostwa powiatowego), hala i tory łucznicze, basen, lodowisko, Skate - Park, korty tenisowe, szkolne boiska sportowe. Miejskimi obiektami sportowymi zarządza Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Tabela 4.27.

WKONANIE DOTACJI PRZEZNACZONEJ PRZEZ URZĄD MIASTA NA FUNKCJONOWANIE OBIEKTÓW MOSiR W 2008 ROKU				
Lp.	Obiekt	Stawka dotacji brutto	Faktyczna ilość usług (godzin wynajmu, biletów)	Realizacja dotacji
1.	Sala sportowa przy ul. Wąskiej	47,20	1719	81137
2.	Tory łucznicze	152,10	1882	286252
3.	Hala Milenium	123,87	3921	485694
4.	Stadion sportowy	154,70	1428	220912
5.	Sala sportowa przy ul. Jedności narodowej	71,02	0	19984
6.	Lodowisko	5,40	66362	358355
7.	Basen sportowy	1,88	206186	387666
Ogółem				1840000

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg 2008

W mieście wciąż brakuje obiektów rekreacyjnych na poziomie tzw. rekreacji osiedlowej. Największym tego typu kompleksem jest plac rekreacyjno-sportowy z kortem tenisowym, torem do jazdy na deskorolce, Skate-Parkiem na osiedlu Ogrody (inwestycja realizowana jest od 2005 roku – zakończenie przewiduje się do końca I półrocza 2009 roku). W skład kompleksu wchodzi również boisko wielofunkcyjne o powierzchni 1.144 m² przeznaczone do gry w piłkę ręczną.

Wieloletnie zaniedbania w zakresie infrastruktury związanej z uprawianiem sportów i turystyki wodnej skutecznie uniemożliwiają realizację centrum jachtingu i ośrodka sportów wodnych. W latach 2002-2004 w ramach projektu Zagospodarowanie terenów sportowych przy ul. Śliwińskiego wybudowano przystań kajakową. Wciąż na realizację oczekuje projekt Modernizacji i Rozbudowy Portu Jachtowego w Kołobrzegu.

Na terenie miasta znajduje się również szereg obiektów sportowych i rekreacyjnych należących do przedsiębiorców prywatnych (zwłaszcza w obiektach sanatoryjnych oraz hotelowych) połączonych często z centrami odnowy biologicznej oraz usługami leczniczymi i uzdrowiskowymi. Są to przede wszystkim baseny, siłownie oraz sale fitness.

Mieszkańcy miasta i turyści korzystają także z obiektów sportowych znajdujących się w miejscowościach graniczących z miastem, szczególnie w Budzistowie (squash, stadnina koni).

Poza obiektami sportowo-rekreacyjnymi, działalność rekreacyjna może być realizowana również w oparciu o naturalne obszary wypoczynkowe, szlaki oraz ścieżki rowerowe. Rekreacji sportowej służą szlaki turystyczne przebiegające przez miasto – rowerowe, pieszkie i kajakowe. Największa oferta skierowana jest do rowerzystów – przez miasto przebiega kilka szlaków rowerowych zarówno lokalnych jak i regionalnych (Trasa rowerowa wokół Jeziora Resko, Szlak do najstarszych Polskich dębów, Szlak bocianich gniazd, Trasa rowerowa wokół Stramnicy). Od miejscowości Wrzosowo (znajdującej się 26 km od Kołobrzegu) biegnie trasa kajakowa po rzece Parsęta, która kończy się w Porcie Jachtowym w Kołobrzegu. Przez Kołobrzeg biegną trzy również pieszkie szlaki turystyczne. Pierwszy - czerwony - to krótki odcinek na międzynarodowej trasie, od

Atlantyku przez brzegi Morza Północnego, aż do polskiego Braniewa. Kolejny szlak Solny bierze swój początek przy Baszcie Prochowej, a kończy w urokliwym Czaplinku, leżącym nad jeziorem Drawsko. Trzeci szlak - zielony im. Jana Frankowskiego - przebiega w całości przez miasto, wynosi zaledwie 6 km.

Rekreacji sportowej służą również kompleksy leśne w obrębie miasta. Tereny te w niewystarczającym stopniu są przystosowane (poprzez odpowiednie zagospodarowanie i infrastrukturę) do aktywnego spędzania czasu i wypoczynku, część z nich jednocześnie znajduje się pod ochroną i nie jest udostępniana w pełnym zakresie. Rekreacji służą ścieżki ruchowe znajdujące się w Parku Nadmorskim oraz ścieżki rowerowe. Największym ciągiem rowerowym jest ścieżka rowerowa do Podczela. W Kołobrzegu istnieje blisko 15 km ścieżek rowerowych. Długość ścieżek systematycznie wzrasta przy okazji przeprowadzania modernizacji i przebudowy ciągów komunikacyjnych na terenie miasta. Jednak jest ich wciąż za mało i nie tworzą one spójnego systemu – są to w większości pojedyncze, krótkie odcinki. Miasto wciąż nie dysponuje ciągiem rowerowym łączącym Kołobrzeg z gminami ościennymi (Grzybowem i Ustroniem Morskim).

Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura sportowa oznacza brak zaplecza dla młodych sportowców i ograniczone możliwości osiągnięcia najlepszych rezultatów, jak również hamuje rozwój dyscyplin sportowych. Niestety, inwestycje związane z budową nowoczesnych obiektów sportowych są przedsięwzięciami kapitałochłonnymi i ich realizacja nie jest możliwa bez bezpośredniego zaangażowania środków z budżetu państwa oraz funduszy strukturalnych.

Istniejąca baza sportowa pozwala na organizację różnego rodzaju imprez sportowych i sportowo rekreacyjnych, niemniej potencjał miasta związany z jego turystyczno-uzdrowiskowym charakterem należy wykorzystać do poszerzenia oferty miasta, a tym wzrostu atrakcyjności całego regionu i życia mieszkańców. Inwestycją, która pozwoli na pełniejsze wykorzystanie potencjału miasta jest budowa stadionu o standardzie europejskim.

Tabela 4.28.

OBIEKTY I URZĄDZENIA SPORTOWE W KOŁOBRZEGU W 2008 ROKU	
Rodzaj obiektu	Ogółem
Boiska sportowe ogółem, w tym:	12:
Szkolne	7
Orliki	1
Euroboiska	1
inne	3
Hale łucznicze	1
Hale sportowe	3
Korty tenisowe	3
Kręgielnie	2
Liczba gabinetów odnowy biologicznej	18
Liczba kąpielisk otwartych	3
Liczba klubów fitness i aerobik	2
Liczba kortów tenisowych	11
Liczba pływalni krytych	20 (w tym 19 w obiektach świadczących usługi hotelowe i sanatoryjne)
Liczba pływalni otwartych	3 (w tym 3 w obiektach świadczących usługi hotelowe)
Liczba przystani wodnych /żeglarskich	2 (przystań kajakowa, port jachtowy)
Liczba Sali ćwiczeń	16 (w tym 14 w szkołach)
Liczba siłowni	4
Lodowiska sztuczne	1 (1 tafla)
Mini golf	1
Molo	1
Skate-Park	1
Tor do jazdy na deskorolce	1

Stadiony	1
Strzelnice	1
Ścieżki rowerowe	ok. 15 km
Ścieżki ruchowe	1

Źródło: Opracowanie własne

W 2008 roku miasto dofinansowało ponad 38 imprez (w tym 26 wg kalendarza imprez), zarówno o charakterze międzynarodowym, ogólnopolskim, jak i lokalne zawody szkolne i imprezy otwarte. Ogółem na zadania własne w 2008 roku wydano 283.084,23 zł. W budżecie Gminy Miasto Kołobrzeg na 2009 założono dofinansowanie 32 wydarzeń sportowych, przeznaczono jednocześnie środki na inne wydarzenia, wcześniej nie zaplanowane. Ponadto w obiektach należących do Gminy Miasto oraz jednostek podległych zorganizowano szereg imprez sportowych, których finansowo nie wspierał Urząd Miasta – liczne wydarzenia były organizowane przez podmioty prywatne. W mieście odbywają się również imprezy sportowe skierowane do zawodników niepełnosprawnych. Największymi tego typu wydarzeniami są: Regionalny Dzień Treningowy Programu Treningu Aktywności Motorycznej Olimpiad Specjalnych, Turniej w Wyciskaniu Sztangi Leżąc dla osób niepełnosprawnych, Turniej Bowlingowy, rugby niepełnosprawnych. Mimo że co roku odbywa się w Kołobrzegu szereg imprez zasługujących na miano wydarzeń sportowych, wciąż brakuje imprez rangi mistrzowskiej, gromadzących znanych sportowców i międzynarodową widownię. Olbrzymie zapotrzebowanie na tego typu imprezy, powszechna świadomość, że przyczyniają się one do szerokiej popularyzacji sportu oraz promocji miasta w kraju i za granicą, nie wystarczą wobec braku odpowiedniej infrastruktury.

Tabela 4.29.

L.p.	Imprezy współfinansowane przez Urząd Miasta w 2008 roku	Wydatkowane środki
1.	Wieloetapowy Wyścig o „Puchar Bałtyku 2008	16.000
2.	XXII Międzynarodowy Bieg Zaślubin z Morzem	24.996,62
3.	Czwartki lekkoatletyczne	3.866,34
4.	X Memoriał im. Michała Barty	1.900
5.	Memoriał im. W. Wierzbickiego	1.000
6.	Festyn z okazji Dnia Dziecka	799,99
7.	III Festiwal Szantowy	12.000,00
8.	XXXI Regaty o Srebrny Dzwon	22.000,00
9.	Gala Piłki Dziecięcej im. K. Deyny	6.000,00
10.	VI Międzynarodowy Festiwal Koszykówki „Baltic Basket Cup 2008”	13.000,00
11.	Rajd - Turystyczna Majówka z okazji Dnia Dziecka	699,67
12.	Ogólnopolski Rajd Pieszy „Szlakami Walk o Kołobrzeg	786,92
13.	V Kołobrzesckie Święto Rowerów	599,97
14.	III Kołobrzescki Maraton Rowerowy	1.262,41
15.	Maraton Wędkowania z plaży	2.800,00
16.	Coast 2Coast	7.999,19
17.	Jazda rowerem na desce po wodzie	898,56
18.	Regaty na Smoczach Łodziach	1.799,13
19.	Regaty dla szkół i zakładów pracy na DZ	993,80
20.	Kołobrzescka Gala Sportu	8.000,00

21.	Żeglarski Dzień dziecka	997,10
22.	Bieg Uliczny Solidarności	4.000
23.	Dzień Aktywności Motorycznej	995,42
24.	Grand Prix Polski w minigolfie	999,95
25.	X-lecie KSZS	599,73
26.	Kwietny Bieg	12.238,82
	RAZEM	147.233,52
27.	Inne wydarzenia w ciągu roku a. Ferie zimowe - Finał b. Gala Sportu Pomorza Środkowego c. Bieg Zaślubin d. Polska Biega - Bieg Wiosny e. Turniej w wyciskaniu Sztangi f. Mistrzostwa Wojska Polskiego w szachach g. SUBMISSION FIGHTING h. Turniej BESTA i. Gala Sportów Walki j. Regaty Unity Line k. Puchar Polski w Akrobatyce Sportowej l. Turniej Tenisa stałego	m. 110.015,29

Źródło: Wydział Edukacji, Kultury i Sportu Urzędu Miasta Kołobrzeg

4.4. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

4.4.1. STAN SANITARNY MIASTA I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Kontrolą bezpieczeństwa sanitarnego miasta zajmuje się Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna. Sytuacja epidemiologiczna miasta w 2008 roku rokiem jest oceniana jako korzystna. W analizowanym okresie nie wystąpiły przypadki zachorowań na niebezpieczne choroby zakaźne, ani zachorowania masowe. W celu zmniejszenia ilości zachorowań na niektóre choroby, realizowany jest program szczepień ochronnych, przede wszystkim przeciwko wzw typu B oraz odrze, śwince i różyczce. Zauważalny jest ogólny wzrost zachorowań na wzw typu C. Wzrosła liczba zatruc pokarmowych spowodowanych głównie zatruciem gronkowcem złocistym i nieokreśloną florą bakteryjną. Zatrucia wynikają przede wszystkim z niezachowania higieny podczas przygotowania i przechowywania potraw.

Tabela 4.30.

LICZBA ZACHOROWAŃ NA CHOROBY ZAKAŻNE W LATACH 1999-2007				
choroba	2005	2006	2007	2008
Salmonellozy	13	28	12	5
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	177	112	47	35
Płonica	8	10	17	42
Ospa wietrzna	49	256	82	28
Różyczka	23	33	9	4
Świnka	13	1	0	3
Wzw typu B	0	3	2	1
Wzw typu C	2	8	10	5

Źródło: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

Bardzo istotny ze względu na charakter turystyczno-wypoczynkowy miasta jest stan obiektów ochrony zdrowia oraz obiektów gastronomicznych. W ramach kontroli PSSE obejmuje tego typu placówki stałym nadzorem, wzmożony nadzór prowadzony jest w okresie sezonu letniego (obiekty sezonowe są kontrolowane przed uruchomieniem działalności).

Stan sanitarny obiektów gastronomicznych jest oceniany jako dobry. Dynamiczny rozwój uzdrowiska pociąga za sobą rozwój m.in. bazy gastronomicznej, w związku z czym znaczną ilość stanowią obiekty nowe lub zmodernizowane.

Tabela 4.31.

OBIEKTY GASTRONOMICZNE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
Typ obiektu	2007	2008 (stan na 30.06.2008)
Obiekty dużej gastronomii		
restauracje	21	24
bary	25	25
jadłodajnie	5	4
Obiekty małej gastronomii		
smażalnie	32	36

fast food	81	74
pijalnie piwa	21	19
kawiarnie	31	32
inne	25	29
Razem	241	243

Źródło: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna

Ogólnie corocznie spada liczba obiektów o rażących zaniedbaniach sanitarnych. Właściciele podejmują liczne działania w celu podniesienia jakości obiektów, m.in. poprzez wyposażenie w profesjonalny sprzęt. Stan sanitarno-techniczny obiektów ochrony zdrowia jest oceniany jako zadowalający – placówki są przenoszone do nowych lokali lub są remontowane. Dynamiczny przyrost liczby zakładów opieki zdrowotnej związany jest rozwojem prywatnych przychodni oraz zakładów uzdrowiskowych, które w trosce o klienta w dużym stopniu dbają o stan sanitarny obiektów oraz pomieszczeń, w których wykonują swoje usługi.

4.4.2. FUNKCJONOWANIE SŁUŻBY ZDROWIA

Opieka zdrowotna na terenie miasta jest świadczona przez szereg licznych placówek: 2 publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, w tym Szpital Regionalny, 53 niepubliczne placówki podstawowej opieki zdrowotnej oraz lecznictwo uzdrowiskowe. Według danych z Zachodniopomorskiego Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia, w 2008 roku zakłady opieki zdrowotnej obsługiwały 50892 pacjentów (w 2007- 52482 pacjentów), w tym 29630 w praktykach indywidualnych (w 2007- 32090) oraz 21262 w placówkach niepublicznych (w 2007 roku 20392).

Na terenie miasta funkcjonuje Filia Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego Szczecinie - w 2008 roku dysponowała pięcioma karetkami, które wyjeżdżały 4175 razy na terenie miasta Kołobrzeg, w tym w lipcu i sierpniu 814 razy (stanowiły one 19,49% wszystkich wyjazdów w 2008 roku) oraz 2090 poza teren miasta. W placówce zatrudnionych było 30 osób.

Szpital Regionalny funkcjonujący w Kołobrzegu obejmuje swym zasięgiem cały powiat. Szpital w 2008 roku dysponował 404 łózkami na 14 oddziałach (w 2007 roku 424 łózkami). Największa liczba łóżek znajdowała się na oddziale chirurgii ogólnej-13,36% oraz oddziale psychiatrycznym – 12,37%, na którym w porównaniu z 2007 rokiem nastąpił przyrost liczby łóżek. Największa liczba lekarzy pracowała na oddziale chirurgicznym -11,21% wszystkich lekarzy, na oddziale okulistycznym (9,34%).

Tabela 4.32.

LICZBA LEKARZY ORAZ ŁÓŻEK W REGIONALNYM SZPITALU W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008								
nazwa oddziału	2007		2008					
	liczba łóżek	liczba lekarzy	liczba łóżek	liczba lekarzy				
				II specj- lizacja	I specja- lizacja	bez specja- lizacji	rezy- denci	razem
chorób wewnętrznych	42	8	42	5		1		6
kardiologiczny	42	6	42	5				5
neurologiczny	27	5	27	3	1	2		6
intensywnej terapii	6	6	6	5	3	1		9
rehabilitacyjny	36	3	40	3			1	4
pediatryczny	20	4	20	5				5
ginekologiczno-położniczy	37	7	36	7				7
chirurgii ogólnej	58	13	54	9	1		2	12
chirurgii urazowo-ortopedycznej	26	8	26	6	1	1	1	9
okulistyczny	25	6	25	7	3			10
otolaryngologiczny	33	6	30	4	3	1		8
psychiatryczny	46	7	50	4	1	3		8
pracowania Diagnostyki Obrazowej	-	-	0	2	2			4
neonatologiczny	20	2	18: łóże- czka niemowlęce	3				3
stażyści	-	-				2		2
inni	-	-		7			2	9
szpitalny oddział ratunkowy	6	2	6					
razem	424	83	404	75	15	11	6	107

Źródło: Regionalny Szpital w Kołobrzegu

W szpitalu w 2008 roku pracowało 243 pielęgniarki oraz 25 położnych. W lecznictwie specjalistycznym i uzdrowiskowym pracowało w 2008 roku 61 lekarzy, 213 pielęgniarek oraz 44 stomatologów.

Według danych Okręgowej Izby Lekarskiej w Koszalinie liczba lekarzy zamieszkujących Kołobrzeg wynosiła 253 w tym: lekarzy 199, lekarzy dentystów 54.

Nadzorem Państwowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w 2008 roku było objętych 50 zakładów opieki zdrowotnej, 30 indywidualnych praktyk lekarskich oraz 67 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich (w 2007 roku odpowiednio 49,30,69).

Według danych z Zachodniopomorskiego Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia, w 2008 roku w mieście funkcjonowało 55 zakładów opieki zdrowotnej, z tego 96,36% stanowiły zakłady niepubliczne, w których pracowało 59 lekarzy – 39,33% wszystkich lekarzy w ZOZ oraz 234 pielęgniarki – 48,44 % wszystkich pielęgniarek w ZOZ. W podstawowej opiece zdrowotnej pracowało 35 lekarzy - z tego 51,42% stanowili lekarze pierwszego kontaktu, 17,14% pediatrzy, 48 pielęgniarek – w tym 27,08% stanowiły pielęgniarki środowiskowo-rodzinne, 8 położnych środowiskowo-rodzinnych.

Tabela 4.33.

DANE NA TEMAT SŁUŻBY ZDROWIA W KOŁOBRZEGU W 2006 I 2008 ROKU		
wyszczególnienie	2006	2008
pracujący w zakładach opieki zdrowotnej		
liczba zakładów opieki zdrowotnej	45	55
w tym: publiczne	2	2
niepubliczne	43	53
liczba lekarzy zatrudnionych w ZOZ	135	150
w tym: w publicznych	78	91
w niepublicznych	57	59
liczba pielęgniarek zatrudnionych w ZOZ	494	483
w tym: w publicznych zoz	240	249
w niepublicznych zoz	254	234
pracujący w podstawowej opiece zdrowotnej		
liczba lekarzy	33	35
w tym: lekarze pierwszego kontaktu	17	18
lekarze pediatrzy	8	6
lekarze pozostali	8	11
liczba pielęgniarek	49	48
w tym środowiskowo-rodzinnych	19	13
liczba położnych środowiskowo-rodzinnych	9	8
pracujących w szpitalu ogólnym		
liczba pielęgniarek	236	243
liczba położnych	26	25
pracujący w lecznictwie specjalistycznym i uzdrowiskowym		
liczba lekarzy	73	61
liczba pielęgniarek	203	213
liczba stomatologów razem	41	44

Źródło: Zachodniopomorskie Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia

Ponadto w Kołobrzegu działa Międzynarodowe Centrum Dializ wyposażone w 14 stanowisk do hemodializy, kilka pracowni analityki medycznej, 24 apteki oraz Oddział Terenowy Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa. Ilość krwiodawców, którzy oddali krew w Kołobrzegu od jednego do sześciu razy w latach 2006-2008 wyglądała następująco:

- 2006 – 1152 osoby,
- 2007 – 1217 osoby,
- 2008 – 1312 osoby.

Tabela 4.34.

LICZBA PORAD UDZIELONYCH W PORADNIACH SPECJALISTYCZNYCH W LATACH 2007-2008		
Uwaga: podano liczbę porad wykonanych w ramach kontraktu z NFZ		
Nazwa poradni	2007	2008
Chorób wewnętrznych – ogółem, w tym:	18 737	25 601
Alergologiczna	-	-
Diabetologiczna	2 273	1 528
Nefrologiczna	2 670	2 633
Kardiologiczna	4 524	5 008
Medycyny nuklearnej	-	-
Innych specjalności zachowawczych – ogółem, w tym:	28 655	26 380
Dermatologiczna	8 788	7 000
Neurologiczna	4 976	5 043
Onkologiczna	-	-
Rehabilitacyjna	4 423	4 690
Chorób zakaźnych	-	-
Opieki nad matką i dzieckiem – ogółem, w tym:	16 659	14 661
Pediatryczna	-	-
Neonatologiczna	428	1 061
Ginekologiczno-położnicza	16 231	13 645
Zabiegowe – ogółem, w tym:	72 927	71 438
Chirurgii ogólnej	23 718	23 825
Chirurgii onkologicznej	1 382	-
Urazowo-ortopedyczna	14 481	16 188
Okulistyczna	18 833	20 695
Otolaryngologiczna	13 010	9 129
Urologiczna	1 503	1 601
Stomatologiczne – ogółem, w tym:	83 247	74 154
Ortodontyczne	11 789	3 260
Protetyki stomatologicznej	3 234	3 713
Chirurgii stomatologicznej	128	169

Źródło: Zachodniopomorskie Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia

Obecnie funkcjonuje w Kołobrzegu jeden żłobek miejski „Krasnal”, do którego w 2008 roku uczęszczało 79 dzieci, liczba frekwencji dziennej wynosiła 55 osób. Istniejąca liczba miejsc w żłobku jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb mieszkańców - liczba dzieci zapisanych przewyższa liczbę miejsc budżetowych.

Tabela 4.35.

LICZBA MIEJSC ORAZ DZIECI W ŻŁOBKU MIEJSKIM W LATACH 2004-2008			
lata	liczba miejsc budżetowych	liczba dzieci zapisanych	średnia liczba dzieci z frekwencji dziennej
2004	75	77	58
2005	75	82	59
2006	75	80	56
2007	75	80	54
2008	75	79	55

Źródło: Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Kołobrzeg

Na terenie miasta w 2008 roku udzielono ogółem w placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej 223274 porady. W mieście funkcjonowało 21 aptek, w których pracowało 40 mgr farmacji – na 1 aptekę przypadało 2139 osób (w 2007 roku 2244).

4.4.3. PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWIA

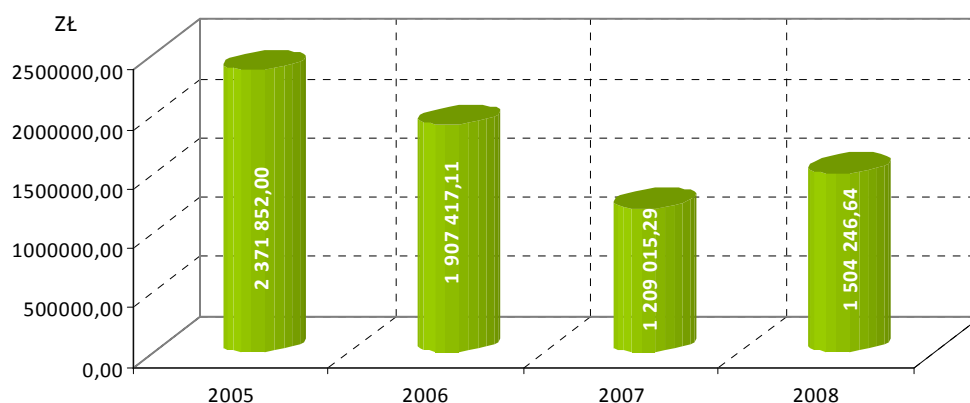
Miasto podejmuje szereg działań w kierunku profilaktyki i promocji zdrowia m.in. poprzez ciągłe dofinansowywanie wszelkiego rodzaju przedsięwzięć oraz przyznawanie dotacji dla organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w oparciu o przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rzecz ochrony i promocji zdrowia oraz działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Jest to działalność profilaktyczna i edukacyjna z zakresu promocji zdrowia, wykrywania schorzeń i chorób przewlekłych oraz rehabilitacji, pomoc medyczna i psychologiczna dla osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych. W wyniku konkursu ofert w roku 2008 pomocy finansowej udzielono organizacjom działającym w sferze ochrony zdrowia na kwotę 77.071,00 zł. Środki pieniężne są przekazywane również na dofinansowanie zakupów inwestycyjnych m.in. zakup aparatury laboratoryjnej – komory laminarnej dla Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kołobrzegu.

W kalendarzu imprez związanych z promocją zdrowia w 2008 roku znajdowały się m.in.:

- obchody Światowego Dnia Serca,
- Profilaktyka wysiękowego zapalenia ucha środkowego u młodzieży w wieku wczesnoszkolnym,
- Światowy Dzień HIV i AIDS,
- 50-lecie Honorowego Krwiodawstwa PCK.

Wykres 4.9.

WYSOKOŚĆ WYDATKÓW Z BUDŻETU MIASTA NA OCHRONĘ ZDROWIA W LATACH 2005-2008

Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007,2008

Na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd gminny ma za zadanie podejmować i rozwiązywać problemy z zakresu problematyki uzależnień. Środki na realizację programów w tym zakresie pochodzą z opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na obrót napojami alkoholowymi. Budżet programów kołobrzeskich jest jednym z największych w województwie zachodniopomorskim. Rada Miasta uchwała corocznie Miejski Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi, którego celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszanie rozmiarów problemów już występujących. W 2008 roku zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi były m.in. realizowane poprzez:

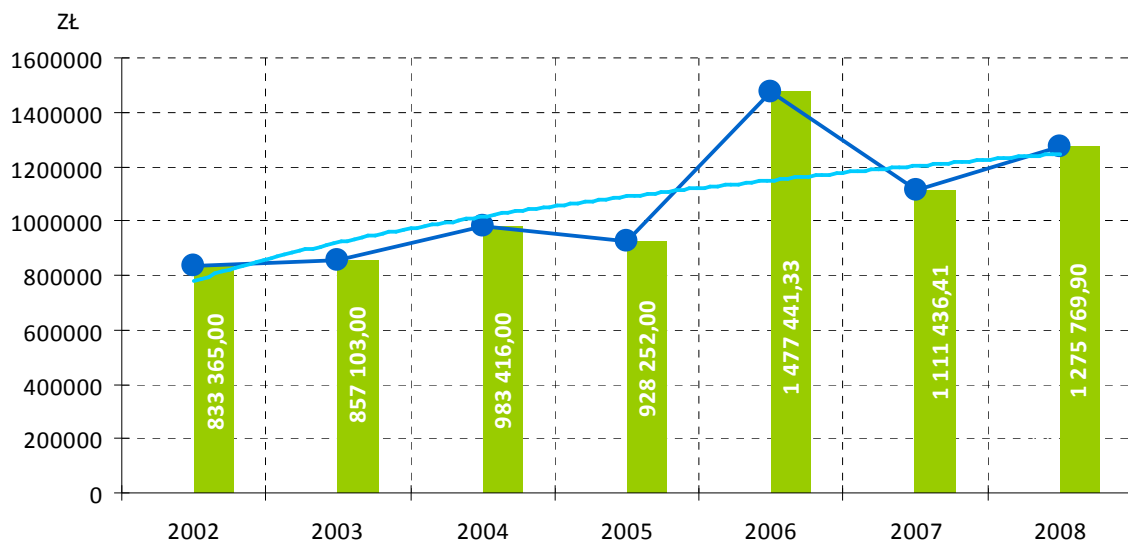
- udzielanie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym poprzez Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Osób z Problemem Alkoholowym (przy ul. Kniewskiego, w Podczelu oraz Radzikowie – 8 h tygodniowo),

- prowadzenie działalności edukacyjnej poprzez organizowanie imprez o charakterze profilaktyczno –sportowym,
- prowadzenie przez specjalistę terapii zajęciowej z alkoholikami - pacjentami Oddziału Psychiatrycznego Szpitala Regionalnego w Kołobrzegu w wymiarze 10 godz. tygodniowo,
- finansowanie terapii "after care" w Stanominie dla osób uzależnionych- zjazdy raz na dwa miesiące (sfinansowano udział 21 osób) oraz w Ośrodku „Patronka „, w Szczecinku (udział 3 osób),
- finansowanie Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (pomoc radcy prawnego oraz psychologa),
- finansowanie programów profilaktycznych w szkołach
- dofinansowanie imprezy profilaktycznej „Bezpieczne wakacje na Ogrodach”,
- modernizacja, remont i wyposażenie bezpiecznych miejsc spędzania czasu wolnego, rekreacji, sportu oraz zabaw - budowa boisk sportowych na terenie miasta (boisko przy Gimnazjum Nr 3 oraz przy SP Nr 5),
- finansowanie kolonii profilaktycznych m.in.: pokrycie kosztów wypoczynku letniego młodzieży - zorganizowano kolonię z programem profilaktycznym w miejscowości Zawoja k / Babiej Góry - grupa 154 osoby, organizację „Ferii zimowych” dla dzieci będących podopiecznymi MOPS.
- Udzielono dotacji 16 organizacjom pozarządowym na kwotę 180051,38 zł.

Wykres 4.10.

**WYSOKOŚĆ WYDATKÓW Z BUDŻETU MIASTA NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z
MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH W LATACH 2002-2008**

Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007,2008

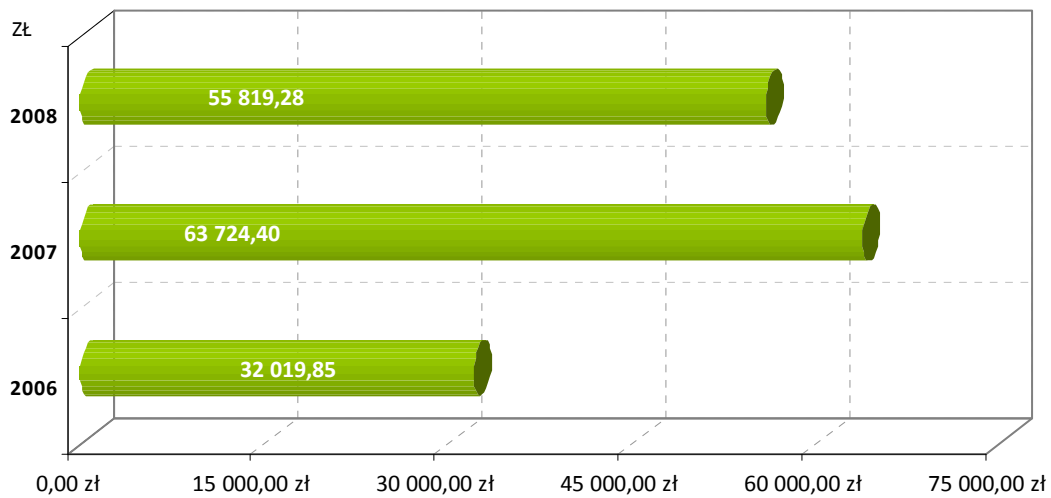
W 2006 roku po raz pierwszy przyjęto dwuletni Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii, celem programu jest: edukowanie społeczeństwa o następstwach narkomanii i angażowanie go w rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zmniejszanie rozmiarów problemów, które coraz częściej występują wśród młodzieży, w związku z używaniem substancji psychoaktywnych.

W 2008 roku zadania były realizowane poprzez zwiększenie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych poprzez finansowanie m.in.:

- udzielono dotacji dla WOTUaiW Stanomino – Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu – placówka świadczyła usługi na rzecz osób uzależnionych od narkotyków oraz ich rodzin,
- pokryto koszty przeprowadzenia zajęć warsztatowych dla osób uzależnionych od narkotyków w zakresie zapobiegania nawrotom choroby,
- zorganizowano szkolenia dla pięciu rad pedagogicznych kołobrzeskich szkół w zakresie „Narkotyki, narkomania – jak rozpoznać, jak pomóc”,
- zakupiono na potrzeby Komendy Powiatowej Policji testery do wykrywania narkotyków.

Wykres 4.11.

WYSOKOŚĆ WYDATKÓW Z BUDŻETU MIASTA NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z MIEJSKIEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W LATACH 2006-2008

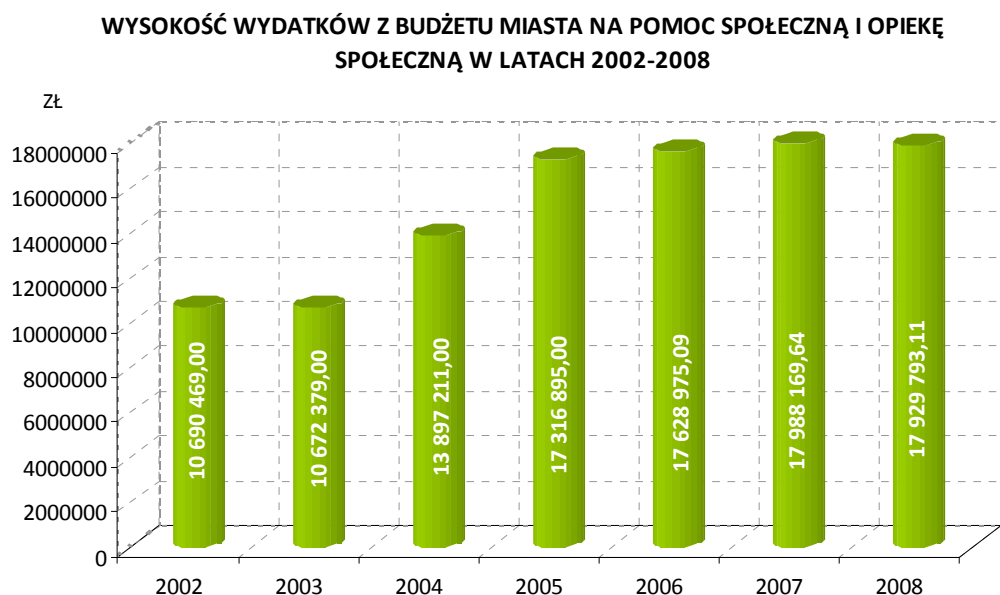
Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2006,2007,2008

4.4.4. POMOC SPOŁECZNA

Gmina Miasto Kołobrzeg w drodze konkursowej przyznaje środki organizacjom pożytku publicznego na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom społecznym. W 2008 roku organizacje pozarządowe otrzymały dofinansowanie w łącznej kwocie 90.221,40 zł. Specyfika problemów w zakresie przeciwdziałania patologiom nie różni się w sposób znaczący ogólnopolskiej z małym zastrzeżeniem – w mieście występuje sezonowość zjawiska narkomanii w okresie letnim.

Jednym z najistotniejszych obszarów działania samorządu wynikających z zadań obowiązkowych gminy jest sfera pomocy społecznej. Większość środków z zakresu pomocy społecznej w Kołobrzegu jest przeznaczana na działalność jednostki pomocy społecznej - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W ramach struktury MOPS działają m.in.: Dział Pracy Socjalnej, Dział Usług Opiekuńczych, Dział Opieki nad Osobami Bezdomnymi - Schronisko dla Bezdomnych, Dział Pomocy Doraźnej SEZAM, magazyn odzieży, Centrum Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej.

Wykres 4.12.

Źródło: Sprawozdania z realizacji budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2002,2003,2004,2005,2006,2007,2008

W roku 2008 nastąpił wyraźny spadek w stosunku do lat poprzednich liczby rodzin (co za tym idzie - liczby osób) korzystających z pomocy społecznej MOPS. Wyraźną tendencję wzrostową w stosunku do roku 2007 wykazuje jednocześnie liczba rodzin wchodzących po raz pierwszy do systemu pomocy społecznej. Rodziny te stanowią 15 % ogółu rodzin objętych pomocą społeczną MOPS. Może to być sygnał niepokojący, szczególnie w sytuacji kryzysu gospodarczego. Ewentualne utrzymanie się tej tendencji będzie miało wyraźniejszy wpływ na poziom realizacji zadań pomocy społecznej w roku 2009. Na uwagę zasługuje także fakt znacznego spadku w roku 2008 liczby rodzin objętych pomocą społeczną wyłącznie w formie pracy socjalnej. Analiza przyczyn tego stanu rzeczy wykazała, iż część tej grupy – po okresie intensywnej współpracy z pracownikami socjalnymi – usamodzielniała się życiowo i obecnie niezależnie rozwiązuje swoje problemy. Inne rodziny, dla których wystarczającą pomocą dotychczas była praca socjalna, otrzymały w roku 2008 także wsparcie finansowe lub w naturze (szczególnie w formie dożywiania).⁶

⁶ Sprawozdanie z działalności MOPS w Kołobrzegu za rok 2008

Tabela 4.36.

LICZBA RODZIN Z TERENU KOŁOBRZEGU KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2006 – 2008				
rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	2006	2007	2008	dynamika 2007=100
ogólna liczba rodzin objętych pomocą MOPS w tym:	1.825	1.872	1.547	82,6
liczba rodzin objętych pomocą finansową i w naturze bez względu na źródło finansowania	1.492	1.363	1.228	90,1
liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną	333	509	319	62,7
liczba rodzin, które po raz pierwszy uzyskały pomoc społeczną	282	218	232	106,4

Źródło: Sprawozdanie z działalności MOPS w Kołobrzegu za rok 2008

W 2008 roku jednostka realizowała następujące zadania:

- W roku 2008 MOPS objął pomocą społeczną **1.547 rodzin** (łącznie 2.996 osób w tych rodzinach). W stosunku do ogółu mieszkańców miasta (stan na 31 grudnia 2008 roku – 45.205 osób) świadczeniobiorcy MOPS stanowią 6,6% mieszkańców Kołobrzegu.
- W celu rozstrzygnięcia uprawnień do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej i przyznania lub odmowy przyznania tych świadczeń w roku 2008 wydano **6.438 decyzji administracyjnych**, w tym 30 postanowień o umorzeniu postępowania administracyjnego oraz 102 decyzje odmawiające przyznania świadczeń pomocy społecznej.
- Najliczniejszą grupę rodzin objętych systemem pomocy społecznej przez MOPS w 2008 stanowiły gospodarstwa jednoosobowe, czyli osoby samotnie gospodarujące. Na ogólną liczbę 1.547 rodzin stanowią one 56,6 % (875 gospodarstw jednoosobowych). Mimo spadku liczby tych gospodarstw w wartościach bezwzględnych w stosunku do roku 2007 (969 gospodarstw jednoosobowych)⁷, udział tej grupy w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy społecznej w roku 2008 wzrósł o prawie 5%.
- Pomocą finansową i w naturze objęto łącznie **1.228 rodzin**, tj. o 135 rodzin (9,9%) mniej niż w roku 2007. W grupie tej **831 rodzin** – tj. 67,7% - zmagano się z problemem ubóstwa, co oznacza, że ich dochody nie przekroczyły kryterium dochodowego ustalonego przez ustawę o pomocy społecznej. Pozostałe 397 rodzin, których dochód w różnym stopniu przekroczył ustawowe kryteria, z uwagi na inne szczególne okoliczności życiowe otrzymało pomoc społeczną na zasadach zwrotu wydatków lub uzyskało specjalne bezwzrotne świadczenia.
- Z przedstawionych danych wynika, że do najpoważniejszych przyczyn korzystania ze świadczeń pomocy społecznej finansowych i w naturze w roku 2008 należały: **ubóstwo** – 67,67% (831 rodzin), **długotrwała lub ciężka choroba** 57,16% (702 rodziny), **niepełnosprawność** – 44,38% (545 rodzin), **bezrobocie** 39,49% (485 rodzin).
- Wydatki na realizację świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej osiągnęły w 2008 roku wartość 3.638.991,77 zł. Wydatki te objęły: świadczenia z zakresu zadań zleconych na kwotę 1.070.136,85 zł oraz świadczenia z zakresu zadań własnych na kwotę 2.568.854,92 zł (w 2007 roku wydatkowano ogółem 3.742.916 zł, w tym na zadania zlecone 1.128.177 zł i na zadania własne 2.614.739 zł). Wśród zadań własnych dominowały wydatki na sfinansowanie kosztów: zasiłków okresowych (stanowiąc 40,99% wartości zrealizowanych zadań własnych), opłat za pobyt w domu pomocy społecznej (17,76%). Wydatki na posiłki w szkołach osiągnęły poziom 14,92% ogółu wydatków na zadania własne. W zakresie zadań własnych dominującymi formami pomocy były: zasiłki celowe i pomoc w naturze (704 rodziny), zasiłki okresowe (531 rodzin) oraz posiłki dla dzieci w szkołach (429 osób).
- W stosunku do roku 2007 w roku 2008 z posiłków w szkołach skorzystało o 20,7% uczniów mniej.

⁷ Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu za rok 2007

- W stosunku do roku 2007 widoczny jest wzrost wydatków na świadczenia w formie pogrzebu oraz opłat za pobyt w domach pomocy społecznej. Spadek odnotowano w zakresie pomocy w formie zasiłków okresowych (89,69% świadczeniobiorców i 91,55% kwoty wydatkowanej w roku 2007) oraz zasiłków celowych i pomocy w naturze (89,57 świadczeniobiorców oraz 94,27% kwoty wydatkowanej na ten cel w roku 2007), co wiąże się z poprawą sytuacji materialno-bytowej mieszkańców miasta w stosunku do roku poprzedniego.
- Z pomocy żywnościowej w 2008 roku korzystało średnio miesięcznie **955 rodzin** (2.051 osób w tych rodzinach) - łącznie do grudnia 2008 roku wydano **113.058,82 kg** żywności.
- Z pomocy w naturze w 2008 roku świadczonej przez magazyn rzeczy używanych korzystały **474 rodziny**.
- W okresie od stycznia do grudnia 2008 r. usługami opiekuńczymi objęto łącznie **135 osób**, w tym **77 osób** w wieku sędziwym. Łączna liczba świadczonych godzin usług w 2008 r. osiągnęła poziom **44792 godzin**. Wydatki na realizację usług opiekuńczych w roku 2008 stanowiły łącznie kwotę 762.935,23 zł, co przy 44.792 godzinach wykonanych usług powoduje, że koszt 1 godziny osiągnął poziom 17,03 zł.
- W roku 2008 pomocy w formie schronienia udzielono **56 osobom bezdomnym**. Wśród mieszkańców schroniska dominowali mężczyźni (31 osób), stanowiąc 55,36 % wszystkich mieszkańców. Najliczniej reprezentowane były osoby w wieku między 41. a 60. rokiem życia (48,22% ogółu mieszkańców).

Tabela 4.37.

STRUKTURA MIESZKAŃCÓW SCHRONISKA W KOŁOBRZEGU ZE WZGLĘDU NA WIEK W 2008 ROKU				
przedziały wiekowe	liczba osób		ogółem liczba osób	udział procentowy w ogólnej liczbie mieszkańców Schroniska
	kobiety	mężczyźni		
0 – 18	5	8	13	23,21
19 – 40	10	2	12	21,43
41 – 60	8	19	27	48,22
61 – 85	2	2	4	7,14
razem	25	31	56	100,00

Źródło: Sprawozdanie z działalności MOPS w Kołobrzegu za rok 2008

- Pracą socjalną objęto **1467 rodzin** (2843 osób w rodzinach). 1228 rodzinom praca socjalna udzielana była jednocześnie ze świadczeniami pieniężnymi i w naturze. Pozostałym 319 rodzinom świadczone pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej. Wśród rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną dominują rodziny: emerytów i rencistów - 173, przy czym 76 to rodziny osób w wieku sędziwym (75 lat i więcej); rodziny z dziećmi – 80, przy czym 27 z nich to rodziny niepełne, a 11 to rodziny wielodzietne oraz 66 osób samotnych, w tym także osoby bezdomne.

Tabela 4. 38.

PRZYCZYNY ODEJŚCIA Z SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2008		
powód odejścia z systemu pomocy społecznej	liczba rodzin	liczba osób w tych rodzinach
zgon	30	35
migracja	19	32
emigracja	12	29
nabycie uprawnień do świadczeń rentowych/emerytalnych	13	19
podjęcie zatrudnienia	70	181

poprawa sytuacji dochodowej/rodzinnej (usamodzielnienie)	64	173
rezygnacja z pomocy	21	51
inne, w tym:	46	93
- zapewnienie opieki przez rodzinę	9	16
- pobyt w zakładzie karnym	3	3
- brak współpracy	4	4
- brak zgody na korzystanie z pomocy społecznej lub na podpisanie kontraktu socjalnego	30	70
Ogółem	275	613

Źródło: Sprawozdanie z działalności MOPS w Kołobrzegu za rok 2008

Programy adresowane do osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej - programy realizowane były głównie w oparciu o środki Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2008 roku koszt realizacji programów w ramach MPPiRPA wyniósł 24.743,23 zł, obejmując następujące działania:

- **„Uśmiech Dziecka”** - impreza plenerowa z okazji Dnia Dziecka dla 441 dzieci
- **„Wyprawka kolonijna”** - 39 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym wyposażono w obuwie sportowe, rękawiczki, odzież i bieliznę osobistą.
- **„Pierwszy dzwonek”** - 36 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym zakupiono artykuły szkolne.
- **„Święty Mikołaj”** – zabawa mikołajkowa, zorganizowana dla 294 dzieci z najuboższych rodzin.
- **„Wypoczynek letni dzieci i młodzieży”** - wypoczynek letni (kolonie i półkolonie) dla dzieci i młodzieży z rodzin korzystających z pomocy (wyjazd 120 dzieci – podopiecznych MOPS oraz 38 dzieci typowanych ze szkół, półkolonie dla 40 dzieci na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kołobrzegu.)
- **„Dzień Walki z Ubóstwem”** – październik, na terenach zielonych wokół MOPS zorganizowano punkty informacyjne z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, rodzin zastępczych, domów pomocy społecznej oraz rehabilitacji społecznej.
- **„Nie jesteś sam – Wieczera Wigilijna”** - Wieczera Wigilijna dla 82 osób samotnych, bezdomnych i najuboższych.
- **Ferie Zimowe 2008** – ferie dla dzieci z najuboższych rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oprócz zadań bieżących realizował również przedsięwzięcia związane z przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu poprzez podniesienie poziomu edukacji oraz rozwijania aktywnych form integracji społecznej. Poprzez funkcjonowanie Centrum Aktywizacji Społeczno – Gospodarczej, którego działalność finansowane jest w dużej mierze ze źródeł pozabudżetowych tj. funduszy unijnych i środków krajowych przeznaczonych na realizowanie polityki rozwoju. Rok 2008 stworzył wiele możliwości wykorzystywania środków unijnych na realizację zadań aktywnej integracji w obszarze pomocy społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Łączna wartość projektów zrealizowanych przez Centrum Aktywizacji Społeczno – Gospodarczej w roku 2008 osiągnęła poziom 418.167,36 zł. Zestawienie wartości realizacji poszczególnych projektów przedstawiono poniżej.

Tabela 4.39.

WARTOŚĆ ZREALIZOWANYCH W CASG W ROKU 2008 PROJEKTÓW Z WYSZCZEGÓLNIENIEM ŹRÓDEŁ POZYSKANIA ŚRODKÓW W PODZIALE NA ŹRÓDŁA UE, KRAJOWE, MIEJSKIE I INNE				
tytuł projektu	wartość zrealizowanego projektu	kwota pozyskana	źródło pozyskania środków	udział dotacji w wartości zrealizowanego projektu (w %)
		kwota wkładu MOPS		
Jesteśmy aktywni	247.808,67	223.022,67 24.786,00	PO KL	89,99
Asystent socjalny szansą ...	76.617,91	76.617,91 0,00	PO KL	100,00
Wymiana doświadczeń i konsulting na rzecz kontynuacji polsko – niemieckiej współpracy	4.747,17	1.968,00 2.779,17	inne (FWPN)	41,46
Żyjmy aktywniej bez barier	83.444,82	63.249,66 20.195,16	krajowe (MPiPS)	75,80
Poszerzenie oferty MOPS w zakresie poradnictwa, terapii psychologicznej oraz tworzenia grup samopomocowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją w ramach Klubu Integracji Społecznej	5.548,79	5.548,79 0,00	miejskie (MPPiRPA)	100,00
Ogółem		418 167,36		

Źródło: Sprawozdanie z działalności MOPS w Kołobrzegu za rok 2008

Jednostką organizacyjną pomocy społecznej, która działa na terenie miasta Kołobrzeg, obejmująca jednak zasięgiem działania cały powiat kołobrzeski jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Jednym z obszarów aktywności PCPR jest pomoc niepełnosprawnym. W 2008 roku na rzecz osób niepełnosprawnych zrealizowano następujące działania:

- Dofinansowano uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych na łączną kwotę 141 571,00 zł dla 209 osób.
- Dofinansowano programy w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych na kwotę 11 482,00 zł dla 61 osób.
- Dofinansowano zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na kwotę 233 891,00 – 252 wnioski.
- Dofinansowano zadania z zakresu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na kwotę 15 303, 00 zł dla 11 osób.
- Dofinansowano koszty działalności warsztatów terapii zajęciowej na łączną kwotę 746 222,00 zł, z czego 90% dofinansowano ze środków Peron (670 700, 00 zł) z przeznaczeniem dla 63.

Tabela 4.40.

WYDANE ORZECZENIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI PRZEZ PCPR W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008				
Stopień niepełnosprawności	2007		2008	
	osoby do 16 r. życia	Osoby powyżej 16 r. życia	osoby do 16 r. życia	Osoby powyżej 16 r. życia
Znaczny	-	231	-	251
Umiarkowany	-	242	-	198
lekki	-	229	-	289
Liczba osób niepełnosprawnych ogółem	148	702	105	738

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Na podstawie postanowień sądowych w 2008 roku na terenie miasta, 6 dzieci zostało umieszczonych w 5 rodzinach zastępczych, natomiast w przeciągu całego 2008 roku na terenie miasta przebywało 79 dzieci w 66 rodzinach zastępczych. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2008 roku na terenie całego kraju umieszczono 22 małoletnich pochodzących z Kołobrzegu, w ciągu roku w placówkach przebywało 41 małoletnich z miasta Kołobrzeg. Na terenie powiatu kołobrzieskiego brak jest całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej, dlatego PCPR zmuszone jest do zapewnienia małoletnim opieki i wychowania w placówkach znajdujących się na terenie innych powiatów.

Powiat kołobrzieski zapewnił również w 2008 roku całodobowe usługi opiekuńcze poprzez umieszczenie w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu dla 9 mieszkańców Kołobrzegu. Łącznie do PCPR wpłynęło 14 wniosków z terenu miasta Kołobrzeg z prośbą o umieszczenie w DPS.

Tabela 4.41.

OPIEKA SPOŁECZNA W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008		
	2007	2008
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej		
placówki (z filiami)	3	3
domy pomocy społecznej	1	1
filie domów pomocy społecznej	1	1
miejsca (łącznie z filiami)	79	79
mieszkańcy (łącznie z filiami)	56	68
mieszkańcy - niepełnosprawni intelektualnie dorośli, dzieci i młodzież	bd	14
mieszkańcy - osoby bezdomne	bd	36

Źródła: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 4.42.

WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE POMOCY SPOŁECZNEJ W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008 – dane SAS		
nazwa wskaźnika	2007	2008
Zapotrzebowanie na pomoc		
Liczba seniorów tzw. sędziwych starców (osoby powyżej 80 r.ż.) w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	27,45	25,58
Liczba osób starszych (kobiety powyżej 60 r.ż., mężczyźni powyżej 65 r.ż.) w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców.	181,98	170,4
Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	bd	4,34
Liczba osób niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie gminy w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców.	bd	18,76
Potencjał pomocy społecznej		
Liczba osób świadczących usługi opiekuńcze w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	0,29	0,49
Liczba pracowników socjalnych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	0,56	0,58
Liczba organizacji pozarządowych działających w sektorze pomocy społecznej w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	0,11	0,11
Liczba mieszkańców przypadających na 1 pracownika socjalnego	1795,56	1727,88
Budżet pomocy społecznej		
Wydatki miasta/gminy na działania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez organizacje pozarządowe w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców	1389,69	2008,27
Udział wydatków miasta/gminy na działania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez organizacje pozarządowe w ogólnych wydatkach na pomoc społeczną [%]	0,35	0,55
Wydatki na pomoc społeczną ogółem w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [zł]	394075,81	362090,38
Udział wydatków na pomoc społeczną w wydatkach budżetu miasta ogółem [%]	12,77	11,52
Wydatki na utrzymanie terenowych ośrodków pomocy społecznej w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [zł]	50593,04	53942,39
Udział wydatków na terenowe ośrodki pomocy społecznej w ogólnych wydatkach na pomoc społeczną [%]	12,84	14,9
Wydatki na domy pomocy społecznej w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [zł]	113123,26	10154,81

Udział wydatków na domy pomocy społecznej w budżecie pomocy społecznej ogółem [%]	28,71	2,8
Wydatki na usługi opiekuńcze w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [zł]	14004,32	16982,42
Udział wydatków na usługi opiekuńcze w ogólnych wydatkach na pomoc społeczną ogółem [%]	3,55	4,69
Udział wydatków na zadania własne w wydatkach na pomoc społeczną ogółem [%]	17	44,35
Wartość zasiłków i pomocy w naturze w przeliczeniu na 1 mieszkańca [zł]	13,56	21,95
Udział wydatków na zasiłki i pomoc w naturze w wydatkach na pomoc społeczną ogółem [%]	3,44	6,06
Wydatki na pomoc osobom samotnie wychowującym dzieci korzystającym z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców. [zł]	bd	5,79
Wartość świadczeń w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców. [zł]	98233,58	184308,7
Udzielone świadczenia własne [%]	68,19	87,13
Udzielone świadczenia zlecone [%]	31,81	12,87
Wartość świadczeń własnych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [zł]	66989,24	160587,77
Wartość świadczeń zleconych w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców [zł]	31244,34	23720,93
Usługi i świadczenia		
Średnia wartość świadczenia przypadająca na 1 osobę korzystającą z pomocy [zł]	1076,83	2763,71
Średnia wartość świadczenia przypadająca na 1 rodzinę korzystającą z pomocy [zł]	2248,65	5352,34
Koszt usług opiekuńczych w przeliczeniu na 1 osobę korzystającą z tego rodzaju usług. [zł]	5068,06	5644,45
Koszt zasiłków celowych w przeliczeniu na 1 osobę korzystającą z tego rodzaju pomocy. [zł]	640,96	1468,68
Koszt zasiłków celowych specjalnych w przeliczeniu na 1 osobę korzystającą z tego typu świadczeń [zł]	326,07	242,45
Roczny koszt zasiłków okresowych w przeliczeniu na 1 osobę korzystającą z tej formy pomocy. [zł]	1944,54	1983,12
Roczny koszt zasiłku stałego w przeliczeniu na 1 osobę korzystającą z tej formy pomocy. [zł]	3361,11	3733,4
Koszt darmowych posiłków wydawanych 1 dziecku w szkole. [zł]	758,97	893,76
Koszt udzielenia schronienia w noclegowniach i schroniskach jednemu bezdomnemu [zł]	4517,48	1929,1
Udział osób objętych usługami opiekuńczymi w ogólnej liczbie osób objętych pomocą [%] (od 2007)	3,03	3,97
Udział osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłków celowych w ogólnej liczbie osób objętych pomocą [%] (od 2007)	42,39	23,53
Udział osób korzystających z zasiłków okresowych w ogólnej liczbie osób objętych pomocą [%] (od 2007)	14,48	17,72
Udział dzieci korzystających z dożywiania w ogólnej liczbie osób objętych pomocą [%] (od 2007)	13,21	14,32
Udział osób korzystających z zasiłków celowych specjalnych w ogólnej liczbie osób objętych pomocą [%] (od 2007)	1,98	0,97
Udział osób samotnie wychowujących dzieci korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób objętych pomocą [%] (od 2007)	6,52	8,68
Udział osób otrzymujących zasiłki stałe w ogólnej liczbie osób objętych pomocą [%] (od 2007)	7,55	8,71
Udział osób, którym udzielane są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ogólnej liczbie osób objętych pomocą [%] (od 2007)	0,46	0,53
Udział usług opiekuńczych w całkowitych kosztach realizowania zadań własnych gminy	20,9	9,31
Udział zasiłków celowych w całkowitych kosztach realizowania zadań własnych gminy	37	14,35
Udział zasiłków celowych specjalnych w całkowitych kosztach realizowania zadań własnych gminy	0,88	0,1
Roczny koszt zasiłku stałego w przeliczeniu na 1 osobę korzystającą z tego typu zasiłku [zł] (1999-2003)	3361,11	3733,4
Roczny koszt specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w przeliczeniu na 1 osobę korzystającą z tej formy pomocy. [zł]	5260,26	5702,81
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców w mieście. [%]	9,12	6,67
Roczny koszt zasiłków okresowych w przeliczeniu na 1 osobę korzystającą z tej formy pomocy [zł] (1999-2003)	1944,54	1983,12
Udzielone świadczenia - liczba rodzin objętych pomocą w przeliczeniu na 1.000 mieszkańców. (1999)	43,69	34,44
Udzielone świadczenia - liczba rodzin pod opieką 1 pracownika socjalnego (1999)	78,44	59,5

Źródło: System Analiz Samorządowych

4.5. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

4.5.1. PRZESTĘPCZOŚĆ

Na terenie miasta funkcjonuje Komenda Powiatowa Policji, swoim obszarem działania obejmuje powiat kołobrzeski wraz z miastem Kołobrzeg. W KPP w Kołobrzegu w 2008 roku zatrudnione były osoby na 155 etatach, w tym na 58 w pionie kryminalnym oraz na 97 w prewencji. Liczba wakatów stanowiła 2 etaty (w 2007 roku - 6).

Tabela 4.43.

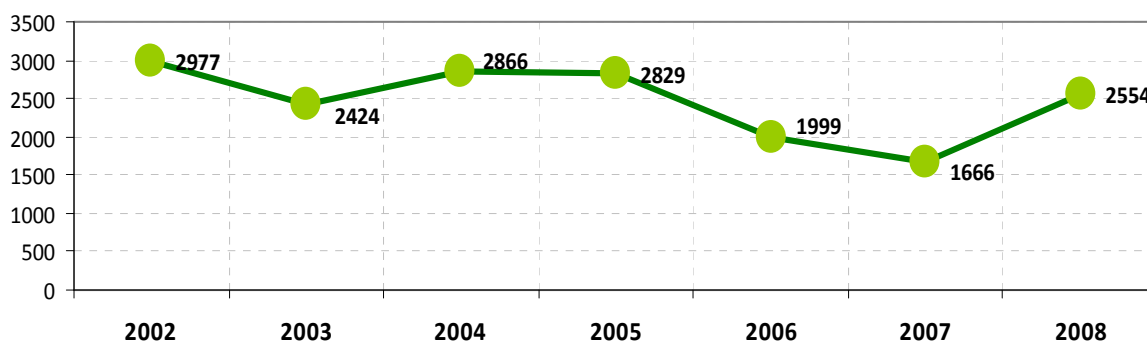
LICZBA PRZESTĘPSTW NA TERENIE MIASTA KOŁOBRZEG W LATACH 2002-2008							
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
liczba przestępstw ogółem	2977	2424	2866	2829	1999	1666	2554
w tym: zabójstwa	1	1	2	2	3	1	3
zgwałcenia	2	1	9	6	4	1	3
kradzieże (bez samochodu)	828	905	916	1098	657	402	485
kradzieże samochodu	166	220	182	173	84	66	-
krótkotrwały zabór pojazdu	29	19	23	16	7	3	5
kradzież z włamaniem	808	571	563	541	284	220	279
rozbój i kradzieże rozbójnicze	59	79	83	55	50	45	52
bójki i pobicia	19	13	11	5	8	3	11
uszkodzenie rzeczy	124	120	124	126	99	84	128
przestępstwa gospodarcze	208	131	91	72	164	77	94

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

Na przestrzeni lat 2007-2008 liczba przestępstw w mieście uległa zwiększeniu o 53,30%, w 2008 roku wartość ta wynosiła 2554. W 2008 roku stwierdzono o 888 przestępstw więcej niż w 2007 roku.

Wykres 4.13.

DYNAMIKA PRZESTĘPSTW NA TERENIE MIASTA W LATACH 2002 - 2008

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

Liczba przestępstw w okresie sezonu letniego (maj-sierpień) – w 2008 roku wynosiła 270 - 10,57% w liczbie przestępstw w ogóle w 2008 roku. Liczba przestępstw popełnionych w okresie sezonu letniego oraz ich struktura na przestrzeni lat 2005-2008 przedstawia się następująco:

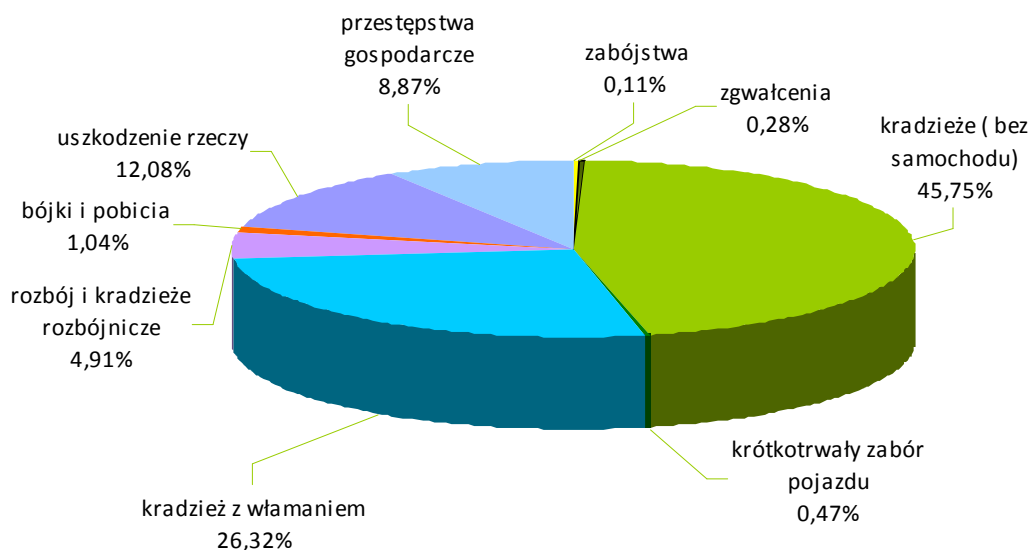
	liczba	% ogólnej liczby przestępstw w ciągu roku
2005:	1067	37

2006:	631	31
2007:	527	31
2008:	270	10,57

Według danych Komendy Powiatowej Policji w okresie sezonu letniego odnotowuje się zwiększoną ilość przestępstw kryminalnych: przestępstwa przeciwko mieniu, przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Dokonywane są one głównie w pasie nadmorskim (ośrodki i domy wczasowe, parki i teren bezpośrednio przyległy do morza od wschodniej do zachodniej części miasta).

Wykres 4.14.

STRUKTURA PRZESTĘPSTW W KOŁOBRZEGU W 2008 ROKU

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

Tabela 4.44.

LICZBA PRZESTĘPSTW NA TERENIE MIASTA KOŁOBRZEG W LATACH 2006 -2008			
wyszczególnienie	2006	2007	2008
liczba przestępstw ogółem	1999	1666	2554
w tym: zabójstwa	3	1	3
zgwałcenia	4	1	3
kradzieże (bez samochodu)	657	402	485
krótkotrwały zabór pojazdu	7	3	5
kradzież z włamaniem	284	220	279
rozbój i kradzieże rozbójnicze	50	45	52
bójki i pobicia	8	3	11
uszkodzenie rzeczy	99	84	128
przestępstwa gospodarcze	164	77	94

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

Z analizy przestępczości na obszarze działania Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu wynika, że w roku 2008 odnotowano najwyższą liczbę w kategorii przestępstw kryminalnych. Największe ilości przestępstw to przestępstwa przeciwko mieniu, w dalszej kolejności przeciwko życiu i zdrowiu. W 2008 roku najczęściej dokonywano kradzieży (bez samochodów) – 45,75%, następnie kradzieży z włamaniem – 26,32%. Te dwa rodzaje przestępstw stanowiły ponad dwie trzecie przestępstw w ogóle – w sumie 72,07%.

Tabela 4.45..

LICZBA PRZESTĘPCÓW ORAZ WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI PRZESTĘPSTW W LATACH 2004-2008					
wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008
liczba przestępców - ogółem	1213	1096	1285	902	-
w tym: złapanych na gorącym uczynku	104	126	135	867	929
zatrzymanych	965	986	957	777	-
liczba sprawców nieletnich	81	95	87	94	109
wskaźnik wykrywalności przestępstw	49,6	43,1	51,7	63,5	67,4

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

Bardzo istotnym czynnikiem świadczącym o skuteczności działania policji są wskaźniki wykrywalności przestępstw. Wysoka efektywność pracy wpływa bezpośrednio na poczucie bezpieczeństwa wśród społeczności lokalnej i wyznacza akceptowalny poziom bezpieczeństwa. Wskaźnik ten systematycznie wzrasta – w przypadku przestępstw kryminalnych oraz gospodarczych w 2008 roku wynosił 67,4% - był wyższy o 3,9% w stosunku do roku 2007.

W 2008 roku wzrosła liczba przestępców zatrzymanych na gorącym uczynku o 7,15% w stosunku do roku 2007 - wynosiła 929 osób. Wzrosła również liczba przestępców nieletnich.

Tabela 4.46.

NAJWAŻNIEJSZE AKCJE I PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ POLICJANTÓW KPP W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008 (DZIAŁANIA PREWENCYJNO-PORZĄDKOWE ORAZ PROFILAKTYCZNE):
Rządowy program „Razem Bezpieczniej”:
<ul style="list-style-type: none"> • Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania (przeciwdziałanie przemocy w rodzinie). • Bezpieczeństwo w szkole. • Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej. • Bezpieczeństwo w ruchu drogowym. • Bezpieczeństwo w działalności gospodarczej. • Ochrona dziedzictwa narodowego.
Policyjny Program wspomagania Ofiar Przestępstw.
Program prewencyjny „Przyjaciele Gryfusia”.
Akcje i konkursy:
<ul style="list-style-type: none"> • „Bezpieczne wakacje”. • „Bezpieczne ferie”. • „Kocham. Nie biję”. • „Kocham. Reaguję”. • „Trzeźwy poranek”. • „Trzeźwy umysł”. • „Namaluj, wyśpiewaj bezpieczny świat”.

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu

4.5.2. DZIAŁANIE WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

Wymiar sprawiedliwości (rozstrzygnięcie sporów i konfliktów prawnych) sprawują: Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe. W procesie wymierzania sprawiedliwości występują również, w różnym charakterze, inni uczestnicy, z których każdy, stosownie do swoich zadań i kompetencji, współdziała z sądami. Można do nich zaliczyć przede wszystkim prokuraturę, a także adwokaturę, radców prawnych oraz notariat.

Prokuratura Rejonowa w Kołobrzegu obejmuje zakresem swojego działania prowadzenie śledztw i nadzorowanie postępowań przygotowawczych prowadzonych przez inne organy w sprawach o przestępstwa popełnione na terenie miasta Kołobrzeg oraz gmin: Dygowo, Gościno, Kołobrzeg, Rymań, Siemyśl i Ustronie Morskie. Zadaniem prokuratury jest strzeżenie praworządności oraz czuwanie nad ściganiem przestępstw, w tym między innymi prowadzenie lub nadzorowanie postępowania przygotowawczego w sprawach karnych.

Tabela 4.47.

STRUKTURA I LICZBA SPRAW, KTÓRE WPŁYŃĘŁY I ZOSTAŁY ZAŁATWIONE W LATACH 2007-2008 W PROKURATURZE W KOŁOBRZEGU		
Wyszczególnienie:	Liczba spraw	
	2007	2008
Wpłynęło spraw	2830	3005
Liczba spraw załatwionych	2872	3001
Skierowano z aktem oskarżenia	1052	1217
Skierowano wnioski o warunkowe umorzenie	84	76
Umorzono na podstawie art. 11, 17, 322 kpk	892	962
Zawieszono	156	154
Ubezpieczenia	0	0
Odmówiono wszczęcia postępowania	465	452

Źródło: Prokuratura Rejonowa w Kołobrzegu

Tabela 4.48.

PODEJRZANI W SPRAWACH ZAKOŃCZONYCH I RODZAJ ZASTOSOWANYCH ŚRODKÓW ZAPOBIEGAWCZYCH WOBEC PODEJRZANYCH W LATACH 2007- 2008 W PROKURATURZE W KOŁOBRZEGU W ZAKRESIE SPRAW KARNYCH		
Wyszczególnienie:	Liczba spraw	
	2007	2008
Liczba podejrzanych, wobec których skierowano akt oskarżenia do sądu	1149	1325
W tym tymczasowo aresztowani	33	54
Procent ogółu oskarżonych	2,87	3,78
Liczba podejrzanych, wobec których umorzono postępowanie	85	71
Tymczasowo aresztowani	43	71
Poręczenie majątkowe	7	7
Poręczenie społeczne i inne	0	0
Dozór policyjny	38	32
Zakaz opuszczania kraju	13	5

Źródło: Prokuratura Rejonowa w Kołobrzegu

Sądy Rejonowe są sądami powszechnymi, sprawują wymiar sprawiedliwości w zakresie nienależącym do sądów administracyjnych, sądów wojskowych i Sądu Najwyższego, a także wykonują zadania z zakresu ochrony prawnej, powierzone w drodze ustaw. Sąd Rejonowy w Kołobrzegu obejmuje swoją właściwością miasto Kołobrzeg oraz gminy: Dygowo, Gościno, Kołobrzeg, Rymań,

Siemyśl i Ustronie Morskie i rozpoznaje wszystkie sprawy z wyjątkiem tych, dla których zastrzeżona jest właściwość Sądu Okręgowego. W Sądzie znajduje się 6 wydziałów: I Wydział Cywilny, II Wydział Karny, III Wydział Rodzinny, IV Wydział Pracy, V Wydział Ksiąg Wieczystych, VI Wydział Grodzki.

Tabela 4.49.

DZIAŁALNOŚĆ SĄDU REJONOWEGO W ZAKRESIE PROWADZONYCH SPRAW W LATACH 2007-2008				
Rodzaj sprawy	Wpłynęło ogółem		Załatwiono ogółem	
	2007	2008	2007	2008
Ogółem, w tym:	19820	21762	20379	21564
Karne i wykroczeniowe	4425	5036	4507	4895
Cywilne	4030	4554	4238	4488
Księgi wieczyste	9112	9517	9462	9646
Rodzinne	1952	2201	1898	2133
Pracy	301	454	274	402

Źródło: Sąd Rejonowy w Kołobrzegu

W 2008 roku w Sądzie Rejonowym w Kołobrzegu zatrudnionych było wg liczby etatów 15 sędziów, 1 aplikant, 68 urzędników oraz 6 innych pracowników. Liczba ławników ogółem pracujących w Sądzie wynosiła ogółem 31, w tym w Wydziale III Rodzinny i Nieletnich -21, natomiast w IV Pracy 10. Liczba kuratorów sądowych ogółem w 2008 roku wynosiła 45 osób, w tym 15 rodzinnych (6 zawodowych, 9 społecznych) oraz 30 dla dorosłych (10 zawodowych, 20 społecznych).

Tabela 4.50.

LICZBA ORZECZEŃ SĄDU WYKONYWANYCH PRZEZ PROKURATORÓW SĄDOWYCH W 2008 ROKU		
sprawy	liczba wykonanych orzeczeń	
Nadzory ws rodzinnych i nieletnich	liczba spraw	276
	liczba osób	431
Dozory ws karnych	liczba spraw	1186
	liczba osób	1078

Źródło: Sąd Rejonowy w Kołobrzegu

4.5.3. OCHRONA PRZECIWOŻAROWA

Obroną przeciwpożarową na terenie miasta zajmuje się Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu, wraz z funkcjonującą w jej strukturze Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą KP PSP w Kołobrzegu. Obejmuje ona swoim obszarem działania nie tylko miasto, lecz również powiat kołobrzegi. Skuteczny system ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa pozwala utrzymać również funkcjonowanie Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (opartego na jednostkach OSP). Stan zatrudnienia w KP PSP wyniósł w 2008 roku: 58 strażaków i 2 etaty cywilne. Liczba członków OSP w 2008 roku wynosiła 30 osób. Działania KP PSP w najbliższych latach zamierzać będą do zwiększenia ilości zatrudnienia w ramach istniejącej struktury organizacyjnej, a co za tym idzie poprawy wskaźnika ilości strażaków na 1000 mieszkańców – docelowym zamierzeniem jest osiągnięcie wartości wskaźnika jednego strażaka na 1000 mieszkańców powiatu.

Na terenie miasta Kołobrzeg funkcjonuje jedna jednostka OSP „Tryton”, która specjalizuje się w działaniach z zakresu ratownictwa wodnego. Jednostka została utworzona w 2000 r. Do zadań OSP należy w szczególności wspieranie oraz prowadzenie działań ratowniczych w obrębie akwenów wodnych, w tym wód morskich i wewnętrznych wód morskich (wody portowe). Obecnie z uwagi na ilość oraz rodzaj zagrożeń powstających na terenie miasta konieczne istnieje potrzeba rozszerzenia zakresu działania jednostki również o działania na lądzie – gaśnicze oraz ratownicze, poprzez jednostkę wyposażoną w odpowiedni sprzęt, zlokalizowaną w mieście i możliwą do zadysponowania w krótkim czasie.

W ramach KP PSP nie funkcjonuje formalnie żadna specjalistyczna grupa ratownicza. Ze względu na rodzaj zagrożeń panujących w mieście najbardziej pożądaną grupą byłaby jednostka składająca się z ratowników wyszkolonych w zakresie ratownictwa: wysokościowego i wodnego. Grupy takie nieformalnie już funkcjonują, jednak ratownicy nie są odpowiednio wyszkoleni, nie posiadają dostatecznej ilości specjalistycznego sprzętu.

Tabela 4.51.

LICZBA PODJĘTYCH INTERWENCJI PRZEZ STRAŻ POŻARNĄ W LATACH 2002-2008							
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
liczba podjętych interwencji	394	531	469	502	576	539	bd
w tym: pożary	179	305	235	261	232	222	bd
miejscowe zagrożenia	215	220	227	229	338	315	bd
fałszywe alarmy	0		7	12		2	bd
liczba przeprowadzonych czynności kontrolno-rozpoznawczych	156	153	128	130	132	162	bd

Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

Na przestrzeni lat 1999-2007 dynamika interwencji podejmowanych przez KP PSP przybrała tendencję rosnącą, okres spadku odnotowano jedynie w roku 2004 oraz w 2007. W 2007 roku liczba interwencji spadła w stosunku do roku poprzedniego o 6,42%, niemniej na przestrzeni dziewięciu lat liczba ta wzrosła o 85,22%, stanowiąc w ostatnim roku analizy drugą co do wielkości wartość. Intensywnie postępująca urbanizacja miasta Kołobrzeg, szczególnie w obrębie budynków wysokich oraz dużo- i wielkopowierzchniowych, rozwijające się liczne obiekty użyteczności z każdym rokiem zmieniają specyfikę zagrożeń terenu miejskiego. W 2007 roku w strukturze zdarzeń w których uczestniczyły jednostki strażackie dominowały miejscowe zagrożenia – stanowiły 58,44%, udział pożarów wynosił 41,19%, natomiast liczba fałszywych alarmów kształtowała się na poziomie 0,37%. W 1999 roku struktura miała inny kształt – dominowały pożary stanowiąc 59,45% wszystkich zdarzeń, miejscowe zagrożenia stanowiły 37,80%, natomiast fałszywe alarmy – 2,75%. Najsilniejsza dynamika dotyczy zagrożeń miejscowych – od 1990 do 2006 corocznie ich liczba systematycznie rosła, spadek odnotowała dopiero w 2007 w stosunku do roku poprzedniego o 6,8%, stanowiła jednocześnie drugą co do wielkości wartość w analizowanym okresie. W przeciągu dziewięciu lat liczba zagrożeń wzrosła o 186,36%. Liczba pożarów w analizowanym okresie czasu zwiększyła swoją wartość o 28,32%,

jednocześnie w 2007 roku dokonał się ich spadek w stosunku do roku poprzedniego o 4,31%, natomiast w stosunku do roku 2005 o 14,94%. Tendencja spadkowa dotyczy tylko fałszywych alarmów – ich liczba spadła w 2007 roku w stosunku do roku 1999 o 75%. Największą liczbę pożarów odnotowano w 2003 roku – 305, miejscowych zagrożeń w 2006 roku – 338, natomiast fałszywych alarmów w 2005 roku. W analizowanym okresie czasu wzrosła również liczba czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzonych przez jednostki strażackie – na przestrzeni dziewięciu lat nastąpił przyrost o 38,46%, natomiast w roku 2007 w stosunku do roku 2006 wielkość ta osiągnęła wartość 22,72%. Najwięcej interwencji podejmowanych przez KP PSP w 2007 roku miała miejsce pomiędzy majem a sierpniem – odpowiednio 90,125,104, 93.

Tabela 4.52.

OSOBY POSZKODOWANE W POŻARACH I MIEJSCOWYCH ZAGROŻENIACH W LATACH 1999-2007									
wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
ogółem	24	12	23	10	18	15	20	29	20
śmiertelni	8	4	4	2	5	3	5	8	0
ranni	16	8	19	8	13	12	15	22	20

Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

Tabela 4.53.

WYNIKI KONTROLI PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW PRZECIWOPOŻAROWYCH W 2008 ROKU	
Liczba skontrolowanych obiektów	172
Stwierdzone nieprawidłowości ogółem	203
W tym w obiektach: Użyteczności publicznej	49
Zamieszkania zbiorowego	115
Mieszkalnych wielorodzinnych	15
Szkolnych	8
Produkcyjnych i magazynowych	16
Liczba obiektów mogących spowodować nadzwyczajne zagrożenie	18
Wydane decyzje administracyjne	77

Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

Najczęstszymi przyczynami pożarów jest: nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych, nieostrożność osób nieletnich i dorosłych, w tym z ogniem otwartym, wady urządzeń elektrycznych i podpalenia umyślne. Okresowo, ale z dużą częstotliwością oraz intensywnością, występują pożary traw, trawników i pozostałości roślinnych. Najbardziej niebezpiecznymi pożarami są wybuchy powstające w obrębie budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej oraz obiektów magazynowych i produkcyjnych. Duże niebezpieczeństwo stanowią również pożary traw itp. ze względu na możliwość przenoszenia się ognia na inne obiekty i tereny – powstają one z powodu nieostrożności głównie osób nieletnich i dorosłych z ogniem otwartym oraz jako celowe, umyślne podpalenia. Do głównych przyczyn powstawania miejscowych zagrożeń należą: nietypowe zachowania się zwierząt - głównie owadów, huragany i silne wiatry, niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu, gwałtowne opady atmosferyczne i przybory wód oraz te, których źródła i przyczyny nie udało się określić, a swoimi skutkami stworzyły realne zagrożenie. Najwięcej zagrożeń powstaje w obiektach mieszkalnych, środkach transportu, obiektach użyteczności publicznej.

Tabela 4.54.

STRATY POŻAROWE NA TERENIE KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008 W TYS. ZŁ		
Straty	2007	2008
Straty ogółem	529,1	769,2
Straty w budynkach	162,1	184,8

Źródło: Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej

4.5.4. DZIAŁALNOŚĆ STRAŻY MIEJSKIEJ

Szczegółowy zakres działania Straży Miejskiej reguluje ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o Strażach gminnych oraz regulamin Straży Miejskiej w Kołobrzegu. Miasto Kołobrzeg w dniu 31.01.2008 r. podpisało porozumienie międzygminne z Gminą Kołobrzeg dotyczące powstania wspólnej Straży Miejskiej. Straż Miejska podejmuje działania związane z utrzymaniem porządku publicznego wynikającego szczególnie z prawa miejscowego oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Tabela 4.55.

INTERWENCJE PODJĘTE PRZEZ STRAŻ MIEJSKĄ W LATACH 2006-2008			
rodzaj wykroczenia	2006	2007	2008
Kodeks wykroczeń ogółem, w tym wykroczenia przeciwko:	4805	4938	8318
porządkowi i spokojowi publicznemu	656	293	119
instytucjom	14	0	2
bezpieczeństwu osób i mienia	405	328	179
bezpieczeństwu w komunikacji	2805	3301	6865
osobie	1	0	2
zdrowiu	22	11	10
mieniu	6	5	1
interesom konsumenta	155	50	19
obyczajności	85	98	37
urządzeniom publicznym	654	851	1083
szkodnictwo leśne i ogrodowe	2	1	1
Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	319	233	249
Prawo o miarach	2	0	0
Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych			0
Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwem palenia tytoniu	0	2	1
Przepisy porządkowe wydane przez Radę Gminy	11	2	0
Ustawa o wychowaniu w trzeźwości	1250	1758	863
Inne pozakodeksowe przepisy o wykroczeniach	12	9	7
ogółem	6399	6942	9438

Źródło: Straż Miejska w Kołobrzegu

W 2008 roku wśród wszystkich wykroczeń najczęstsze interwencje dotyczyły Kodeksu wykroczeń – 88,13% oraz Ustawy o wychowaniu w trzeźwości – 9,14%. Nieznaczną część stanowiły wykroczenia przeciwko Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – 2,64%. W przypadku przestrzegania Kodeksu wykroczeń najczęściej interweniowano w sprawie bezpieczeństwa w komunikacji – 72,74%, wykroczeniom przeciwko urządzeniom publicznym – 11,47%, bezpieczeństwu osób i mienia – 1,90% oraz porządkowi i spokojowi publicznemu – 1,26%. Znikomy odsetek stanowiły pozostałe wykroczenia wymienione w tabeli powyżej.

W sumie w 2008 roku przeprowadzono 9438 interwencji – o 35,95% więcej niż w roku poprzednim. Liczba interwencji dotyczących Kodeksu wykroczeń wzrosła o 68,44%. Największy przyrost nastąpił w przypadku wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji - o 107,96% (z tego 72,04% stanowiły wykroczenia zarejestrowane przy pomocy fotoradaru) oraz urządzeniom publicznym – o 27,26%. W przypadku pozostałych wykroczeń nastąpił spadek ich spadek – największy w przypadku wykroczeń przeciwko obyczajowości 62,24%, interesom konsumenta – spadek o 62,0% oraz porządkowi i spokojowi publicznemu – spadek o 59,38%.

Tabela 4.56.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI STRAŻY MIEJSKIEJ W LATACH 2006 -2008			
wyszczególnienie	2006	2007	2008
pouczenia	4227	4575	2968
mandaty	1597	2159	5896
wnioski do sądu	538	190	422
przekazano Policji	37	18	152
razem	6399	6942	9438

Źródło: Straż Miejska w Kołobrzegu

W wyniku działalności w 2008 roku Straż Miejska w ramach podjętych 9438 interwencji wydała 2968 pouczeń, które stanowiły 31,44% wyników podejmowanych interwencji, 62,47% interwencji zakończyło się nałożeniem mandatów, wnioski do Sądu stanowiły 4,47%, Policji przekazano 1,61% spraw. W stosunku do roku 2007 wzrosła liczba mandatów o 173,08%, wniosków skierowanych do sądu o 122,10% oraz spraw przekazanych Policji 744,44%, spadła natomiast liczba pouczeń o 35,12%. W 2008 roku nałożono 5896 mandatów na sumę 767 545 zł – (wartość o 277,24 % wyższa niż w roku 2007 - 203 460 zł), z tego 85,03% (4495 mandaty) stanowiła wartość mandatów nałożonych na sprawców z tytułu wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji.

Straż Miejska współdziałała z szeregiem instytucji oraz podmiotów. Najwięcej akcji w 2008 roku podjęto wspólnie z Policją – 301, Strażą Graniczną -214, instytucjami opieki nad zwierzętami -33 akcje, w 2006 roku wartości te przedstawiały się następująco: 257, 255, 55. Wspólnie z Policją przepracowano 2135 godzin w patrolach/obchodach (w 2007 roku 1800 godzin) oraz 23 godzin w trakcie imprez (w 2007 roku 26 godzin). Najczęściej podejmowano współpracę z dzielnicowymi - 828 godzin, następnie sekcją drogówki -729 godzin. W stosunku do roku 2007 liczba wspólnie przepracowanych godzin wzrosła o 335 tj. 18,61%. Ponadto Straż Miejska ujawniła w 2008 roku 11 przestępstw (w 2007 roku 6), ujęła i przekazała Policji 25 osób z tego 16 sprawców przestępstw.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat rosła liczba imprez zabezpieczonych przez Straż Miejską – w przeciągu 2005 -2008 roku liczby te przedstawiały się następująco: 20,17,21, 35 miały one zróżnicowany charakter – imprezy sportowe, religijne, państwowe, uroczystości patriotyczne, rekreacyjne.

4.5.5. OBRONA CYWILNA

Szefem Obrony Cywilnej na terenie miasta jest Prezydent Miasta Kołobrzeg. Zapewnieniem Prezydentowi możliwości koordynacji działań z zakresu obrony cywilnej na terenie miasta – przygotowaniem oraz realizacją przedsięwzięć obrony cywilnej i obronności, organizowaniem wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony zajmuje się Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Kołobrzeg. Działalność Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Kołobrzeg realizowana jest na podstawie Wytycznych Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie doskonalenia systemu obronnego województwa, szkolenia obronnego, działalności w dziedzinie obrony cywilnej.

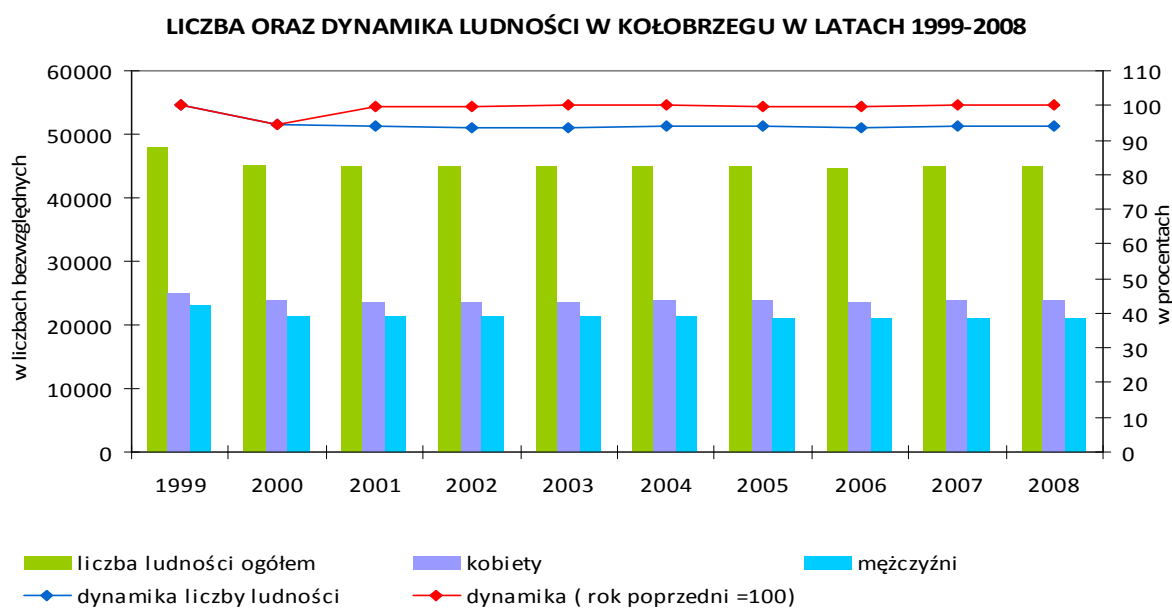
Podniesieniu efektywności służb odpowiedzialnych za obronę cywilną służy: prowadzenie szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy, rozbudowa monitoringu wizyjnego miasta; wykonano modernizację i konserwację łączności radiowej „Zintegrowanego Systemu Ratowniczego Miasta. Zasadniczymi celami działania w zakresie obrony cywilnej w 2008 roku było: kontynuowanie poszerzania posiadanych zasobów elektronicznej bazy danych Wydziału Zarządzania Kryzysowego w ramach programu SRK-2006, współuczestniczono razem z Zarządem Portu Morskiego w ustalaniu procedur informowania, postępowania i współdziałania poszczególnych służb i instytucji podczas wystąpienia niebezpiecznych zdarzeń w basenie portowym; opracowanie procedury działań ratowniczych na terenie portu Kołobrzeg.

W 2008 roku przeprowadzono m.in. grę decyzyjną na temat bezpiecznego kąpieliska morskiego „Lato 2008”; współuczestniczono w akcji „Bezpieczny powrót do domu” razem z Miejskim Ośrodkiem Kultury; przeprowadzono ćwiczenie ratownicze „KOŁ-116” koordynujące współdziałanie Zintegrowanego Systemu Ratowniczego Miasta Kołobrzeg ze służbami ratowniczymi OSP „Tryton”, Strażą Graniczną oraz z wydzielonymi siłami 8 Batalionu Remontowego; przeprowadzono dwa kursy pierwszej pomocy medycznej zakończone wydaniem zaświadczenia z certyfikatem Unii Europejskiej, którego uczestnikami byli członkowie Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego inspektorzy i pracownicy obrony cywilnej; zorganizowano działania informacyjne i edukacyjne w szkołach, upowszechniając najnowsze wydawnictwa dotyczące pierwszej pomocy medycznej i zarządzania kryzysowego.

4.7. DEMOGRAFIA

Zmiany demograficzne, jakie zachodzą w Kołobrzegu są odzwierciedleniem przeobrażeń, jakie dokonują się w Polsce. Liczba mieszkańców miasta, wg stanu na dzień 31.12.2008, wynosiła 44925 osób, była wyższa w porównaniu z rokiem 2007 o 36 osób tj. 0,08%. Mieszkańcy Kołobrzegu stanowią 2,65% populacji w województwie zachodniopomorskim oraz 0,11% populacji całego kraju (w 2007 roku odpowiednio 2,67 oraz 12). W 2008 roku średnia liczba populacji Kołobrzegu wynosiła 44907 osób (średnia sumy populacji z początku i końca roku), średni wskaźnik gęstości zaludnienia wynosił 1750 osób (w 2007 - 1735,5) na 1 km².

Wykres 4.15.

Źródło: Dane Urząd Statystyczny, dynamika – obliczenia własne, opracowanie własne

Dane dotyczące ludności publikowane przez Urząd Statystyczny w Szczecinie prezentują ludność faktyczną. Oznacza to, iż prezentowana liczba ludności nie uwzględnia stałych mieszkańców Kołobrzegu zameldowanych czasowo w innych gminach Polski, ujmuje natomiast saldo migracji nierejestrowanej (dane na ten temat pozyskiwane są w trakcie spisów ludności; ostatni Narodowy Spis Powszechny odbył się w 2002 roku).

Tabela 4.57.

LICZBA LUDNOŚCI KOŁOBRZEGU W LATACH 1999 -2008 WG DANYCH URZĘDU STATYSTYCZNEGO					
rok	ludność ogółem			kobiety	mężczyźni
	liczba ogółem	dynamika 1999=100%	dynamika rok poprzedni=100%		
1999	47838	100	-	24825	23013
2000	45107	94,3	94,3	23720	21387
2001	44995	94,06	99,75	23656	21339
2002	44803	93,65	99,57	23609	21194
2003	44834	93,72	100,06	23648	21186
2004	44932	93,92	100,21	23757	21175
2005	44887	93,83	99,89	23757	21130
2006	44737	93,51	99,66	23693	21044
2007	44889	93,83	100,33	23806	21083
2008	44925	93,91	100,08	23826	21099

Źródło: Dane Urząd Statystyczny, dynamika – obliczenia własne, opracowanie własne

Dane z ewidencji ludności prowadzonej przez Wydział Spraw Obywatelskich UMK prezentują liczbę ludności wyłącznie w oparciu o meldunki. Oznacza to, iż dane te ujmują także osoby, które będąc stałymi mieszkańcami Kołobrzegu, zameldowani są czasowo w innej gminie na terenie kraju. Dane te nie uwzględniają także salda migracji nierejestrowanej, uzyskiwanego przez urzędy statystyczne w trakcie spisów ludności.

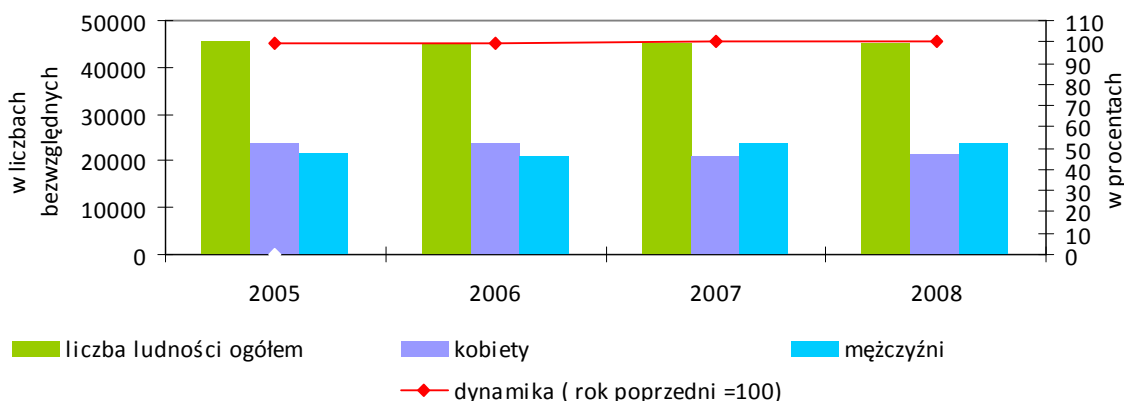
Tabela 4.58.

LICZBA LUDNOŚCI W KOŁOBRZEGU W LATACH 2002 ORAZ 2005 -2008 WG DANYCH WYDZIAŁU SPRAW OBYWATELSKICH URZĘDU MIASTA KOŁOBRZEG				
rok	ludność ogółem		kobiety	mężczyźni
	liczba ogółem	dynamika rok poprzedni=100%		
2002	46015	-	24047	21968
2005	45545	98,97	23970	21575
2006	45060	98,93	23910	21150
2007	45176	100,25	23615	21039
2008	45205	100,06	23969	21236

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Kołobrzeg, dynamika – obliczenia własne, opracowanie własne

Wykres 4.16.

LICZBA ORAZ DYNAMIKA LUDNOŚCI W KOŁOBRZEGU W LATACH 2005 -2008 WG DANYCH WYDZIAŁU SPRAW OBYWATELSKICH URZĘDU MIASTA KOŁOBRZEG

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Kołobrzeg, dynamika – obliczenia własne, opracowanie własne

Według danych z ewidencji ludności Urzędu Miasta w 2008 roku liczba ludności w mieście wzrosła o 0,06%, wg danych Urzędu Statystycznego nastąpił wzrost o 0,08%.

W strukturze ludności dominują kobiety⁸, które w 2008 roku stanowiły 53,03% (w 2007- 53,10%) ogółu ludności. Na przestrzeni lat 1999-2007 udział kobiet w ogólnej liczbie ludności corocznie wykazywał tendencję wzrostową, dopiero w 2008 roku nastąpił spadek o 0,07%. Współczynnik feminizacji w 2007 roku wynosił 112,92. Dla porównania w Polsce w 2007 roku kobiety stanowiły 51,71% ogółu ludności, współczynnik feminizacji wynosił 107,09 w całym kraju, w miastach natomiast 111,12.

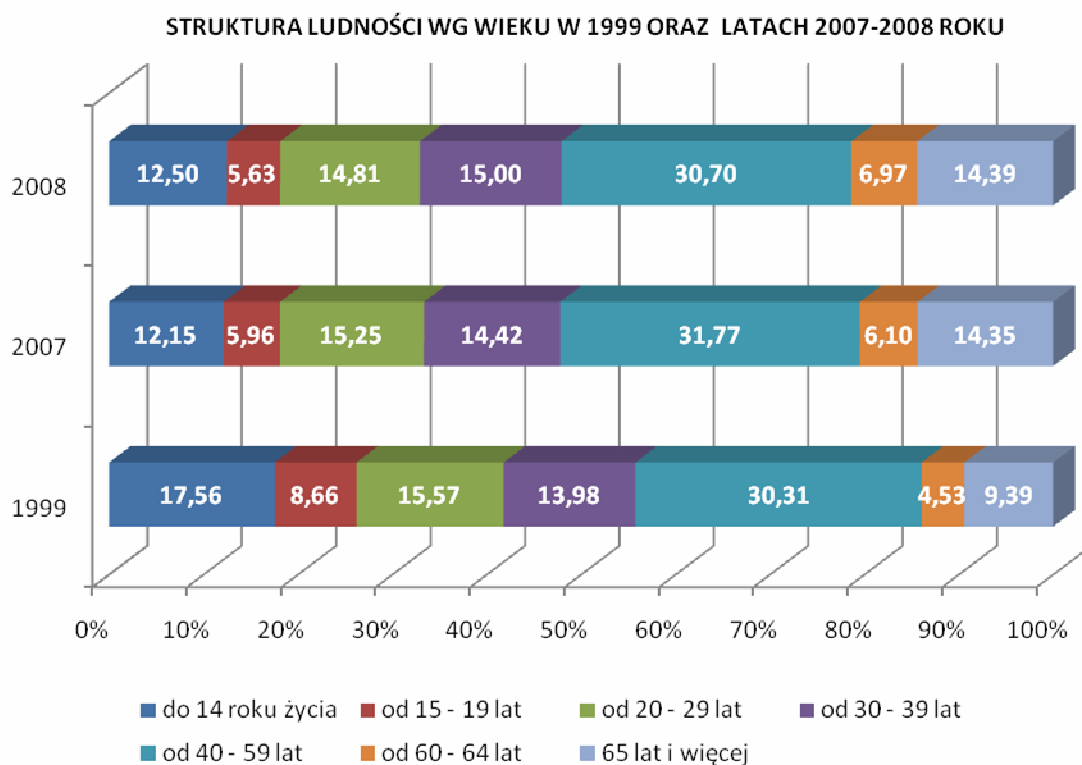
W strukturze liczby ludności według wieku na przestrzeni ostatnich lat dokonały się niekorzystne przemiany demograficzne. Również w 2008 roku zmiany w porównaniu z 2007 rokiem były niekorzystne. Populacja mieszkańców Kołobrzegu zaczęła się starzeć (proces ten determinuje m.in. podaż zasobów siły roboczej).

⁸ Wszystkie obliczenia w dalszej części rozdziału opierają się o dane Urzędu Statystycznego

Liczba dzieci i młodzieży (osób do 19 roku życia) na przestrzeni roku zmniejszyła się o 117 osób – 1,28%. Udział osób do 19 roku życia w ogólnej populacji wynosił 18,13% w 2008 roku, natomiast w 1999 roku obejmował ponad jedną czwartą mieszkańców miasta – 26,22%. Obecnie jest to piąta grupa wieku w ogólnej strukturze ludności, w 1999 roku znajdowała się ona na drugiej pozycji. Spadek liczby ludności nastąpił również w grupie wiekowej 20-29 lat – o 151 osoby, tj. 2,16%, która to stanowi trzecią co do wielkości grupę w całej strukturze ludności oraz w grupie osób pomiędzy 40-59 rokiem życia – o 312 osób, tj. 2,16%. Wzrost liczby ludności nastąpił w frakcji pomiędzy 30-39 rokiem życia – o 152 osoby, tj. 2,51% oraz w najwyższych grupach wiekowych: od 60-64 roku życia – wzrost o 344 osoby, tj. 14,73% oraz grupie powyżej 65 roku życia – wzrost liczby ludności o 282 osoby, tj. 2,77 osób.

Wciąż najwięcej osób w populacji stanowią mieszkańcy w wieku od 40-59 lat – 30,70%, na kolejnej pozycji znajdują się osoby w wieku od 30-99 lat – 15,00%, następnie w wieku od 20-29 lat – 14,81%, nieznacznie mniejszy odsetek stanowią mieszkańcy powyżej 65 roku życia – 14,39%, kolejną pozycję zajmują osoby do 14 roku życia – 12,50%, następnie mieszkańcy od 64-60 roku życia – 6,97%, najmniejszy odsetek mieszkańców to osoby pomiędzy 15 a 19 rokiem życia - 5,63%.

Wykres 4.17.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny, opracowanie własne

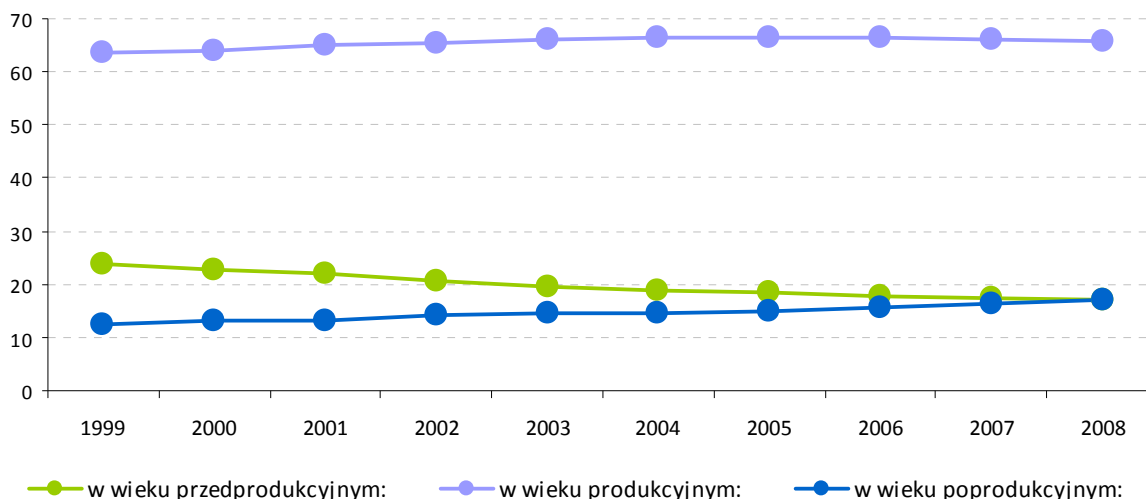
Powyższe zmiany – wzrost w populacji osób w wieku emerytalnym oraz spadek liczby dzieci i młodzieży, determinuje relacje pomiędzy poszczególnymi grupami wieku ekonomicznego. Procentowy udział ludności w poszczególnych grupach wieku ekonomicznego na przestrzeni ostatnich lat przedstawiał się następująco:

rok	w wieku przedprodukcyjnym:	w wieku produkcyjnym:	w wieku poprodukcyjnym:
w 1999:	23,66	63,77	12,57
w 2000:	22,9	64,1	13
w 2001:	22	65	13
w 2002:	20,6	65,3	14,1
w 2003:	19,4	66,1	14,5

w 2004:	19	66,3	14,7
w 2005:	18,4	66,5	15,1
w 2006:	17,9	66,4	15,7
w 2007:	17,42	66,20	16,38
w 2008:	17,22	65,74	17,04

Wykres 4.18.

DYNAMIKA LICZBY LUDNOŚCI WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W LATACH 1999-2008

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W latach 1999-2008 okresie czasu systematycznie dochodziło do odpływu ludności z grupy w wieku przedprodukcyjnym, kosztem napływu ludności do grupy w wieku produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. W 2008 roku nastąpił w porównaniu z 2007 rokiem spadek liczby ludności zarówno w grupie ludności w wieku przedprodukcyjnym – o 0,20%, jak i produkcyjnym – o 0,36%, wzrosła natomiast liczba osób w grupie w wieku poprodukcyjnym – o 0,66%.

Największy udział w całej populacji liczy ludność w wieku produkcyjnym, następnie przedprodukcyjnym. Najmniejszy odsetek stanowi grupa ludności w wieku poprodukcyjnym, jednak jej wielkość rokrocznie wzrasta. W kraju struktura rozkładu poszczególnych grup jest lekko zróżnicowana: ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 19,27%, produkcyjnym – 64,48%, poprodukcyjnym – 16,25%.

W związku ze zmianami w strukturze populacji, zmieniły się również na przestrzeni ostatnich lat wskaźniki obciążenia ekonomicznego ludności:

	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym:	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym:	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym:
w 2007:	51,03	94,05	24,73,
w 2008:	52,12	98,92	25,92.

Najistotniejszym z wymienionych jest wskaźnik obciążenia ludności w wieku produkcyjnym przez ludność w wieku nieprodukcyjnym. Jednocześnie wskaźniki obciążenia ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przez ludność w wieku poprodukcyjnym wskazują na zjawisko starzenia się siły roboczej.

Tabela 4.59.

LUDNOŚĆ WG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W WYBRANYCH MIASTACH W 2008 ROKU							
miasto	Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem			Wskaźnik obciążenia demograficznego			
	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	ludność w wieku produkcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	
Kołobrzeg	17,22	65,74	17,04	52,12	98,92	25,92	
Świnoujście	16,1	67,0	16,9	49,3	105,0	25,3	
Sopot	12,3	63,1	24,6	58,4	199,7	38,9	
Koszalin	15,7	66,6	17,7	50,1	112,8	26,5	
Stargard Szczeciński	18,3	67,5	14,2	48,1	77,8	21,1	
woj. zachodniopomorskie	19,1	65,9	15,0	51,7	78,4	22,7	
Polska	19,3	64,5	16,2	55,1	84,3	25,2	

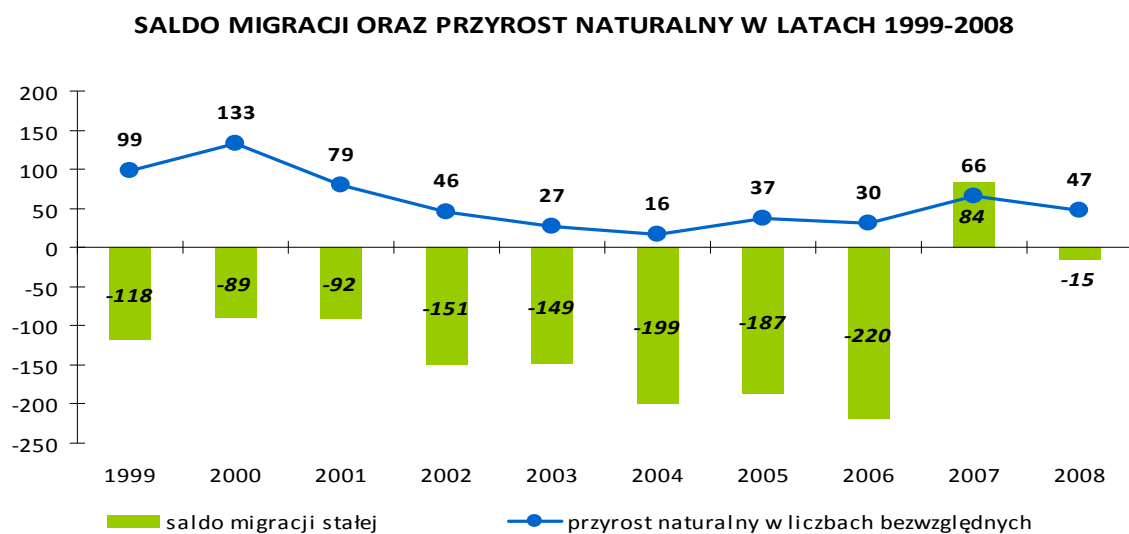
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Przeobrażenia w strukturze populacji i liczby ludności są ściśle skorelowane z przemianami ruchu naturalnego ludności. W 2008 roku przyrost naturalny w Kołobrzegu był dodatni: (+) 1,1, niemniej wykazywał on tendencję spadkową – o 0,4 punktu w porównaniu do roku 2007.

Według danych z ewidencji ludności Urzędu Miasta Kołobrzeg, 2008 rok charakteryzował się przyrostem naturalnym na poziomie 1,15 ‰. Liczba urodzeń na 1000 ludności wynosiła 9,95‰, zgonów na 1000 ludności 8,4‰.

Według danych z GUS, 2008 rok charakteryzował się przyrostem naturalnym na poziomie 1,5‰. Liczba urodzeń na 1000 ludności wynosiła 9,79‰, zgonów na 1000 ludności 8,74‰, w tym niemowląt 2,29‰. Przyrost rzeczywisty wyniósł 39 (różnica między przyrostem naturalnym i saldem migracji zagranicznych), natomiast współczynnik przyrostu rzeczywistego 0,71.

Wykres 4.19.

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Struktura zgonów oraz urodzeń charakteryzuje się większym udziałem mężczyzn zarówno po stronie urodzeń, jak i zgonów – mężczyźni w większym stopniu determinują poziom przyrostu naturalnego. W 2008 roku przyrost naturalny z podziałem na płeć w przypadku kobiet jak i mężczyzn był dodatni. Promil urodzeń wzrósł o 0,7 punktu, natomiast promil zgonów o 1,1 punktu.

Saldo migracji stałej w 2008 roku zamknęło się wielkością (-) 15, w tym: saldo migracji wewnętrznej wynosiło (-) 23, natomiast saldo migracji zewnętrznej wynosiło (+) 8. Na 1000 ludności saldo migracji stałej wynosiło (-)0,34, saldo migracji wewnętrznej (-) 0,51, natomiast migracji zewnętrznej (+) 0,18. Saldo migracji jest większe w przypadku mężczyzn, niż kobiet, odpowiednio: (-) 19, (+) 4. Dominują przemieszczenia ludności w kierunku wsi - stanowiły one 55,55% (w 2007 roku 56,50%), liczba migracji w tym kierunku przeważa od 2001 roku. Wzrasta również proces suburbanizacji – przemieszczeń ludności z centrum do stref podmiejskich. Przemieszczenia w kierunku miasta dotyczą głównie większych ośrodków miejskich.

Tabela 4.60.

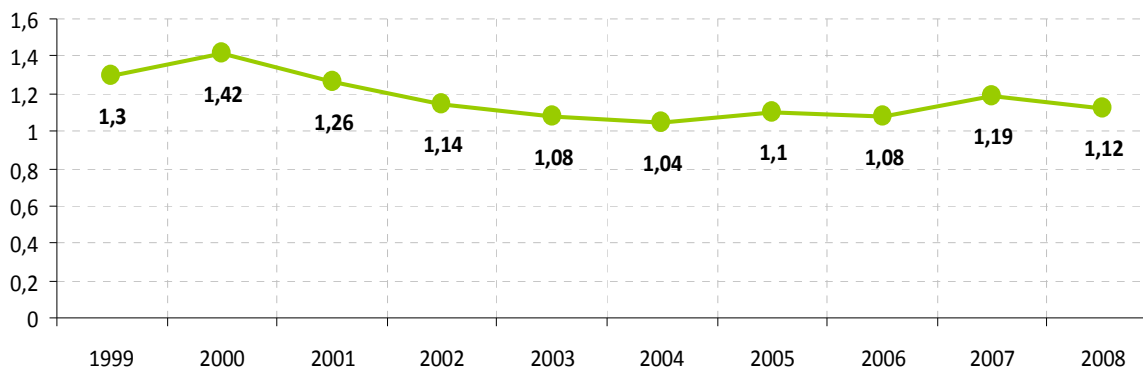
MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2005 - 2008				
wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008
zameldowania ogółem	650	621	845	588
zameldowania w ruchu wewnętrznym	635	616	834	580
z miast	311	315	440	295
ze wsi	324	301	394	285
zameldowania z zagranicy	15	5	11	8
wymeldowania ogółem	837	841	761	603
wymeldowania w ruchu wewnętrznym	792	841	761	603
do miast	316	362	331	268
na wieś	476	479	430	355
wymeldowania za granicę	45	-	-	-
saldo migracji wewnętrznych	-157	-225	73	-23
saldo migracji zagranicznych	-30	5	11	8
saldo migracji stałej	-187	-220	84	-15

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Współczynnik dynamiki demograficznej, opisujący w jakim stanie znajduje się struktura demograficzna w 2008 roku, wynosił 1,12 – wartość charakterystyczna dla struktury o charakterze rozwojowym.

Wykres 4.20.

WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ W LATACH 1999-2008

Źródło: Obliczenia własne

Tabela 4.61.

STAN LUDNOŚCI W WYBRANYCH MIASTACH W 2008 ROKU			
miasto	liczba ludności		
	ogółem	mężczyźni	kobiety
Kołobrzeg	44 925	21 099	23 826
Świnoujście	40 829	19 770	21 059
Sopot	38 821	17 878	20 943
Koszalin	107 146	50 876	56 270
woj. zachodniopomorskie	1 692 957	821 437	871 520
Polska	38 135 876	18 414 926	19 720 950

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Od 2003 roku wzrasta liczba zarejestrowanych związków małżeńskich – współczynnik ten wzrósł w 2008 roku w stosunku do roku 2007 o 1,01 % i wynosił 7,01%. Sytuacja ta jest skorelowana z wejściem wyżu demograficznego z początku lat osiemdziesiątych w wiek, w którym w Polsce najczęściej zawierane są małżeństwa (między 25 a 29 rokiem życia). Dynamika wzrostu liczby małżeństw może wpłynąć na wzrost przyrostu naturalnego w najbliższych latach.

	Liczba małżeństw:	Liczba małżeństw na 1000 ludności:
rok 2005:	222	5,0
rok 2006:	263	5,9
rok 2007:	270	6,0
rok 2008:	313	7,01

Tabela 4.62.

LUDNOŚĆ - WSKAŹNIKI MODUŁU GMINNEGO W WYBRANYCH MIASTACH W 2008 ROKU						
miasto	ludność na 1 km ²	kobiety na 100 mężczyzn	małżeństwa na 1000 ludności	urodzenia żywe na 1000 ludności	zgony na 1000 ludności	przyrost naturalny na 1000 ludności
Kołobrzeg	1 750	113	7,0	9,8	8,7	1,1
Świnoujście	207	107	6,4	7,9	9,0	-1,1
Sopot	2 239	117	5,8	7,7	12,1	-4,4
Koszalin	1 286	111	6,5	9,0	9,2	-0,3
woj. zachodniopomorskie	74	106	6,8	10,8	9,7	1,1
Polska	122	107	6,8	10,9	10,0	0,9

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Prognozy rozwoju demograficznego wskazują dla dalsze pogłębianie się niekorzystnych zmian w kolejnych latach – starzenie się społeczeństwa spowodowane niskim poziomem przyrostu naturalnego oraz wzrostem przeciętnego dalszego trwania życia, głęboki niż demograficzny, wyjazdy ludzi młodych za granicę oraz do innych większych i atrakcyjniejszych miast. Zmiany te zdeterminują sytuację na rynku pracy oraz sytuację w obszarze zabezpieczeń społecznych oraz ochrony zdrowia. Mimo dodatniego przyrostu naturalnego w Polsce w ostatnich dwóch latach, zdaniem demografów wciąż będziemy znajdować się w depresji urodzeniowej, na którą nakładać będzie się kilka czynników: rosnący poziom wykształcenia, szczególnie kobiet, braku w polityce społecznej filozofii umacniania rodziny, zmniejszenie świadczeń socjalnych na rzecz rodziny, trudne warunki społeczno-ekonomiczne pokolenia w wieku prokreacyjnym.

Tabela 4.63.

LUDNOŚĆ- WSKAŹNIKI MODUŁU GMINNEGO W KOŁOBRZEGU W LATACH 2000-2008									
wskaźnik	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
kobiety na 100 mężczyzn	111	111	111	112	112	112	113	113	113,0
małżeństwa na 1000 ludności	4,2	6,3	4,2	4,7	4,6	5	5,9	6,0	7,0
urodzenia żywe na 1000 ludności	9,8	8,4	8,1	7,9	8,3	8,5	8,3	9,1	9,8
zgoni na 1000 ludności	6,8	6,6	7,1	7,3	7,9	7,7	7,6	7,6	8,7
przyrost naturalny na 1000 ludności	2,9	1,7	1	0,6	0,4	0,8	0,7	1,5	1,1

Źródło: wskaźniki za lata 2002-2008 Główny Urząd Statystyczny, za lata 2000-2001 obliczenia własne

Tabela 4.64.

WSKAŹNIKI DEMOGRAFICZNE MIASTA KOŁOBRZEG NA TLE GMIN W WOJEWÓDZTWIE ORAZ POLSCE W LATACH 2005-2008 – dane SAS				
Nazwa wskaźnika	Rok	Wartości wskaźnika	Średnia wartości	Średnia wartości
			wskaźnika dla gmin w województwie	wskaźnika dla gmin w Polsce
1. Podstawowe wskaźniki ludnościowe				
1.1. Liczba ludności wg stałego miejsca zameldowania (stan na 31 XII) [osoby]	2005	44694	14843,61	15398,33
	2006	44504	14834,41	15385,58
	2007	44654	14830,19	15381,6
	2008	44686	22507,24	30368,76
1.2. Liczba ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania (stan na 31 XII) [osoby]	2005	44887	14861,21	15398,33
	2006	44737	14849,46	15385,6
	2007	44889	14844,48	15381,63
	2008	44925	22582,45	30447,65
1.3. Gęstość zaludnienia [osoby/1 km ²]	2005	1726,42	134,75	221,82
	2006	1720,65	134,5	221,12
	2007	1726,5	134,37	221,08
	2008	1727,88	617,14	1046,29
1.4. Współczynnik przyrostu ludności w stosunku do roku poprzedniego wg stałego miejsca zameldowania [%]	2005	-0,33	0,03	-0,02
	2006	-0,43	0,07	-0,06
	2007	0,34	0,11	0,03
	2008	0,07	-0,09	-0,0009
1.5. Współczynnik przyrostu ludności w stosunku do roku poprzedniego wg faktycznego miejsca zamieszkania [%]	2005	-0,1	0,04	-0,005
	2006	-0,33	0,13	-0,04
	2007	0,34	0,06	0,04
	2008	0,08	-0,13	0,02
1.6. Współczynnik przyrostu ludności w stosunku do roku 1999 wg stałego miejsca zameldowania [%]	2005	-1,17	1	-0,009
	2006	-1,59	1,15	-0,03
	2007	-1,26	1,37	0,05
	2008	-1,19	-1,46	-1,25
1.7. Współczynnik przyrostu ludności w stosunku do roku 1999 wg faktycznego miejsca zamieszkania [%]	2005	-0,32	1,08	0,13
	2006	-0,65	1,29	0,13
	2007	-0,31	1,45	0,21
	2008	-0,23	-1,41	-1,29
1.8. Współczynnik feminizacji [kobiety/100 mężczyzn]	2005	112,43	101,82	102,43
	2006	112,59	101,87	102,53
	2007	112,92	102,01	102,61
	2008	112,92	108,85	107,69
2. Ruch naturalny ludności				
2.1. Współczynnik urodzeń (rodności) [o/oo]	2005	8,5	10,18	10,09
	2006	8,3	10,73	10,27

	2007	9,09	10,89	10,61
	2008	9,79	10,41	10,48
2.2. Współczynnik płodności (dzietności) kobiet [o/oo]	2005	32,14	40,22	40,99
	2006	31,96	42,69	41,74
	2007	35,51	43,71	43,15
	2008	39,05	41,6	41,26
2.3. Struktura urodzeń żywych wg płci [%]				
2.3.1. Liczba dziewcząt na 100 urodzeń żywych [%]	2005	47,37	48,06	48,65
	2006	48,65	48,86	48,74
	2007	48,28	49,51	48,66
	2008	48,51	49,12	48,52
2.3.2. Liczba chłopców na 100 urodzeń żywych [%]	2005	52,63	51,94	51,35
	2006	51,35	51,14	51,26
	2007	51,72	50,49	51,34
	2008	51,49	50,88	51,48
2.4. Współczynnik zgonów ogółem [o/oo]	2005	7,67	9,01	10,25
	2006	7,62	9,18	10,22
	2007	7,61	9,14	10,42
	2008	8,74	9,61	10,44
2.5. Współczynnik zgonów kobiet [o/oo]	2005	6,32	7,88	9,25
	2006	6,93	8,14	9,21
	2007	6,14	7,95	9,33
	2008	7,87	8,82	8,6
2.6. Współczynnik zgonów mężczyzn [o/oo]	2005	9,18	10,16	11,27
	2006	8,4	10,25	11,26
	2007	9,26	10,35	11,55
	2008	9,71	10,9	10,61
2.7. Współczynnik zgonu niemowląt ogółem [o/oo]	2005	5,26	7,65	6,71
	2006	8,11	5,68	5,83
	2007	7,39	7,58	5,9
	2008	2,29	6,49	5,35
2.8. Współczynnik zgonu niemowląt - dziewczęta [o/oo]	2005	11,11	8,6	6,28
	2006	5,56	4,06	5,25
	2007	10,2	7,39	5,28
	2008	4,72	3,38	5,34
2.9. Współczynnik zgonu niemowląt - chłopcy [o/oo]	2005	0	7,82	7,35
	2006	10,53	6,97	6,43
	2007	4,76	7,34	6,48
	2008	0	9,65	5,44
2.10. Współczynnik przyrostu naturalnego ogółem [o/oo]	2005	0,83	1,17	-0,16
	2006	0,67	1,54	0,05
	2007	1,48	1,75	0,19
	2008	1,05	0,58	0,91
2.11. Współczynnik przyrostu naturalnego dla kobiet [o/oo]	2005	1,31	1,83	0,45
	2006	0,72	2,25	0,69
	2007	2,16	2,72	0,88
	2008	1,1	1	1,2
2.12. Współczynnik przyrostu naturalnego dla mężczyzn [o/oo]	2005	0,28	0,5	-0,79
	2006	0,62	0,83	-0,59
	2007	0,71	0,76	-0,52
	2008	1	0,14	0,58
2.13. Współczynnik zawierania małżeństw [o/oo]	2005	4,96	4,86	5,53
	2006	5,9	5,82	6,06

	2007	6,05	6,61	6,7
	2008	7,01	6,9	6,81
3. Ruch wędrowniczy ludności				
3.1. Współczynnik imigracji (napływu wędrowniczego) [o/oo]	2005	14,53	14,82	12,01
	2006	13,92	15,87	13,5
	2007	18,92	17,78	15,15
	2008	13,17	13,17	11,05
3.2. Współczynnik imigracji krajowych [o/oo]	2005	14,2	14,63	11,82
	2006	13,81	15,65	13,3
	2007	18,68	17,48	14,83
	2008	12,99	12,99	10,68
3.3. Struktura imigracji krajowych [%]				
3.3.1. Odsetek imigrantów z miast [%]	2005	48,98	61,43	56,2
	2006	51,14	59,95	55
	2007	52,76	57,12	54,31
	2008	50,86	50,86	39,03
3.3.2. Odsetek imigrantów ze wsi [%]	2005	51,02	38,57	43,8
	2006	48,86	40,05	45
	2007	47,24	42,88	45,69
	2008	49,14	49,14	60,97
3.4. Współczynnik imigracji zagranicznych [o/oo]	2005	0,34	0,19	0,19
	2006	0,11	0,21	0,2
	2007	0,25	0,3	0,32
	2008	0,18	0,18	0,37
3.5. Współczynnik emigracji (odpływu wędrowniczego) [o/oo]	2005	18,71	15,7	12,08
	2006	18,86	16,79	14,03
	2007	17,04	18,48	15,02
	2008	13,51	13,51	12,3
3.6. Współczynnik emigracji krajowych [o/oo]	2005	17,71	15,44	11,69
	2006	18,86	16,53	13,07
	2007	17,04	18,13	14,24
	2008	13,51	13,51	11,65
3.7. Struktura emigracji krajowych [%]				
3.7.1. Odsetek emigrantów do miast [%]	2005	39,9	67,24	57,38
	2006	43,04	66,2	56,67
	2007	43,5	63,45	54,03
	2008	44,44	44,44	45,45
3.7.2. Odsetek emigrantów na wieś [%]	2005	60,1	32,76	42,62
	2006	56,96	33,8	43,33
	2007	56,5	36,55	45,97
	2008	55,56	55,56	54,55
3.8. Współczynnik emigracji zagranicznych [o/oo]	2005	1,01	0,26	0,39
	2006	0	0,25	0,97
	2007	0	0,35	0,77
	2008	0	0	0,65
3.9. Współczynnik salda migracji [o/oo]	2005	-4,18	-0,89	-0,07
	2006	-4,93	-0,92	-0,54
	2007	1,88	-0,7	0,13
	2008	-0,34	-0,34	-1,25
3.10. Współczynnik salda migracji krajowych [o/oo]	2005	-3,51	-0,81	0,13
	2006	-5,04	-0,88	0,23
	2007	1,63	-0,66	0,58
	2008	-0,52	-0,52	-0,96

3.11. Współczynnik salda migracji krajowych - miasta [o/oo]	2005	-0,11	-0,87	0,41
	2006	-1,05	-0,93	0,48
	2007	2,44	-0,83	0,98
	2008	0,6	0,6	-0,83
3.12. Współczynnik salda migracji krajowych - wieś [o/oo]	2005	-3,4	0,06	-0,28
	2006	-3,99	0,06	-0,25
	2007	-0,81	0,17	-0,39
	2008	-1,12	-1,12	-0,13
3.13. Współczynnik salda migracji zagranicznych [o/oo]	2005	-0,67	-0,08	-0,21
	2006	0,11	-0,04	-0,76
	2007	0,25	-0,05	-0,45
	2008	0,18	0,18	-0,29
3.14. Współczynnik obrotu migracyjnego (indeks ruchliwości) [o/oo]	2005	33,25	30,52	24,09
	2006	32,78	32,65	27,53
	2007	35,97	36,26	30,16
	2008	26,68	26,68	23,35
3.15. Współczynnik efektywności migracji [%]	2005	-0,13	-0,07	-0,04
	2006	-0,15	-0,07	-0,05
	2007	0,05	-0,06	-0,03
	2008	-0,01	-0,01	-0,06
4. Struktura ludności według wieku				
4.1. Odsetek ludności w wieku 0-2 lat [%]	2005	2,46	3,06	2,99
	2006	2,51	3,11	3,02
	2007	2,59	3,17	3,09
	2008	2,74	2,96	2,94
4.2. Odsetek ludności w wieku 3-6 lat [%]	2005	3,43	4,31	4,26
	2006	3,31	4,17	4,13
	2007	3,28	4,1	4,02
	2008	3,35	3,57	3,54
4.3. Odsetek ludności w wieku 7-12 lat [%]	2005	5,92	7,89	7,82
	2006	5,69	7,54	7,49
	2007	5,66	7,2	7,2
	2008	5,34	5,67	5,87
4.4. Odsetek ludności w wieku 13-15 lat [%]	2005	3,64	4,71	4,72
	2006	3,51	4,55	4,57
	2007	3,19	4,39	4,36
	2008	3,08	3,49	3,52
4.5. Odsetek ludności w wieku 16-18 lat [%]	2005	4,54	4,76	4,78
	2006	4,31	4,62	4,71
	2007	4,18	4,53	4,66
	2008	4,05	4,01	4,15
4.6. Odsetek ludności w wieku 0-18 lat [%]	2005	19,98	24,73	24,57
	2006	19,32	23,99	23,92
	2007	18,89	23,38	23,33
	2008	18,56	19,7	20,03
4.7. Struktura wiekowa ludności [%]				
4.7.1. Odsetek ludności w wieku 0-9 lat [%]	2005	8,69	11,03	10,91
	2006	8,56	10,79	10,65
	2007	8,65	10,63	10,48
	2008	8,65	9,21	9,29
4.7.2. Odsetek ludności w wieku 10-19 lat [%]	2005	12,76	15,36	15,31
	2006	12,23	14,82	14,86
	2007	11,6	14,29	14,41

	2008	11,32	11,83	12,2
4.7.3. Odsetek ludności w wieku 20-29 lat [%]	2005	15,85	16,72	16,15
	2006	15,66	16,91	16,31
	2007	15,57	16,99	16,43
	2008	15,23	16,52	16,56
4.7.4. Odsetek ludności w wieku 30-39 lat [%]	2005	12,85	12,88	13,11
	2006	13,12	13,07	13,29
	2007	13,45	13,27	13,46
	2008	13,77	14,05	14,2
4.7.5. Odsetek ludności w wieku 40-49 lat [%]	2005	15,61	15,22	14,29
	2006	14,84	14,64	14
	2007	14,25	14,07	13,65
	2008	13,53	12,77	13,6
4.7.6. Odsetek ludności w wieku 50-59 lat [%]	2005	17,3	14,4	12,97
	2006	17,71	15,02	13,41
	2007	17,82	15,52	13,79
	2008	17,83	17,16	15,96
4.7.7. Odsetek ludności w wieku 60-69 lat [%]	2005	8,57	6,48	7,5
	2006	8,99	6,71	7,59
	2007	9,47	7,07	7,79
	2008	10,13	9,24	8,99
4.7.8. Odsetek ludności w wieku 70 lat i więcej [%]	2005	8,38	7,92	9,75
	2006	8,9	8,05	9,89
	2007	9,19	8,16	9,98
	2008	9,55	9,22	9,2
4.8. Struktura wiekowa ludności [%] (od 2006 roku)				
4.8.1. Odsetek ludności w wieku 0-9 lat [%]	2005	8,69	11,03	10,91
	2006	8,56	10,78	10,65
	2007	8,65	10,63	10,48
	2008	8,65	9,21	9,29
4.8.2. Odsetek ludności w wieku 10-19 lat [%]	2005	12,76	15,36	15,31
	2006	12,23	14,82	14,86
	2007	11,6	14,29	14,41
	2008	11,32	11,83	12,2
4.8.3. Odsetek ludności w wieku 20-29 lat [%]	2005	15,85	16,72	16,15
	2006	15,66	16,91	16,31
	2007	15,57	16,99	16,43
	2008	15,23	16,52	16,56
4.8.4. Odsetek ludności w wieku 30-39 lat [%]	2005	12,85	12,88	13,11
	2006	13,12	13,07	13,29
	2007	13,45	13,27	13,46
	2008	13,77	14,05	14,2
4.8.5. Odsetek ludności w wieku 40-49 lat [%]	2005	15,61	15,22	14,29
	2006	14,84	14,64	14
	2007	14,25	14,07	13,65
	2008	13,53	12,77	13,6
4.8.6. Odsetek ludności w wieku 50-59 lat [%]	2005	17,3	14,4	12,97
	2006	17,71	15,02	13,42
	2007	17,82	15,52	13,79
	2008	17,83	17,16	15,96
4.8.7. Odsetek ludności w wieku 60-69 lat [%]	2005	8,57	6,48	7,5
	2006	8,99	6,71	7,59
	2007	9,47	7,07	7,79

	2008	10,13	9,24	8,99
4.8.8. Odsetek ludności w wieku 70-79 lat [%]	2005		bd	bd
	2006	6,62	5,71	6,81
	2007	6,83	5,7	6,77
	2008	6,99	6,4	6,36
4.8.9. Odsetek ludności w wieku 80 lat i więcej [%]	2005		bd	bd
	2006	2,28	2,34	3,08
	2007	2,37	2,46	3,21
	2008	2,56	2,82	2,84
4.9. Struktura wiekowa ludności w kategoriach ekonomicznych [%]				
4.9.1. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym [%]	2005	18,43	23,08	22,95
	2006	17,85	22,42	22,32
	2007	17,41	21,84	21,76
	2008	17,22	20,46	20,07
4.9.2. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym [%]	2005	66,52	64,03	61,46
	2006	66,45	64,5	61,96
	2007	66,21	64,86	62,41
	2008	65,74	65,81	65,58
4.9.3. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym [%]	2005	15,05	12,89	15,6
	2006	15,7	13,07	15,71
	2007	16,38	13,29	15,83
	2008	17,04	15,88	15,84
4.10. Liczba kobiet na 100 mężczyzn w wieku przedprodukcyjnym [kobiety/100 mężczyzn]	2005	92,33	95,25	95,31
	2006	93,11	95,18	95,24
	2007	92,87	95,06	95,2
	2008	92,11	95,54	95,23
4.11. Liczba kobiet na 100 mężczyzn w wieku produkcyjnym [kobiety/100 mężczyzn]	2005	102,76	90,39	89,4
	2006	101,9	90,03	89,26
	2007	101,21	89,61	88,89
	2008	100,07	95,83	94,84
4.12. Liczba kobiet na 100 mężczyzn w wieku poprodukcyjnym [kobiety/100 mężczyzn]	2005	221,26	214,54	200,81
	2006	221,46	218,73	203,33
	2007	225,45	225,1	207,84
	2008	231,39	233,8	220,24
4.13. Współczynnik obciążenia demograficznego [%]	2005	50,33	56,34	63,19
	2006	50,5	55,17	61,82
	2007	51,04	54,28	60,62
	2008	52,12	51,97	52,63
5. Struktura społeczno-zawodowa ludności				
5.1. Liczba pracujących w głównym miejscu pracy na 100 osób w wieku produkcyjnym [%]	2005	35,95	18,37	18,82
	2006	36,5	18,76	19,12
	2007	38,17	19,26	19,78
	2008		bd	bd
5.2. Struktura pracujących w głównym miejscu pracy wg płci [%]				
5.2.1. Odsetek pracujących kobiet wśród pracujących ogółem [%]	2005	55,24	48,19	51,42
	2006	55,94	48,6	51,61
	2007	54,95	49,09	51,71
	2008		bd	bd
5.2.2. Odsetek pracujących mężczyzn wśród pracujących ogółem [%]	2005	44,76	51,81	48,58
	2006	44,06	51,4	48,39
	2007	45,05	50,91	48,29
	2008		bd	bd
5.3. Liczba bezrobotnych ogółem na 100 osób w wieku produkcyjnym [%]	2005	9,76	19,44	13,51

(od 2003 roku)	2006	7,74	15,99	11,45
	2007	6,12	12,67	8,9
	2008	4,44	8,58	5,89
5.4. Struktura bezrobotnych wg płci [%] (od 2003 roku)				
5.4.1. Odsetek bezrobotnych kobiet wśród bezrobotnych ogółem [%]	2005	54,34	53,88	52,27
	2006	56,48	56,89	55,51
	2007	57,39	60,3	57,83
	2008	54,05	54,7	57,42
5.4.2. Odsetek bezrobotnych mężczyzn wśród bezrobotnych ogółem [%]	2005	45,66	46,12	47,73
	2006	43,52	43,11	44,49
	2007	42,61	39,7	42,17
	2008	45,95	45,3	42,58

Źródło: System Analiz Samorządowych

5. SFERA GOSPODARCZA

5.1.GOSPODARKA

Jednostki zarejestrowane w systemie REGON

Oprócz przemian w sferze społecznej równie istotnym czynnikiem determinującym rozwój miasta jest sfera gospodarczo-ekonomiczna. Najsilniejszą pozycję w gospodarce miasta posiada sektor turystyki – istnienie większości podmiotów gospodarczych jest związane z obsługą lub świadczeniem usług na rzecz ruchu turystycznego. Większość podmiotów znajdujących się na terenie miasta to małe i średnie przedsiębiorstwa, przy czym dominują mikroprzedsiębiorstwa. Jednym z ważniejszych wskaźników opisujących rozwój gospodarczy jest dynamika podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON – w 2008 roku liczba ta wynosiła 9400 – była wyższa o 31 podmiotów w porównaniu z rokiem 2007 – wzrosła o 0,33%. Na 1000 mieszkańców w 2008 roku przypadało 210,57 podmiotów gospodarki narodowej, z tego 200,02 osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Udział sektora prywatnego jest odzwierciedleniem sytuacji w kraju – udział tego sektora w gospodarce narodowej wynosił w 2008 roku 96,68%. Mniej korzystnie w porównaniu z Kołobrzegiem wypadają w kraju wskaźniki liczby podmiotów gospodarki narodowej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców – odpowiednio 98,51% oraz 74,61%. Również w województwie zachodniopomorskim wskaźniki te przybierają niższą wartość – wynosiły odpowiednio 125,88% oraz 97,93%.

Tabela 5.1.

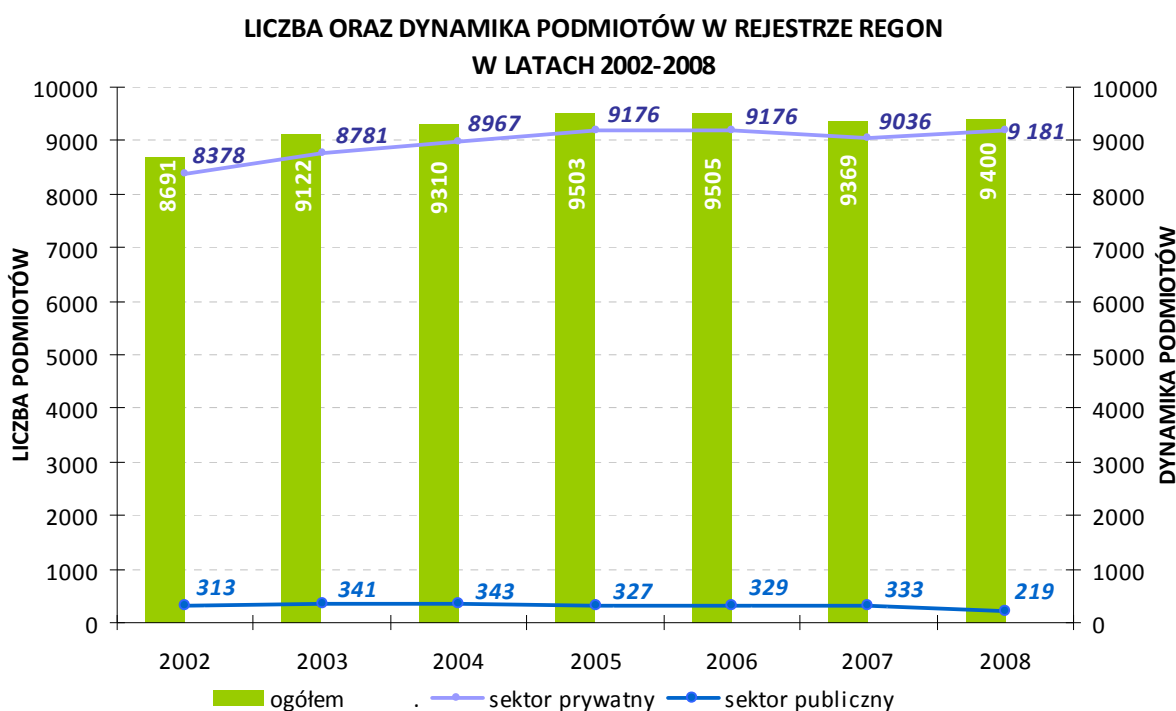
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKCJI PKD W LATACH 2007-2008		
sekcja	2007	2008
ogółem	9369	9 400
sektor publiczny	333	219
sektor prywatny	9036	9 181
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	50	43
Rybacktwo	83	89
Górnictwo	3	2
Przetwórstwo przemysłowe	496	487
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, ..	9	12
Budownictwo	767	807
Handel hurtowy i detaliczny...	2751	2 683
Hotele i restauracje	1419	1 425
Transport, gospodarka magazynowa i ...	574	565
Pośrednictwo finansowe	282	286
Obsługa nieruchomości,...	1541	1 565
Administracja publiczna i	23	24
Edukacja	152	151
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	596	606
Działalność usługowa komunalna, społeczna	623	655

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2008 roku w porównaniu z rokiem poprzednim liczba podmiotów gospodarczych wzrosła ogółem o 0,33%, w tym w sektorze prywatnym nastąpił wzrost o 1,60%, natomiast w sektorze państwowym odnotowano spadek wysokości 34,33%. Największy przyrost podmiotów dotyczył sektora - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną – wzrost liczby podmiotów o 33,33%,. Mniejszy przyrost dotyczył podmiotów w sekcjach: rybactwo – wzrost o 7,23%, budownictwo –

wzrost o 5,22%, działalność usługowa komunalna, społeczna – wzrost o 5,14%, administracja publiczna i... - wzrost o 4,35%. Niewielki przyrost podmiotów odnotowano w sekcjach: Ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 1,68%, Obsługa nieruchomości,... - 1,56%, Pośrednictwo finansowe – 1,42% oraz sekcji hotele i restauracje – 0,42%. Liczba podmiotów spadła w sześciu sekcjach: górnictwo – spadek o 33,33%, rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – spadek wielkości 14%. Znikomy spadek dotyczył podmiotów w sekcjach handel hurtowy i detaliczny... - 2,47%, przetwórstwo przemysłowe - 1,81%, transport, gospodarka magazynowa i ... - 1,57% oraz edukacja – 0,66%

Wykres 5.1.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

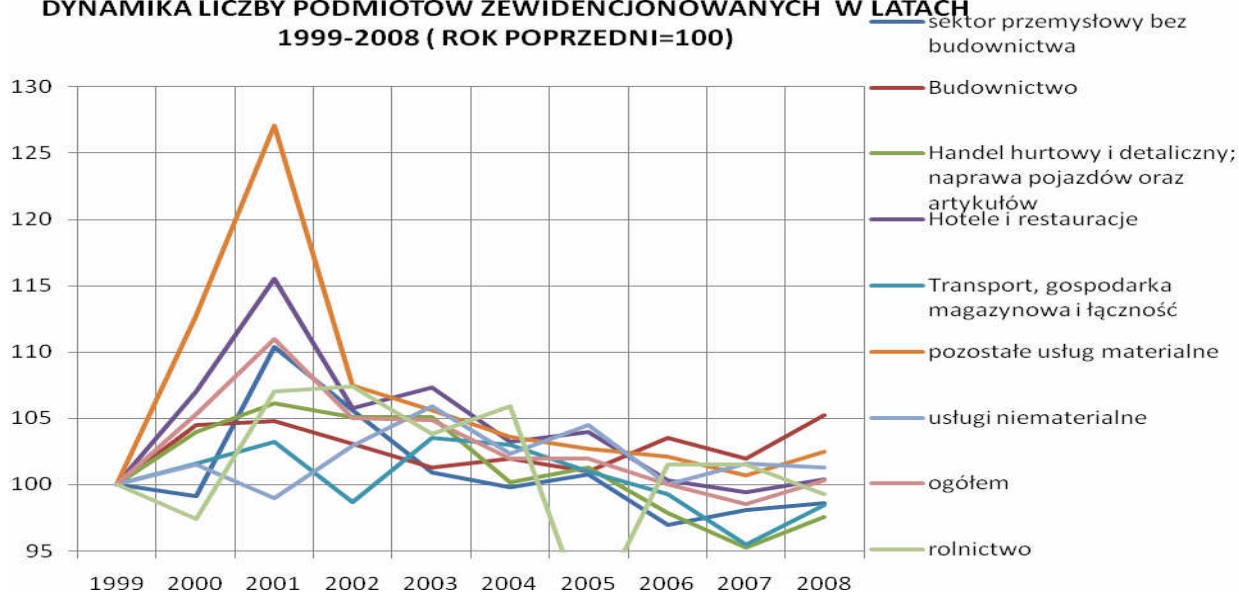
W każdej z piętnastu sekcji, w których były zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej w 2008 roku, dynamika na przestrzeni 1999-2008 miała tendencję wzrostową, niewielki spadek w kilku sekcjach nastąpił w 2007 roku oraz 2008 roku. Największy odsetek podmiotów przybył w sekcji obsługa nieruchomości, wynajem - wzrost o 208,9% oraz w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię – wzrost o 240%, przy czym udział tej sekcji w rynku jest wciąż niewielki – stanowi 0,12 %.

Mniejsza dynamika przyrostu podmiotów gospodarczych objęła sekcję edukacja – przyrost o 86,42 punktu procentowego. O ponad połowę wzrósł udział w rynku podmiotów świadczących usługi komunalne, społeczne i indywidualne – 65,82 punktu procentowego, oraz świadczących usługi z branży hotelarskiej i restauracyjnej – przyrost o 51,43 punktu procentowego.

Wzrost na poziomie 20-30 punktów procentowych nastąpił w takich gałęziach gospodarki, jak: pośrednictwo finansowe – 25,44%, rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 19,44%, budownictwo – 31,00% oraz handel – 12,96%. W pozostałych sekcjach wzrost wahał się na poziomie do 13 punktów procentowych. Wzrost liczby podmiotów związanych z obsługą nieruchomości skorelowany jest z dynamicznym rozwojem branży budowlanej na terenie miasta. Dynamika podmiotów zajmujących się edukacją jest powiązana z ogromnym wzrostem znaczenia samego wykształcenia wśród Polaków w przeciągu ostatnich kilkunastu lat, a co za tym idzie, wzrostem popytu na usługi edukacyjne. Znaczny przyrost ilości podmiotów z branży hotelarskiej oraz gastronomicznej jest natomiast powiązany z funkcją turystyczno-uzdrowiskową miasta.

Wykres 5.2.

DYNAMIKA LICZBY PODMIOTÓW ZE WIDENCJONOWANYCH W LATACH 1999-2008 (ROK POPRZEDNI=100)

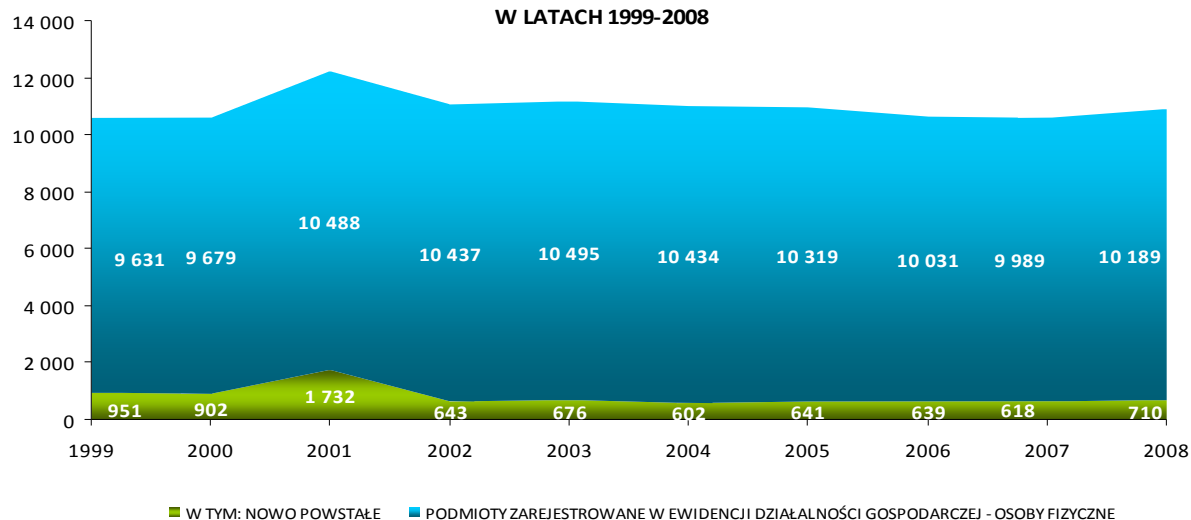
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W sektorze publicznym dominujący udział w strukturze, ze względu na formę własności, posiadają państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego - 84 jednostki. W strukturze sektora prywatnego w 2006 roku dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - stanowiły one 81,21% podmiotów w tym sektorze, kolejną pozycję zajmowały spółki handlowe - 3,81% udziału. Niewielki udział w rynku stanowiły spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego - w 2008 roku odsetek ten wynosił 1,10%.

Najwyższa dynamika wzrostu liczby w poszczególnych grupach w sektorze prywatnym w 2008 roku w porównaniu z rokiem 2007 występowała wśród fundacji - wzrost o 12,50% oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych - wzrost o 6,03%, udział w rynku przedsiębiorstw prywatnych zwiększyły również spółki handlowe o 0,29%. Najmniejsza dynamika przyrostu wystąpiła wśród osób fizycznych - 0,17%. Wg danych z ewidencji działalności gospodarczej urzędu Miasta Kołobrzeg, liczba osób fizycznych w ogóle zarejestrowanych w ewidencji w okresie ostatnich dziewięciu lat przedstawiała się następująco:

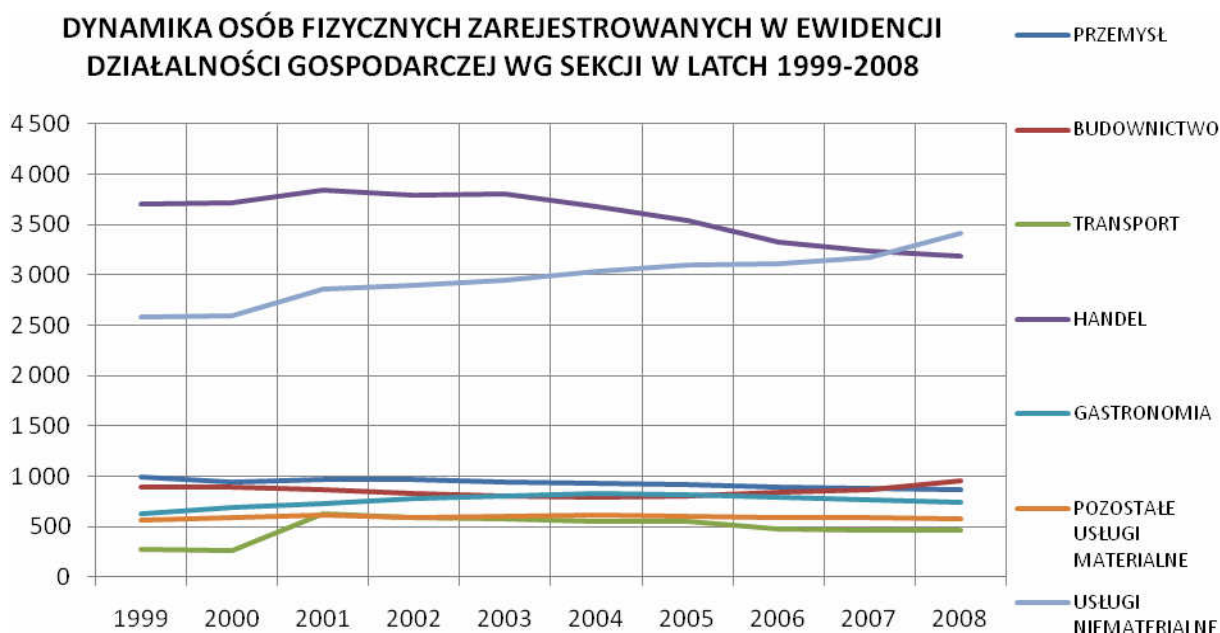
Wykres 5.3.

LICZBA PODMIOTÓW W EWIDENCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W LATACH 1999-2008

Źródło: Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Kołobrzeg

Wykres 5.4.

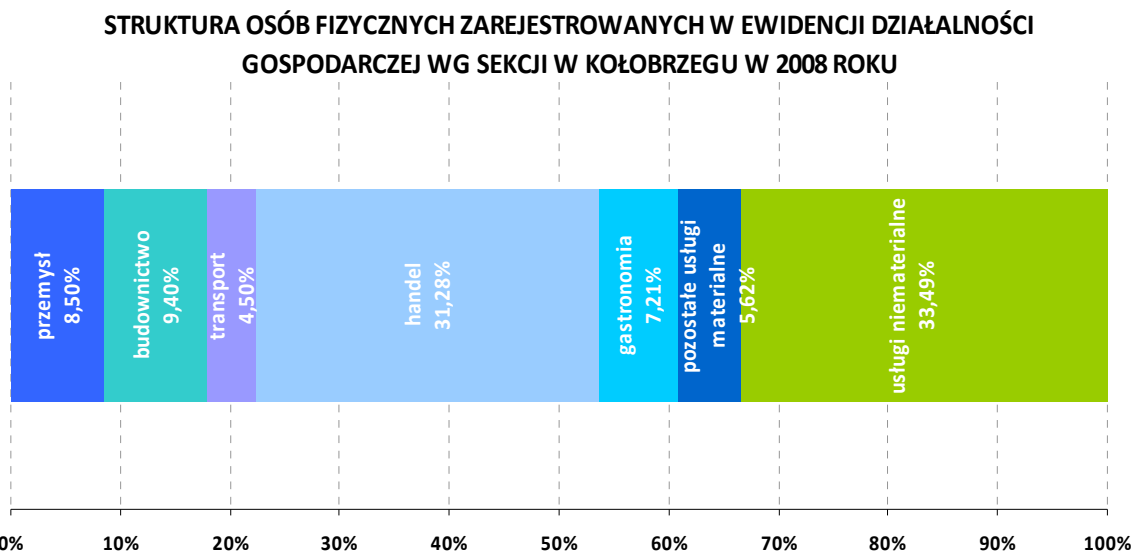

Źródło: Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Kołobrzeg

W strukturze osób fizycznych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej w 2008 roku dominowały podmioty z obszaru usług materialnych – 48,61% ogółu podmiotów ogółu (handel –, gastronomia, transport, pozostałe usługi materialne), podmioty z obszaru usług niematerialnych stanowiły 33,48% ogółu podmiotów, natomiast z obszaru przemysłowego 17,90%, w tym 9,40% z sekcji budownictwa). Dynamika liczby zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na przestrzeni ostatnich lat do roku 2003 charakteryzowała się trendem wzrostowym, po czym nastąpił spadek. W 2008 roku ponownie wzrosła liczba podmiotów zarejestrowanych w ewidencji. Największy przyrost od 1999 roku nastąpił w sekcji: transport – 71,17%, spadek natomiast w sekcji handel (-)12,46%.

W 2008 roku struktura podmiotów zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej przedstawiała się następująco:

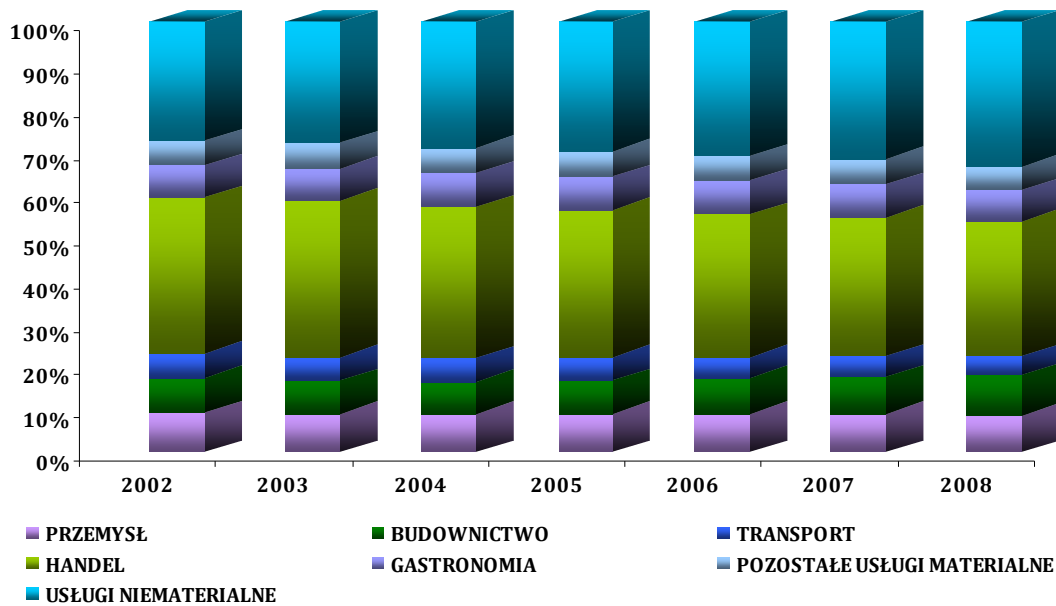
Wykres 5.5.

Źródło: Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Kołobrzeg

Wykres 5.6.

STRUKTURA OSÓB FIZYCZNYCH ZAREJESTROWANYCH W EWIDENCJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ WG SEKCJI W LATACH 2002-2008

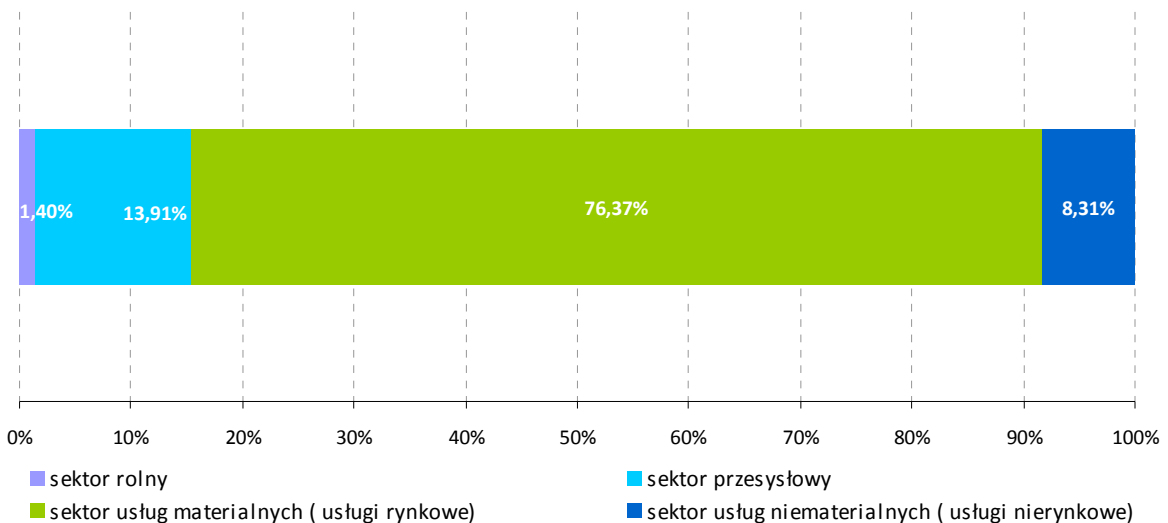

Źródło: Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Kołobrzeg

W rejestrze REGON (Rejestr Gospodarki Narodowej) w 2008 roku były zarejestrowane podmioty z 15 sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności). Najwyższa liczba podmiotów znajdowała się w sektorze usług materialnych – ponad jedna czwarta wszystkich podmiotów (76,37%), następnie w sektorze przemysłowym –13,91% (zdeterninowane głównie wysoką liczbą podmiotów w sekcji budownictwo), w sektorze usług niematerialnych zarejestrowanych było 8,31% podmiotów, natomiast najmniejszą liczbę podmiotów zewidencjonowano w sektorze rolniczym – 1,40% (ponad dwie trzecie znajduje się w sekcji rybactwo).

Wykres 5.7.

STRUKTURA PODMIOTÓW W SYSTEMIE REGON WEDŁUG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH W 2008 ROKU

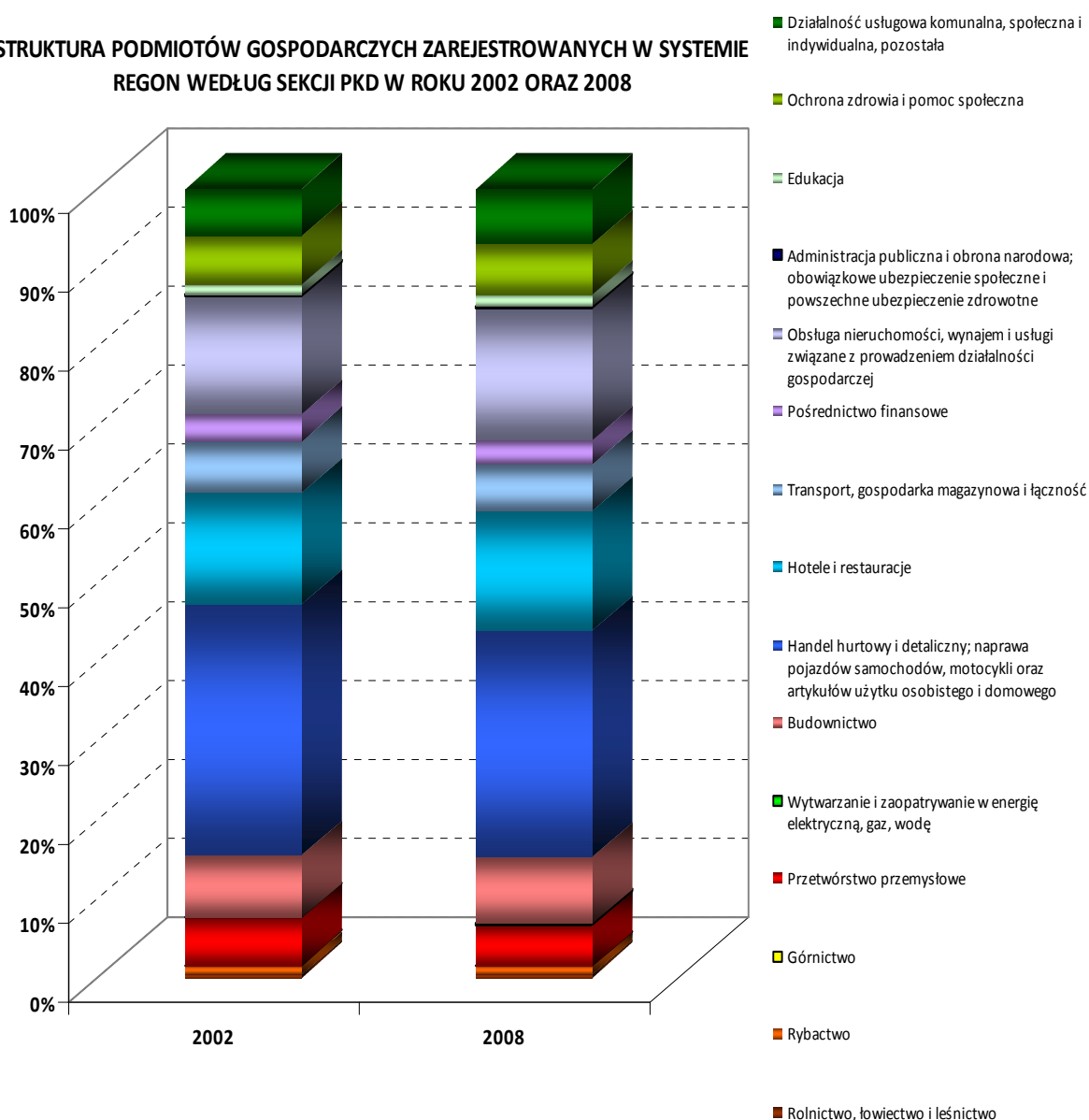

Źródło: Wydział Działalności Gospodarczej Urzędu Miasta Kołobrzeg

W rejestrze REGON (Rejestr Gospodarki Narodowej) wysoki udział sektora usług materialnych w ogólnej strukturze REGON jest skorelowany z usługowo-turystyczną funkcją miasta - najwyższy udział w tym sektorze stanowią jednostki w sekcji handel hurtowy i detaliczny – 28,54%, na następnej pozycji znajduje się sekcja – obsługa nieruchomości, wynajem – 15,95% ogółu, a tuż obok sekcja – hotele i restauracje – 16,64 %, sekcja transport, gospodarka magazynowa stanowi 6,01% ogólnej liczby podmiotów, natomiast niewielki udział na rynku zajmują podmioty z sekcji pośrednictwo finansowe – 3,04%. Usługowo-turystyczna funkcja miasta determinuje również liczbę podmiotów gospodarczych w sektorze przemysłowym w sekcji budownictwo – stanowi ono 8,58% ogółu zewidencjonowanych jednostek (czwarta wielkość w całej strukturze), w mniejszym natomiast stopniu wielkość sekcji – przetwórstwo przemysłowe – odsetek podmiotów w całej strukturze stanowił 5,18 punktów procentowych – opierającej się w Kołobrzegu przede wszystkim na przetwórstwie ryb. Wskaźnik sektora usług niematerialnych jest zdeterminowany poprzez wysoki w nim udział podmiotów z sekcji ochrona zdrowia i pomoc społeczna – jego wartość wynosi 6,44% ogółu.

Wykres 5.8.

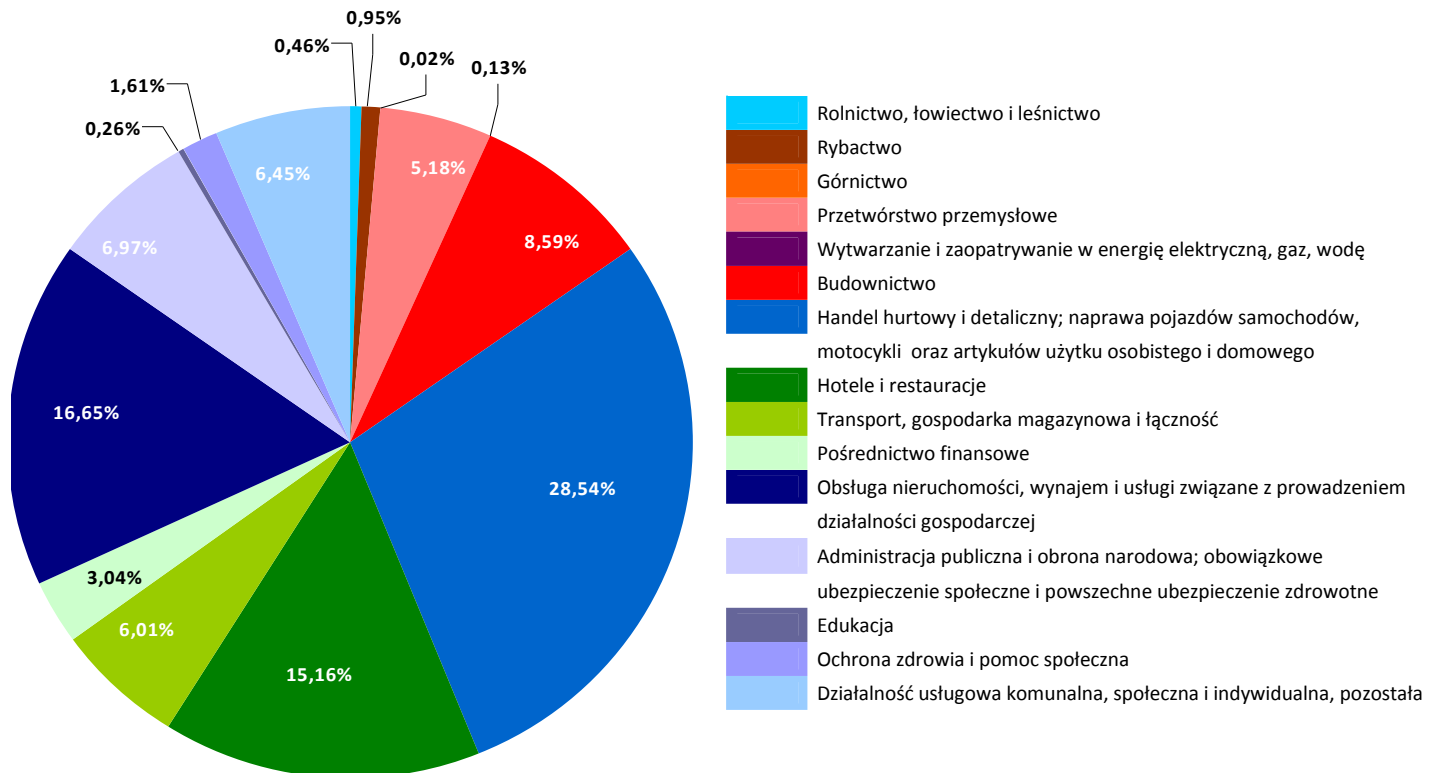
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH W SYSTEMIE REGON WEDŁUG SEKCJI PKD W ROKU 2002 ORAZ 2008

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Wykres 5.9.

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH W SYSTEMIE REGON WEDŁUG SEKCJI PKD W 2008 ROKU

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

W czternastu z wymienionych sekcji udział sektora prywatnego jest dominujący, tylko w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa przeważa sektor publiczny. Udział sektora prywatnego w poszczególnych sekcjach w 2008 roku przedstawiał się następująco:

• Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	100%
• Rybacktwo	100%
• Górnictwo	100%
• Przetwórstwo przemysłowe	100%
• Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	83,33%
• Budownictwo	99,87%
• Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodów, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	100%
• Hotele i restauracje	99,78%
• Transport, gospodarka magazynowa i łączność	99,46%
• Pośrednictwo finansowe	100%
• Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	92,58%
• Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	12,5%
• Edukacja	65,56%
• Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	97,85%
• Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	98,77%

Analiza obszaru działalności gospodarczej pozwala na wyróżnienie najważniejszych filarów gospodarki na terenie miasta - jest to turystyka, gospodarka morska oraz budownictwo. Do

największych przedsiębiorstw w mieście należą: Uzdrawisko Kołobrzeg S.A., Kombinat Budowlany oraz Polska Żegluga Bałtycka. W mieście swoje siedziby mają najważniejsze banki polskie oraz towarzystwa ubezpieczeniowe, brakuje natomiast instytucji finansowych związanych z lokalną gospodarką. Niezwykle istotnym czynnikiem jest funkcjonowanie coraz większej liczby lokalnych stowarzyszeń czy grup skupiających najistotniejszych przedstawicieli lokalnego biznesu np. Kołobrzaska Izba Gospodarcza, Kołobrzskie Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców, Stowarzyszenie Aktywizacji Społeczno-Gospodarczej, Regionalne Stowarzyszenie Turystyczno – Uzdrawiskowe.

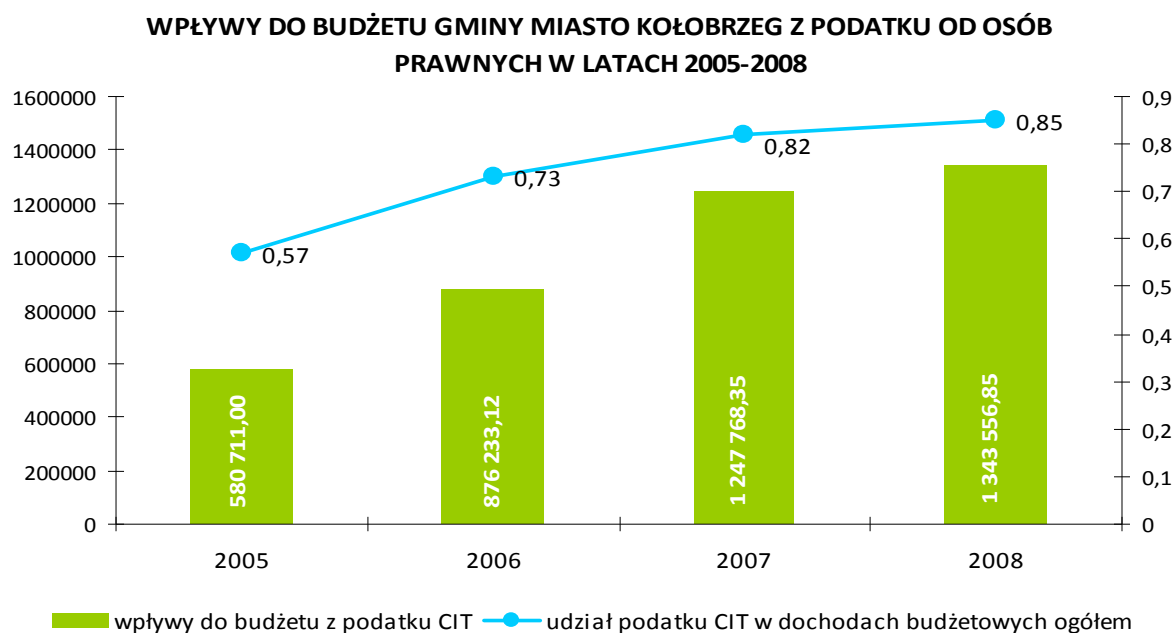
Tabela 5.2.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W KOŁOBRZEGU ORAZ INNYCH MIASTACH POLSKI W 2008 ROKU						
miasto	ogółem	na 1000 mieszkańców	sektor prywatny		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców
			liczba	%		
Kołobrzeg	9 400	209,23	9 181	97,67	7 456	165,96
Świnoujście	6 913	169,31	6 748	97,61	5 581	136,69
Sopot	7 744	199,47	7 462	96,35	4 372	112,61
Koszalin	18 455	172,24	17 997	97,51	14 499	135,32
Stargard Szczeciński	8185	116,84	7 900	96,51	6 347	90,60
woj. zachodniopomorskie	213 124	125,88	206 128	96,71	165 807	97,93
Polska	3 757 093	98,51	3 632 565	96,68	2 845 321	74,61

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Samorządy mają dużą samodzielność w dysponowaniu środkami publicznymi, jednak wielkość strumienia dochodów budżetowych w dużym stopniu uzależniona jest od kondycji lokalnej gospodarki wpływającej na wielkość dochodów z udziału m.in. w podatkach CIT (podatek dochodowy od osób prawnych).

Wykres 5.10.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2005,2006,2007,2008

SYTUACJA W WYBRANYCH DZIAŁACH GOSPODARKI MIASTA

5.1.1. TURYSTYKA

Jedną z najważniejszych funkcji miasta jest funkcja turystyczno-usługowa. Podstawą atrakcyjności miasta jest plaża, czysta woda morska oraz jego uzdrowski charakter (leczy się głównie dorosłych). Najsilniejszą pozycję w gospodarce miasta posiada sektor turystyki – istnienie większości podmiotów gospodarczych jest związane z obsługą lub świadczeniem usług na rzecz ruchu turystycznego.

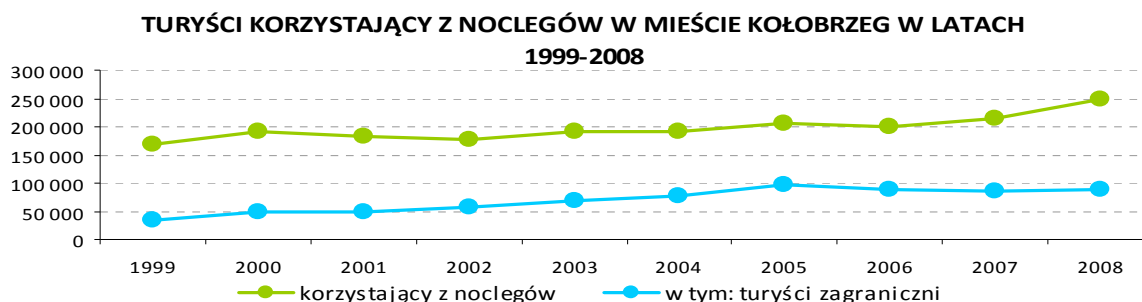
Tabela 5.3.

OBIEKTY, MIEJSCA NOCLEGOWE ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2005-2008					
wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	
				liczba	dynamika 2007=100%
obiekty zbiorowego zakwaterowania	53	53	53	56	105,66
miejsca w noclegowe w obiektach zbiorowego zakwaterowania	10 033	10 285	10 601	11 098	104,69
korzystający z noclegów	206 888	198 932	213 399	247 494	115,98
w tym: turyści zagraniczni	96 099	87 471	86 078	87 912	102,13
wynajęte pokoje w hotelach, motelach, pensjonatach	185 458	185 472	157 122	178 461	113,58
w tym: turystom zagranicznym	141 045	123 384	122 199	133 390	109,16
udzielone noclegi	1 986 135	1 885 892	1 981 685	2 282 265	115,17
w tym: turystom zagranicznym	901 972	820 238	803 002	796 027	99,13

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Kołobrzeg pełni zarówno rolę ośrodka turystyki uzdrowskiej i wypoczynkowej, w ciągu ostatnich kilku lat rozwija się dynamicznie turystyka morska. Ze względu na silne korelacje pomiędzy liczbą turystów odwiedzających miasto, głównie w okresie sezonu letniego, a warunkami pogodowymi, na przestrzeni ostatnich lat szeroko rozbudowano ofertę towarzyszącą dla turystów – rozwój bazy sportowej, spa, oferty kulturalnej. O konkurencyjności współczesnej oferty turystycznej decyduje bowiem w coraz wyższym stopniu oferta dodatkowa, nie uzależniona od warunków meteorologicznych lub czasowych. Spośród ponad czterdziestu miejscowości uzdrowskich w Polsce, Kołobrzeg w wielu rankingach plasuje się na czołowych pozycjach – pod względem liczby turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych, liczby turystów w zakładach uzdrowskich, liczby udzielanych noclegów, miejsc noclegowych czy zakładów uzdrowskich. Branża turystyczna w dużym mieście bardzo trudno poddaje się badaniu, w wyniku czego oficjalne dane prezentujące wszelkie aspekty dotyczące ruchu turystycznego w ogromnym stopniu są niedoszacowane i nie odzwierciedlają stanu faktycznego.

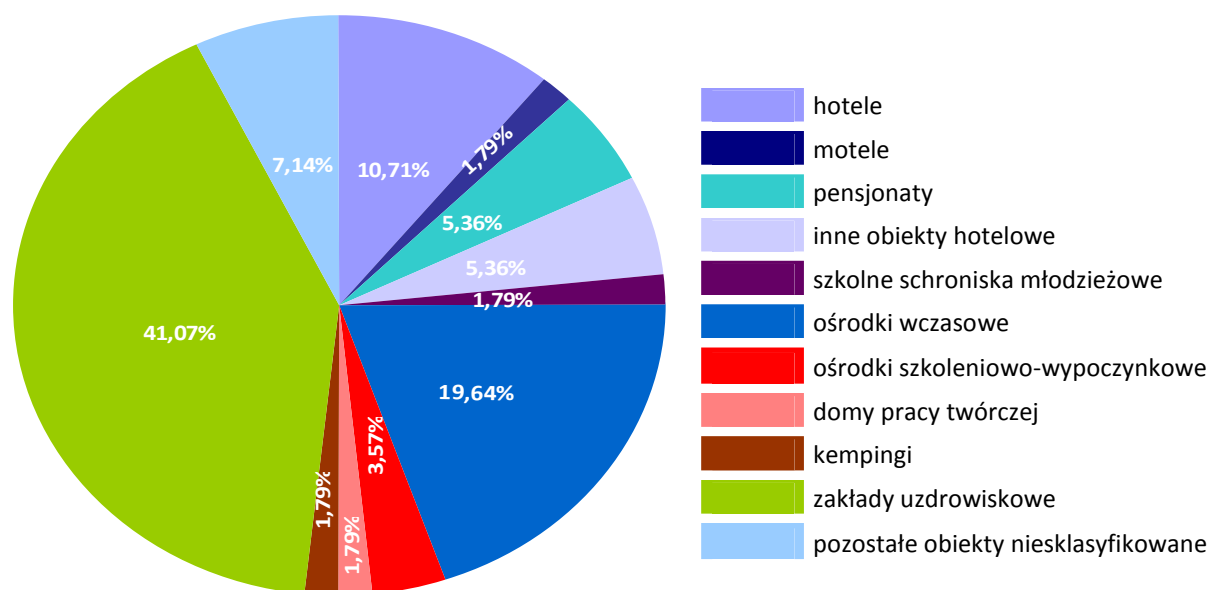
Wykres 5.11.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 5.12.

TURYSTYCZNA BAZA NOCLEGOWA W KOŁOBRZEGU W 2008 ROKU - STRUKTURA PODMIOTOWA

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Miasto posiada bardzo dobrą bazę turystyczną – według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w mieście znajdowały się w 2008 roku 56 obiekty zbiorowego zakwaterowania. Liczba wzrosła o 5,66% w porównaniu z rokiem 2007 (od 2000 roku w badaniu nie są ujmowane pokoje gościnne, których brak zaniża ogólną liczbę obiektów. Dane oficjalne nie odzwierciedlają całości informacji na temat sektora oraz ruchu turystycznego - wiele obiektów turystycznych nie jest poddawanych badaniu przez GUS, w mieście istnieje także ogromny obszar tzw. szarej strefy – wynajem prywatnych kwater, mieszkań, apartamentów bez oficjalnych zezwoleń. Na przestrzeni ostatnich kilku lat wpływy do budżetu z tytułu opłaty uzdrowskowej systematycznie rosną – w 2008 roku miasto pozyskało 6861507,95 zł – w porównaniu do roku 2007 wartość ta wzrosła o 36,33%.

Wykres 5.13.

DOCHODY BUDŻETOWE GMINY MIASTO KOŁOBRZEG Z TYTUŁU OPŁATY UZDROWSKOWEJ W LATACH 2002-2008

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008

Według badań przeprowadzonych przez Mariusza Miedzińskiego (Akademia Pomorska w Słupsku)⁹ na temat „Przestrzeń turystyczna Kołobrzegu i jego zaplecza - rozwój i zagospodarowanie w 2007 roku” w 2007 roku miasto dysponowało liczbą 1728 obiektów z miejscami noclegowymi, z tego 41,72 % stanowiły obiekty fizycznie spisane, zaś 58,26 % stanowiły obiekty szacowane (na podstawie rozmów oraz badań terenowych). Udział miejsc noclegowych fizycznie spisanych w bazie noclegowej miasta wyniósł 68,9 %. Różnica procentowa między liczbą obiektów i miejsc noclegowych spisanych fizycznie wynika z faktu, że w bazie szacowanej dominowała duża liczba małych i bardzo małych obiektów noclegowych (mieszkania, apartamenty, kwatery prywatne – od 1 do kilkunastu miejsc noclegowych).

Analiza struktury bazy noclegowej według danych GUS wskazuje na dominację zakładów uzdrowiskowych – 41,07%, przy czym można zauważyć tutaj spadek w porównaniu z rokiem 2006, gdy stanowiły one 45,28% ogółu obiektów turystycznych oraz ośrodków wczasowych – 19,64% - w tym przypadku odnotowano wzrost w porównaniu z rokiem 2006, gdy stanowiły one 15,09% w ogólnej liczbie wszystkich podmiotów.

Badania Mariusza Miedzińskiego również wskazały na znaczący udział w ogólnej liczbie obiektów turystycznych placówek świadczących usługi sanatoryjne, jednakże w świetle przeprowadzonych badań w strukturze obiektów dominują pensjonaty, ośrodki wczasowe oraz mieszkania i apartamentowce. Mniejszy odsetek stanowią hotele oraz pola namiotowe i kempingi.

Liczba miejsc noclegowych, jakimi dysponowały jednostki zewidencjonowane przez GUS w 2008 roku wynosiła 11 098 łóżek. Liczba ta na przestrzeni lat 2005-2008 nieznacznie zaczęła wzrastać – w 2008 roku w porównaniu do roku 2007 wzrosła o 4,69%. Wg GUS większością łóżek dysponowały zakłady uzdrowiskowe – 53,84% (w 2006 roku 55,17%), następnie ośrodki wczasowe – 16,03 (w 2006 roku 14,51%) oraz hotele – 9,68% (w 2006 roku 10,08%) - w sumie te trzy typy obiektów (stanowiące 71,42% wszystkich obiektów turystycznych, w 2006 roku 71,69%) skupiały prawie cztery piąte miejsc noclegowych dostępnych w Kołobrzegu – 79,55% (w 2006 roku 79,76%). W rękach pozostałych jednostek znajdowało się 20,45% łóżek. Dane GUS obejmują jednak duże i ewidencjonowane statystycznie obiekty noclegowe.

Badania Mariusza Miedzińskiego wykazały działanie 17357 miejsc noclegowych rozmieszczonych w 153 obiektach turystycznych takich jak: sanatoria, hotele, ośrodki wczasowe, pola namiotowe, campingi, pensjonaty (typy obiektów, które są poddawane badaniu przez GUS). We wszystkich badanych obiektach (łącznie z kwaterami prywatnymi, pokojami gościnnymi, mieszkaniami i apartamentami) w całym mieście w 2007 roku liczba miejsc noclegowych wynosiła 36 380, z tego liczba miejsc całorocznych osiągnęła 21 135. Liczba łóżek fizycznie spisanych przez prowadzącego badania w wynosiła 25 067, w tym 17 065 całorocznych. Na terenie Kołobrzegu funkcjonuje również baza 6252 miejsc noclegowych rozmieszczonych w apartamentowcach. W sumie Kołobrzeg w 2007 roku dysponował bazą noclegową liczącą ogółem aż 42 632 miejsca noclegowe. W okresie szczytu sezonu letniego sam Kołobrzeg zamieszkuje łącznie ok. 88 000 osób. Liczba ta będzie w najbliższym czasie systematycznie wzrastać w związku z dynamicznym rozwojem inwestycji budowlanych zwłaszcza w strefie nadmorskiej (kolejne ponad 6000 miejsc). Generalnie baza noclegowa miasta jest największa w Polsce, zarówno pod względem liczby obiektów jak i liczby działających miejsc noclegowych. Kołobrzeg wraz z miejscowościami turystycznymi Gminy Kołobrzeg oraz Gminy Ustronie Morskie w 2007 roku dysponował w sumie 79446 miejscami noclegowymi ogólnodostępnej bazy noclegowej, z tego miejsca spisane wynosiły 61 832, natomiast szacowane 17614. Do tego należy dodać wspomniane wcześniej spisane fizycznie 6252 miejsca noclegowe w apartamentowcach.

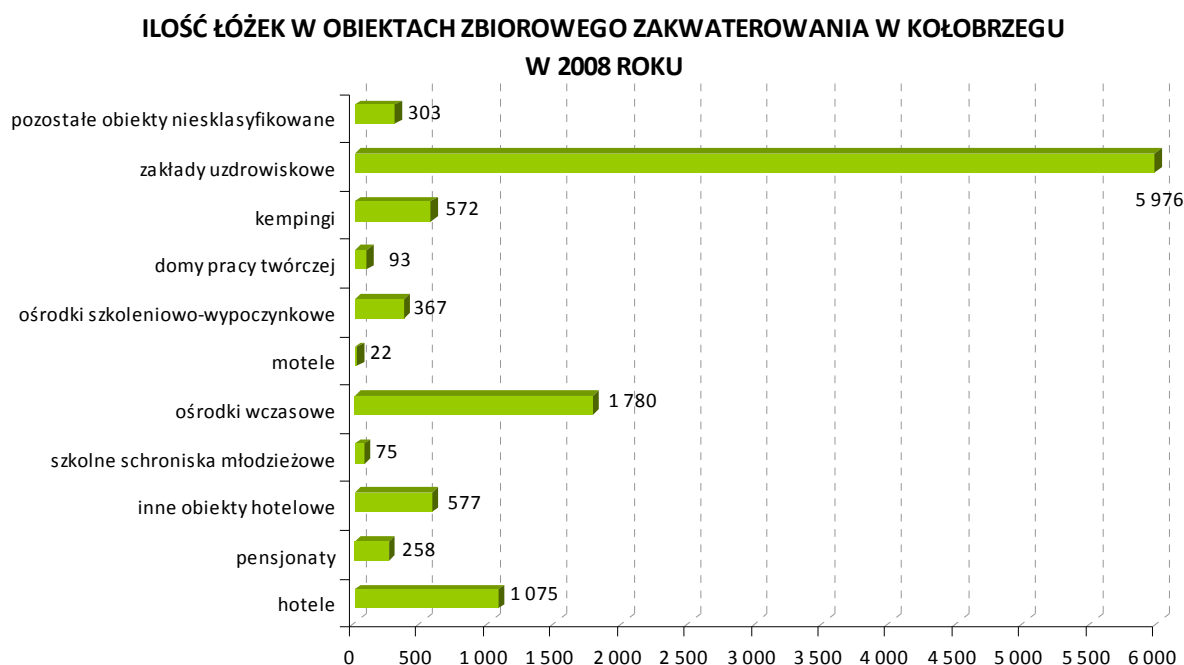
W sumie pas wybrzeża kołobrzegskiego od Dźwirzyna przez Kołobrzeg do Wieniotowa osiągnął pojemność noclegową 85 698 miejsc noclegowych przy łącznym zaludnieniu ok. 54 000 mieszkańców. W okresie sezonu letniego terenie wybrzeża kołobrzegskiego może więc zamieszkiwać nawet ok. 140

⁹ Materiały z konferencji, marzec 2008.

000 osób jednocześnie. Według danych GUS w 2007 roku działały 53 obiekty z liczbą miejsc noclegowych 10601.

Zarówno przeprowadzone badania, jak i dane z GUS, świadczą o dużej i bardzo zróżnicowanej ofercie bazy noclegowej, dostosowanej do potrzeb szerokiego grona turystów.

Wykres 5.14.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2008 roku Kołobrzeg odwiedziło 247 494 turystów korzystających z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Według oficjalnych danych liczba turystów w 2008 roku w porównaniu do roku 2007 wzrosła o 15,98%. Obserwując dynamikę liczby turystów, można zauważyć po okresie spadku w 2006 roku w latach 2007-2008 wskaźnik przyjmuje ponownie tendencję wzrostową. W 2008 roku na tysiąc mieszkańców przypadało 5509,04 turystów ogółem (w 2006 4446,70 turystów), w tym 1956,86 turystów z zagranicy (w 2006 roku 1955,23 turystów z zagranicy). Nieco inaczej wygląda dynamika liczby turystów zagranicznych – w latach 2005-2008 liczba ta spadła w latach 2006-2007, dopiero w 2008 roku odnotowano w porównaniu do roku 2007 wzrost o 2,13 punktów procentowych. Liczba turystów zagranicznych w strukturze wszystkich turystów po wzroście do 2005 roku, w latach 2006-2008 odnotowuje sukcesywny spadek, w 2008 roku stanowili oni 35,52% ogółu. Na przestrzeni analizowanego okresu wzrosła natomiast liczba mieszkańców Polski wybierających Kołobrzeg jako miejsce wypoczynku – w 2008 roku, w porównaniu z rokiem 2007 wzrosła o 25,33%. Liczba turystów na przestrzeni lat 1999-2008 przedstawiała się następująco:

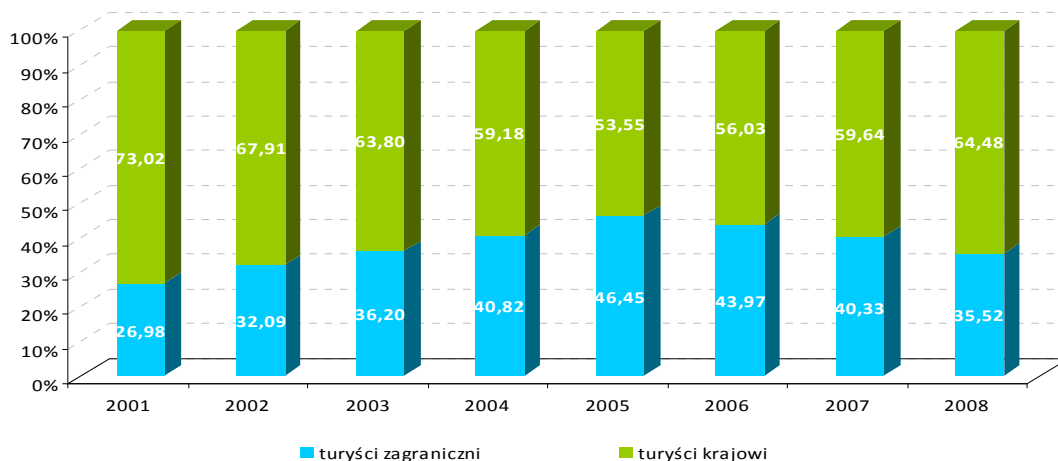
	turyści krajowi	turyści zagraniczni
w 1999:	133 677	33 925
w 2000:	140 971	49 682
w 2001:	133 108	49 182
w 2002:	120 421	56 915
w 2003:	122 071	69 274
w 2004:	113 701	78 436
w 2005:	110 789	96 099
w 2006:	111 461	87 471
w 2007:	127 321	86 078

w 2008: 159 582 87 912.

Według cząstkowych danych zebranych przez Urząd Miasta od części podmiotów świadczących tylko usługi uzdrowskowe, liczba turystów korzystających z bazy tych obiektów w roku 2006 wyniosła 225345 osób, w 2007 roku wielkość ta wynosiła 235774 osób, natomiast w 2008 roku 128529. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż otrzymane dane pochodzą tylko od części samych zakładów uzdrowskowych, nie obejmują natomiast pensjonatów, ośrodków wypoczynkowych oraz reszty bazy noclegowej, w tym obszarze nie dającej się przebadać tzw. szarej strefy.

Wykres 5.15.

TURYŚCI KORZYSTAJĄCY Z OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA W LATACH 2001-2008

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 5.4.

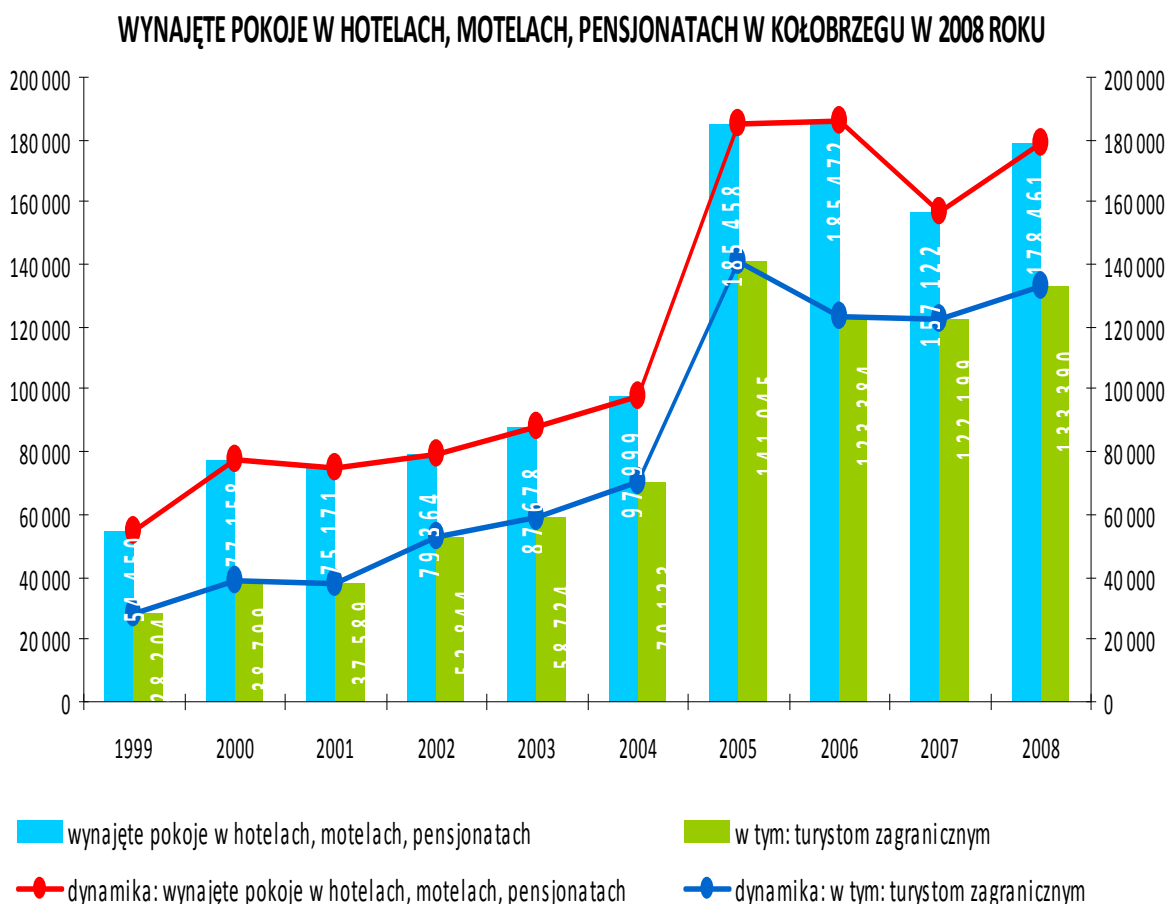
LICZBA TURYSTÓW ORAZ UDZIELONYCH NOCLEGÓW W OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA W KOŁOBRZEGU W 2008 ROKU				
typ obiektu	turyści korzystający z obiektów zbiorowego zakwaterowania	w tym: turyści zagraniczni	udzielone noclegi w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	w tym: turystom zagranicznym
hotele	44 377	25 615	185 783	141 045
motele	1 530	58	1 874	95
pensjonaty	5 791	2 801	49 406	31 680
inne obiekty hotelowe	7 463	5 619	66 122	54 851
ośrodki wczasowe	34 162	4 828	268 354	52 391
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych i kempingi	7 814	3 429	16 139	7 095
zakłady uzdrowskowe	135 848	44 490	1 615 237	501 103
pozostałe	1 493	295	11 842	303
szkolne schroniska młodzieżowe	443	7	2 331	40
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	7 347	770	57 313	7 424
domy pracy twórczej	1 226	-	7 864	-

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Turyści w 2008 roku, według danych GUS, wynajęli 178 461 pokoje (w 2006 roku 185472 pokoje) w hotelach, motelach oraz pensjonatach – w 2008 roku w porównaniu do roku 2007 liczba ta wzrosła o 13,58 punktu procentowego. Istotne zmiany zaszły w strukturze turystów wynajmujących

pokoje. W latach 1999-2001 wskaźnik ten rozkładał się niemalże równomiernie pomiędzy turystami z zagranicy oraz Polski – turyści z kraju wynajmowali odpowiednio 48,2%, 49,71%, 49,99% wszystkich pokoi. Od 2002 nastąpił gwałtowny spadek udziału turystów z Polski w wynajęciach pokoi – w 2008 roku wynajęli oni 25,25% wszystkich pokoi, w przypadku turystów z zagranicy wielkość ta wynosiła 74,74%. Jednocześnie należy zaznaczyć, że od 2005 roku zaczyna wzrastać w ogóle liczba wynajęć dokonywanych przez turystów z Polski.

Wykres 5.16.

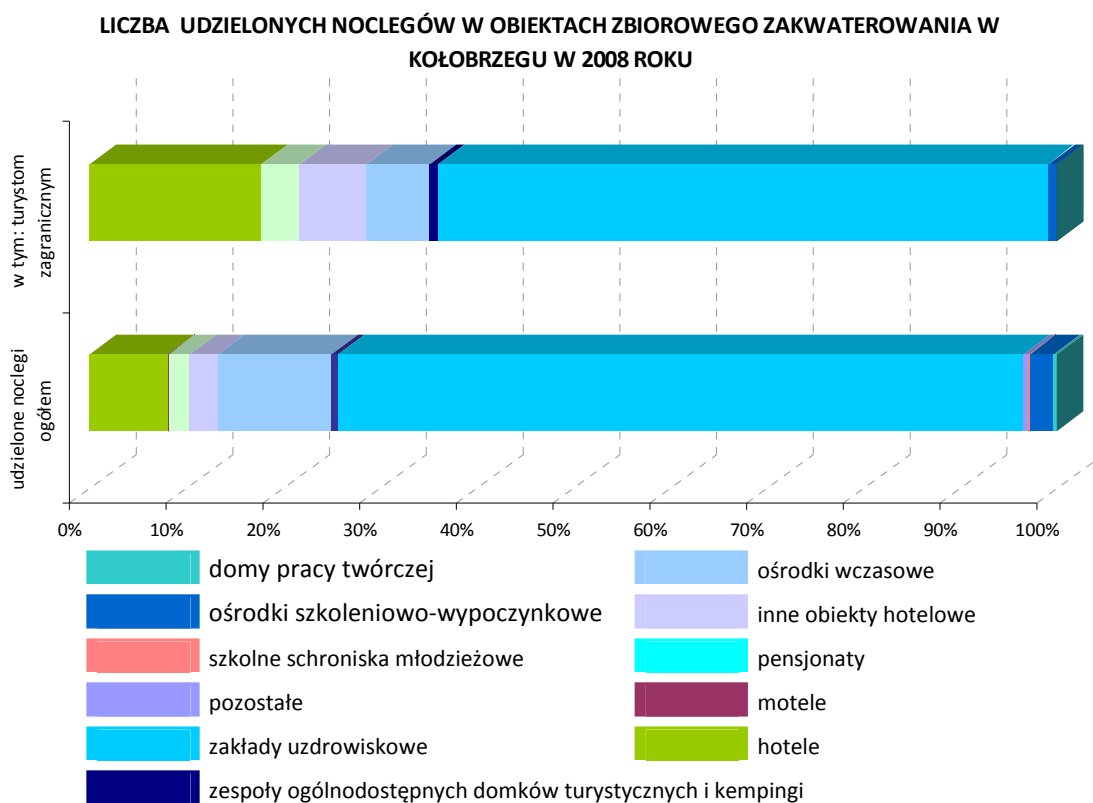
Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Dynamika liczby udzielonych noclegów przekłada się na liczbę turystów, którzy odwiedzili Kołobrzeg. Po okresie spadku w 2006 roku nastąpił powolny wzrost liczby turystów w latach 2007-2008. W 2008 roku liczba udzielonych noclegów wynosiła 2282265, była wyższa o 15,17% od wielkości w roku 2007.

Dynamika udzielonych noclegów różni się od dynamiki uwzględniającej podział na turystów krajowych oraz z zagranicy. W przypadku turystów z Polski dynamika po okresie spadku w 2006 roku przyjęła następnie w latach 2007-2008 kierunek wzrostu, odnotowując w 2008 roku wzrost o 26,09% w odniesieniu do roku 2007. W 2008 roku liczba udzielonych noclegów tej grupie stanowiła 65,12%.

Dynamika udzielonych noclegów turystom zagranicznym przedstawia się w sposób odmienny – od 2005 do 2008 roku nieprzerwanie wykazuje tendencję spadkową – mediana wynosi 0,93% rocznie, średnia 1,01%. Liczba udzielonych noclegów w 2008 roku – 796027, najmniejszą wartość w okresie 2005-2008. W strukturze udzielonych noclegów w analizowanym okresie nieprzerwanie przeważają turyści krajowi – ich udział na przestrzeni 2005-2008 roku wyglądał następująco: 54,59%, 56,51%, 59,48%, 65,12%

Wykres 5.17.

Źródło: Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Turyści korzystający z bazy noclegowej w Kołobrzegu w 2008 roku w 54,89% (w 2006 roku w 57,35%) korzystają z usług zakładów uzdrowiskowych, dla blisko jednej piątej turystów – 17,93% (w 2006 roku 21,98%) zaplecze noclegowe stanowią hotele, natomiast z usług ośrodków wczasowych korzysta 13,80% przyjezdnych (w 2006 roku 14,84%).

Liczba turystów innych obiektach hotelowych w 2008 roku stanowiła 3,02% wszystkich turystów, w ogólnodostępnych domkach oraz kempingach 3,16% (w 2006 roku 4,66%), w pensjonatach 2,34%, ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych 2,97%. Niewielka liczba turystów korzysta z moteli -0,62%, domów pracy twórczej – 0,50%, szkolnych schronisk-młodzieżowych – 0,18%, pozostałych obiektów – 0,60%. Z bazy noclegowej zakładów uzdrowiskowych turyści z kraju w 2008 roku korzystali w 57,25% (w 2006 roku w 59,58%), ośrodków wczasowych w 18,38% (w 2006 roku w 19,87%), hoteli 11,76% (w 2006 roku w 13,59%), ogólnodostępnych domków turystycznych i kempingów w 2,75% (w 2006 roku w 5,00%), ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych w 4,12%.

Turyści z zagranicy również najczęściej jako miejsce pobytu wybierają zakłady uzdrowiskowe - 50,61% (w 2006 roku 56,60%), następnie hotele – 29,14% (w 2006 roku 32,36%) - wybierane ponad dwukrotnie częściej, niż w przypadku turystów z kraju, inne objekty hotelowe – 6,39%, ośrodki wczasowe – 5,49% (w 2006 roku 8,61%), ogólnodostępne domki turystyczne i kempingi – 3,90 (w 2006 roku 4,25%). Duże różnice pomiędzy wyborami turystów krajowych i zagranicznych dotyczą bazy hotelowej - ponad dwukrotnie częściej korzystają z niej goście z zagranicy, rzadziej natomiast wybierają ośrodki wczasowe oraz ośrodki kolonijne.

Zakłady uzdrowiskowe posiadają również większościowy udział w ogólnej liczbie wszystkich udzielonych noclegów – 70,77% (w 2006 roku 73,79%) ogółu. W przypadku ośrodków wczasowych wskaźnik ten w 2008 roku wynosił – 11,76% (w 2006 roku 13,02%), natomiast hoteli – 8,14% (w 2006 roku 11,30%). Udział pozostałych typów obiektów jest nieznaczący – ogólnodostępne domki turystyczne i kempingi – 0,71% (w 2006 roku 1,08%).

Turystom z Polski zakłady uzdrowiskowe udzieliły 74,96% (w 2006 roku 77,73%) wszystkich noclegów, natomiast turystom z zagranicy – 62,95% (w 2006 roku 68,62%) wszystkich noclegów. W

ośrodkach wczasowych udzielono 14,53% (w 2006 roku 16,05%) noclegów dla turystów z kraju oraz 6,58% (w 2006 roku 9,05%) dla turystów z zagranicy, w hotelach odpowiednio 3,01% (w 2006 roku 3,67%) oraz 17,72% (w 2006 roku 21,30%), w ogólnodostępnych domkach turystycznych i kempingach 0,61% (w 2006 roku 1,17%) oraz 0,89% (w 2006 roku 0,97%). Również w strukturze udzielonych noclegów w przypadku hoteli udział turystów z zagranicy jest blisko sześciokrotnie wyższy.

W świetle danych GUS w 2008 roku okresie wzrosła zarówno liczba korzystających z bazy noclegowej w mieście, jak i wynajętych pokoi czy udzielonych noclegów. Zmiany dokonały się w strukturze oraz dynamice zarówno korzystających z bazy noclegowej, jaki i wynajmujących pokoje. Dane wskazują, iż Kołobrzeg w coraz mniejszym stopniu staje się miejscem wypoczynku dla turystów zagranicznych, wzrasta natomiast procentowy udział Polaków korzystających z zaplecza i bazy noclegowej w mieście. Na rynku wciąż dominują zakłady uzdrowiskowe, które oficjalnie stanowią większość bazy noclegowej, posiadają największą ilość miejsc noclegowych oraz udzielają większości noclegów – zarówno turystom krajowym, jak i zagranicznym, przy czym należy podkreślić większe zainteresowanie gości z zagranicy ofertą hoteli, niż gości z kraju. Spośród turystów z zagranicy większość stanowią obywatele Niemiec, miasto odwiedzają również mieszkańcy państw skandynawskich.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż prezentowane powyżej dane dotyczyły tylko części obiektów zbiorowego zakwaterowania, nie dotyczyły wszystkich turystycznych obiektów, które GUS w 2008 ustalił na 99 obiektów z 20264 miejscami noclegowymi. Z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania skorzystały 294096 osób, którym udzielono 2896962 noclegów, z tego liczba turystów zagranicznych wynosiła 141731 – udzielono im 1364383 noclegów.

Tabela 5.5.

TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA W KOŁOBRZEGU W 2008 ROKU		
ogółem		
obiekty hotelowe	ob.	13
inne obiekty zbiorowego zakwaterowania razem	ob.	43
kempingi i pola biwakowe	ob.	1
pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania	ob.	42
pokoje		
obiekty hotelowe	pok.	963
miejsca noclegowe		
obiekty hotelowe	miejsce	1 932
inne obiekty zbiorowego zakwaterowania razem	miejsce	9 166
kempingi i pola biwakowe	miejsce	572
pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania	miejsce	8 594
rezydenci		
obiekty hotelowe	osoba	25 068
inne obiekty zbiorowego zakwaterowania razem	osoba	134 514
kempingi i pola biwakowe	osoba	4 385
pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania	osoba	130 129
udzielone noclegi rezydentom		
obiekty hotelowe	nocleg	75 514
inne obiekty zbiorowego zakwaterowania razem	nocleg	1 410 724
kempingi i pola biwakowe	nocleg	9 044
pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania	nocleg	1 401 680
turyści zagraniczni		
obiekty hotelowe	osoba	34 093
inne obiekty zbiorowego zakwaterowania razem	osoba	53 819
kempingi i pola biwakowe	osoba	3 429

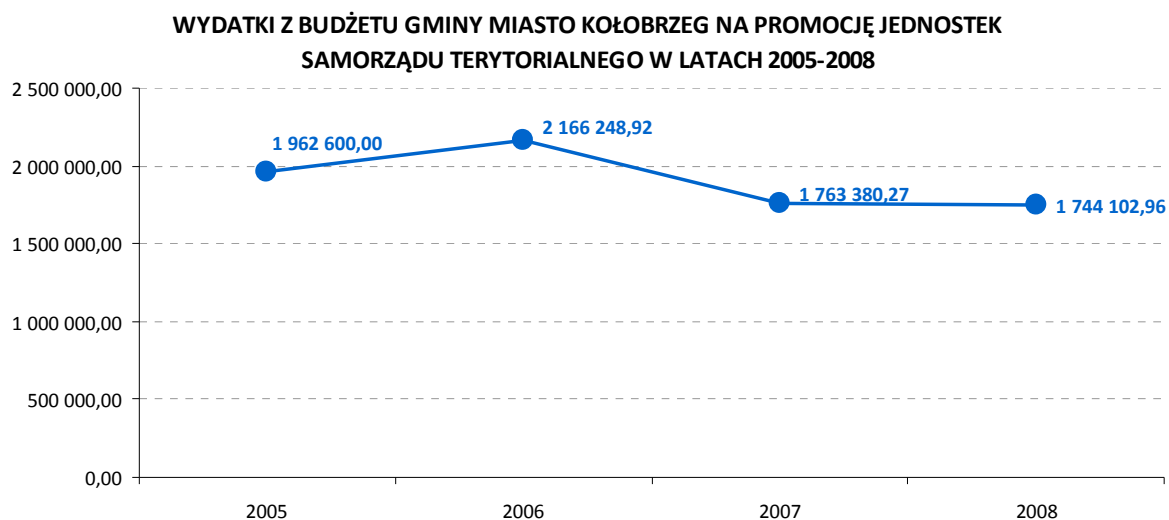
pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania	osoba	50 390
udzielone noclegi turystom zagranicznym		
obiekty hotelowe	nocleg	227 671
inne obiekty zbiorowego zakwaterowania razem	nocleg	568 356
kempingi i pola biwakowe	nocleg	7 095
pozostałe obiekty zbiorowego zakwaterowania	nocleg	561 261

Źródło: Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Innym wskaźnikiem mierzącym zainteresowanie cudzoziemców ofertą turystyczną Kołobrzegu jest wielkość portowego ruchu granicznego (mierzona ilością turystów z zagranicy przyjeżdżających do Polski). Całość ruchu granicznego uległa spadkowi w 2007 roku o 6,4%, po okresie wzrostu do 2006 roku. W 2008 roku wielkość ta wynosiła 37 336 i była o 8,56% wyższa niż w roku 2007 (34 391 pasażerów). Całość ruchu pasażerskiego dotyczy jednego kraju – Dani, do którego w 2008 roku wyjechało 18 663 pasażerów, przyjechało natomiast 18 673, w 2007 roku wielkości te wynosiły odpowiednio 17656 oraz 16826.

W 2008 roku do Rejestru Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych w Kołobrzegu wpisane były 22 podmioty, w 2007 – 20.

Wykres 5.18.

Źródło: Źródło: Główny Urząd Statystyczny

5.1.2. UZDROWISKO

Sferą wymagającą osobnego omówienia jest obszar turystyki uzdrowiskowej, ze względu na jej dominujący charakter we wszelkich typach turystyki rozwijanych na terenie miasta, jest to zarazem obszar, który niemalże w pełni podlega statystyce. Miasto posiada status uzdrowiska ze względu na specyficzny mikroklimat związany z nadmorskim położeniem, bogate źródła solanki z dużą zawartością soli sodu, chloru, bromu, jodu oraz złoża borowiny o ogromnych walorach leczniczych. W Kołobrzegu leczy się przede wszystkim dorosłych, głównie na schorzenia układu krążenia, choroby układu ruchu, górnych i dolnych dróg oddechowych oraz zaburzenia metabolizmu (u dorosłych cukrzycę, u dzieci cukrzycę, otyłość oraz choroby tarczycy). Podstawą leczenia wszelkiego rodzaju schorzeń jest fizykoterapia oraz leczenie balneologiczne bazujące na naturalnych zasobach – borowina stosowana w postaci okładów i kąpeli oraz solanka jako składnik kąpeli oraz inhalacji. Kołobrzeg jest największym uzdrowiskiem w Polsce spośród ponad 40 uzdrowisk, zajmującym we wszelkiego rodzaju statystykach pierwsze miejsce zarówno pod względem liczby obiektów uzdrowiskowych, miejsc noclegowych, osób korzystających z noclegów oraz udzielonych noclegów.

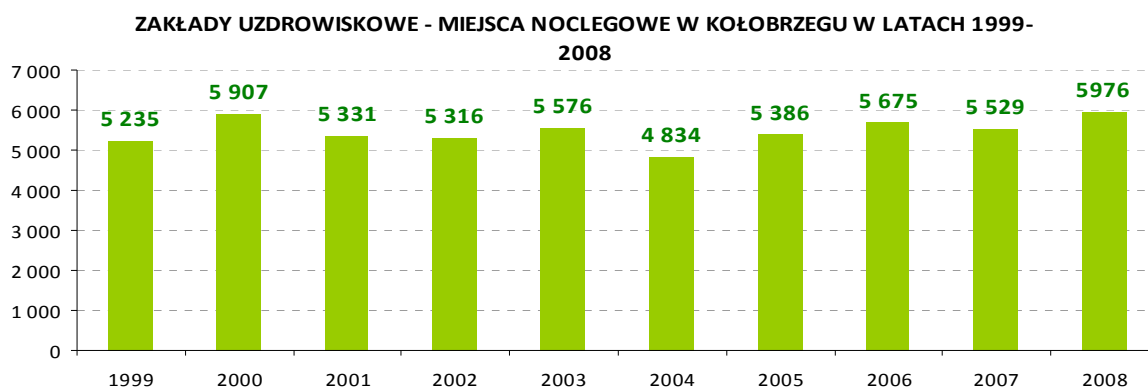
Kołobrzeg przyjmuje około jednej czwartej turystów w zakładach uzdrowiskowych w całym kraju (22,42%) , z tego kuracjusze z zagranicy stanowią dwie trzecie wszystkich turystów w kraju (66,61%). Baza sanatoryjna (ilość obiektów) stanowi jedną siódmą bazy krajowej (14,47%), dysponuje ona jedną piątą miejsc noclegowych w całym kraju (20,53%), udzielając również około jednej piątej noclegów w całym kraju (20,87%), z tego kuracjuszom z zagranicy dwie trzecie noclegów w całym kraju (66,18%).

Tabela 5.6.

WYBRANE UZDROWISKA W POLSCE W 2008 ROKU						
wyszczególnienie	obiekty ogółem	miejsca noclegowe ogółem	korzystający z noclegów ogółem	korzystający z noclegów turyści zagraniczni	udzielone noclegi ogółem	udzielone noclegi turystom zagranicznym
Kołobrzeg	23	5976	135 848	44 490	1 615 237	501 103
Ciechocinek	15	2 836	71 309	1 127	866 785	11 727
Świnoujście	16	1 632	28 882	9 782	359 934	110 081
Ustroń	8	2 014	35 886	2 061	593 879	27 521
Inowrocław	5	1 553	28 309	112	484 927	1 649
Połczyn Zdrój	2	146	3 707	1 502	45 153	17 036
Polanica Zdrój	1	218	5 318	1 519	47 985	21 057
Krynica Zdrój	1	130	4 209	556	25 635	7 187
Polska	159	29 112	605 806	66 789	7 739 195	757 131

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

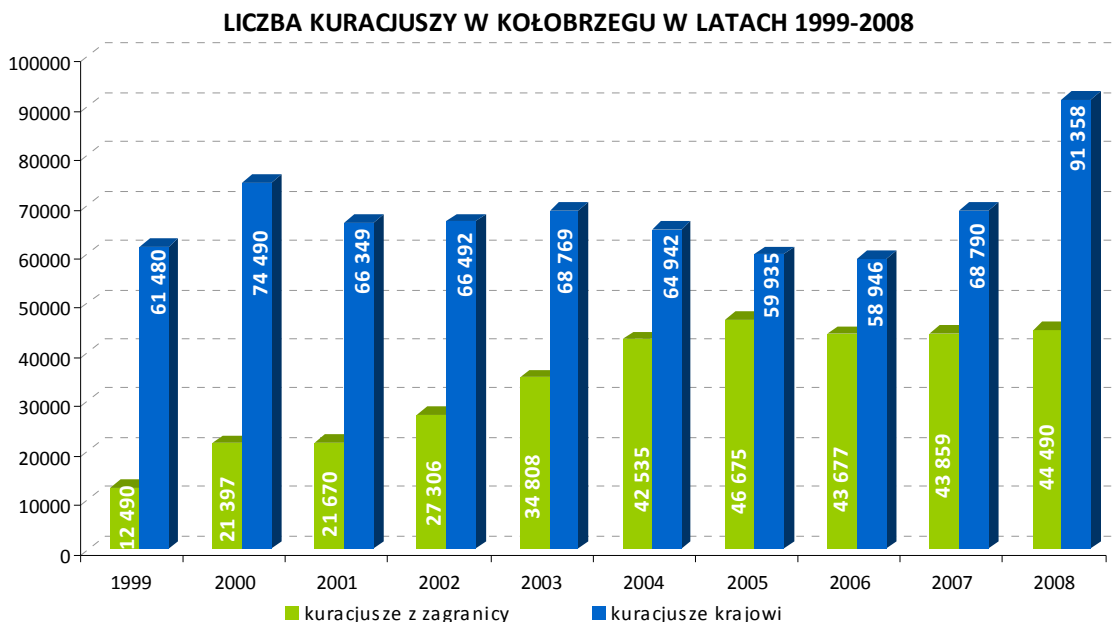
Wykres 5.19.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Turystyka uzdrowskowa w 2008 roku stanowiła 54,89% (w 2006 roku 51,58%) wszelkich przyjazdów turystycznych, z tego wśród turystów krajowych wielkość ta stanowiła 57,25% (w 2006 roku 52,89%), natomiast cudzoziemców 50,61% (w 2006 roku 49,92%). Dynamika liczby kuracjuszy w latach 2006-2008 wykazuje tendencję wzrostową, w 2008 roku liczba ta była wyższa o 20,29% w porównaniu z rokiem 2007, w tym wśród turystów krajowych była wyższa o 32,80%, natomiast w przypadku turystów z zagranicy o 1,44%.

Wykres 5.20.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

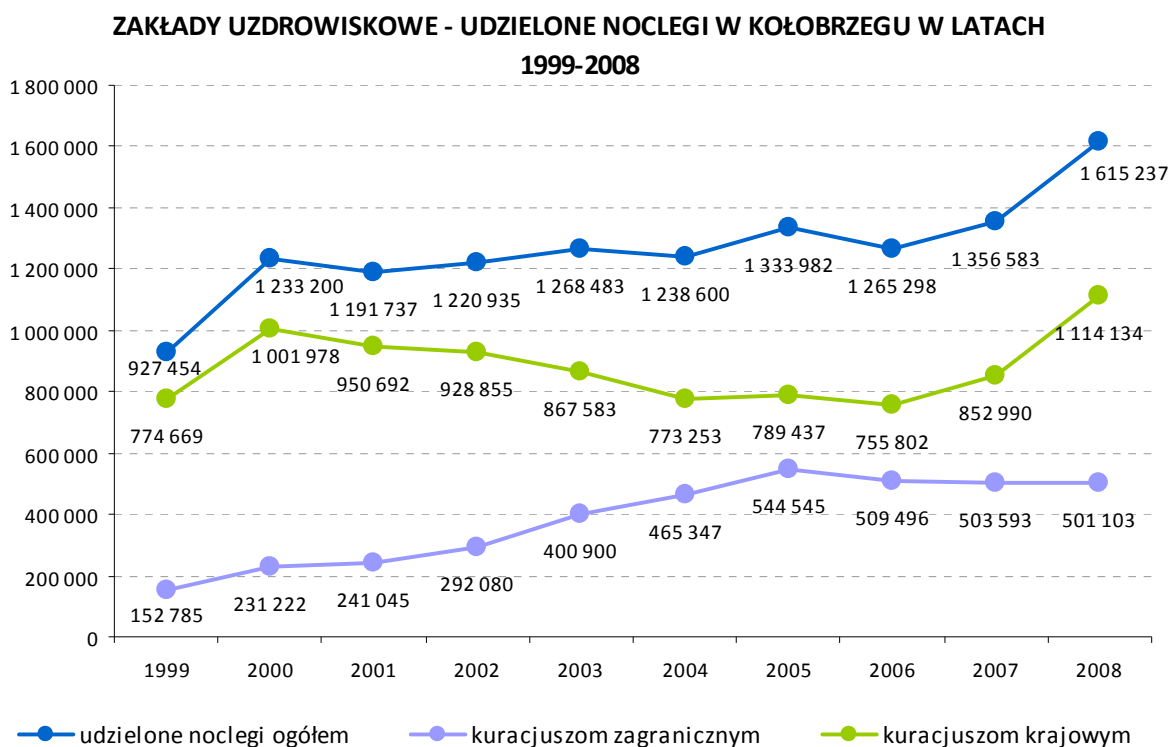
Zakłady uzdrowskowe dysponowały w 2008 roku liczbą 5976 (w 2006 roku 5675) miejsc noclegowych - 53,85% wszystkich miejsc noclegowych w Kołobrzegu. W 2008 roku liczba miejsc noclegowych wzrosła w porównaniu z rokiem 2007 o 8,08%. Wraz ze wzrostem liczby kuracjuszy wzrosła również w 2008 roku w porównaniu z rokiem 2007 liczba udzielonych noclegów o 19,07%, w tym wśród turystów krajowych o 30,61%, natomiast w przypadku turystów z zagranicy odnotowano spadek wielkości 0,49%. Udzielone noclegi w zakładach uzdrowskowych stanowiły 70,77% wszystkich udzielonych noclegów w Kołobrzegu, z tego 62,95% wszystkich noclegów udzielonych kuracjuszom z zagranicy oraz 74,96% wszystkich noclegów udzielonych kuracjuszom z kraju.

Tabela 5.7.

ZAKŁADY UZDROWSKOWE - OBIEKTY, MIEJSCA NOCLEGOWE ORAZ ICH WYKORZYSTANIE W KOŁOBRZEGU W LATACH 2006 -2008				
wyszczególnienie	2006	2007	2008	
			liczba	dynamika (2007=100%)
obiekty ogółem	24	23	23	100,00%
miejsca noclegowe ogółem	5 675	5 529	5976	108,08%
korzystający z noclegów ogółem	102 623	112 649	135 848	120,59%
korzystający z noclegów turyści zagraniczni	43 677	43 859	44 490	101,44%
udzielone noclegi ogółem	1 265 298	1 356 583	1 615 237	119,07%
udzielone noclegi turystom zagranicznym	509 496	503 593	501 103	99,51%

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

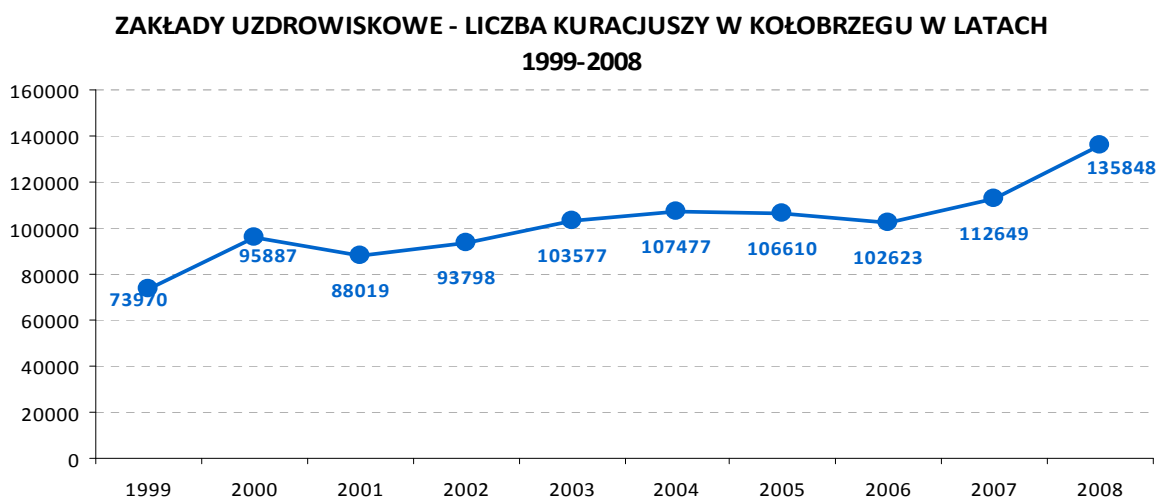
Wykres 5.21.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na podstawie danych zgromadzonych od części podmiotów świadczących usługi uzdrowiskowe, można oszacować, iż w 2008 roku w porównaniu z rokiem 2007 wzrosła liczba łóżek w zakładach uzdrowiskowych, spadła natomiast liczba kuracjuszy z kraju oraz z zagranicy. Z otrzymanych danych wynika, iż w 2008 roku z porównaniu z rokiem 2007 wzrosła liczba kuracjuszy posiadających skierowania z Narodowego Funduszu Zdrowia. Wśród obcokrajowców korzystających z kołobrzesckiej bazy sanatoryjnej około 96,10% stanowią obywatele Niemiec, 1,85% obywatele Szwecji, 0,50% obywatele Norwegii, pozostałe 1,55%. Można zakładać, iż w ciągu kilku najbliższych lat nie tylko zakłady uzdrowiskowe, lecz również większość podmiotów świadczących usługi turystyczne będzie starała się zwiększyć liczbę turystów do Kołobrzegu poprzez usług typu wellness.

Wykres 5.22.

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

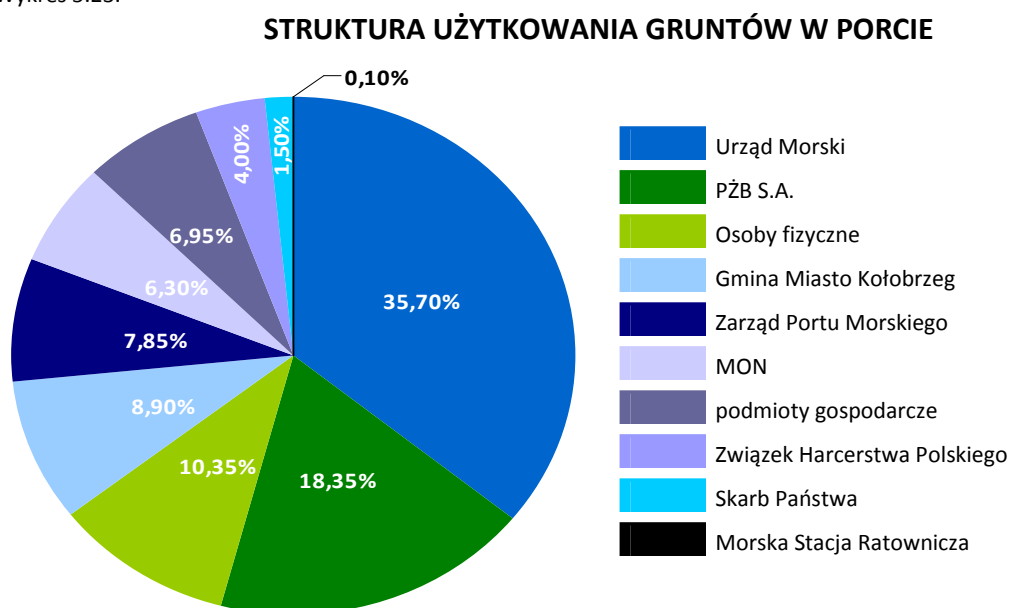
5.1.3. GOSPODARKA MORSKA

Obok usług turystycznych oraz uzdrowiskowych równie istotną gałęzią gospodarki ze względu na położenie miasta jest gospodarka morska powiązana głównie z funkcjonowaniem portu morskiego oraz podmiotów gospodarczych związanych z rybołówstwem. Funkcjonowanie miasta od początku jest nierozdzielne z istnieniem portu, który już w IX wieku pełnił funkcję handlową i rybacką, w kolejnych stuleciach związki miasta z morzem podkreślała przynależność do Hanzy (od początku XIV w). Portem w Kołobrzegu od 01.03.2000 roku zarządza Spółka Zarząd Portu Morskiego. Zarząd Portu Morskiego jest spółką miejską, której jedynym właścicielem jest Gmina Miasto Kołobrzeg. Granice lądowe w porcie reguluje rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.07.2005 roku w sprawie ustalenia granicy portu morskiego w Kołobrzegu od strony lądu. Zajmuje się przede wszystkim zarządzaniem gruntami oraz infrastrukturą portową, budową, rozbudową, utrzymaniem i modernizacją infrastruktury portowej, prognozowaniem rozwoju portu, świadczeniem usług związanych z korzystaniem z infrastruktury portowej. Przychody spółki stanowią m.in. opłaty portowe, za korzystanie z gruntów i urządzeń portowych.

Powierzchnia gruntów w porcie w 2006 roku wynosiła 58,8134 ha, natomiast długość nabrzeży 1,6 km. Właścicielem ponad jednej trzeciej gruntów w porcie jest Urząd Morski - 35,7%, znaczny udział posiada również Polska Żegluga Bałtycka – 18,35%. Gmina Miasto Kołobrzeg jest właścicielem 8,9% gruntów, natomiast własnością Zarządu Portu Morskiego jest 7,85% gruntów. Większość użytków stanowią tereny zabudowane – 45,51%, wody płynące – 30,26% (w 92,28 procentach właścicielem jest Urząd Morski), tereny inne – 19,06%, drogi – 4,44% (w całości należące do Gminy Miasto Kołobrzeg), wody stojące 0,74% (należące wyłącznie do Urzędu Morskiego).

Większość budowli hydrotechnicznych w porcie ma ponad 30 lat, ich stan techniczny został oceniony na zadowalający (stan na 31.12.2007), stan bezpieczeństwa na mogący zagrażać. Nabrzeże turystyczne, pirs, jachtowe, żeglarskie oraz manewrowe są zarządzane przez Zarząd Portu Morskiego, pozostałymi nabrzeżami zarządzają przedsiębiorstwa lub firmy. Na terenie portu działalność gospodarczą prowadzą podmioty zajmujące się m.in.: usługami stoczniowo-remontowymi, przetwórstwem ryb, świadczeniem usług z zakresu elektroniki morskiej, handlem artykułami spożywczymi, gospodarstwa domowego, budowlanymi, wyposażeniem i sprzętem rybackim, usługami gastronomicznymi oraz agenci morscy. Powyższa działalność jest skorelowana z czterema podstawowymi funkcjami, jakie pełni port (rybacka, handlowo-transportowa, turystyczno-rekreacyjna, przemysłowa).

Wykres 5.23.

Źródło: Zarząd Portu Morskiego

Kołobrzeski port jest największym portem w regionie pełniącym kilka funkcji. Na terenie portu znajduje się port handlowy, przystań pasażerska, port jachtowy, port rybacki i port wojenny. Podstawowa funkcja jest związana z rybołówstwem morskim (kołobrzeski port jest największym portem rybackim w Polsce, przyjmującym około 60% wszystkich połowów bałtyckich) – obsługa przeładunków oraz magazynowanie przetwórstwa rybnego, obsługa jednostek rybackich.

Tabela 5.8.

STAN FLOTY W 2008 R. W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2004¹⁰			
Lp.	Jednostka	Ilość Na dzień 01.05.2004	Ilość Na dzień 01.05.2008
1.	Kutry	51	36
2.	Łodzie rybackie	38	23
3.	Statki pasażerskie	1	1
4.	Wodoloty	0	0
5.	Okręty muzealne	1	1
6.	Jednostki ratownicze	1	1
7.	Jednostki sport-rekreacja (wędkarstwo nurkowanie)	15	31
8.	Jachty	0	0
9.	Inne	0	4

Źródło: Zarząd Portu Morskiego

Jak widać ze sporządzonej tabeli w zakresie jednostek pływających zmniejsza się stan jednostek gospodarczych na rzecz jednostek sportowo-rekreacyjnych. Flota kutrowa w Kołobrzegu, według powyższych danych w okresie od 2004-2008 roku zmniejszyła się blisko o jedną trzecią (29,41%) – z 51 do 36 jednostek pływających. W 2006 roku flota kutrowa w Kołobrzegu stanowiła 13,18% floty ogółem w Polsce. Większą flotę kutrową w Polsce posiadają jedynie porty we Władysławowie oraz Ustce. W sekcji rybactwo (rybołówstwo w wodach morskich) w 2008 roku były zarejestrowane 89 (w 2006 roku 84) podmioty, które stanowiły 0,94% (w 2006 roku 1,32%) podmiotów w rejestrze w ogóle oraz 4,46% (w 2006 roku 4,1%) podmiotów w sekcji rybactwo w całym kraju. W odniesieniu do 2007 roku ich liczba wzrosła o 7,2%.

W mieście działają dwa stowarzyszenia rybackie działające na terenie Portu Rybackiego oraz kilka jednostek niezrzeszonych posiadających ogólnie trzydzieści sześć jednostek rybackich. Gwałtowny spadek jednostek rybackich na przestrzeni ostatnich kilku lat jest związany z dostosowywaniem się do prawodawstwa Unii Europejskiej – konieczność redukcji liczby jednostek rybackich w Polsce. Innym równie istotnym czynnikiem, który wpłynął na zmniejszenie się jednostek połowowych było wprowadzenie przez Radę Unii Europejskiej kwot połowowych dla niektórych zasobów rybnych na obszarze Morza Bałtyckiego: m.in. limity na połowy dorsza - gatunku, który był i jest najczęściej poławiany przez polskich armatorów.

Kolejną funkcją portu w Kołobrzegu jest funkcja handlowo-transportowa związana z dokonywaniem obrotów ładunkowych (przeładunki, magazynowanie oraz składowanie towarów) w części portu handlowego (o wielkości 11 ha). Obroty ładunkowe w polskich portach morskich w 2008 r. wyniosły 48,8 mln ton, tj. o 6,9% mniej niż w poprzednim roku. Największy udział w obrotach ładunkowych miały porty o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej: Gdańsk (35,0%), Gdynia (26,3%), Szczecin (15,9%) oraz Świnoujście (18,1%). Obroty ładunkowe portu w Policach stanowiły 4,4% obrotów ogółem, natomiast portu w Kołobrzegu 0,2%. Zdolność przeładunkowa portu w Kołobrzegu szacowana jest na około 500 tys. ton rocznie. W 2008 roku port wykorzystał swoje możliwości przeładunkowe w 20,34% - ilość przeładunków wynosiła 101,7 tys. ton. Ilość obrotów ładunkowych w kołobrzeskim porcie od 2006 roku wykazuje tendencję spadkową. W 2008 roku w porównaniu z rokiem 2007 liczba ta spadła o 13,74%.

¹⁰ Operat Uzdrawiskowy Miasta Kołobrzeg, Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych RP, str. 43

Tabela 5.9.

OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH WEDŁUG GRUP ŁADUNKOWYCH W TYSIĄCACH TON W 2008 ROKU							
Port	Ogółem	Masowe ciekłe	Masowe suche	Kontenery	Toczne samobieżne	Toczne nie-samobieżne	Pozostałe ładunki drobnicowe
Gdańsk	17072,5	10608,1	4037,3	954,6	592,8	8,9	870,8
Gdynia	12859,6	1331,3	4779,7	4121,2	1152,2	739,6	735,6
Szczecin	7787,2	817,8	4678,2	520,4	0,1	-	1770,8
Świnoujście	8843,1	657,8	4530,9	13,3	2648,8	571,7	420,6
Police	2158,8	255,5	1896,8	-	-	-	6,4
Kołobrzeg	101,7	-	66,9	-	-	-	34,8
Darłowo	3,0	-	3,0	-	-	-	-
Elbląg	2,0	-	-	-	-	-	2,0
Stepnica	1,2	-	1,2	-	-	-	-
Ustka	3,4	-	-	-	-	-	3,4
ogółem	48832,6	13670,6	19993,9	5609,5	4394,0	1320,1	3844,4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W strukturze obrotów ładunkowych w 2008 roku dominowały przeładunki masowe suche (zboża) – 65,78%. Drobnica (ładunki policzalne o różnych kształtach, transportowane w mniejszych partiach) stanowiła 34,21% ogółu ładunków. Pozytywnym zjawiskiem jest wzrost w ciągu ostatnich kilkunastu lat udziału drobnicy w ogóle obrotów, której obsługa jest bardziej opłacalna, niż ładunków masowych. Odnotowuje się również eksport przeładunków rolnych, szczególnie rzepaku, pszenicy, żyta, pszenżyta do państw Unii Europejskiej, importuje się natomiast zwiększone ilości nawozów mineralnych głównie z Norwegii oraz Estonii. W 2008 roku w przeładunkach dominowały załadunki towarów – stanowiły 54,67% przeładunków (55,6 tys. ton), załadunki stanowiły 45,33% (46,1 tys. ton). W 2007 roku w strukturze przeładunków dominowały wyładunki – stanowiły 63,82% (74,8%), załadunki stanowiły 36,18% (42,5 tys. ton).

Wszystkie ładunki były przeładowywane w międzynarodowym obrocie morskim. Miejsce wyładunku lub przeładunku stanowiły w stu procentach kraje Europejskie. W grupach poszczególnych ładunków obsługiwanych przez port znajdują się:

- ładunki masowe luzem: torf, wapno rolnicze, nawozy luzem, palety drzewne, kruszywa budowlane,
- zboża i pasze – wszystkie zboża twarde, nasiona oleiste, śruta sojowa itp.,
- ładunki drobnicowe: towary na paletach, bloki granitowe, brykiet drzewny, nawozy, elementy konstrukcyjne elektrowni wiatrowych.

Tabela 5.10.

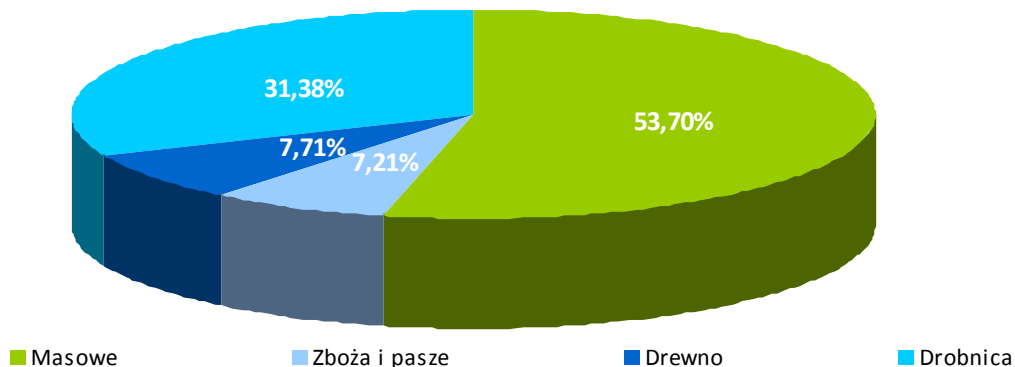
OBROTY ŁADUNKOWE W PORCIE KOŁOBRZEG WEDŁUG GRUP ŁADUNKOWYCH W TONACH W 2008 ROKU – dane ZMP					
miesiąc	Masowe	Zboża i pasze	Drewno	Drobnica	Ogółem
I	2 357,30	1 215,20	-	3 948,80	7 521,30
II	3 698,20	-	1 007,20	1 373,30	6 078,70
III	1 209,90	-	1 980,80	-	3 190,70
IV	4 702,20	1 281,30	-	5 558,50	11 542,00
V	2 603,10	-	1 006,40	1 570,70	5 180,20
VI	9 214,90	1 246,60	989,6	2 544,40	13 995,50
VII	9 786,40	1 204,00	1 041,60	1 633,30	13 665,30
VIII	9 997,30	947,6	-	3 289,50	14 234,40
IX	3 706,40	-	-	5 367,00	9 073,40
X	4 264,50	-	1 008,00	-	5 272,50
XI	3 257,20	-	1 000,00	4 690,50	8 947,70
XII	1 186,50	1 626,80	-	2 742,10	5 555,40
Ogółem	55 983,90	7 521,50	8 033,60	32 718,10	104 257,10

Źródło: Zarząd Portu Morskiego

Wykres 5.24.

OBROTY ŁADUNKOWE W PORCIE KOŁOBRZEG WEDŁUG GRUP ŁADUNKOWYCH W TONACH W 2008 ROKU – dane ZMP

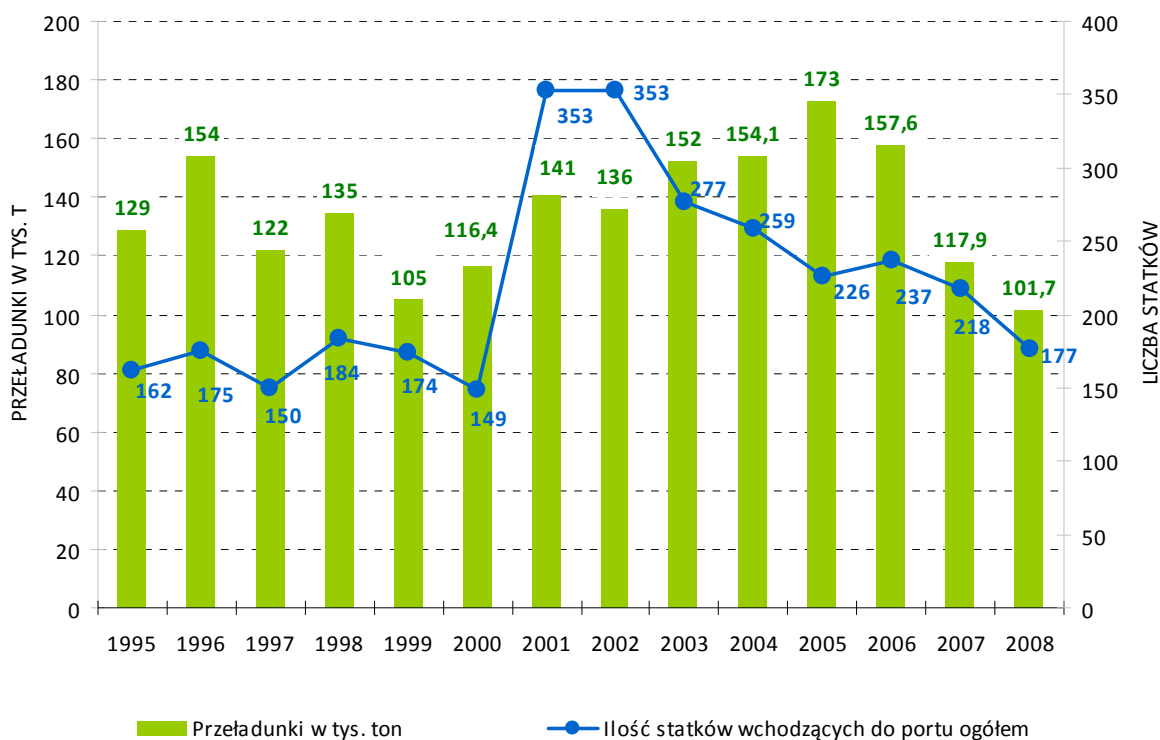

Źródło: Zarząd Portu Morskiego

Port ze względu na uzdrowski statut miasta nie może obsługiwać wszystkich ładunków m.in. towarów sypkich, pyłących, uciążliwych dla środowiska naturalnego (węgiel, cement). Dobowe raty załadunkowe i wyładunkowe towarów ze statków wynoszą od 800t do 1500t. Firmy korzystające z usług portu znajdują się głównie na Pomorzu Środkowym i Zachodnim, w związku z tym większość towarów jest dostarczana do portu transportem drogowym – ok.95-98%, znikoma ilość towarów jest dostarczana i odbierana drogą kolejową.

Wykres 5.25.

PRZEŁADUNKI ORAZ ILOŚĆ STATKÓW W PORCIE KOŁOBRZEG W LATACH 1995-2008

Źródło: dane za lata 1995-2006 Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej 2007 GUS, rok 2007i 2008 GUS

Port obsługuje jednostki o długości maksymalnej 75 m i zanurzeniu 4,7 m, wejście do portu jednostek dłuższych jest możliwe po uzyskaniu zgody Kapitanatu Portu. W ciągu ostatnich lat zmniejszyła się liczba statków wpływających do portu w porównaniu z liczbą statków obsługiwanych przez port w latach siedemdziesiątych zeszłego wieku, kiedy wartość ta oscylowała w granicach 400-485 jednostek rocznie. W 2008 roku liczba statków wpływających do Kołobrzegu stanowiła 0,79% (w 2006 roku 1,37%) ogółu jednostek wpływających do portów w Polsce. Liczba obsługiwanych statków towarowych przez port w Kołobrzegu w okresie w 2008 roku wynosiła 177 – była niższa o 18,80% w porównaniu do roku 2007. Liczba statków wpływających do portu Kołobrzeg systematycznie spada od roku 2006.

Funkcją portu w Kołobrzegu jest również funkcja przemysłowa związana z działalnością na jego terenie stoczni zajmujących się remontami i budową małych jednostek pływających (do 30 m) oraz remontami sprzętu połowowego.

Port pełni również funkcje turystyczno-rekreacyjną wynikającą z obsługi pasażerskiego ruchu międzynarodowego, statków pasażerskich, jachtingu, jednostek żeglugi przybrzeżnej oraz form uprawiania sportów wodnych i rekreacji (nurkowanie, wędkarstwo). W ciągu ostatnich lat bardzo dynamicznie rozwija się w Kołobrzegu turystyka morska związana przede wszystkim z funkcjonowaniem szeregu podmiotów świadczących krajowe usługi rejsowe - rejsy statków do obszaru redy portu trwające około 45 minut. Z usług tych przewoźników pasażerowie korzystają głównie w okresie sezonu letniego wykorzystując około 75% miejsc na statkach (przewoźnicy dysponują około tysiącem miejsc), w pozostałej części roku wykorzystywana jest około jedna czwarta miejsc. W sumie jednostki rejsowe przewożą około 500 tys. pasażerów rocznie.

Międzynarodowy ruch pasażerski w Kołobrzegu na przestrzeni lat 2006-2008 uległ spadkowi w 2007 roku o 6,4%, po okresie wzrostu do 2006 roku. W 2008 roku wielkość ta wynosiła 37336 i była o 8,56% wyższa niż w roku 2007 (34391 pasażerów). Całość ruchu pasażerskiego dotyczy jednego kraju – Dani, do którego w 2008 roku wyjechało 18663 pasażerów, przyjechało natomiast 18673, w 2007 roku wielkości te wynosiły odpowiednio 17656 oraz 16826. Ogółem międzynarodowy ruch pasażerski w Kołobrzegu w 2008 roku stanowił 2,44% ogółu ruchu w Polsce (w 2006 roku 2,34%), stanowił piątą wielkość ruchu w kraju (po Gdyni, Gdańsku, Świnoujściu oraz Międzyzdrojach).

Tabela 5.11.

WIELKOŚĆ RUCHU GRANICZNEGO W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008			
rok	ruch ogółem	przyjazdy	odjazdy
2007	34 391	16 826	17 656
2008	37 336	18 673	18 663

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Oprócz krajowych rejsów firmy prowadzące działalność na terenie portu oferują również rejsy dla płetwonurków, wyprawy na połowy ryb. Na terenie portu znajduje się również port jachtowy, który jest w stanie obsłużyć około pięćdziesięciu jednostek, jednak przeszkodą dla jego rozwoju jest brak zaplecza.

5.2.RYNEK PRACY

5.2.1. PRACUJĄCY

Jedną z podstawowych wielkości opisujących sytuację społeczno-gospodarczą są dane dotyczące rynku pracy. W wyniku transformacji systemowej, która dokonała się na początku lat dziewięćdziesiątych, powyższe zagadnienie stało się obszarem, wokół którego ogniskują się najistotniejsze problemy makrospołeczne. Zjawisko bezrobocia, zmiany demograficzne dokonujące się w strukturze ekonomicznych grup wieku ludności, przekształcenia własnościowe w gospodarce to tylko nieliczne ze zjawisk determinujących kształt rynku pracy w Polsce. W przypadku Kołobrzegu równie istotnym determinantem jest usługowo-turystyczna funkcja miasta, nadająca bezrobociu charakter sezonowości.

Podstawowymi miernikami obrazującymi sytuację na rynku pracy są informacje dotyczące pracujących w gospodarce narodowej.

Poniższe dane obejmują rok 2006 (rok porównawczy) oraz 2007, w momencie zbierania danych¹¹ oraz opracowywania niniejszej części raportu Główny Urząd Statystyczny nie dysponował danymi za 2008 rok. Jednocześnie wcześniejszy raport nie zawierała danych za 2007 rok.

Tabela 5.12.

PRACUJĄCY W MIEŚCIE KOŁOBRZEG W LATACH 2006-2007*			
wyszczególnienie	2006	2007	
		Liczba	Dynamika 2006=100%
ogółem	10850	11343	104,54
Pracujący wg płci			
mężczyźni	4 780	5110	106,90
kobiety	6 070	6233	102,69
Pracujący wg sektorów ekonomicznych			
sektor rolniczy	124	139	112,10
sektor przemysłowy	2 192	2400	109,49
sektor usługowy - usługi rynkowe	4 598	4880	106,13
sektor usługowy - usługi nierynkowe	3 936	3924	99,70
Pracujący wg sektorów własności			
sektor publiczny	5 450	5473	100,42
sektor prywatny	5 400	5870	108,70

Źródło: dane na temat liczby pracujących Główny Urząd Statystyczny, wielkość wskaźników – obliczenia własne

*sektor rolniczy Sekcja A - Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; Sekcja B - Rybactwo

sektor przemysłowy Sekcja C - Górnictwo; Sekcja D - Działalność produkcyjna; Sekcja E - Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę; Sekcja F – Budownictwo

usługi rynkowe Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów przeznaczenia osobistego i użytku domowego; Sekcja H - Hotele i restauracje; Sekcja I - Transport, gospodarka magazynowa i łączność; Sekcja J - Pośrednictwo finansowe; Sekcja K - Obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów; Sekcja O - Działalność usługowa, komunalna, socjalna i indywidualna, pozostała; Sekcja P - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; Sekcja Q - Organizacje i zespoły międzynarodowe

usługi nierynkowe Sekcja L - Administracja publiczna i obrona narodowa; gwarantowana prawnie opieka socjalna; Sekcja M - Edukacja; Sekcja N - Ochrona zdrowia i pomoc socjalna

¹¹ Lipiec 2009 rok

Przedsiębiorstwa działające na terenie miasta, mają ogromny udział w tworzeniu regionalnego rynku pracy – przedsiębiorcy kołobrzescy są pracodawcami nie tylko dla mieszkańców miasta, lecz również większości mieszkańców powiatu kołobrzeskiego oraz sporej liczny mieszkańców powiatów ościennych (białogardzkiego, świdwińskiego, gryfickiego). Dobrze rozbudowana infrastruktura turystyczna przyczynia się istnienia licznych miejsc pracy w obszarze turystyki. Poszerzenie zakresu oferty turystycznej poprzez włączenie do niej szeroko rozumianej oferty sportowo-rekreacyjnej, przyczyni się do wzrostu liczby przedsiębiorstw bezpośrednio i pośrednio związanych z jej obsługą, a tym samym przyczyni się do kreowania nowych miejsc pracy oraz wzrostu gospodarczego regionu oraz poziomu i jakości życia jego mieszkańców.

Miarą tego, jaka jest sytuacja na krajowym rynku pracy, są tzw. Wskaźniki zatrudnienia wyrażone stosunkiem liczby osób pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. Zdaniem ekspertów, wskaźniki te, a nie poziom bezrobocia, oddają rzeczywistą sytuację krajowych rynków pracy – oficjalna stopa bezrobocia może być w różny sposób manipulowana (m.in. poprzez wyrzucenie poza nawias definicji bezrobotnego określonej grupy społecznej przez ustawodawcę). Wskaźnik zatrudnienia pokazuje, ile osób rzeczywiście pracuje, a ile pozostaje poza rynkiem pracy, niezależnie od tego czy ma status osoby bezrobotnej, czy nie. Od 1999 roku w Kołobrzegu wskaźnik ten systematycznie obniżał się do 2006, nieznacznie wzrósł w 2007 roku, przy czym większy wskaźnik zatrudnienia występuje wśród kobiet:

w 1999 -	32,91%
w 2000 -	31,46%
w 2001 -	29,40%
w 2002 -	28,47%
w 2003 -	27,50%
w 2004 -	27,37%
w 2005 -	27,88%
w 2006 -	28,12% w tym: mężczyźni 26,76%, kobiety 29,29%
w 2007 -	29,32% w tym: mężczyźni 28,51%, kobiety 30,28%

Trend spadkowy dotyczy również aktywności ekonomicznej ludności (siły roboczej) wyrażonej jako suma pracujących i bezrobotnych w liczbie osób powyżej 15 roku życia. Od 2000 roku obniżyła się ona o 6,08%. Również tutaj wyższa aktywność cechuje kobiety, niż mężczyzn. Pozytywnym zjawiskiem jest spadek liczby bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo i wzrost osób pracujących wśród tej grupy:

w 2000 -	40,16%
w 2001 -	39,43%
w 2002 -	39,03%
w 2003 -	37,62%
w 2004 -	36,21%
w 2005 -	35,45%
w 2006 -	34,08% w tym: mężczyźni 32,36%, kobiety 35,56%
w 2007 -	32,92% w tym: mężczyźni 32,84%, kobiety 35,35%

W kraju wskaźnik zatrudnienia wynosił w 2007 roku 25,98%, natomiast wskaźnik aktywności zawodowej 31,41%. W porównaniu z wybranymi miastami o podobnej funkcji lub wielkości wyższy wskaźnik zatrudnienia oraz aktywności ekonomicznej występuje w Sopocie oraz w Koszalinie, natomiast niższe wskaźniki występują w Świnoujściu oraz Stargardzie Szczecińskim. W ostatnich latach uwidacznia się wysoki poziom bierności zawodowej – zmniejsza się różnica pomiędzy populacją biernych i aktywnych zawodowo.

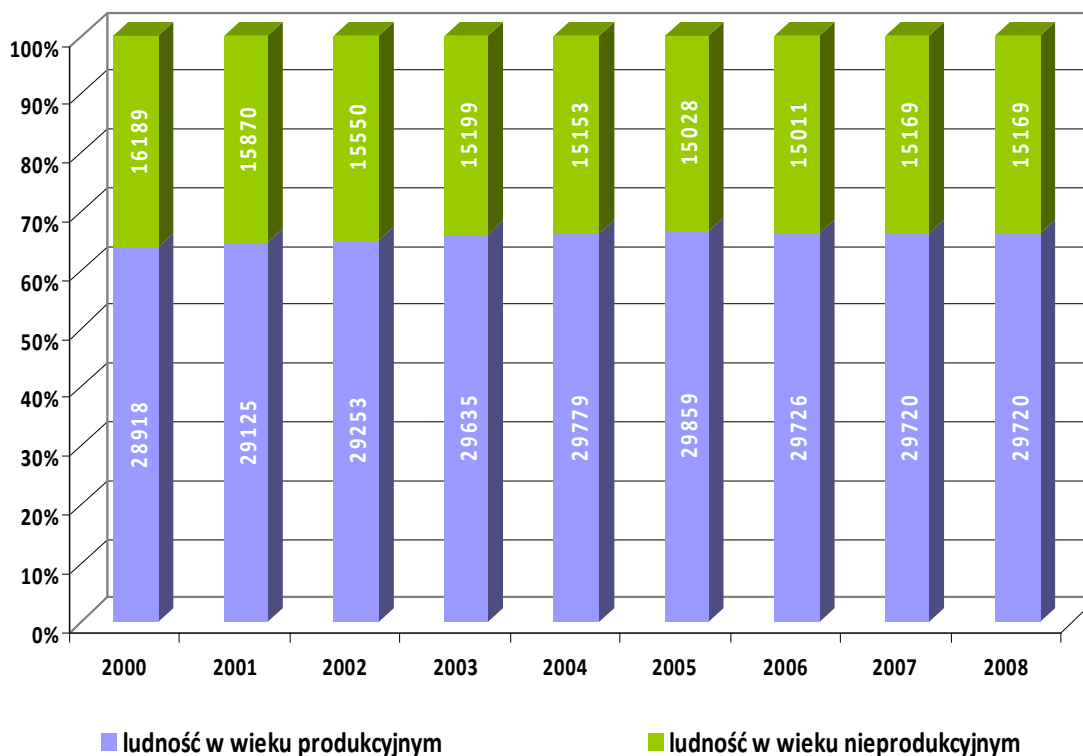
Tabela 5.13.

PRACUJĄCY W 2007 ROKU W WYBRANYCH MIASTACH					
miasto	liczba pracujących	liczba ludności	liczba pracujących na 1000 mieszkańców	wskaźnik zatrudnienia	wskaźnik aktywności ekonomicznej ludności
Kołobrzeg	11343	44 925	252,48	29,32	32,92
Świnoujście	7 873	40 829	192,82	22,11	26,86
Stargard Szczeciński	13 116	70 051	187,23	21,89	29,00
Koszalin	29 147	107 146	272,03	31,07	36,86
Sopot	10 586	38 821	272,68	30,21	31,41
woj. zachodniopomorskie	326 915	1 692 957	193,10	22,83	30,04
Polska	8 372 169	38 135 876	219,53	25,98	31,41

Źródło: dane na temat liczby pracujących Główny Urząd Statystyczny, wielkość wskaźników – obliczenia własne

Wykres 5.26.

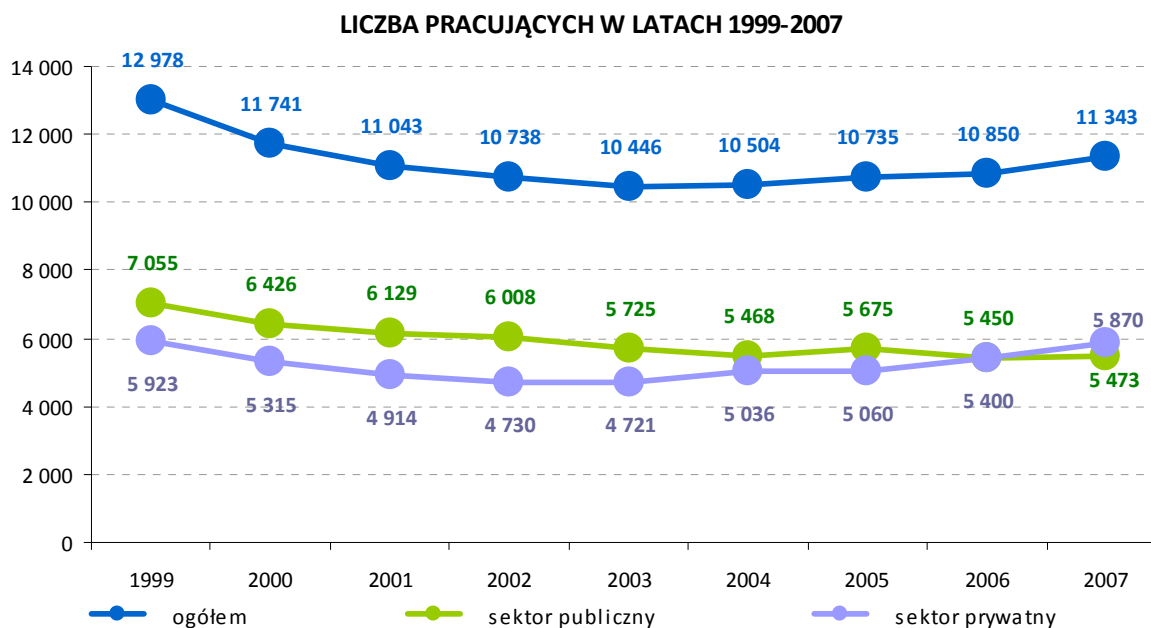
LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM W OGÓLE LUDNOŚCI W LATACH 2000-2008

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Analizując dynamikę liczby pracujących zaobserwować systematyczny wzrost (od 2004 roku). W 2007 roku liczba pracujących była wyższa o 4,54% w porównaniu z rokiem 2006. Wyższy wzrost liczby pracujących w 2007 roku w porównaniu z rokiem 2006 można zaobserwować wśród mężczyzn – 6,90% więcej mężczyzn podjęło pracę, w przypadku kobiet wartość ta wynosi 2,69%. Do 2005 roku przeważały osoby pracujące w sektorze publicznym. W 2006 roku liczba pracujących w sektorze prywatnym i publicznym rozłożyła się niemalże równomiernie: sektor publicznym: prywatny - 50,23 %: 49,77%. W 2007 roku proporcje wyraźnie się odwróciły – pracujący w sektorze prywatnym stanowili 51,75%, w sektorze publicznym – 48,25%.

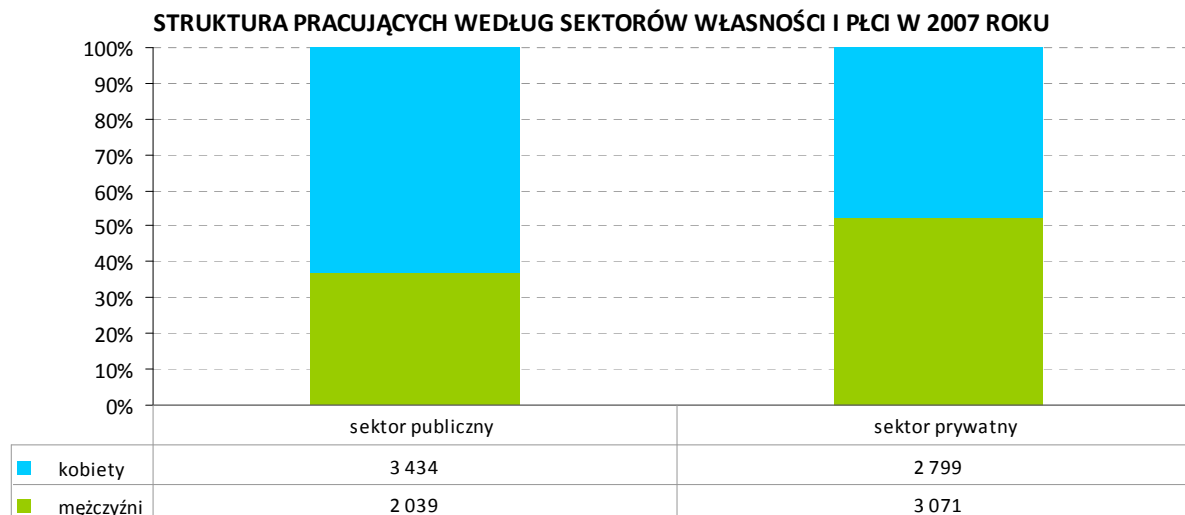
Wykres 5.27.

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Analiza zatrudnienia w sektorach własności według płci wskazuje na przewagę zatrudnienia kobiet w sektorze publicznym – odsetek ten w 2007 roku wynosił 62,74% ogółu zatrudnionych w tym sektorze oraz 30,27% wśród ogółu zatrudnionych. Odsetek mężczyzn zatrudnionych w sektorze publicznym wynosił 37,26% ogółu zatrudnionych w tym sektorze oraz 17,98% ogółu zatrudnionych. Zatrudnienie mężczyzn przeważa natomiast w sektorze prywatnym – odsetek zatrudnienia w tym przypadku wynosił 52,32% zatrudnionych w tym sektorze oraz 27,07% ogółu zatrudnionych. Kobiety zatrudnione w sektorze publicznym stanowiły 47,68% ogółu zatrudnionych w tym sektorze oraz 24,68% ogółu zatrudnionych.

Wykres 5.28

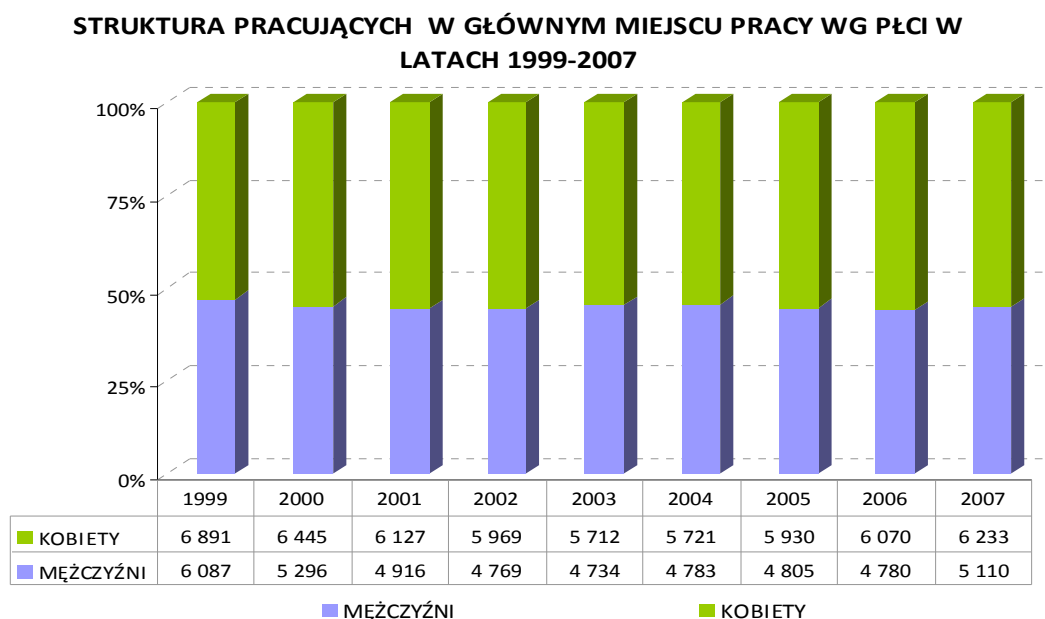

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Wśród pracujących, co obrazuje wskaźnik zatrudnienia z podziałem na płeć, przeważają kobiety – odsetek pracujących kobiet w ogólnej liczbie pracujących wynosi 54,95%, mężczyzn 45,05%. Liczba pracujących kobiet zawsze była wyższa od liczby pracujących mężczyzn – różnica ta zawsze

oscylowała w okolicach dziesięciu punktów procentowych. Dynamika pracujących według płci odzwierciedla dynamikę zmian ogólnej liczby pracujących. Zarówno liczba pracujących kobiet i mężczyzn ulega wzrostowi.

Wykres 5.29.

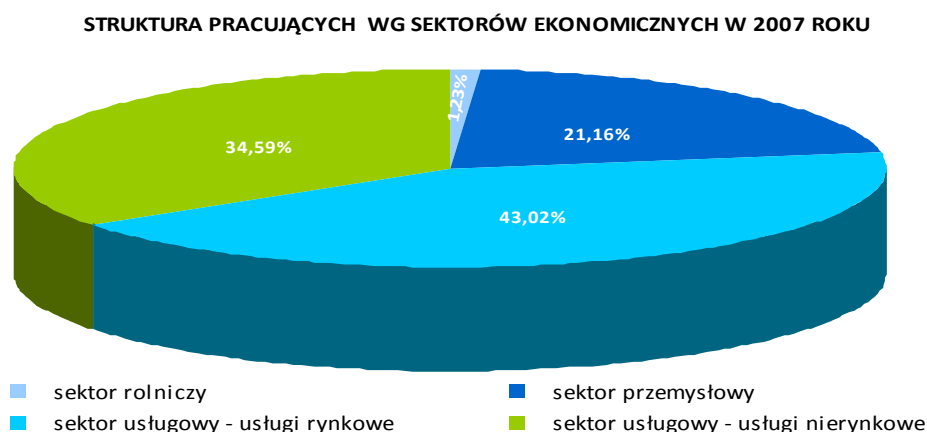

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Dominującym sektorem, w jakim są zatrudnione osoby pracujące, jest sektor usług rynkowych – 43,02% (w 2006 roku 42,38%) ogółu zatrudnionych, równie istotnym sektorem jest sektor usług nierynkowych – w nim zatrudnienie znajduje 34,59% (w 2006 roku 36,28%) ogółu pracujących. W sektorze przemysłowym pracuje ponad jedna piąta ogółu zatrudnionych – 21,16% (w 2007 roku 20,20%), znikomy odsetek ludności pracującej znajduje zatrudnienie w sektorze rolniczym – 1,23 (w 2006 roku 1,14%).

Dynamika zmian liczby pracujących w poszczególnych sektorach nieznacznie różni się od ogólnej dynamiki zmian liczby pracujących. Odptyw pracowników w 2007 roku w porównaniu z rokiem 2006 można zaobserwować w sektorze usług nierynkowych – liczba pracujących była niższa o 0,30%. W pozostałych trzech sektorach wzrosła liczba pracujących – najwyższy odsetek pracowników przybył w sektorze rolnym – 12,10%, następnie w sektorze przemysłowym – 9,49% oraz sektorze usług rynkowych – 6,13%.

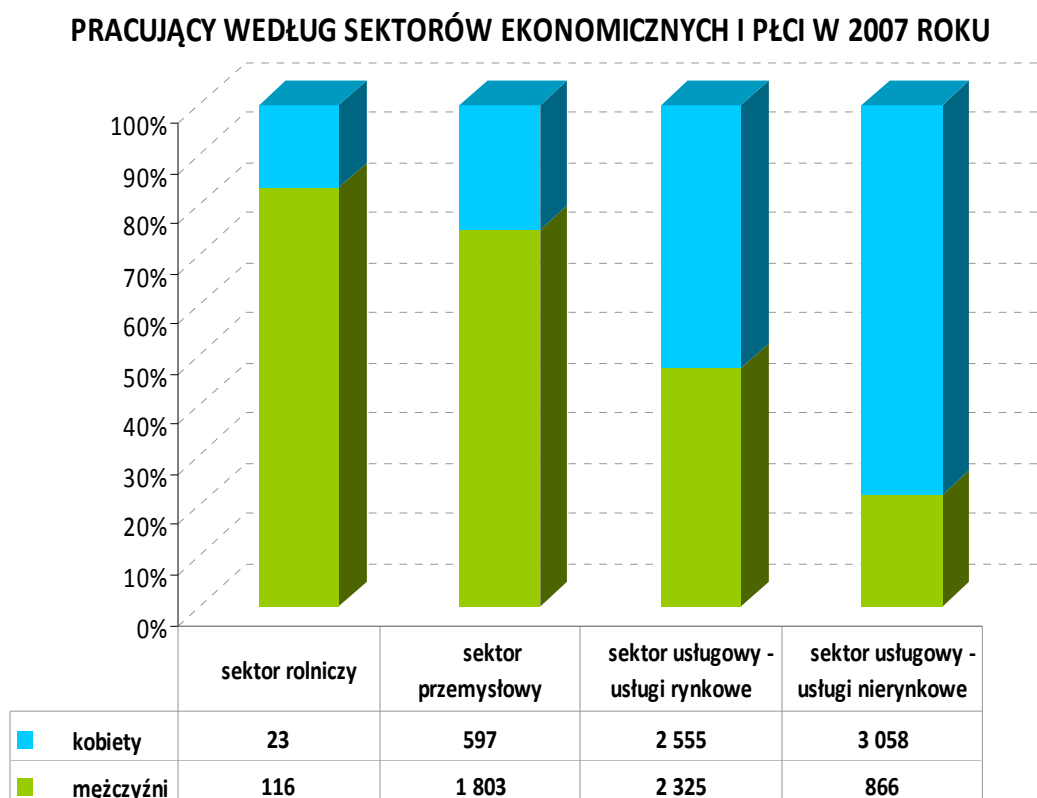
Wykres 5.30.

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Analiza zatrudnienia w sektorach ekonomicznych z podziałem na płeć wskazuje przewagę zatrudnienia mężczyzn w sektorze rolnym – stanowili 83,45% wszystkich pracowników oraz przemysłowym – 75,13% wszystkich pracowników, kobiety stanowiły odpowiednio 16,55 oraz 24,88%. W sektorze usług rynkowych i nierynkowych przeważa zatrudnienie kobiet – stanowiły one w 2007 odpowiednio 52,36% oraz 77,93% wszystkich zatrudnionych, mężczyźni natomiast stanowili odpowiednio 47,64% oraz 22,07% wszystkich zatrudnionych.

Wykres 5.31.

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Bardziej szczegółowa analiza struktury zatrudnienia według sekcji PKD wskazuje na największy odsetek zatrudnionych w Kołobrzegu pracuje w sekcji ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 16,38% ogółu zatrudnionych, w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego - 13,71% ogółu zatrudnionych, w sekcji edukacja – 11,11% ogółu zatrudnionych oraz sekcji hotele i restauracje – 10,13% ogółu zatrudnionych. Najmniejszy odsetek osób jest zatrudnionych w sekcji rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 0,11% ogółu zatrudnionych oraz rybactwie – 0,12% ogółu zatrudnionych.

W przypadku kobiet największy odsetek zatrudnionych występuje w sekcji ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 24,92% ogółu zatrudnionych kobiet, w sekcji edukacja – 16,03% ogółu zatrudnionych kobiet, w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego - 13,57% ogółu zatrudnionych kobiet oraz w sekcji hotele i restauracje - 13,40% ogółu zatrudnionych kobiet.

Analiza zatrudnienia w przypadku mężczyzn wskazuje na największy odsetek zatrudnionych w sekcji budownictwo – 19,80% ogółu zatrudnionych mężczyzn, w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego - 13,87% ogółu zatrudnionych mężczyzn, w sekcji transport, gospodarka magazynowa i łączność – 12,70% ogółu zatrudnionych mężczyzn oraz w sekcji przetwórstwo przemysłowe - 9,55% ogółu zatrudnionych mężczyzn.

Tabela 5.14.

PRACUJĄCY W GOSPODARCE NARODOWEJ* W KOŁOBRZEGU W 2007 ROKU								
sekcja	ogółem		kobiety			mężczyźni		
	liczba	struktura wg sekcji	liczba	struktura wg sekcji	struktura wg sekcji i ogółu zatrudnionych	liczba	struktura wg sekcji	struktura wg sekcji i ogółu zatrudnionych
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	12	0,11%	4	0,06%	0,04%	8	0,16%	0,07%
Rybacktwo	127	1,12%	19	0,30%	0,17%	108	2,11%	0,95%
Górnictwo	nd**	nd	nd	nd	nd	nd	nd	nd
Przetwórstwo przemysłowe	918	8,09%	430	6,90%	3,79%	488	9,55%	4,30%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, ..	385	3,39%	82	1,32%	0,72%	303	5,93%	2,67%
Budownictwo	1 097	9,67%	85	1,36%	0,75%	1 012	19,80%	8,92%
Handel hurtowy i detaliczny...	1 555	13,71%	846	13,57%	7,46%	709	13,87%	6,25%
Hotele i restauracje	1 149	10,13%	835	13,40%	7,36%	314	6,14%	2,77%
Transport, gospodarka magazynowa i ...	994	8,76%	345	5,54%	3,04%	649	12,70%	5,72%
Pośrednictwo finansowe	181	1,60%	151	2,42%	1,33%	30	0,59%	0,26%
Obsługa nieruchomości,...	610	5,38%	241	3,87%	2,12%	369	7,22%	3,25%
Administracja publiczna i	806	7,11%	506	8,12%	4,46%	300	5,87%	2,64%
Edukacja	1 260	11,11%	999	16,03%	8,81%	261	5,11%	2,30%
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	1 858	16,38%	1 553	24,92%	13,69%	305	5,97%	2,69%
Działalność usługowa komunalna, społeczna	391	3,45%	137	2,20%	1,21%	254	4,97%	2,24%

* w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób,

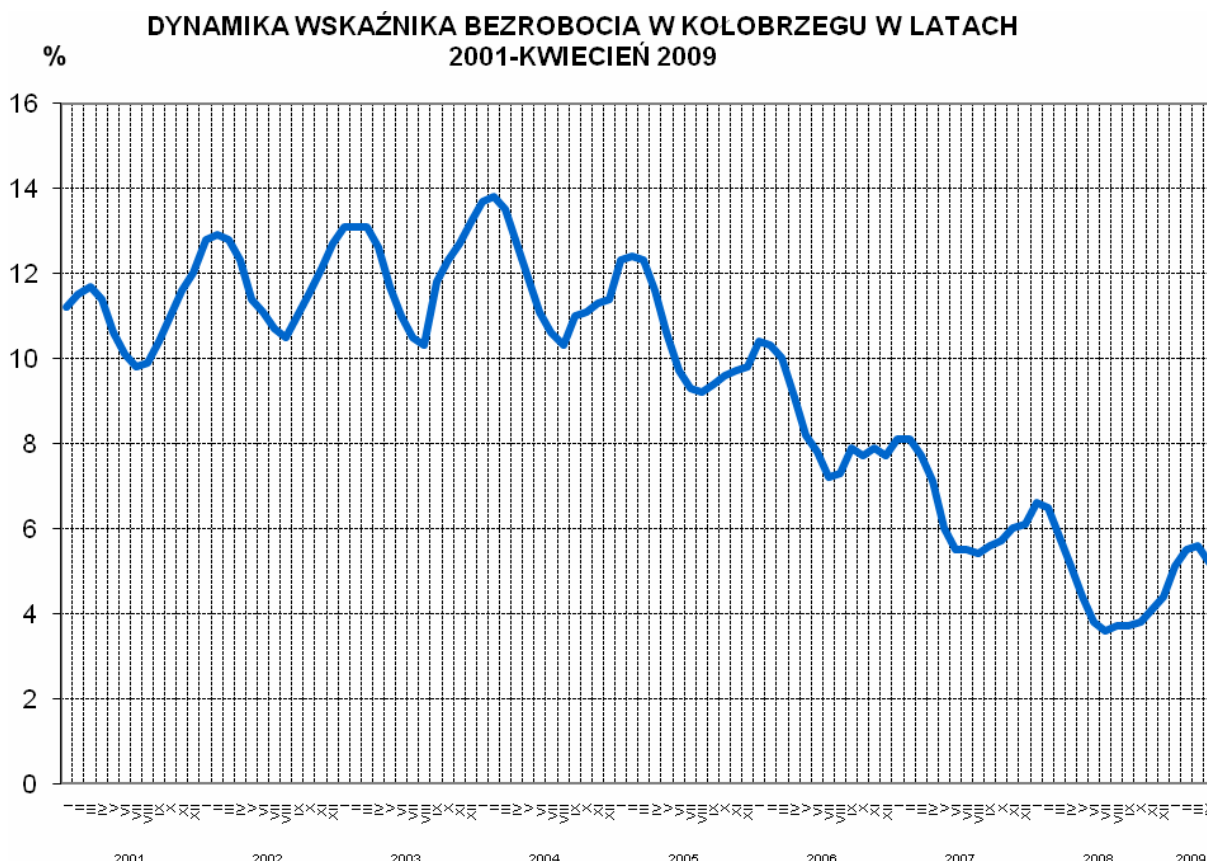
** nie udostępniono danych ze względu na tajemnicę statystyczną

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

5.2.2. BEZROBOCIE

Innym czynnikiem determinującym kształt rynku pracy jest **bezrobocie**. Według definicji BAEL bezrobotnymi są osoby powyżej 15 roku życia, które nie pracują i nie uczą się w szkole, są zdolne do pracy oraz gotowe do jej podjęcia. Wysoka stopa bezrobocia jest jednym z najważniejszych problemów polskiego rynku pracy, chociaż w ostatnim czasie zaczęła ona dynamicznie spadać. Poprawa sytuacji na kołobrzeskim rynku pracy jest zauważalna od 2004 roku, kiedy to liczba zarejestrowanych bezrobotnych zaczęła zmniejszać się w porównaniu do stanu z końca 2003 roku.

Wykres 5.32.

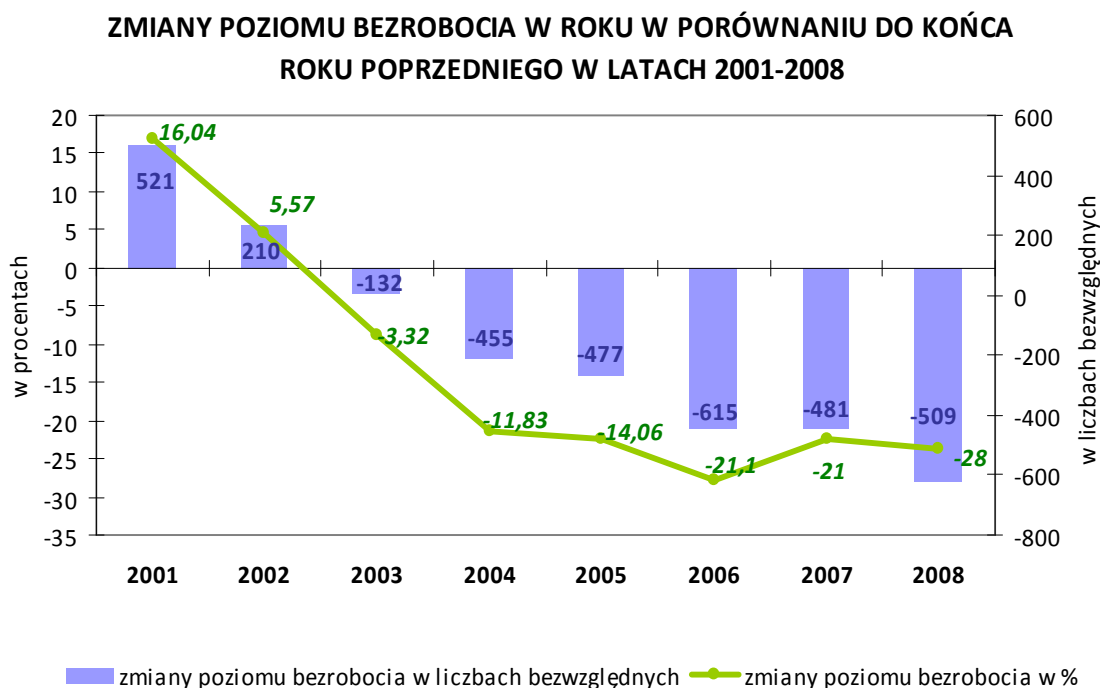

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

Dynamika spadku przybrała na sile w 2006 roku i trwała w 2008 roku – najniższy wskaźnik przyjęła w lipcu 2008 r – 3,6%, następnie zaś zaczęła wzrastać. Obserwując dynamikę bezrobocia można zaobserwować trend sezonowości – liczba bezrobotnych corocznie spada od lutego do sierpnia, rośnie natomiast od września do stycznia. Czynnikiem nadającym kołobrzeskiemu bezrobociu charakter sezonowości jest usługowo-turystyczna funkcja miasta, w wyniku której popyt na pracowników rośnie w okresie zwiększonego napływu turystów oraz kuracjuszy do miasta.

Według Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu odpływ bezrobotnych w ostatnich latach jest spowodowany głównie podjęciem pracy, w tym w 95% niesubstydowanej w jakikolwiek sposób przez Urząd. Inną ważną przyczyną wskazywaną przez Urząd Pracy są wyjazdy za granicę, szczególnie ludzi młodych. Na lokalnym rynku pracy wyższy jest odpływ bezrobotnych mężczyzn, niż kobiet. Najwyższą mobilność wg danych Urzędu Pracy wykazują osoby do 34 roku życia, lepiej wykształcone.

Wykres 5.33.

Źródło: dane na temat poziomu bezrobocia w liczbach bezwzględnych Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

W efekcie zachodzących zmian liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2008 roku stanowiła 72,02 bezrobotnych w roku 2007 oraz 32,92% zarejestrowanych w 2002 roku, kiedy to liczba ta była najwyższa.

Tabela 5.15.

WSKAŹNIK BEZROBOCIA W MIESIĄCU SIERPNIU ORAZ GRUDNIU 2008 W WYBRANYCH MIASTACH				
okres	Kołobrzeg	Świnoujście	woj. zachodniopomorskie	Polska
sierpień 2008	3,6	3,8	6,9	bd
grudzień 2008	4,4	4,4	7,4	bd
Udział bezrobotnych zarejestrowanych do ludności w wieku produkcyjnym				
2008 rok	4,4	4,4	7,4	6,0

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku

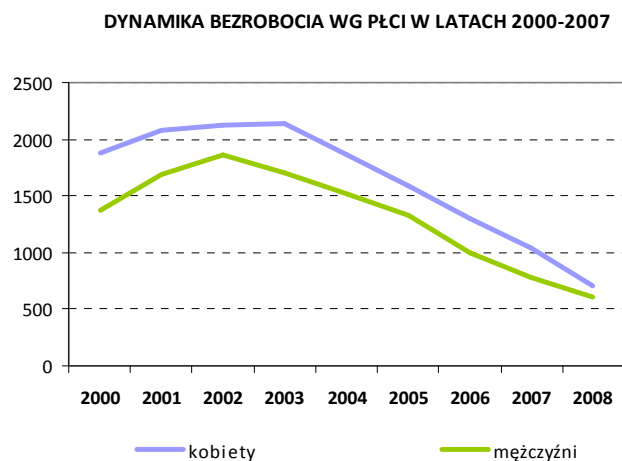
W porównaniu z innymi miastami podobną dynamikę spadku bezrobocia można zaobserwować w przypadku Świnoujścia. W miesiące tym utrzymywała się prawie identyczna stopa bezrobocia jak w Kołobrzegu, miała ona również charakter sezonowości – gwałtowne spadki w okresie sezonu letniego, apogeum osiągała natomiast na przełomie stycznia i lutego. Sezonowy charakter ma również dynamika bezrobocia w całym województwie zachodniopomorskim, przy czym tutaj okresy spadku oraz wzrostu nie są już tak wyraźne, jak w przypadku Kołobrzegu czy Świnoujścia. Jednocześnie w całym województwie stopa bezrobocia ma wyższą wartość niż w wymienionych miastach nadmorskich. Ogółem bezrobocie w Kołobrzegu stanowi 1,58% (w 2007 roku 1,76%) bezrobocia w całym województwie oraz prawie połowę bezrobocia w powiecie – 44,84% (w 2007 roku 46,51%.

Tabela 5.16.

STRUKTURA BEZROBOCIA W KOŁOBRZEGU W LATACH 2002 - 2008									
wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008		
							liczba	dynamika % 2002=100	dynamika % 2007=100
liczba bezrobotnych ogółem	3979	3847	3392	2915	2300	1819	1310	32,92%	72,02%
wg płci									
kobiety	2120	2136	1871	1584	1299	1044	708	33,40%	67,82%
mężczyźni	1859	1711	1521	1331	1001	775	602	32,38%	57,66%
wg wieku									
18-24 lat	965	804	650	504	332	249	192	19,90%	77,11%
25-34 lat	981	1007	929	720	559	470	348	35,47%	74,04%
35-44 lat	872	822	665	552	431	324	215	24,66%	66,36%
45-54 lat	989	1020	944	873	711	539	377	38,12%	69,94%
55-59 lat	141	162	169	230	220	188	139	98,58%	73,94%
60 lat i więcej	31	32	35	36	47	49	39	125,81%	79,59%
wg wykształcenia									
podstawowe i inne	965	939	814	735	608	485	354	36,68%	72,99%
zasadnicze zawodowe	1357	1324	1158	921	707	506	354	26,09%	69,96%
średnie ogólnokształcące	342	291	286	255	203	143	111	32,46%	77,62%
policealne i średnie zawodowe	1108	1063	930	822	647	526	356	32,13%	67,68%
wyższe	207	230	204	182	135	159	135	65,22%	84,91%
wg czasu pozostawania bez pracy									
poniżej 3 miesięcy	1126	1000	856	868	723	681	637	56,57%	93,54%
od 3 -6 miesięcy	576	596	514	474	407	319	249	43,23%	78,06%
od 6-12 miesięcy	717	603	509	474	398	273	161	22,45%	58,97%
od 12-24 miesięcy	789	735	628	414	357	282	139	17,62%	49,29%
powyżej 24 miesięcy	771	913	885	685	415	264	124	16,08%	46,97%
staż pracy bezrobotnych									
bez stażu	1189	1129	961	787	620	510	350	29,44%	68,63%
do 1 roku	857	613	408	256	218	170	154	17,97%	90,59%
1-5 lat	494	559	563	493	376	296	250	50,61%	84,46%
5-10 lat	356	372	386	316	255	211	139	39,04%	65,88%
10-20 lat	559	606	543	493	376	300	208	37,21%	69,33%
20-30 lat	464	492	447	461	354	254	163	35,13%	64,17%
powyżej 30 lat	60	76	84	109	101	78	46	76,67%	58,97%
z prawem do zasiłku									
kobiety	518	523	380	208	216	136	123	23,75%	90,44%
mężczyźni	472	355	317	225	164	111	80	16,95%	72,07%
ludność									
ludność ogółem	44803	44834	44932	44887	44737	44889	44889	100,19%	100,00%
w tym: w wieku produkcyjnym	29253	29635	29779	29859	29726	29720	29720	101,60%	100,00%

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Wykres 5.34.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

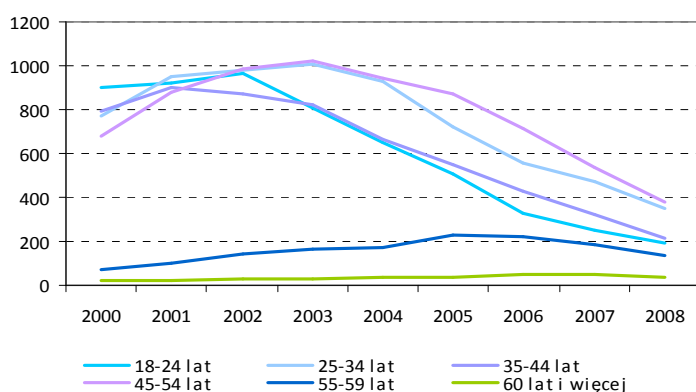
Zmiana liczby bezrobotnych przekłada się na przeobrażenia w strukturze bezrobotnych. W grupie tej wciąż dominują kobiety – stanowią one 54,04% ogółu bezrobotnych. W 2008 roku bezrobocie kobiet wynosiło 67,82% bezrobocia w 2007 roku, natomiast w przypadku mężczyzn stanowiło ono 57,66%. Dane te obrazują, iż dynamika spadku bezrobocia dokonuje się w obu kategoriach. Bezrobocie wśród kobiet rosło do 2003 roku, wśród mężczyzn do 2002 roku – tutaj dynamika wzrostu była

bardzo gwałtowna, równocześnie dynamika spadku jest większa. Na 100 bezrobotnych mężczyzn w 2008 roku przypadało 117,6 (w 2007 roku 134,7) bezrobotnych kobiet. Spadek bezrobocia jaki dokonał się w 2008 roku w większym stopniu dotyczył mężczyzn, niż kobiet. Według Powiatowego Urzędu Pracy w Kołobrzegu bezrobotne kobiety, zwłaszcza po 35 roku życia o niskich kwalifikacjach zawodowych oraz długotrwale bezrobotne są uznawane za grupę ryzyka na lokalnym rynku pracy – jest to grupa najmniej mobilna.

Za osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy wg ustawy o promocji zatrudnienia uznaje się osoby poniżej 25 roku życia, powyżej 50 roku życia oraz długotrwale bezrobotne. Dynamika struktury bezrobotnych według wieku pokazuje, iż populacja bezrobotnych starzeje się. Największy odsetek w tej kategorii bezrobotnych stanowi frakcja osób pomiędzy 45-54 rokiem życia – stanowią 28,78% (w 2007 roku 29,63%) ogółu bezrobotnych, równie wysoki udział w strukturze bezrobotnych obejmuje osoby pomiędzy 25-34 rokiem życia – 26,56% (w 2007 roku 25,84%), mniej

Wykres 5.35.

DYNAMIKA BEZROBOCIA W LATACH 2000-2008 WG WIEKU

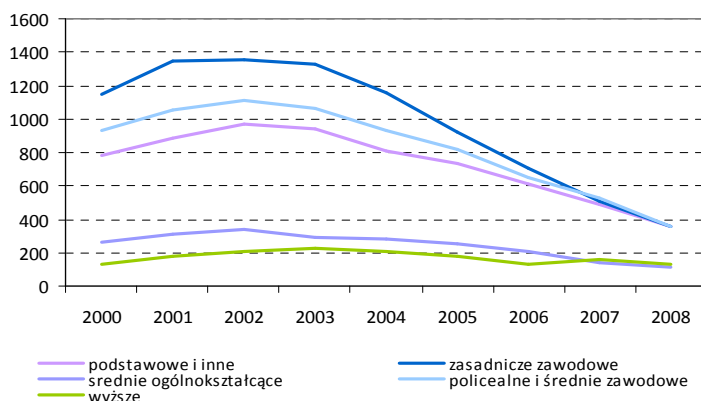

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

bezzrobotnych jest skorelowany m.in. z przywilejami z jakich korzystają osoby w tym wieku – wcześniejsze przejścia na emeryturę, korzystanie z renty. Dynamika bezrobocia w poszczególnych grupach wieku w 2008 roku w porównaniu z rokiem 2007 - największy spadek bezrobotnych dokonał się w grupie osób pomiędzy 25 a 44 rokiem życia – liczba bezrobotnych zmniejszyła się tu o jedną trzecią - 33,64%, spadek prawie o jedną trzecią – 30,06% dokonał się w populacji osób pomiędzy 45-54 rokiem życia, w grupie osób pomiędzy 55-59 rokiem życia o ponad jedną czwartą – 26,06%, natomiast w grupie osób pomiędzy 25-24 rokiem życia o 25,96%. Spadek w granicach jednej piątej zanotowano w grupie osób pomiędzy 18-24 rokiem życia – 22,89% oraz grupie osób powyżej 60 roku życia – 20,41%.

Wykres 5.36.

DYNAMIKA BEZROBOCIA WG WYKSZTAŁCENIA W LATACH 2000-2008

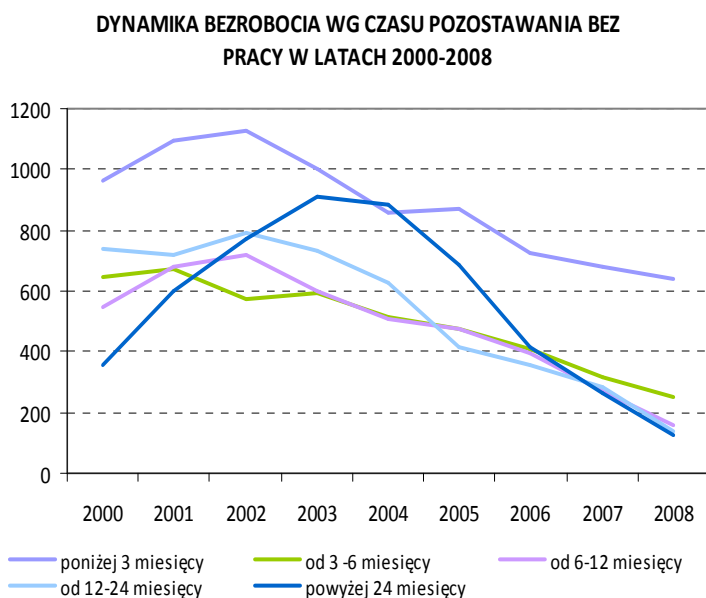
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

liczny odsetek stanowią osoby pomiędzy 35-44 rokiem życia – 16,41% (w 2007 roku 17,81%) oraz pomiędzy 18-24 rokiem życia – 14,66% (w 2007 roku 13,69%) – grupa ta według ustawy uznana została za będącą w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Najniższe wskaźniki dotyczą osób pomiędzy 55-59 rokiem życia oraz powyżej 60 roku życia – odpowiednio 10,61% oraz 2,98% (w 2007 roku odpowiednio 10,34% oraz 2,69%). Najniższy procentowy udział bezrobotnych w tych grupach wieku w ogóle,

Dynamika bezrobocia według wykształcenia obrazuje spadek bezrobocia we wszystkich grupach. Analiza struktury bezrobocia według wykształcenia wskazuje na najwyższy udział w ogóle bezrobotnych osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – stanowiły one w 2008 roku 27,18% ogółu bezrobotnych. Równie wysokie bezrobocie dotyka osoby z wykształceniem podstawowym i

innym oraz zasadniczym zawodowym - w obu grupach odpowiednio po 27,02%. Wśród bezrobotnych osoby z wykształceniem wyższym stanowią 10,31%, natomiast z wykształceniem średnim ogólnokształcącym 8,47% ogółu bezrobotnych. Należy zauważyć, iż na przestrzeni ośmiu lat populacja osób z wykształceniem wyższym stanowiła najmniejszy odsetek ogółu bezrobotnych, dopiero w 2007 roku niższy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Najmniejszą liczbę bezrobotnych stanowią osoby lepiej wykształcone, ponad połowa bezrobotnych zarejestrowanych to osoby z wykształceniem podstawowym oraz zasadniczym zawodowym.

Wykres 5.37.

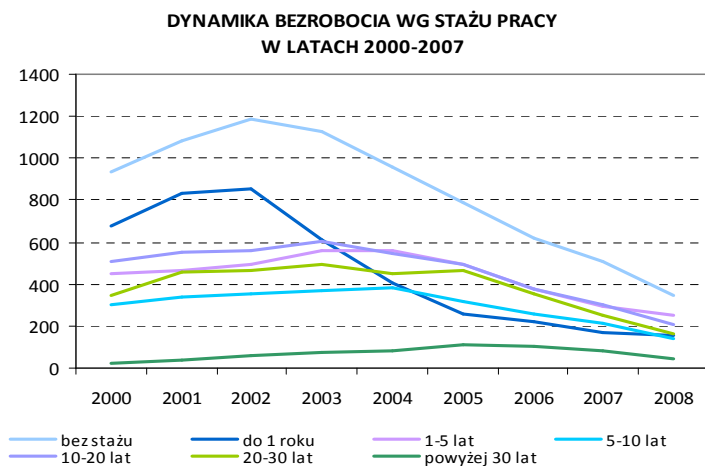

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

odsetek spadł bezrobocia zanotowano w grupie osób bezrobotnych powyżej 24 miesięcy – liczba bezrobotnych w tej kategorii spadała o 53,03%, następnie w grupie bezrobotnych od 12-24 miesięcy – spadek o 50,71%, oraz grupie bezrobotnych od 6-12 miesięcy – spadek o 41,03%. Mniejszy spadek bezrobocia zanotowano wśród osób niepracujących od 3-6 miesięcy – spadek bezrobocia o 21,94% oraz bezrobotnych poniżej 3 miesięcy – spadek bezrobocia o 6,46%.

Strukturę bezrobocia determinuje w dużym stopniu staż pracy bezrobotnych. Największy odsetek bezrobotnych stanowiły w 2008 roku osoby bez stażu pracy – 26,72% (w 2007 roku 28,04 %), najmniejszy odsetek stanowiły osoby ze stażem powyżej 30 lat – 3,51% (w 2007 roku 4,29%) bezrobotnych ogółem. W pozostałych frakcjach procentowe różnice nie są tak wyraźne, jak w przypadku dwóch powyższych: 11,76% (w 2007 roku 9,35%) stanowią osoby posiadające staż do roku pracy, 10,61% (w 2007 roku 11,60%) osoby posiadające staż pracy pomiędzy 5-10 lat,

Wykres 5.38.

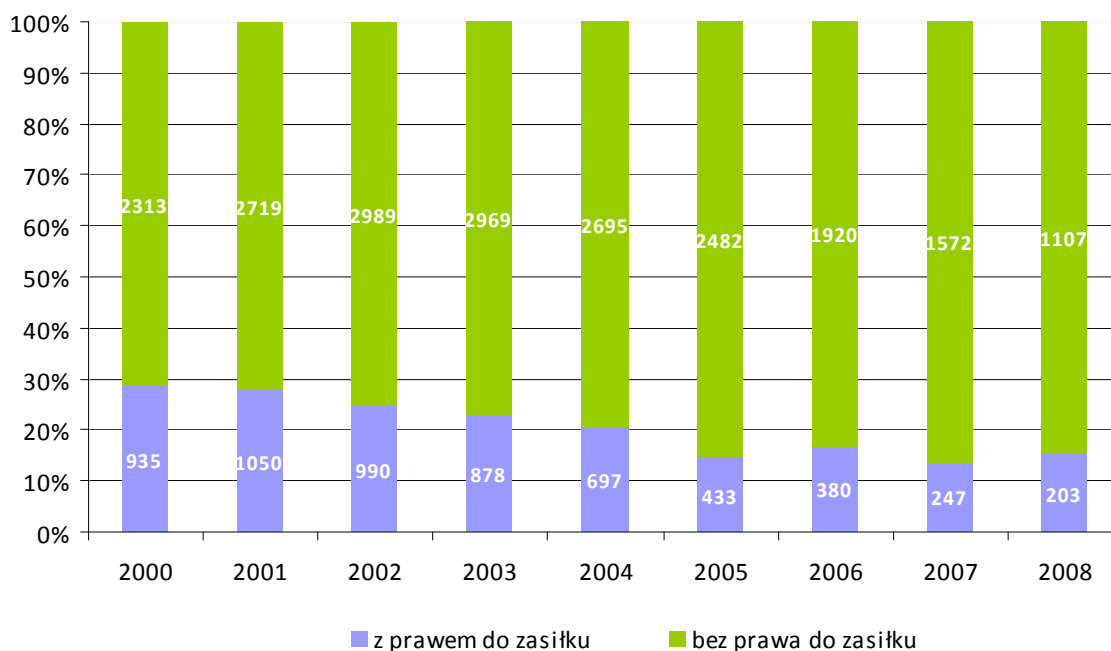
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

12,41% (w 2007 roku 13,96%) osoby ze stażem pomiędzy 20-30 lat, 19,08% (w 2007 roku 11,76% (w 2007 roku 9,35%) stanowią osoby posiadające staż do roku pracy, 10,61% (w 2007 roku 11,60%) osoby posiadające staż pracy pomiędzy 5 -10 lat, 12,41% (w 2007 roku 13,96%) osoby ze stażem pomiędzy 20-30 lat, 19,08% (w 2007 roku 16,27%) ogółu bezrobotnych stanowią osoby ze stażem pomiędzy 1-5 lat, 15,88% (w 2007 roku 16,49%) natomiast osoby o stażu od 10-20 lat.

Wciąż sporym problemem jest duży udział w ogóle bezrobotnych osób bez stażu pracy lub o niskim stażu (trzy pierwsze grupy) – stanowią one ponad połowę wszystkich bezrobotnych. Dynamika bezrobocia w tej kategorii cechuje się największym spadkiem wśród osób posiadających staż powyżej 30 lat – w 2008 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się tutaj o 41,03% w porównaniu z rokiem 2008. W analizowanym okresie, znacznie spadła również liczba osób bezrobotnych ze stażem 20-30 lat – spadek o 35,83%, bezrobotnych ze stażem pracy pomiędzy 5 a 10 lat – spadek 34,12%, bez stażu – spadek o 31,37% oraz wśród bezrobotnych ze stażem pracy 10-20 lat – spadek o 30,67%. Najniższa dynamika spadku bezrobocia występuje wśród osób posiadających od 1 roku do 5 lat – spadek o 15,54% oraz osób posiadających 1 rok stażu pracy – spadek o 9,41%.

Wykres 5.39.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W LATACH 2000-2008 WG PRAWA DO ZASIŁKU

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu podejmuje wiele działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu:

- uzyskiwanie kontaktu z pracodawcami w celu pozyskania ofert pracy,
- organizowanie giełd pracy w trakcie których pracodawca może skonfrontować swoje oczekiwania z możliwościami ewentualnych pracowników,
- współpraca z EURES (Europejskim Służbami Zatrudnienia) w celu pozyskania zagranicznych ofert pracy,
- oferowanie poradnictwa zawodowego,
- skierowania bezrobotnych na szkolenia,
- oferowanie programów rynku pracy m.in. podnoszących kwalifikacje (kursy językowe, na prawo jazdy), roboty interwencyjne oraz publiczne, staże, przygotowanie zawodowe, prace społecznie użyteczne,

- oferowanie programów z Europejskiego Funduszu Społecznego: „
- wsparcie finansowe: dodatki aktywizacyjne, dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy,
- pasywne programy: zasiłki dla bezrobotnych.

Tabela 5.17.

ŚRODKI W ZŁ PRZEZNACZONE PRZEZ PUP NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W LATACH 2007-2008		
forma	2007	2008
Prace interwencyjne	20 000	36 100
Roboty publiczne	289 113	201 200
Prace społecznie użyteczne	266 602	227 000
Staż i przygotowanie zawodowe	1 121 356	1 407 719
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	466 600	991 847
Szkolenia	690 429	775 100
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy	336 000	315 534
ogółem	3 190 100	3954 500

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy

Projekty realizowane i współrealizowane przez PUP w latach 2007-2008 ze środków zewnętrznych (źródła, wielkość finansowania w zł):

- Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPROZL Działanie 1.2 (okres 2007-2008) łącznie 931 230,54 w tym: kwota dofinansowania 675 794,00, wkład prywatny 255 436,54
- Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPROZL Działanie 1.3 (okres 2007-2008) łącznie 970 233,25 w tym: kwota dofinansowania 715 450,00, wkład prywatny 254 783,25
- Rezerwa MIPS w 2007r 508 200 zł, 2008r. 360 600 zł
- Rezerwa Marszałka Województwa w 2007r. 60 000 zł, 2008r. 328 000 zł.

Również Gmina Miasto Kołobrzeg podejmuje działania zmierzające do poprawy sytuacji na rynku pracy i pomocy bezrobotnym poprzez zawieranie ze Starostą Kołobrzeskim porozumienia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Podmioty, w których organizowane są prace społecznie użyteczne to: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, Miejski Ośrodek Kultury w Kołobrzegu, Dom Pomocy Społecznej we Włociborzu – Filia w Kołobrzegu, Stowarzyszenie Amazonek w Kołobrzegu.

Bardzo istotnym zjawiskiem skorelowanym ze spadkiem bezrobocia jest liczba ofert pracy wpływających do Urzędu. W 2008 roku do Urzędu Pracy wpłynęło 4656 ofert pracy¹² (w 2007 roku 4838 ofert pracy). Oferty dotyczyły głównie zatrudnienia w sektorze prywatnym (90%). Najwięcej propozycji uzyskano w miesiącach marzec-kwiecień. Oferty pracy niesubsydiowanej (niedofinansowanej przez Urząd)- stanowiły 85%. Większość bezrobotnych podejmujących pracę podejmuje pracę niesubsydiowaną – 94%. Wśród ofert pracy subsydiowanej znajdują się głównie: prace interwencyjne, roboty publiczne, dotacja na działalność gospodarczą oraz doposażenie stanowiska pracy.

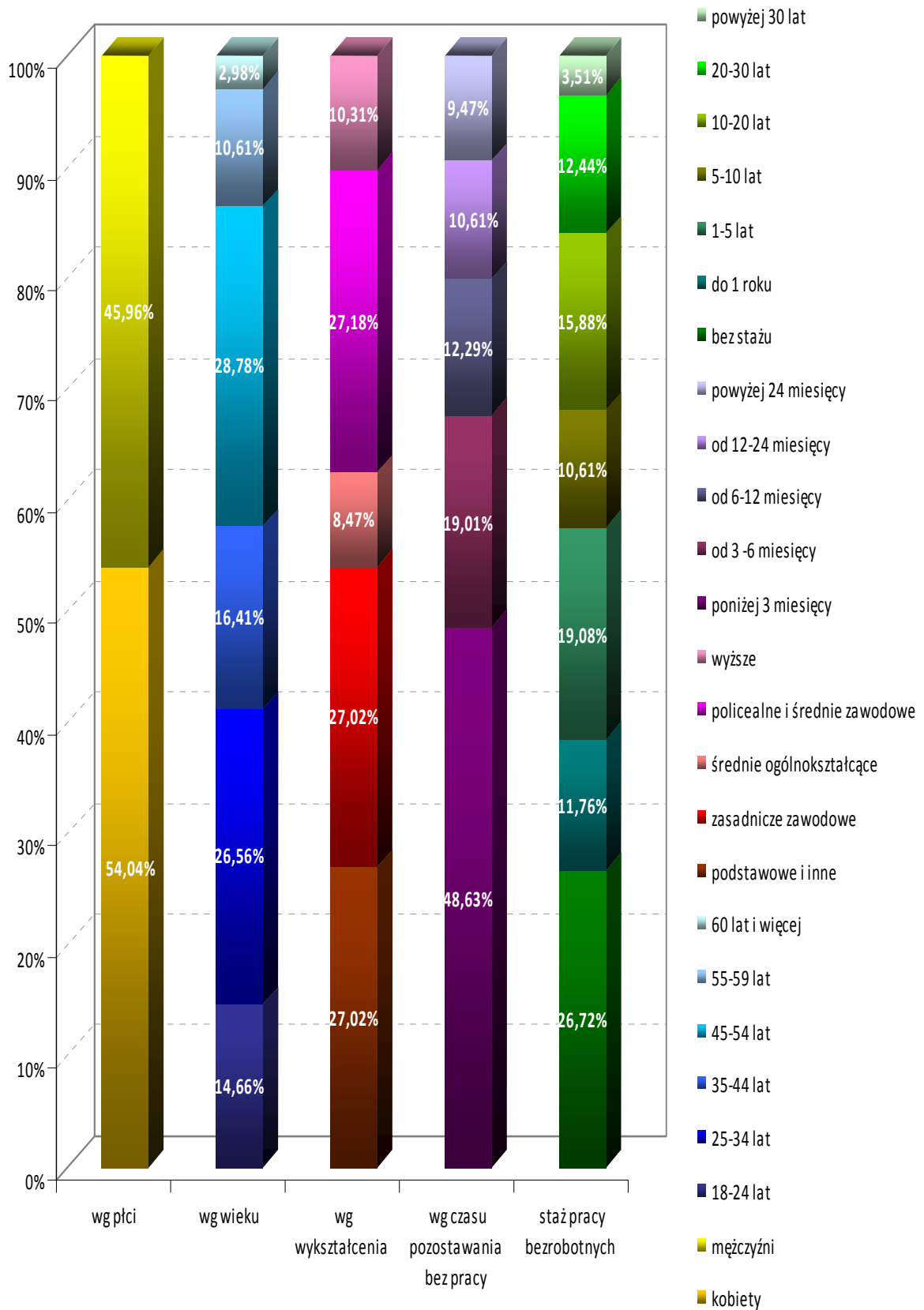
Największa liczba ofert pracy napływa z branży hotelarskiej i restauracji, handlu, z sektora budownictwa oraz przetwórstwa przemysłowego. Dominowały wolne miejsca pracy dla kelnerów, pracowników biurowych, recepcjonistów, sprzedawców, przetwórców ryb, sprzętaczek, glazurników, robotników gospodarczych, pomocy kuchennych i robotników budowlanych.

¹² Bezrobocie w Powiecie Kołobrzeskim w 2008 roku, Powiatowy Urząd Pracy

Wykres 5.40.

STRUKTURA BEZROBOTNYCH W KOŁOBRZEGU W 2008 ROKU

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu

5.3. SYTUACJA EKONOMICZNA LUDNOŚCI

Jednym ze wskaźników jakości życia mieszkańców miasta są osiągnięte przez nich dochody. Również w przypadku danych dotyczących średniego dochodu na głowę mieszkańca dane statystyczne jakie są dostępne, dotyczą całego powiatu, nie ma więc możliwości zobrazowania powyższych danych tylko w odniesieniu do miasta, z danymi dotyczącymi województwa i kraju. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w Polsce w 2007 roku wynosiło 2866,04 zł brutto. Dla całego województwa i regionu wartości te są niższe. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w całym powiecie kołobrzeskim w 2007 roku wynosiło 2336,90 zł – stanowiło 81,50% przeciętne miesięcznego wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100), w regionie koszalińskim było ono nieznacznie wyższe – wynosiło odpowiednio 2366,31 zł i 82,6% średniej krajowej. W całym województwie zachodniopomorskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie wynosiło 2 615,83 (91,3% średniej krajowej).

Dostępными danymi odnoszącymi się stricte tylko do miasta Kołobrzeg, jest zestawienie dotyczące dochodów osób fizycznych i prawnych pochodzące z Urzędu Skarbowego. Są to informacje odmienne od prezentowanych przez GUS (w przypadku GUS są to dane uśrednione, pochodzące z próby statystycznej - nie są porównywalne z danymi US).

W przypadku osób fizycznych liczba podatników w mieście Kołobrzeg w 2007 roku (dane za 2008 r. są niepełne) wynosiła 30 231 osób, z tego 28 385 osoby wykazały dochód. Analizując dane dotyczące lat 1999-2008 można zauważyć systematyczny wzrost liczby podatników od 2002 roku. Liczba osób wykazujących dochód wzrasta nieprzerwanie od 1999 roku. W 2007 roku dochody mieszkańców ogółem wynosiły 708 488 290,69 zł, w 1999 roku 385 639 070,85 zł. Zarobki podatników w analizowanym okresie rosły systematycznie, średnio zarobki miesięczne wszystkich podatników w 2007 roku wynosiły 1 952,99 zł, natomiast tylko tych którzy osiągnęli dochód 2 080,00 zł.

Inaczej przedstawia się sytuacja osób prawnych – liczba podatników w ciągu dziesięciu lat wzrosła z 181 osób w 1999 roku do 473 w roku 2007, dochody ogółem zwiększyły się o 37,34% , spadła natomiast średnia wielkość zarobków – wynosiła ona 7 507,46 zł miesięcznie i była mniejsza w stosunku do roku 1999 o 52,55%. Na uwagę zasługuje niska liczba podatników w roku 2004 – wynosiła 164 i była niższa od najwyższej liczby podatników w badanym okresie o 65,33%.

Tabela 5.18.

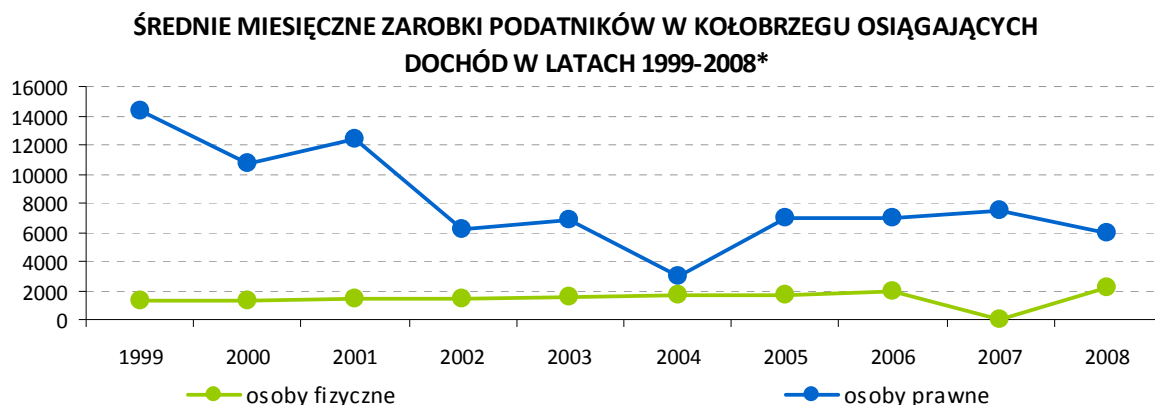
DOCHODY OSÓB FIZYCZNYCH ORAZ PRAWNYCH W LATACH 1999-2008*					
rok	liczba podatników	liczba podatników wykazujących dochód	dochód razem	średnie miesięczne zarobki wszystkich podatników	średnie miesięczne zarobki podatników osiągających dochód
osoby fizyczne					
1999	27 716	26 070	385 639 070,85	1159,50	1232,70
2000	28 011	26 197	423 126 439,80	1258,81	1345,98
2001	27 856	26 221	463 899 722,00	1387,79	1474,33
2002	28 171	26 464	466 197 775,40	1379,07	1468,03
2003	28 611	26 979	489 418 051,00	1425,50	1511,73
2004	29 383	27 768	537 999 796,10	1525,83	1614,57
2005	29 922	28 265	573 747 570,60	1597,90	1691,57
2006	30 137	28 573	650 502 228,20	1798,74	1897,19
2007	30 231	28 385	708 488 290,69	1 952,99	2 080,00
2008	30 025	28 840	747 506 373,99	2 074,68	2 159,92
osoby prawne					
1999	-	181	31 026 264,20	-	14284,65
2000	-	212	27 238 004,91	-	10706,76
2001	-	393	58 264 269,11	-	12354,59
2002	-	421	31 233 916,59	-	6182,49
2003	-	403	32 859 997,29	-	6794,87

2004	-	164	5 855 861,78	-	2975,54
2005	-	443	36 799 365,60	-	6922,38
2006	-	459	38 183 004,00	-	6932,28
2007	730	473	42 612 355,10	4 864,42	7 507,46
2008	746	480	33 876 425,00	3 784,23	5 881,32

* Na dzień 9.06.2009r (udostępnienia danych) nie zostały wprowadzone dane szczegółowe z zeznań za rok 2008 (PIT-40: 487, PIT-36L: 39, PIT-36: 1222, PIT-37:568)

Źródło: Urząd Skarbowy w Kołobrzegu

Wykres 5.41.

* Na dzień 9.06.2009r (udostępnienia danych) nie zostały wprowadzone dane szczegółowe z zeznań za rok 2008 (PIT-40: 487, PIT-36L: 39, PIT-36: 1222, PIT-37:568)

Źródło: Urząd Skarbowy w Kołobrzegu

W strukturze dochodów ludności, oprócz wynagrodzeń, mieszczą się także emerytury i renty, inne świadczenia wypłacane przez ZUS (zasiłki, jednorazowe odszkodowania), zasiłki dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, zasiłki z pomocy społecznej, dodatki mieszkaniowe. Obszar działalności ZUS Inspektoratu w Kołobrzegu obejmuje swym zasięgiem teren działania miasta Kołobrzeg oraz Gmin Dygowo, Gościno, Kołobrzeg, Siemyśl, Ustronie Morskie.

Tabela 5.19.

LICZBA EMERYTUR I RENT Z TERENU MIASTA KOŁOBRZEG W LATACH 2007-2008						
rok	Emerytury i zasiłki przedemerytalne			Renty		
	Emerytury	Zasiłki przedemerytalne	Świadczenia przedemerytalne	Z tytułu niezdolności do pracy	Rodzinne	Socjalne
2007	9047	246	266	2228	2000	403
2008	9665	163	107	2030	1991	405

Źródło: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Inspektorat w Kołobrzegu

Tabela 5.20.

LICZBA I KWOTA WYPŁACONYCH ZASIŁKÓW NA TERENIE MIASTA KOŁOBRZEG W LATACH 2007-2008						
rok	Zasiłek chorobowy		Zasiłek macierzyński		Zasiłek rehabilitacyjny	
	Liczba wypłaconych zasiłków	Wartość brutto wypłaconych zasiłków	Liczba wypłaconych zasiłków	Wartość brutto wypłaconych zasiłków	Liczba wypłaconych zasiłków	Wartość brutto wypłaconych zasiłków
2007	9047	246	266	2228	2000	403
2008	9665	163	107	2030	1991	405

Źródło: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Inspektorat w Kołobrzegu

Tabela 5.21..

LICZBA I KWOTY WYPŁACONYCH DODATKÓW MIESZKANIOWYCH W KOŁOBRZEGU W LATACH 2007-2008			
wyszczególnienie			
		2007	
		2008	
ogółem (liczba)		10 766	8 527
kwota		1 446 357	1 151 746

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

6. FINANSE SAMORZĄDU

Sposób prowadzenia gospodarki finansowej przez jednostki samorządu terytorialnego reguluje ustawa o finansach publicznych. Corocznie uchwalany jest przez Radę Miejską budżet, będący prognozą dochodów i wydatków miasta na rok następny. Zarządzeniem Prezydenta Miasta ustala się sprawozdanie z wykonania budżetu, które jest przedkładane Radzie Miasta oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej.

Rok 2008 zamknął się następującymi kwotami:

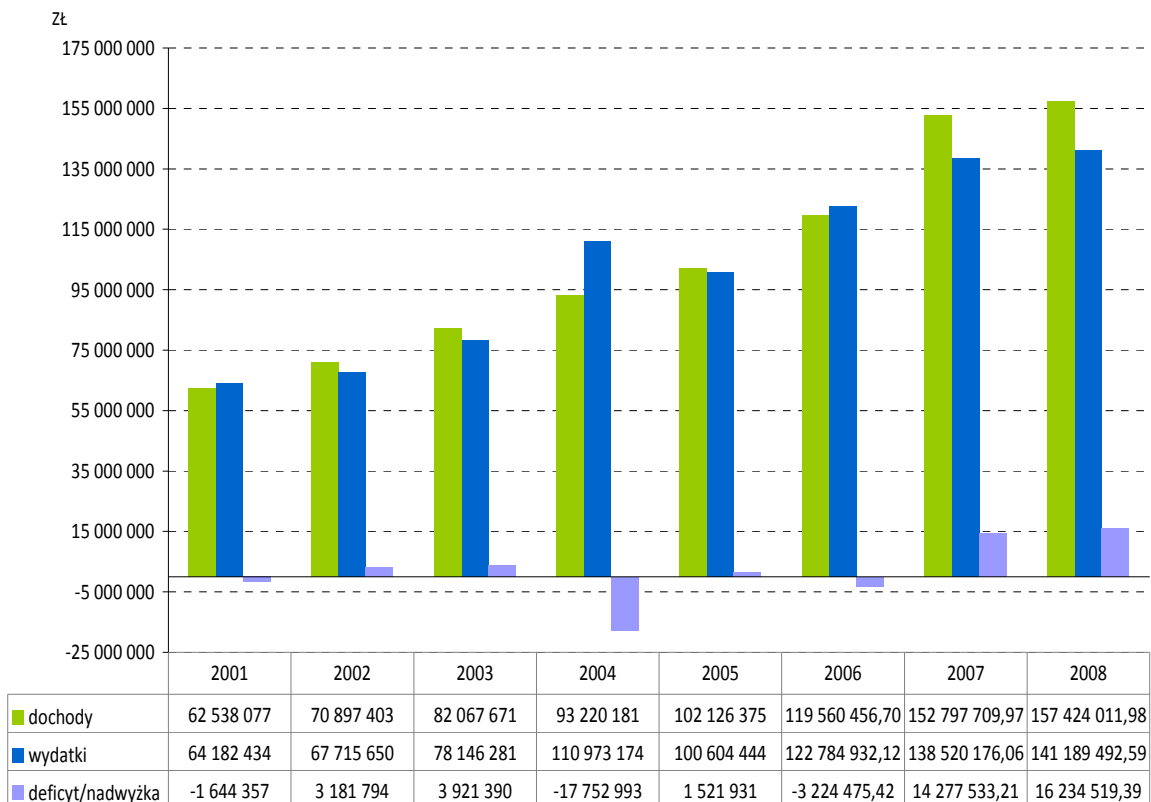
- po stronie dochodów kwotą 157 424 011,98 zł (wykonanie w 101,50% - plan 155 097 258,63 zł), w tym zadania zlecone 9 355 294,28 zł (wykonanie 92,06% - plan 10 161 085,33 zł)
- po stronie wydatków kwotą 141 189 492,59 zł (wykonanie w 94,38% - plan 149 593 946,96 zł), w tym zadania zlecone w tym zadania zlecone 9 355 294,28 zł (wykonanie 92,06 % - plan 10 161 085,33 zł).

W roku 2008 wystąpił nadwyżka w wysokości 16 234 519,39 zł. Przychody wyniosły 35 459 395,04 zł, rozchody natomiast wynosiły 49 590 460,72 zł, dług na koniec roku stanowił 23 614 303,26 zł.

W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił zarówno wzrost dochodów – o 2,18% oraz wydatków - o 1,92%. W przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2008 roku dochody wynosiły 3504,15 zł (dzieląc przez liczbę mieszkańców wg GUS) / 3482,44 zł (dzieląc przez liczbę mieszkańców wg ewidencji ludności Urzędu Miasta Kołobrzeg). Wydatki miasta w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosiły 3141,78 zł (dzieląc przez liczbę mieszkańców wg GUS) / 3123,31 zł (dzieląc przez liczbę mieszkańców wg ewidencji ludności Urzędu Miasta Kołobrzeg).

Wykres 6.1.

BUDŻET MIASTA KOŁOBRZEG W LATACH 2001-2008

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg

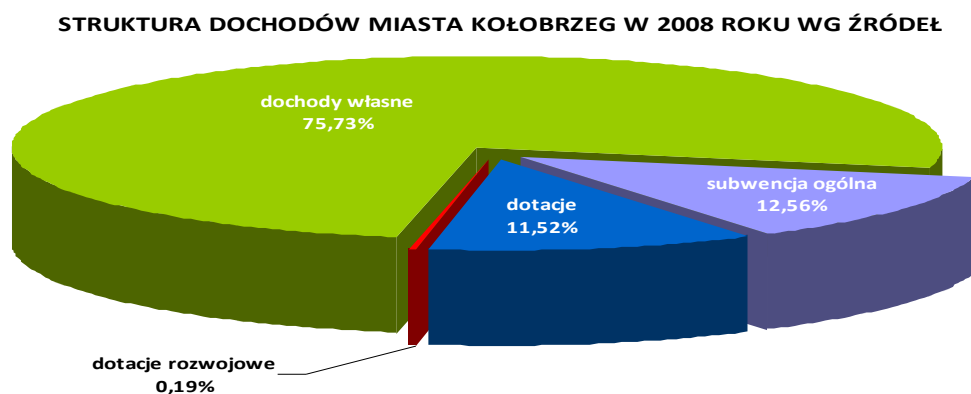
6.1. DOCHODY MIASTA

Dochody własne charakteryzują się bezpośrednim wpływem władz Miasta na kształtowanie ich wysokości. Władztwo podatkowe Gminy Miasto Kołobrzeg – występujące jedynie w przypadku podatków lokalnych – polega na uprawnieniu do ustalania stawek tych podatków w ustawowo dopuszczalnych granicach oraz na udzielaniu ulg i zwolnień w tych podatkach. Władze samorządowe nie mają bezpośredniego wpływu na podatki (w tym lokalne) pobierane przez urzędy skarbowe i przekazywane na rachunek Gminy Miasto Kołobrzeg w ustawowo określonych terminach. Pozostają one jednak pod wpływem ogólnej sytuacji gospodarczej Gminy oraz realizowanej strategii rozwoju. Ważną rolę w budżecie odgrywają także dochody z mienia komunalnego – ich wielkość zależy od przyjętej polityki gospodarowania posiadanym majątkiem.

Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego reguluje *ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego*. Na dochody miasta Kołobrzeg składają się trzy elementy: dochody własne (z podatków i opłat), subwencje oraz dotacje celowe (np. z budżetu państwa, Unii Europejskiej). Dochodami wyżej wymienionych jednostek mogą być także:

- środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi,
- środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej,
- inne środki określone w odrębnych przepisach.

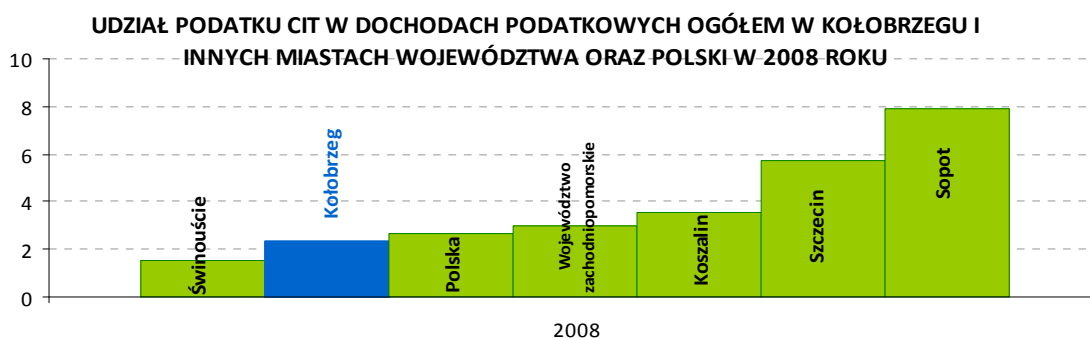
Wykres 6.2.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

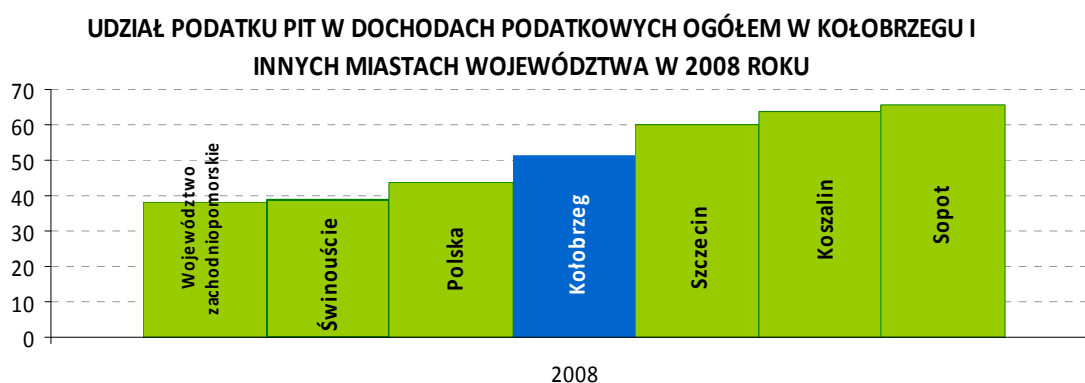
Samorządy mają dużą samodzielność w dysponowaniu środkami publicznymi, jednak wielkość strumienia dochodów budżetowych w dużym stopniu uzależniona jest od kondycji lokalnej gospodarki wpływającej na wielkość dochodów z udziału w podatkach CIT i PIT. Udział samorządów w dochodach publicznych nie zapewnia odpowiedniego poziomu środków dla przypisanych Miastu w drodze ustaw zadań z zakresu użyteczności publicznej.

Wykres 6.3.

Źródło: System Analiz Samorządowych

Wykres 6.4.

Źródło: System Analiz Samorządowych

Najbardziej niepewnym ich składnikiem jest wysokość udziału w dochodach budżetu państwa. Konieczne jest podejmowanie przez samorzady aktywnej polityki zmierzającej do wzrostu dochodów ze źródeł, na które mają one bezpośredni wpływ i kształtowania korzystnej relacji w stosunku do transferów z budżetu centralnego. Na wielkość dochodów budżetowych Gminy Miasto Kołobrzeg w roku 2008 znaczący wpływ miały następujące źródła:

- udziały w dochodach budżetu państwa (udziały w podatku dochodowym od osób prawnych i fizycznych) – 19,57%
- dochody podatkowe i wpływy z opłat: 22,40%
- dochody z majątku Gminy: 17,02%.

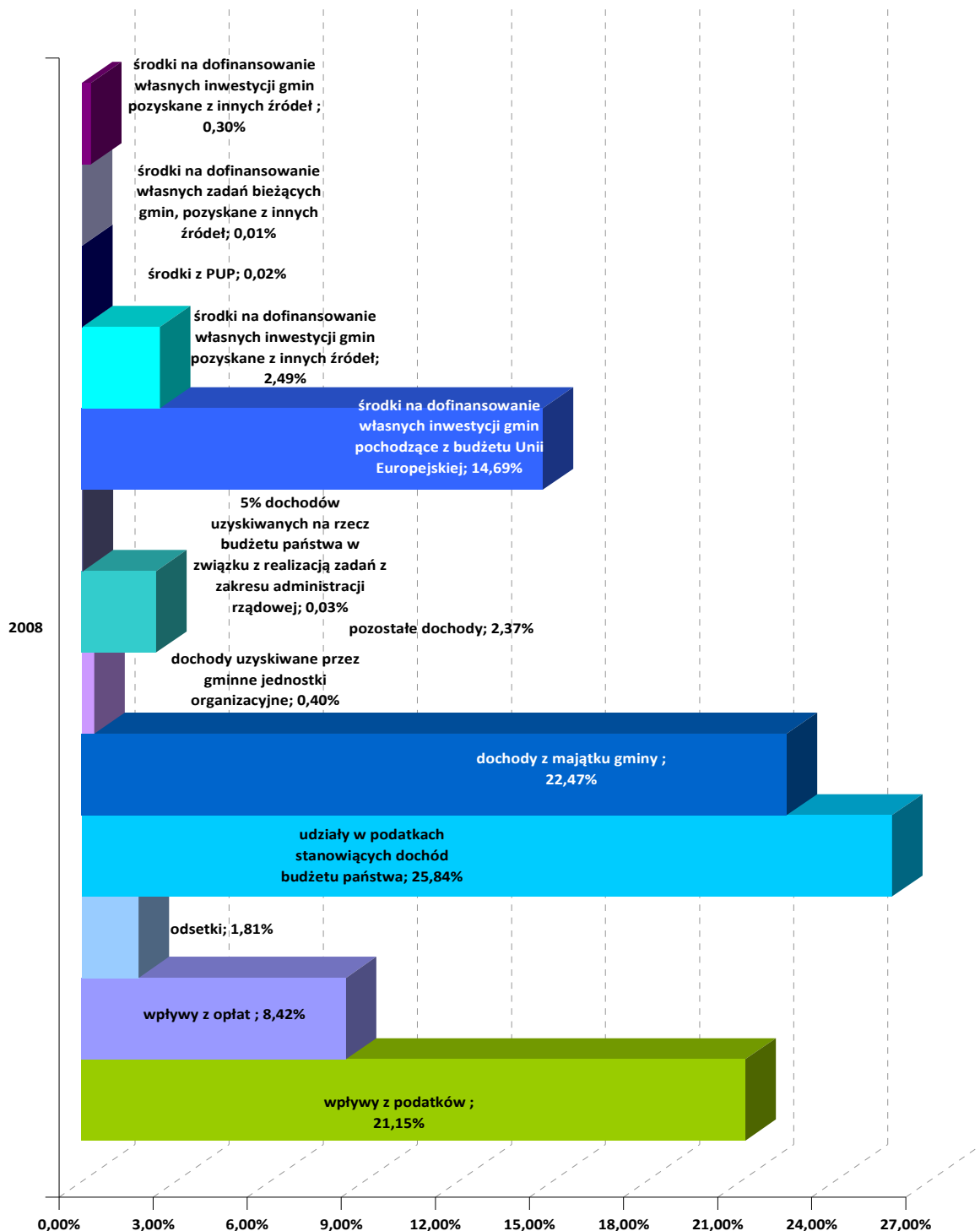
Tabela 6.1.

STRUKTURA DOCHODÓW GMINY MIASTO KOŁOBRZEGW 2008 ROKU	
źródła dochodów	2008
dochody własne	119 218 284,40
wpływy z podatków	25 220 208,42
wpływy z opłat	10 043 635,22
odsetki	2 153 382,28
udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	30 800 131,85
dochody z majątku gminy	26 793 923,65
dochody uzyskiwane przez gminne jednostki organizacyjne	473 322,85
pozostałe dochody	2 821 620,30
5% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej	39 406, 70
środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pochodzące z budżetu Unii Europejskiej	17 517 208,15
środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł	2 968 819,98
środki z PUP	20 150,34
środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, pozyskane z innych źródeł	11 968,00
środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł	354 506,66
subwencja ogólna	19 774 683,00
dotacje	18 131 404,00
dotacje rozwojowe	299 640,68
Ogółem	157 424 011,98

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

Wykres 6.5.

STRUKTURA DOCHODÓW WŁASNYCH GMINY MIASTO KOŁOBRZEG W 2008 ROKU

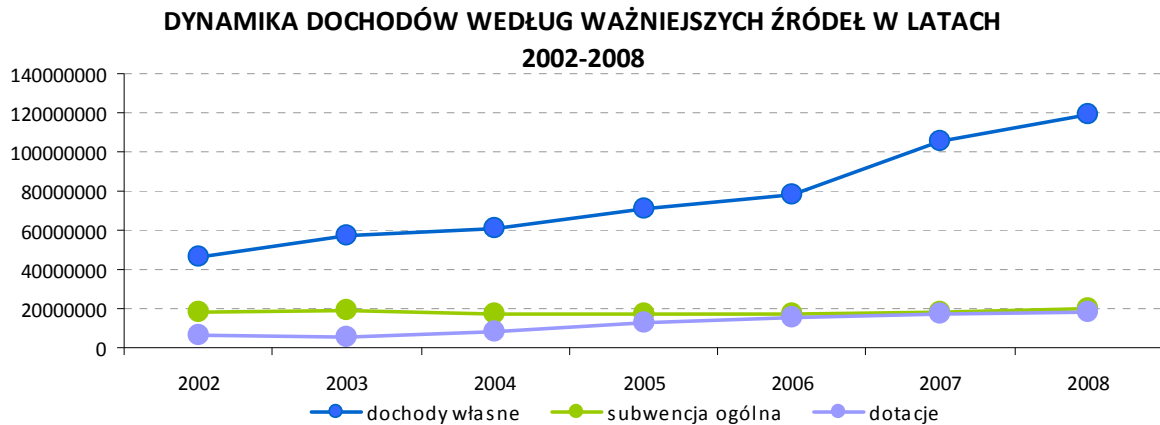

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

Najsilniejszy punkt dochodów miasta w 2008 roku stanowiły dochody własne, czyli m.in. podatki i opłaty lokalne, dochody z majątku gminy (m.in. opłaty z tytułu użytkowania gruntów, sprzedaży mienia, najmu i dzierżaw, czynsze), dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe, kary pieniężne i grzywny, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności

stanowiących dochody gminy, udziały w dochodach budżetu państwa (we wpływach podatku dochodowego od osób fizycznych oraz prawnych). Udział dochodów własnych w ogóle dochodów wynosił 75,73%.

Wykres 6.6.

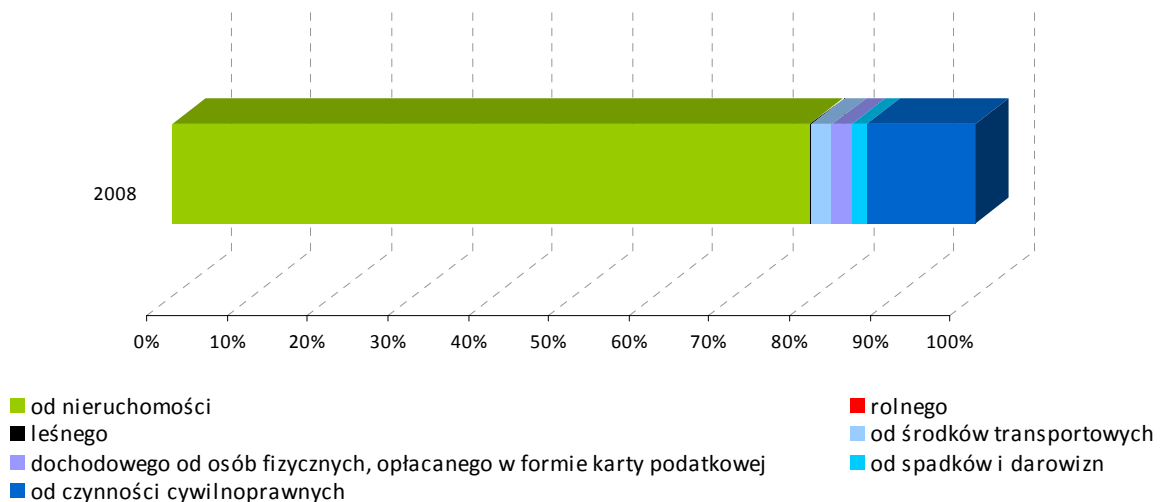

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

Podatki i opłaty lokalne to znaczące i zarazem bardzo stabilne źródło dochodów własnych Miasta. W określonych ustawowo granicach Miasto samo ustala stawki poszczególnych podatków i opłat, stosuje indywidualne ulgi, zwolnienia i umorzenia, jak też podejmuje działania windykacyjne.

Wykres 6.7.

**STRUKTURA WPŁYWÓW Z PODATKÓW DO BUDŻETU GMINY MIASTO
KOŁOBRZEG W 2008 ROKU**

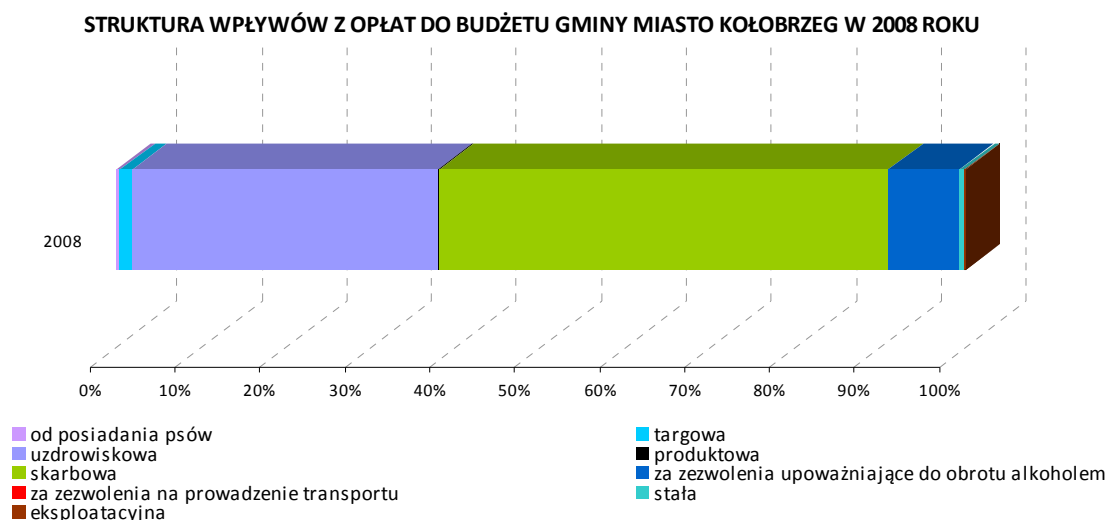

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

W latach poprzednich głównym źródłem dochodów własnych były podatki i opłaty, w 2007 i 2008 roku dominowały dochody z majątku gminy – stanowiły 17,02% dochodów miasta ogółem. Wpływy z udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa stanowiły 19,57%, wpływy z podatków – 16,02%, natomiast środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pochodzące z budżetu Unii Europejskiej – 11,13%. Mniejszy odsetek stanowiły wpływy z opłat – wynosiły one w 2008 roku 6,38% dochodów do budżetu, środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł – 1,89%, pozostałe dochody – 1,79%, odsetki -1,37%.

Wykres 6.8.

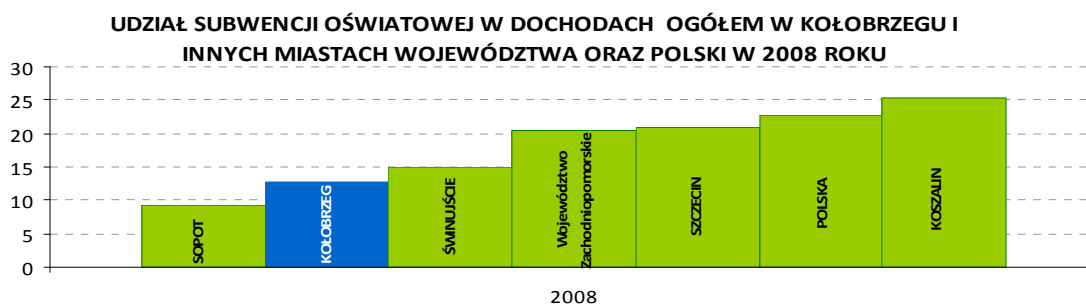
Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

Nieliczny odsetek dochodów stanowiły: dochody uzyskiwane przez gminne jednostki organizacyjne – 0,30%, środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł – 0,23%, 5% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej – 0,03%, środki z PUP – 0,01% oraz środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin, pozyskane z innych źródeł – 0,01%.

W przypadku podatków oraz opłat największe dochody były generowane z tytułu podatku od nieruchomości – wpływy wynosiły 12,71% ogółu dochodów miasta, opłaty zdrowiskowej – wpływy wynosiły 4,35% ogółu dochodów miasta. Największe wpływy z dochodów majątkowych miasta są generowane z tytułu sprzedaży mienia – wynosiły one pomiędzy 9,08% całości dochodów miasta.

Stały element dochodów budżetowych stanowi subwencja ogólna – jest ona bezwrotną formą zasilania jednostek samorządu terytorialnego przez budżet państwa oraz formą wyrównywania niewystarczających dochodów własnych gminy. W 2008 roku 100% dochodów w zakresie subwencji ogólnych stanowiła subwencja oświatowa – wynosiła ona 19774683,00 zł, W ciągu ostatnich lat zauważalny jest spadek wielkości subwencji w strukturze dochodów ogółem, na przestrzeni lat 2002-2008 jej udział w ogóle dochodów kształtował się następująco: 25,30%, 23,61%, 20,09%, 17,27%, 14,38%, 11,83%, 12,56%. Jej wielkość nominalna w omawianym okresie utrzymywała się na poziomie – pomiędzy 1591279,00 zł a 19774683,00 zł. Spadek udziału subwencji w ogóle dochodów jest wynikiem jej niewielkiego przyrostu w stosunku do dynamiki wzrostu, jaka cechowała podatki i opłaty lokalne oraz pojawieniem się w strukturze dochodów znacznych środków zewnętrznych.

Wykres 6.9.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

Trzecim podstawowym elementem dochodów są dotacje otrzymywane na zadania, będące ustawowym obowiązkiem wymagające zachowania jednolitych standardów w całym kraju (np. ewidencja ludności) m.in. dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone przez Wojewodę

Zachodniopomorskiego i Krajowe Biuro Wyborcze (zadania związane z obroną cywilną, pomoc społeczna, finansowanie świadczeń rodzinnych). Dotacje mogą być również wynikiem porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, pochodzić z funduszy celowych, z budżetu państwa na realizację inwestycji. W analizowanym okresie zauważalny jest wzrost dotacji w strukturze dochodów, ich wysokość kształtowała się w latach 2002-2008 na poziomie: 8,87%, 6,93%, 9,16%, 12,69%, 12,94%, 11,48%, 11,52%. Największy udział w strukturze dotacji stanowią dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone przez Wojewodę Zachodniopomorskiego.

W latach 2005-2008 udział w dochodach budżetowych stanowiły środki pochodzące ze źródeł pozabudżetowych na dofinansowanie inwestycji własnych gminy, w tym z Unii Europejskiej. Wielkość wpływu do budżetu dochodów pozyskanych ze środków unijnych wynosiło 0,63% w 2005 roku, 6,68% w 2006 roku, 6,42% w 2007 roku oraz 11,12% w 2008 roku środki zewnętrzne z innych źródeł stanowiły 0,46% w roku 2006 oraz 1,46% w roku 2007 oraz 1,88% w 2008 roku. Największą ilość środków w latach 2005-2007 pozyskano na projekty: „Budowa Regionalnego Centrum Kultury”, „Poprawa transgranicznej infrastruktury turystycznej nabrzeża rzeki Parsęty przy latarni morskiej w Kołobrzegu”, „Modernizacja ulicy św. Wojciecha i budowa ul. Kossaka w Kołobrzegu”, „Budowa Centrum Rekreacyjnego w Kołobrzegu”.

Rozpatrując strukturę dochodów Kołobrzegu wg działów klasyfikacji dochodów budżetowych, największe wpływy w 2008 roku dotyczyły działu - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – stanowiły one 42,638%, Gospodarka mieszkaniowa – 16,993% ogółu dochodów miasta oraz Różne rozliczenia – 16,645% ogółu dochodów miasta.

Tabela 6.2.

STRUKTURA DOCHODÓW GMINY MIASTO KOŁOBRZEG W 2008 ROKU WG DZIAŁÓW KLASYFIKACJI DOCHODÓW BUDŻETOWYCH		
dział	wartość bezwzględna	struktura
Rolnictwo i łowiectwo	3 378,33	0,002%
Przetwórstwo przemysłowe	10 870,20	0,007%
Transport i łączność	13 905 971,27	8,833%
Turystyka	420 223,29	0,267%
Gospodarka mieszkaniowa	26 750 825,75	16,993%
Działalność usługowa	32 107,20	0,020%
Administracja publiczna	512 111,42	0,325%
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	6 867,00	0,004%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	273 237,13	0,174%
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	67 122 197,02	42,638%
Różne rozliczenia	26 202 919,73	16,645%
Oświata i wychowanie	3 961 490,46	2,516%
Ochrona zdrowia	2 675,00	0,002%
Pomoc społeczna	10 986 578,05	6,979%
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	486 998,14	0,309%
Edukacyjna opieka wychowawcza	293 719,94	0,187%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	38 326,27	0,024%
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4 581 877,42	2,911%
Kultura fizyczna i sport	1 831 728,36	1,164%

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

6.2. WYDATKI MIASTA

W 2008 roku wydatki ogółem budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg zostały zrealizowane w wysokości 141 189 492,59 zł (94,38% planu).

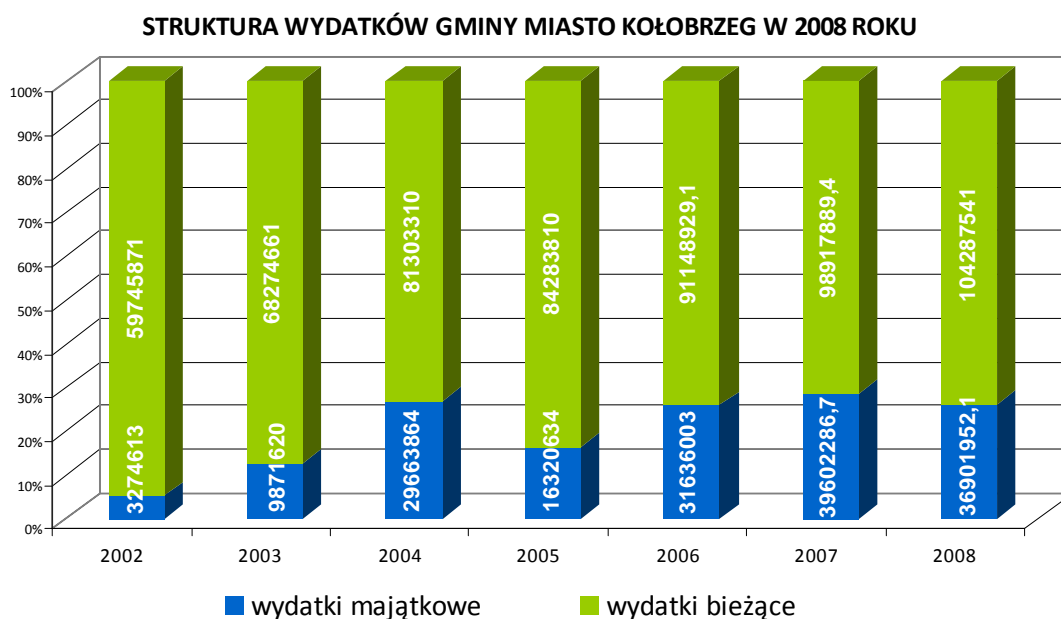
Gmina Miasto Kołobrzeg ponosi wydatki na realizację zadań przypisanych samorządowi terytorialnemu w zakresie zadań które obejmują wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, nie zastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zadania dzielą się na:

- własne – za które Miasto samodzielnie odpowiada i finansuje je ze środków własnych budżetu,
- zlecone – należące do administracji rządowej i finansowane z budżetu państwa, lecz wykonywane przez Miasto, które na ten cel otrzymuje dotacje z mocy ustaw lub z mocy porozumień zawartych pomiędzy Miastem a organem administracji państwowej, określających wysokość dotacji i sposób finansowania zadań. Wydatki na zadania zlecone w 2008 roku stanowiły 6,62% budżetu i wynosiły 9 355 294,28 zł.

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty gminnej odbywa się poprzez wydatkowanie środków na realizację zadań własnych gminy m.in. z zakresu: porządku i bezpieczeństwa publicznego (porządek publiczny, organizacja ruchu drogowego), infrastruktury społecznej (oświata, kultura, kultura fizyczna, ochrona zdrowia, pomoc społeczna), infrastruktury technicznej (drogi, ulice, wodociągi i kanalizacja, budownictwo komunalne, lokalny transport zbiorowy) oraz ładu przestrzennego i ekologicznego (gospodarka terenami, ochrona środowiska).

Wydatki budżetowe dzielą się na dwie grupy: wydatki bieżące (służą zaspokojeniu potrzeb bieżących mieszkańców w zakresie m.in. edukacji, utrzymania infrastruktury, pomocy społecznej), wydatki majątkowe (inwestycyjne) – są to inwestycje w kapitał trwały.

Wykres 6.10.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

Wydatki miasta na realizację zadań w latach 2002-2008 systematycznie ulegały zwiększeniu. W 2008 roku wydatki były wyższe w stosunku do wydatków roku poprzednim o 1,92%. W 2008 roku wydatki bieżące stanowiły 73,86% wydatków ogółem, natomiast wydatki majątkowe stanowiły 26,14% wydatków ogółem.

Tabela 6.3.

WYDATKI BIEŻĄCE I MAJĄTKOWE GMINY MIASTO KOŁOBRZEG WG DZIAŁÓW BUDŻETOWYCH W 2008 ROKU				
dział	bieżące		majątkowe	
	wydatki	struktura wydatków bieżących %	wydatki	struktura wydatków majątkowych %
Rolnictwo i łowiectwo	3 934,83	0,004	0,00	0,000
Transport i łączność	8 630 818,82	8,276	12 772 256,44	34,611
Turystyka	2 707,44	0,003	0,00	0,000
Gospodarka mieszkaniowa	11 354 091,43	10,887	5 880 384,80	15,935
Działalność usługowa	239 954,21	0,230	0,00	0,000
Administracja publiczna	12 752 534,82	12,228	149 281,14	0,405
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	6 867,00	0,007	0,00	0,000
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 335 759,28	2,240	1 741 040,57	4,718
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	1 536 887,16	1,474	0,00	0,000
Obsługa długu publicznego	1 504 869,16	1,443	0,00	0,000
Oświata i wychowanie	32 983 887,41	31,628	3 913 138,56	10,604
Ochrona zdrowia	842 246,64	0,808	662 000,00	1,794
Pomoc społeczna	16 246 840,33	15,579	20 068,99	0,054
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 658 003,79	1,590	4 880,00	0,013
Edukacyjna opieka wychowawcza	791 921,07	0,759	0,00	0,000
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6 196 665,28	5,942	2 459 016,48	6,664
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 330 878,31	3,194	6 853 283,60	18,572
Kultura fizyczna i sport	3 868 673,52	3,710	2 446 601,51	6,630
OGÓŁEM	104 287540,50		36 901952,09	

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

W strukturze wydatków bieżących Miasta największą część stanowią wydatki na finansowanie sfery edukacji. Wydatki w tej dziedzinie kształtowały się w 2008 na poziomie 31,628% wydatków bieżących. Wysokość tych wydatków nie jest rekompensowana wystarczającą wysokością subwencji na zadania oświatowe, co powoduje konieczność finansowania dużej ich części dochodami własnymi Miasta. Znaczny udział w wydatkach Miasta ma również pomoc społeczna. W 2008 r. wydatki bieżące Kołobrzegu w sferze pomocy społecznej wyniosły 15,579% wydatków bieżących.

Miasto ponosi również wysokie wydatki bieżące w zakresie administracji publicznej - wydatki bieżące w tej dziedzinie wyniosły w 2008 r. – 12,228% ogółu wydatków bieżących, gospodarki mieszkaniowej – wydatki bieżące w 2008 roku w tym obszarze wynosiły 10,887% ogółu wydatków bieżących oraz transportu i łączności – wydatki bieżące w 2008 roku stanowiły w tej dziedzinie 8,276% ogółu wydatków bieżących.

W latach 2006-2008 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem kształtował się na poziomie 25,77–28,59% Wyższy udział wydatków majątkowych w strukturze wydatków możliwy stał się przede wszystkim dzięki pozyskaniu środków pomocowych z Unii Europejskiej. Korzystanie z dofinansowania ze środków unijnych wymaga jednak posiadania własnych środków finansowych w określonych rozmiarach.

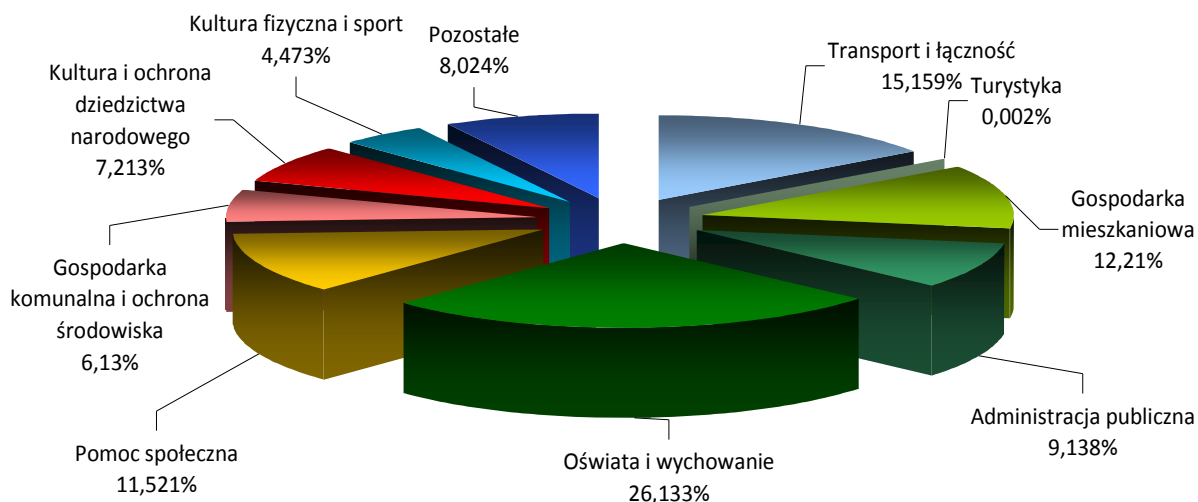
W 2008 roku strukturze wydatków majątkowych Miasta w 2008 roku największą część stanowiły wydatki na finansowanie inwestycji w dziedzinie transportu i łączności (dotyczyły głównie modernizacji oraz budowy dróg). Wydatki w tej dziedzinie kształtowały się w 2008 roku na poziomie 34,611% ogółu wydatków majątkowych. Znaczny udział w wydatkach majątkowych Miasta stanowią w ostatnich latach nakłady na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (dotyczą głównie inwestycji

związanej z budową Regionalnego Centrum Kultury) – wydatki w tej dziedzinie kształtowały się w 2008 roku na poziomie 18,572% ogółu wydatków majątkowych.

Miasto ponosi również wysokie wydatki majątkowe w zakresie gospodarki mieszkaniowej - wydatki majątkowe w tej dziedzinie wyniosły w 2008 r. – 15,935% ogółu wydatków majątkowych oraz w dziedzinie edukacji – wydatki majątkowe w 2008 roku w tym obszarze wynosiły 10,604% ogółu wydatków majątkowych.

Wykres 6.11.

WYDATKI GMINY MIASTO KOŁOBRZEG W 2008 ROKU WG DZIAŁÓW BUDŻETOWYCH

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

W strukturze wydatków ogółem w 2008 roku dominowały wydatki w sferze społecznej - na oświatę i wychowanie, pomoc społeczną oraz wydatki na transport i łączność, gospodarkę mieszkaniową. Wydatki na oświatę i wychowanie (związane z utrzymaniem szkół będących w gestii gminy) w wyniosły 26,133% ogółu wydatków. Stałym punktem wydatków jest obszar pomocy społecznej – wydatki są związane z przyznawaniem zasiłków, funkcjonowaniem ośrodków pomocy społecznej, usługami opiekuńczo-wychowawczymi – w 2008 roku wysokość wydatków w tym obszarze wynosiła 11,521% ogółu wydatków.

Zadania ze sfery transportu i łączności stanowiły 15,159% ogółu wydatków Kołobrzegu. Znaczny udział wydatków w tym obszarze stanowią wydatki na inwestycje – budowę oraz modernizację dróg. Gmina również przeznaczona znaczną część środków na remonty dróg i wymianę nawierzchni oraz na utrzymanie lokalnego transportu zbiorowego. Ważną pozycję w strukturze wydatków budżetowych w 2008 roku stanowiły także zadania z zakresu gospodarki mieszkaniowej – wydatki w tym obszarze stanowiły 12,21% ogółu wydatków miasta.

Tabela 6.4.

STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH GMINY MIASTO KOŁOBRZEG WEDŁUG DZIAŁÓW BUDŻETOWYCH W 2008 ROKU		
wydatki wg działów budżetowych	2008	
	wydatki	struktura %
rolnictwo i łowiectwo	3934,83	0,003
transport i łączność	21403075,26	15,159
turystyka	2707,44	0,002
gospodarka mieszkaniowa	17234476,23	12,207
działalność usługowa	239954,21	0,170

informatyka	0,00	0,000
administracja publiczna	12901815,96	9,138
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	6867,00	0,005
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4076799,85	2,887
dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	1536887,16	1,089
obsługa długu publicznego	1504869,16	1,066
oświata i wychowanie	36897025,97	26,133
ochrona zdrowia	1504246,64	1,065
pomoc społeczna	16266909,32	11,521
opieka społeczna	0,00	0,000
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1662883,79	1,178
edukacyjna opieka wychowawcza	791921,07	0,561
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8655681,76	6,131
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	10184161,91	7,213
kultura fizyczna i sport	6315275,03	4,473
razem	141189492,59	

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za lata 2003-2008

➤ BUDŻETY JEDNOSTEK I ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH

Działalność w formie gospodarki pozabudżetowej była prowadzona w 2008 roku przez zakłady budżetowe i jednostki budżetowe. Przychody zakładów i jednostek budżetowych w stosunku do roku 2007 wzrosły o 12,95%, a wydatki o 12,76%

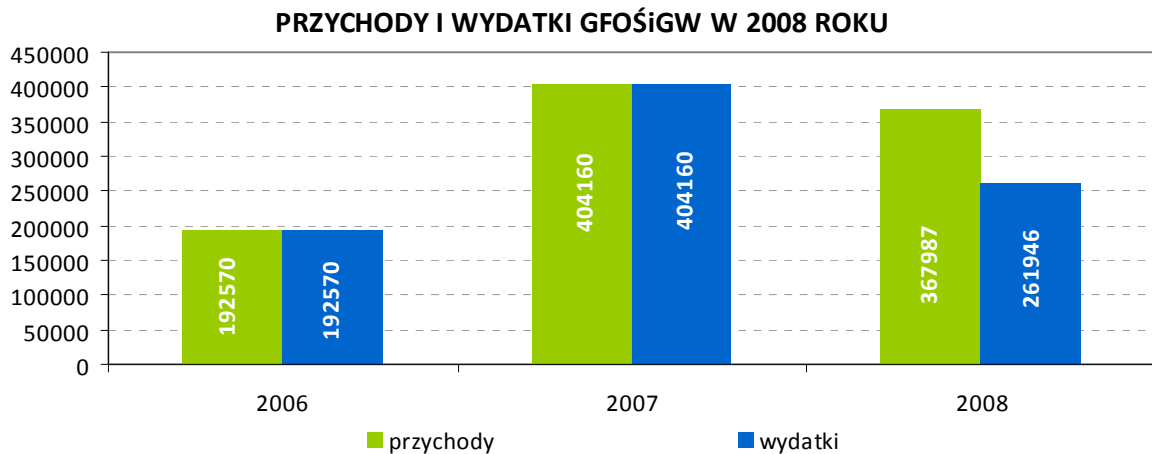
Tabela 6.5.

PRZYCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH ORAZ ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH GMINY MIASTO KOŁOBRZEG W 2008 ROKU		
Nazwa jednostki	Przychody	wydatki
Zakłady budżetowe	19 568 619,98	19 592 675,62
Jednostki budżetowe	761 077,35	694 853,19

Źródło: Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg 2008

➤ GMINNY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Wykres 6.12.

Źródło: Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg za 2008 rok

Tabela 6.6.

DOCHODY I WYDATKI GMINY MIASTO KOŁOBRZEG NA 1 MIESZKAŃCA W LATACH 2007-2008		
wskaźnik	2007	2008
Dochody na 1 mieszkańca		
ogółem	3 404,28	3 507,98
dochody własne	2 342,56	2 656,62
dochody własne - dochody podatkowe	575,33	563,88
dochody podatkowe (udziały w podatkach dochodowych)	594,36	686,34
Wydatki na 1 mieszkańca		
ogółem	3 086,18	3 146,21
na oświatę i wychowanie	723,91	822,2
na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	239,92	226,94

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 6.7.

FINANSE MIASTA KOŁOBRZEG NA TLE GMIN W POWIECIE, WOJEWÓDZTWIE ORAZ POLSCE W LATACH 2004-2008 – dane SAS					
Nazwa wskaźnika	Rok	Wartości wskaźnika	Średnie wartości wskaźnika dla gmin w powiecie	Średnia wartości wskaźnika dla gmin w województwie	Średnia wartości wskaźnika dla gmin w Polsce
1. Udział dochodów z CIT w dochodach podatkowych ogółem [%]	2004	1,69	1,69	1,31	2,22
	2005	1,43	1,43	1,31	2,16
	2006	1,89	1,89	1,54	2,31
	2007	2,32	2,32	1,65	2,63
	2008	2,34	2,34	2,97	2,63
2. Udział dochodów z PIT w dochodach podatkowych ogółem [%]	2004	40,88	40,88	29,38	36,44
	2005	42,94	42,94	30,69	38,08
	2006	44,33	44,33	33,84	41,15
	2007	47,34	47,34	36,6	44
	2008	51,33	51,33	37,92	45,75
3. Udział podatku rolnego w dochodach podatkowych ogółem [%]	2004	0,04	0,04	9,87	6,78
	2005	0,05	0,05	9,59	6,52
	2006	0,04	0,04	7,76	5,1
	2007	0,03	0,03	7,82	5,11
	2008	0,05	0,05	8,7	5,93
4. Udział podatku od nieruchomości w dochodach podatkowych ogółem [%]	2004	45,36	45,36	48,73	43,57
	2005	42,67	42,67	47,84	42,71
	2006	39,68	39,68	46,01	40,79
	2007	37,27	37,27	42,85	37,4
	2008	34,88	34,88	39,92	35,5
5. Udział podatku leśnego w dochodach podatkowych ogółem [%]	2004	0,01	0,01	2,29	0,98
	2005	0	0	2,36	1,03
	2006	0,01	0,01	2,46	1,06
	2007	0	0	2,24	0,96
	2008	0	0	2,12	0,94
6. Udział podatku od środków transportowych w dochodach podatkowych ogółem [%]	2004	1,78	1,78	1,74	2,5
	2005	1,6	1,6	1,58	2,39
	2006	1,44	1,44	1,65	2,43
	2007	1,22	1,22	1,61	2,33

	2008	1,21	1,21	1,43	2,14
7. Udział podatków nieruchomościowych łącznie w dochodach podatkowych ogółem [%]	2004	45,41	45,41	60,89	51,33
	2005	42,72	42,72	59,8	50,26
	2006	39,73	39,73	56,23	46,95
	2007	37,3	37,3	52,91	43,46
	2008	34,93	34,93	50,74	42,37
8. Udział podatku od czynności cywilnoprawnych w dochodach podatkowych ogółem [%]	2004	4,31	4,31	2,07	2,48
	2005	5,26	5,26	2,45	2,48
	2006	7,61	7,61	2,71	2,81
	2007	7,97	7,97	3,56	3,7
	2008	6	6	3,53	3,54
9. Udział dochodów z CIT w dochodach ogółem [%]	2004	0,65	0,65	0,48	0,94
	2005	0,57	0,57	0,48	0,91
	2006	0,73	0,73	0,54	0,95
	2007	0,82	0,82	0,6	1,13
	2008	0,85	0,85	1,29	1,15
10. Udział dochodów z PIT w dochodach ogółem [%]	2004	15,82	15,82	10,11	14
	2005	17,1	17,1	10,43	14,16
	2006	17,17	17,17	11,13	14,78
	2007	16,64	16,64	12,42	16,55
	2008	18,71	18,71	13,11	17,36
11. Udział podatku rolnego w dochodach ogółem [%]	2004	0,02	0,02	2,96	2,04
	2005	0,02	0,02	2,79	1,86
	2006	0,02	0,02	2,18	1,38
	2007	0,01	0,01	2,28	1,46
	2008	0,02	0,02	2,61	1,75
12. Udział podatku od nieruchomości w dochodach ogółem [%]	2004	17,55	17,55	17,59	16,75
	2005	16,99	16,99	17,11	15,88
	2006	15,37	15,37	15,71	14,67
	2007	13,1	13,1	15,03	14
	2008	12,71	12,71	14,26	13,51
13. Udział podatku leśnego w dochodach ogółem [%]	2004	0	0	0,7	0,29
	2005	0	0	0,7	0,29
	2006	0	0	0,72	0,29
	2007	0	0	0,67	0,28
	2008	0	0	0,65	0,28
14. Udział podatku od środków transportowych w dochodach ogółem [%]	2004	0,69	0,69	0,61	0,92
	2005	0,64	0,64	0,54	0,85
	2006	0,56	0,56	0,54	0,84
	2007	0,43	0,43	0,54	0,85
	2008	0,44	0,44	0,51	0,8
15. Udział podatków nieruchomościowych łącznie w dochodach ogółem [%]	2004	17,55	17,55	17,59	16,75
	2005	16,99	16,99	17,11	15,88
	2006	15,37	15,37	15,71	14,67
	2007	13,1	13,1	15,03	14
	2008	12,71	12,71	14,26	13,51
16. Udział podatku od czynności cywilnoprawnych w dochodach ogółem [%]	2004	1,67	1,67	0,7	0,96
	2005	2,09	2,09	0,87	0,93
	2006	2,95	2,95	0,9	1,04
	2007	2,8	2,8	1,24	1,44
	2008	2,19	2,19	1,2	1,38
19. Udział wydatków bieżących w wydatkach	2004	0,01	0,01	0,01	0,009

ogółem [%]	2005	0,01	0,01	0,01	0,008
	2006	0,01	0,01	0,009	0,006
	2007	0,01	0,01	0,009	0,007
	2008	0,01	0,01	0,01	0,009
23. Obsługa zadłużenia do dochodów ogółem	2004	0,01	0,01	0,01	0,009
	2005	0,01	0,01	0,01	0,008
	2006	0,01	0,01	0,009	0,006
	2007	0,01	0,01	0,009	0,007
	2008	0,01	0,01	0,01	0,009
25. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem (%)	2004	71,21	71,21	47,87	49,06
	2005	70,65	70,65	47,02	49,25
	2006	72,68	72,68	46,77	48,43
	2007	76,71	76,71	49,65	50,28
	2008	75,73	75,73	47,85	50,31
26. Dochody z udziałów w podatkach - dochodach budżetu państwa do dochodów ogółem	2004	0,16	0,16	0,11	0,15
	2005	0,18	0,18	0,11	0,15
	2006	0,18	0,18	0,12	0,16
	2007	0,17	0,17	0,13	0,18
	2008	0,2	0,2	0,14	0,19
27. Subwencja ogólna do dochodów ogółem	2004	0,02	0,02	0,09	0,09
	2005	0,01	0,01	0,08	0,08
	2006	0	0	0,08	0,07
	2007	0	0	0,07	0,07
	2008	0	0	0,08	0,08
28. Udział subwencji oświatowej w dochodach ogółem (%)	2004	16,79	16,79	27,31	28,82
	2005	15,83	15,83	25,15	26,03
	2006	14,11	14,11	22,98	23,83
	2007	11,81	11,81	21,29	22,76
	2008	12,56	12,56	20,39	22,64
29. Dotacje z budżetu państwa do dochodów ogółem	2004	0,1	0,1	0,16	0,13
	2005	0,12	0,12	0,2	0,17
	2006	0,13	0,13	0,23	0,2
	2007	0,11	0,11	0,22	0,2
	2008	0,12	0,12	0,22	0,19
30. Dotacje z funduszy celowych do dochodów ogółem	2004	0	0	0,007	0,009
	2005	0	0	0,01	0,008
	2006	0	0	0,006	0,005
	2007	0	0	0,005	0,004
	2008	0	0	0,01	0,006
31. Udział dotacji celowych wynikających z porozumień jst. w dochodach ogółem (%)	2004	0,88	0,88	0,24	0,42
	2005	1,28	1,28	0,38	0,45
	2006	0,99	0,99	0,51	0,47
	2007	0,89	0,89	0,51	0,47
	2008	0,95	0,95	0,66	0,5
32. Dochody gminy ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca stałego miejsca zameldowania	2004	2072,16	2072,16	1778,78	1588,88
	2005	2283,43	2283,43	2097,19	1826,36
	2006	2680,67	2680,67	2255,12	2048,78
	2007	3422,04	3422,04	2507,85	2255,96
	2008	3526,44	3526,44	2707,54	2467,28
33. Dochody gminy ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg faktycznego miejsca zamieszkania	2004	2081,09	2081,09	1797,87	1596,67
	2005	2278,95	2278,95	2121,92	1835,63
	2006	2669,12	2669,12	2279,62	2058,68

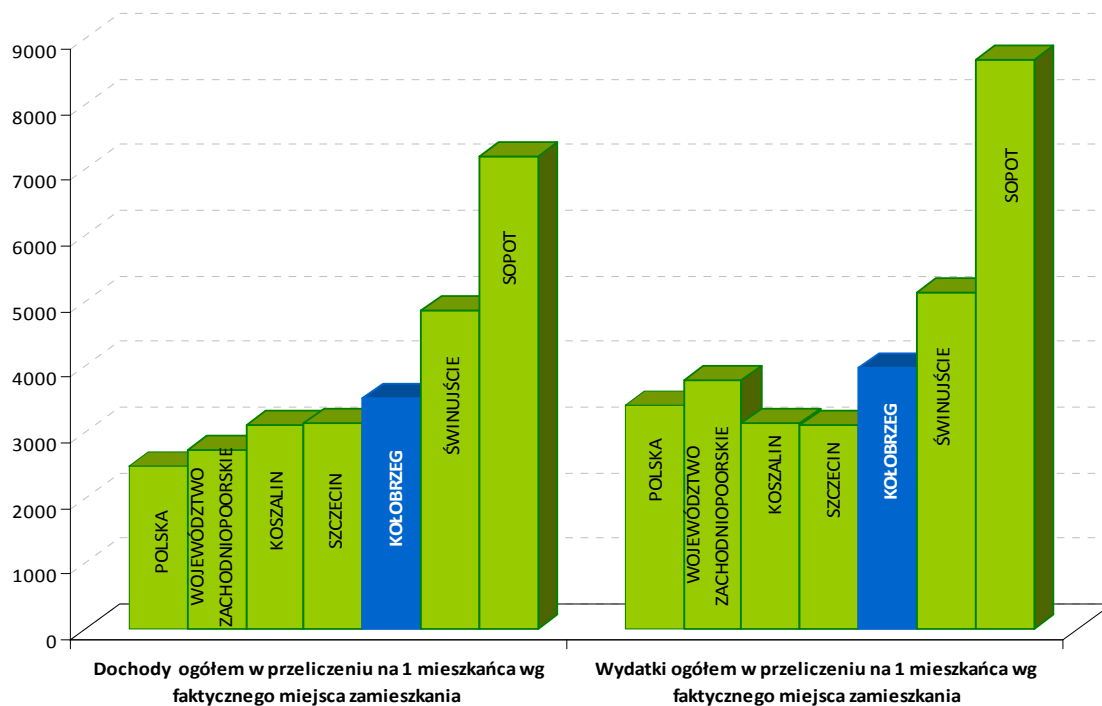
	2007	3404,28	3404,28	2532,16	2265,81
	2008	3507,98	3507,98	2734,46	2477,87
35. Wydatki ogółem do dochodów ogółem	2004	1,19	1,19	1,01	1,02
	2005	0,99	0,99	0,99	1,01
	2006	1,16	1,16	1,1	1,08
	2007	0,91	0,91	0,99	0,99
	2008	1,14	1,14	1,43	1,39
36. Udział wydatków na rolnictwo w wydatkach ogółem [%]	2004	0	0	0,91	1,62
	2005	0	0	0,47	1,33
	2006	0	0	1,06	1,57
	2007	0	0	1,54	1,65
	2008	0	0	1,25	1,27
37. Udział wydatków na transport w wydatkach ogółem [%]	2004	7,61	7,61	3,16	5,5
	2005	9,43	9,43	3,27	5,98
	2006	9,72	9,72	4,43	7,51
	2007	24,22	24,22	4,69	7,05
	2008	11,97	11,97	3,95	5,91
38. Udział wydatków na gospodarkę komunalną w wydatkach ogółem [%]	2004	3,58	3,58	8,85	9,6
	2005	4,7	4,7	8,37	9,49
	2006	4,89	4,89	8,94	8,8
	2007	5,09	5,09	7,11	7,93
	2008	4,84	4,84	5,31	5,83
39. Udział wydatków na gospodarkę mieszkaniową i niematerialne usługi komunalne w wydatkach ogółem [%]	2004	19,86	19,86	2,9	2,77
	2005	14,15	14,15	3,44	2,88
	2006	7,44	7,44	4,06	3,02
	2007	7,86	7,86	4,17	3,24
	2008	9,63	9,63	3,04	2,71
40. Udział wydatków na oświatę i wychowanie w wydatkach ogółem [%]	2004	27,3	27,3	40,29	42,23
	2005	28,97	28,97	37,02	38,99
	2006	21,63	21,63	32,45	34,28
	2007	23,46	23,46	34,07	36,19
	2008	20,63	20,63	24,82	25,92
41. Wydatki na oświatę i wychowanie do subwencji oświatowej	2004	1,94	1,94	1,54	1,54
	2005	1,8	1,8	1,53	1,56
	2006	1,78	1,78	1,62	1,61
	2007	1,8	1,8	1,64	1,63
	2008	1,87	1,87	1,73	1,65
42. Udział wydatków na kulturę i sztukę w wydatkach ogółem [%]	2004	1,96	1,96	3,18	3,17
	2005	2,71	2,71	3,54	3,24
	2006	1,99	1,99	4,59	3,47
	2007	7,77	7,77	4,23	3,62
	2008	5,69	5,69	3,21	2,66
43. Udział wydatków na ochronę zdrowia w wydatkach ogółem [%]	2004	1,02	1,02	0,97	0,95
	2005	2,36	2,36	0,96	0,9
	2006	1,38	1,38	0,81	0,82
	2007	0,87	0,87	0,86	0,81
	2008	0,84	0,84	0,71	0,6
44. Udział wydatków na opiekę społeczną w wydatkach ogółem [%]	2004	11,66	11,66	19,13	15,32
	2005	16,28	16,28	22,09	18,34
	2006	12,03	12,03	21,64	19,62
	2007	12,19	12,19	22,35	20,17
	2008	9,09	9,09	14,8	13,32
45. Udział wydatków na kulturę fizyczną i	2004	14,95	14,95	2,77	2,04

sport w wydatkach ogółem [%]	2005	5,17	5,17	2,3	2,01
	2006	17,21	17,21	2,34	2,28
	2007	4,64	4,64	2,61	2,7
	2008	3,53	3,53	3,14	2,89
	2004	8,65	8,65	12,18	11,73
46. Udział wydatków na administrację samorządową w wydatkach ogółem [%]	2005	10,5	10,5	11,66	11,04
	2006	8,05	8,05	10,02	9,85
	2007	8,8	8,8	11,26	10,7
	2008	7,21	7,21	8,15	7,7
	2004	329,22	329,22	175,75	222,33
49. Podatek dochodowy od osób fizycznych do osób zamieszkałych na terenie gminy (na mieszkańca)	2005	389,74	389,74	203,45	253,99
	2006	458,35	458,35	241,91	296,92
	2007	566,56	566,56	303,01	369,33
	2008	656,4	656,4	343,16	421,26
	2004	0,01	0,01	0,01	0,009
50. Obsługa długu publicznego do dochodów ogółem (wskaźnik obsługi zadłużenia)	2005	0,01	0,01	0,01	0,008
	2006	0,01	0,01	0,009	0,006
	2007	0,01	0,01	0,009	0,007
	2008	0,01	0,01	0,01	0,009
	2004	2477,28	2477,28	1813,69	1631,68
52. Wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg faktycznego miejsca zamieszkania)	2005	2244,98	2244,98	2067,28	1839,23
	2006	3092,38	3092,38	2504,07	2213,33
	2007	3086,18	3086,18	2505,23	2229,01
	2008	3986,06	3986,06	3782,48	3404,63

Źródło: System Analiz Samorządowych

Wykres 6.13.

DOCHODY I WYDATKI NA JEDNEGO MIESZKAŃCA W KOŁOBRZEGU ORAZ INNYCH MIASTACH W 2008 ROKU

Źródło: System Analiz Samorządowych

Tabela 6.8.

DOCHODY I WYDATKI NA JEDNEGO MIESZKAŃCA W KOŁOBRZEGU ORAZ INNYCH MIASTACH W 2008 ROKU		
miasto/obszar	Dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg faktycznego miejsca zamieszkania	Wydatki ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wg faktycznego miejsca zamieszkania
POLSKA	2477,87	3404,63
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	2734,46	3782,48
KOSZALIN	3113,01	3128,04
SZCZECIN	3148,85	3108,46
KOŁOBRZEG	3507,98	3986,06
ŚWINUJŚCIE	4850,81	5138,12
SOPOT	7211,72	8662,73

Źródło: System Analiz Samorządowych

7. STRATEGIA ROZWOJU KOŁOBRZEGU

Nadrzędnym dokumentem, który całościowo programuje rozwój miasta we wszystkich sferach jego funkcjonowania i w długiej perspektywie (do 2020 roku) jest Strategia Rozwoju Kołobrzegu przyjęta Uchwałą nr XXIII/N/313/08 Rady Miasta Kołobrzeg z dnia 16 lipca 2008 r. Strategia przedstawia misję Miasta oraz wyznacza priorytety i cele strategiczne identyfikuje narzędzia realizacji w postaci strategii branżowych oraz programów operacyjnych obejmujących poszczególne obszary aktywności Miasta oraz – w ramach każdego programu – przedsięwzięcia i zadania realizacyjne. Pełny tekst dokumentu Strategii, w tym treść wszystkich zatwierdzonych przez Radę Miasta strategii branżowych i programów operacyjnych, dostępny jest pod adresem internetowym <http://umkolobrzeg.esp.parseta.pl/home/Programy-i-zamierzenia/Strategia-Rozwoju-Miasta.aspx>

Przyjęta w 2008 roku Strategia jest aktualizacją Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do roku 2015, była ona przygotowywana metodą społeczno-ekspercką. Wszyscy mieszkańcy Kołobrzegu mieli możliwość wypowiedzenia się na temat misji oraz celów formułowanych w roboczych projektach dokumentu, w pracach nad dokumentem uczestniczyli również eksperci z firmy konsultingowej.

Prace nad aktualizacją dokumentu przebiegały w kilku etapach. W pierwszym etapie prac członkowie Zespołu dokonali oceny realizacji Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg do 2015 roku, przeprowadzili analizę SWOT, wysunęli wnioski o konieczności zmiany struktury strategii, firma konsultingowa przedstawiła: „Ocenę realizacji Strategii Rozwoju Kołobrzegu wraz rekomendacjami ogólnymi i rekomendacjami dotyczącymi aktualizacji analizy SWOT”. W drugim etapie prac Zespół sformułował priorytety i cele strategiczne oraz zakresy programów operacyjnych, włączono mieszkańców miasta w prace nad opracowaniem i wytyczeniem kierunków rozwoju Kołobrzegu, poprzez przeprowadzenie sondy na temat: „Najważniejsze zagadnienia strategiczne dla dalszego, dynamicznego rozwoju miasta”. Łącznie rozpowszechniono ponad 1000 ankiet, których wyniki ułatwiły zdefiniowanie głównych problemów miasta. W pracach nad nowym dokumentem uczestniczyli również uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjalnych. Swoje wizje miasta w przyszłości wyrazili w konkursie plastycznym „*Kołobrzeg 2020*”. Trzeci etap prac Zespołu związany był ze sformułowaniem wizji miasta oraz dyskusją nad projektem dokumentu Strategii, rozpoczęto również prace nad przygotowaniem zarysów programów operacyjnych, przygotowany projekt strategii w drugiej dekadzie czerwca poddano konsultacjom społecznym. Efektem pracy Zespołu było przygotowanie projektu strategii, który został przyjęty przez Radę Miasta Kołobrzeg w dniu 16.07.2008r. jako *Strategia Rozwoju Kołobrzegu do 2020 roku*.

Deklaracja wizji miasta brzmi: „KOŁOBRZEG – UZDROWISKO NADMORSKIE – MIASTO KULTURY. Atrakcyjny kurort, wykorzystujący swoje walory naturalne i kulturowe, rozwijający się w oparciu o potencjał intelektualny i gospodarczy swoich mieszkańców”. Urzeczywistnieniu wizji Kołobrzegu do 2020 roku służy realizacja Priorytetów oraz celów strategicznych określających stany uznane za pożądane. Na podstawie konsultacji określono w Strategii Rozwoju Kołobrzegu 3 priorytety:

- **Turystyka**
- **Mieszkańcy**
- **Przedsiębiorczość**

W ramach Priorytetów wyznaczono 17 składających się na nie celów strategicznych, które konkretyzują wizje sformułowane dla poszczególnych sfer rozwoju Kołobrzegu w kontekście zidentyfikowanych silnych i słabych stron Miasta oraz szans i zagrożeń wynikających z otoczenia.

Strategie Branżowe i Programy Operacyjne

W dokumencie Strategii Rozwoju Kołobrzegu zidentyfikowano 9 obszarów tematycznych – programów operacyjnych/strategii branżowych (obejmujących poszczególne sfery funkcjonowania miasta). W celu przygotowania programów powołano Zarządzeniem Wewnętrznym nr 32/08 z dnia 19.02.2008, zmienionym następnie Zarządzeniem Wewnętrznym nr 95/08 z dnia 01.07.2008

Przewodniczących odpowiedzialnych za opracowanie poszczególnych dokumentów (jednocześnie w trakcie prac aktualizacyjnych nad strategią postanowiono zastąpić polityki branżowe programami operacyjnymi w celu podkreślenia wymiaru realizacyjnego dokumentów). W 2008 roku na podstawie zawartych w Strategii założeń zostały opracowane i uchwalone następujące programy/strategie:

➤ **Strategia rozwoju kultury w Kołobrzegu do roku 2020. Program Operacyjny Kołobrzeg Miasto Kultury.**

Przyjęcie dokumentu wpisuje się w realizację wizji miasta, w przypadku Strategii Kultury oznacza to: budowę społeczeństwa dobrze zorientowanego w zagadnieniach kultury, uczestniczącego w sposób czynny i bierny w życiu kulturalnym, budującego na tej podstawie swoje poczucie wartości, dumy z miejsca pochodzenia i zamieszkania, odznaczające się poczuciem silnej więzi lokalnej i tożsamości kulturowej; miasto w którym efektywnie wykorzystywany jest potencjał środowisk kultury; wydarzenia kulturalne jako cel przyjazdów turystycznych przez cały rok, życie kulturalne jako istotny składnik życia społecznego; kultura jako czytelna wizytówka, rozpoznawalna marka miasta; uzdrowisko nadmorskie i centrum kulturalne regionu. Realizacja wizji urzeczywistniać będzie się w dwóch polach strategicznych: wewnętrznym – mieszkańcy oraz zewnętrznym – turyści. Program Operacyjny realizowany jest przez dwa Przedsięwzięcia Realizacyjne: KULTURA MIASTA (wewnętrzne) oraz MIASTO KULTURY (zewnętrzne).

➤ **Strategia Promocji Miasta. Program Operacyjny Kołobrzeg Znany i Otwarty.**

Przyjęta Strategia jest strategią komunikacji – jej zadaniem jest wyraźne mówienie w określony sposób o tym „co mamy”. Główną idea marki Kołobrzeg jest hasło: Klimatyczny Kołobrzeg. Z jednej strony określenie to łamie ograny sztyk promocyjnych sloganów umieszczających najczęściej nazwę miasta jako pierwszego członu, dodając tylko do niego slogan. Po drugie wykorzystuje określenie „klimatyczny”, które jest pojęciem o dwóch biegunach znaczeniowych – w obu przypadkach pokrywających się z dwoma członami zawartymi w wizji miasta. Klimatyczny Kołobrzeg to najbardziej zdrowe miasto nadmorskie w Polsce, jedno z nielicznych w Europie o tak doskonałych walorach zdrowotnych. Z walorów wypoczynkowo-zdrowotnych miasta można korzystać cały rok dzięki profesjonalnym ośrodkom w otoczeniu parków i pięknej starówki budującej wyjątkowy klimat miejsca. Atutem Kołobrzegu jest nie tylko plaża, ale głównie samo morze (dzięki portowi) i powietrze (aerazol bogaty w jod). Podstawowy wyróżnik marki to produkt fundamentalny pod nazwą STREFA JODU. Produktem wspierającym są Połowy na Bałtyku. Zaletą promowania rejsów połowowych jest wykreowanie wizerunku miejsca atrakcyjnego dla organizatorów konferencji czy szkoleń. Trzecim produktem (niszowym), który ma być promowany są Śluby.

➤ **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2008-2015.**

W wyniku konsultacji z ekspertami, została opracowana misja dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Kołobrzeg na lata 2008-2015: Gmina Miasto Kołobrzeg wykorzystując zasoby ludzkie, finansowe, organizacyjne i prawne, przy współpracy z innymi samorządami oraz partnerami społecznymi dąży do podniesienia poziomu życia mieszkańców, integracji społecznej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Ustalono trzy długofalowe cele strategiczne realizujące wizję: Sprawna i funkcjonalna infrastruktura polityki społecznej; Integracja społeczna i wysoka jakość życia mieszkańców; Aktywne społeczeństwo obywatelskie oraz przyporządkowali im cele operacyjne. Przyjęte w strategii cele, osiągnąć będą poprzez różne działania, wykonywane w formie projektów realizacyjnych. Przyjęto założenie, że jeden projekt może przyczynić się do realizacji kilku celów operacyjnych. Strategia będzie realizować 25 projektów realizacyjnych.

ŹRÓDŁA INFORMACJI:

1. Bezrobocie w powiecie kołobrzeskim w 2008 roku, Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu.
2. Bezrobocie w województwie zachodniopomorskim w 2007 roku, Główny Urząd Statystyczny.
3. Biuletyn Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego I,II,III, IV kwartał za lata 2005-2007, Główny Urząd Statystyczny.
4. Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w szczecinie, Oddział Terenowy w Kołobrzegu.
5. Centrum Promocji i Informacji Turystycznej w Kołobrzegu.
6. Energa Operator S.A., Oddział w Koszalinie, Rejon Energetyczny Kołobrzeg.
7. Gospodarka morska w Polsce w 2007 roku, Główny Urząd Statystyczny.
8. Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej województw 4/2007, Główny Urząd Statystyczny.
9. Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie, Delegatura w Koszalinie Inspekcja Ochrony Środowiska w Koszalinie.
10. Kołobrzeskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego.
11. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kołobrzegu.
12. Komenda Powiatowa Policji w Kołobrzegu w Kołobrzegu.
13. komunikacja Miejska w Kołobrzegu.
14. Komunikaty i biuletyny Głównego Urzędu Statystycznego w Szczecinie za lata 2003-2007.
15. Materiały z realizacji polecenia Nr 01 / 2008 Sekretarza Miasta Kołobrzeg z dnia 21 stycznia 2008 roku w sprawie działalności wydziałów, referatów i samodzielnych pracowników Urzędu Miasta Kołobrzeg za 2007 rok.
16. Miejska Energetyka Ciepła sp. z o.o. w Kołobrzegu.
17. Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska.
18. Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o. w Kołobrzegu.
19. Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu
20. Ochrona Środowiska w województwie zachodniopomorskim w latach 2004-2006, Główny Urząd Statystyczny.
21. Okręgowa Izba Lekarska Koszalinie.
22. Ośrodki wypoczynkowo-rehabilitacyjne, sanatoria oraz zakłady uzdrowiskowe w Kołobrzegu.
23. Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kołobrzegu.
24. Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Kołobrzegu.
25. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w województwie zachodniopomorskim stan na koniec 2007 r. , Główny Urząd Statystyczny.
26. Podstawowe informacje o rozwoju demograficznym Polski do 2007 roku, Główny Urząd Statystyczny.
27. Podstawowe tendencje w rozwoju demograficznym województwa zachodniopomorskiego wraz z nową prognozą ludności na lata 2003-2030, Główny Urząd Statystyczny.
28. Polityka Kultury Miasta Kołobrzeg na lata 2006-2008.
29. Polityka Kultury Fizycznej Miasta Kołobrzeg na lata 2006-2008.
30. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo, Gazownia Koszalińska w Koszalinie.
31. Polskie Koleje Państwowe Szczeci.
32. Poprawa dostępności do portu Kołobrzeg od strony lądu (drogi i kolej) – etap I, Wstępne Studium Wykonalności Projektu, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER, Cieszyn, 2008.
33. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kołobrzegu.
34. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu.
35. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Kołobrzegu.
36. Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu.
37. Prokuratura Rejonowa w Kołobrzegu.

38. Prognoza ludności Polski do 2030 roku, Główny Urząd Statystyczny.
39. Przemiany demograficzne w województwie zachodniopomorskim w latach 2002 - 2006, Główny Urząd Statystyczny.
40. Przestrzeń Turystyczna Kołobrzegu i jego zaplecza - Mariusz Miedziński – materiały z konferencji.
41. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie zachodniopomorskim w I półroczu 2007 roku, Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.
42. Ranking gmin i powiatów 2008, Centralny ośrodek Informacji Gospodarczej w Warszawie.
43. Regionalne Centrum Kultury w Kołobrzegu.
44. Regionalny Szpital w Kołobrzegu.
45. Robocza ocena realizacji Strategii Rozwoju Miasta Kołobrzeg 2015 za lata 2000-2007.
46. Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim - raport za 2006 rok, Inspekcja Ochrony środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.
47. Rocznik Statystyczny Gospodarki Morskiej , Główny Urząd Statystyczny, Warszawa-Szczecin 2007.
48. Rocznik Statystyczny Województwa Zachodniopomorskiego 2007, Główny Urząd Statystyczny.
49. Rynek pracy w Polsce 2007 rok, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.
50. Sąd Rejonowy w Kołobrzegu.
51. Sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu za lata 2004,2005,2006.
52. Sprawozdania z realizacji budżetu Miasta Kołobrzeg za lata 2002-2007.
53. Statut Miasta Kołobrzeg.
54. Straż Miejska, Urząd Miasta w Kołobrzegu.
55. Starostwo Powiatowe w Kołobrzegu.
56. Studium Komunikacyjne Miasta Kołobrzeg, Biuro Inżynierii Transportu, Pracownia Projektowa Cejrowski & Krych, Poznań 2005.
57. Telekomunikacja Polska S.A., Region Północny w Gdańsku.
58. Turystyka w województwie zachodniopomorskim w latach 2004-2006, Główny Urząd Statystyczny.
59. Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Kołobrzegu.
60. Urząd Marszałkowski w Szczecinie.
61. Urząd Skarbowy w Kołobrzegu.
62. Urząd Stanu Cywilnego, Urząd Miasta Kołobrzeg.
63. Urząd Statystyczny w Szczecinie.
64. Ustawa o samorządzie gminnym.
65. Uzdrowisko Kołobrzeg S.A. w Kołobrzegu.
66. Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. w Poznaniu, Zakład Dystrybucji Gazu Koszalin.
67. Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie, Filia w Kołobrzegu.
68. Województwo Zachodniopomorskie - Podregiony, Powiaty, Gminy 2007, Główny Urząd Statystyczny.
69. www.hanse.org.
70. www.kolobrzeg.pl.
71. www.parseta.org.pl.
72. www.polferries.pl.
73. www.pomerania.org.pl.
74. www.powiat.kolobrzeg.pl.
75. www.przyroda.powiat.kolobrzeg.pl.
76. www.sgurp.pl.
77. www.stat.gov.pl.

78. www.wios.szczecin.pl/bip.
79. www.wup.pl.
80. www.wup.gdansk.pl.
81. www.zmigm.org.pl.
82. www.zmp.poznan.pl.
83. www.zpm.portkolobrzeg.pl.
84. Wydział Działalności Gospodarczej, Urząd Miasta Kołobrzeg.
85. Wydział Edukacji, Kultury i Sportu, Urząd Miasta Kołobrzeg.
86. Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Urząd Miasta Kołobrzeg
87. Wydział Komunalny, Urząd Miasta Kołobrzeg.
88. Wydział Spraw Obywatelskich, Urząd Miasta Kołobrzeg.
89. Wydział Spraw Społecznych, Urząd Miasta Kołobrzeg.
90. Wydział Rozwoju Miasta, Urząd Miasta Kołobrzeg.
91. Wydział Urbanistyki i Architektury, Urząd Miasta Kołobrzeg.
92. Zachodniopomorska Szkoła Biznesu w Szczecinie, Wydział Przedsiębiorczości w Kołobrzegu.
93. Zachodniopomorskie Centrum Organizacji i Promocji Zdrowia w Szczecinie.
94. Zachodniopomorskie Obserwatorium Rynku Pracy. Gminy województwa Zachodniopomorskiego w świetle bezrobocia w latach 1999-2008.
95. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Kołobrzegu.
96. Zarząd Portu Morskiego Kołobrzeg Sp. z o.o. w Kołobrzegu.

SPIS TABEL:

1.1.	Krajowe i międzynarodowe związki i stowarzyszenia międzygminne, których członkiem jest gmina miasto Kołobrzeg.....	8
1.2.	Dotacje przyznane organizacjom pozarządowym w latach 2005 - 2008 w zł.....	10
2.1.	Planowanie przestrzenne w Kołobrzegu w latach 2006-2008.....	12
2.2.	Struktura własnościowa gruntów miejskich w ha w latach 2006-2008.....	15
2.3.	Struktura użytkowania gruntów komunalnych według przeznaczenia (udział w powierzchni miasta ogółem) w ha w latach 2006 -2008.....	16
2.4.	Sposób rozporządzania mieniem komunalnym w ha w latach 2006-2008.....	17
2.5.	Sprzedż nieruchomości stanowiących własność gminy wg przeznaczenia w latach 2006 – 2008 w ha.....	17
2.6.	Mienie przekazane przez miasto w trybie dzierżawy w ha w latach 2006 – 2008.....	18
2.7.	Gospodarowanie gruntami komunalnymi według grup rodzajowych w ha w latach 2006-2008.....	19
2.8.	Powierzchnia gruntów skomunalizowanych wg prawnych form użytkowania w ha w latach 2006-2008.....	19
3.1.	Liczba połączeń z dworca kolejowego Kołobrzeg.....	20
3.2.	Stan floty w Kołobrzegu w 2008 r. w porównaniu z rokiem 2004.....	20
3.3.	Infrastruktura komunikacyjna w powiecie kołobrzesckim w latach 1999-2007.....	23
3.4.	Zderzenia drogowe w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	24
3.5.	Wielkość ruchu granicznego w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	25
3.6.	Wskaźniki dotyczące transportu w Kołobrzegu w latach 2007-2008 - dane SAS.....	25
3.7.	Zasoby mieszkaniowe w mieście Kołobrzeg według form własności w latach 2002 - 2008.....	27
3.8.	Liczba wydanych pozwoleń na budowę w Kołobrzegu w latach 2003 - 2007.....	28
3.9.	Liczba przyjętych zgłoszeń o zakończeniu budowy w Kołobrzegu w latach 2004-2008.....	28
3.10.	Nowe budynki oddane do użytkowania w mieście Kołobrzeg w latach 2007-2008.....	29
3.11.	Mieszkania oddane do użytkowania w mieście Kołobrzeg w latach 2001-2008.....	29
3.12.	Komunalne zasoby mieszkaniowe w 2007 i 2008 roku w zarządzie KTBS.....	30
3.13.	Struktura budynków i mieszkań w zarządzie KTBS w latach 2007-2008.....	30
3.14.	Komunalna gospodarka mieszkaniowa w Kołobrzegu w latach 2007-2008 - dane SAS.....	30
3.15.	Liczba sprzedanych mieszkań komunalnych w Kołobrzegu na rzecz dotychczasowych najemców w latach 2004-2008.....	32
3.16.	Zużycie wody oraz liczba mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej w Kołobrzegu w latach 2001-2008.....	33
3.17.	Ilość odprowadzonych ścieków w m3 w latach 2001-2008.....	35
3.18.	Energia cieplna na terenie Kołobrzegu w latach 2002-2008.....	39
3.19.	Długość linii zasilających o napięciu 15 oraz 0,4 kv w km w latach 2002-2008.....	40
3.20.	Liczba odbiorców energii elektrycznej i zużycie energii w Kołobrzegu w latach 2005-2008....	41
3.21.	Długość sieci gazowej w km w latach 2002-2008.....	42
3.22.	Siec gazowa w Kołobrzegu w latach 2006 - 2008.....	43
3.23.	Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej w latach 2002-2008.....	46
3.24.	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tonach w uzdrowisku Kołobrzeg w latach 2002-2008.....	47
3.25.	Zestawienie liczby pobranych próbek i % próbek zakwestionowanych w poszczególnych kąpieliskach w latach 2005 -2008.....	48
2.26.	Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska wg kierunków inwestowania w tys. złotych w Kołobrzegu w latach 1999-2006.....	49
3.27.	Odpady wytworzone w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	50
3.28.	Gospodarka odpadami w Kołobrzegu w tonach w 2008 roku działalność MZZDiOŚ.....	51
3.29.	Wydatki na inwestycje w latach 2002-2008.....	53

3.30.	Inwestycje gminy miasto Kołobrzeg umieszczone na indykatywnej liście projektów kluczowych RPO WZP na lata 2007-2013.....	55
3.31.	Inwestycje gminy miasto Kołobrzeg umieszczone na indykatywnej liście projektów kluczowych PO IS na lata 2007-2013.....	55
4.1.	Wydatki na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą w Kołobrzegu w latach 2002-2008.....	56
4.2.	Ilość miejsc i dzieci w przedszkolach miejskich w latach 2005 -2008.....	57
4.3.	Przedszkola w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	58
4.4..	Szkoły podstawowe i gimnazjalne w Kołobrzegu w roku szkolnym 2007/2008 oraz 2008/2009.....	60
4.5.	Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	62
4.6.	Komputeryzacja szkół podstawowych i gimnazjalnych w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	63
4.7.	Oświata – dane z Systemu Analiz Samorządowych.....	64
4.8.	Szkolnictwo ponadgimnazjalne w Kołobrzegu w latach 2007 - 2008.....	66
4.9.	Maturzyści i absolwenci otrzymujący świadectwo dojrzałości (maturalne) w latach 2007-2008.....	66
4.10.	Szkolnictwo policealne w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	67
4.11.	Działalność szkoły muzycznej i stopnia w Kołobrzegu.....	68
4.12.	Szkolnictwo wyższe w Kołobrzegu w roku akademickim 2007/2008 i 2008/2009.....	69
4.13.	Informacje o działalności Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.....	70
4.14.	Procentowe wydatki na kulturę w 2007 roku w wybranych miastach województwa zachodniopomorskiego oraz na tle kraju.....	74
4.15.	Pracownie RCK.....	75
4.16.	Zestawienie imprez zorganizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w 2008 roku.....	77
4.17.	Zestawienie imprez zorganizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w 2008 roku.....	78
4.18.	Działalność Galerii Sztuki Współczesnej w latach 2006 - 2008.....	79
4.19.	Dane dotyczące instytucji i placówek kulturalnych w latach 2002-2008.....	80
4.20.	Imprezy zorganizowane przez MBP w latach 2007 - 2008.....	81
4.21.	Dane dotyczące funkcjonowania innych placówek kulturalnych w latach 2003-2008.....	82
4.22.	Wykaz stowarzyszeń prowadzących działalność w obszarze kultury w Kołobrzegu.....	83
4.23.	Wskaźniki dotyczące kultury w mieście Kołobrzeg w latach 2007-2008 dane SAS.....	84
4.24.	Wykaz stowarzyszeń raz klubów sportowych działających w Kołobrzegu.....	90
4.25.	Wykaz uczniowskich klubów sportowych działających na terenie miasta.....	91
4.26.	Nagrody Prezydenta Miasta w 2008 roku.....	93
4.27.	Wykonanie dotacji przeznaczonej przez Urząd Miasta na funkcjonowanie obiektów MOSiR w 2008 roku.....	95
4.28.	Obiekty i urządzenia sportowe w Kołobrzegu w 2008 roku.....	96
4.29.	Imprezy współfinansowane przez Urząd Miasta w 2008 roku.....	97
4.30.	Liczba zachorowań na choroby zakaźne w latach 1999-2007.....	99
4.31.	Obiekty gastronomiczne w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	99
4.32.	Liczba lekarzy oraz łóżek w regionalnym szpitalu w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	101
4.33.	Dane na temat służby zdrowia w Kołobrzegu w 2006 i 2008 roku.....	102
4.34.	Liczba porad udzielonych w poradniach specjalistycznych w latach 2007-2008.....	103
4.35.	Liczba miejsc oraz dzieci w żłobku miejskim w latach 2004-2008.....	103
4.36.	Liczba rodzin z terenu Kołobrzegu korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2006 – 2008.....	108
4.37.	Struktura mieszkańców schroniska w Kołobrzegu ze względu na wiek w 2008 roku.....	109
4.38.	Przyczyny odejścia z systemu pomocy społecznej w roku 2008.....	109
4.39.	Wartość zrealizowanych w CASG w roku 2008 projektów z wyszczególnieniem źródeł pozyskania środków w podziale na źródła UE, krajowe, miejskie i inne.....	111
4.40.	Wydane orzeczenia o niepełnosprawności przez PCPR w Kołobrzegu w latach 2007-2008....	111
4.41.	Opieka społeczna w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	112

4.42.	Wskaźniki dotyczące pomocy społecznej w Kołobrzegu w latach 2007-2008 – dane SAS.....	112
4.43.	Liczba przestępstw na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2002-2008.....	114
4.44.	Liczba przestępstw na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2006 -2008.....	115
4.45.	Liczba przestępców oraz wskaźnik wykrywalności przestępstw w latach 2004-2008.....	116
4.46.	Najważniejsze akcje i programy realizowane przez policjantów KPP w Kołobrzegu w latach 2007-2008 (działania prewencyjno-porządkowe oraz profilaktyczne)	116
4.47.	Struktura i liczba spraw, które wpłynęły i zostały załatwione w latach 2007-2008 w Prokuraturze w Kołobrzegu.....	117
4.48.	Podejrzani w sprawach zakończonych i rodzaj zastosowanych środków zapobiegawczych wobec podejrzanych w latach 2007- 2008 w Prokuraturze w Kołobrzegu w zakresie spraw karnych.....	117
4.49.	Działalność Sądu Rejonowego w zakresie prowadzonych spraw w latach 2007-2008.....	118
4.50.	Liczba orzeczeń Sądu wykonywanych przez prokuratorów sądowych w 2008 roku.....	118
4.51.	Liczba podjętych interwencji przez Straż Pożarną w latach 2002-2008.....	119
4.52.	Osoby poszkodowane w pożarach i miejscowych zagrożeniach w latach 1999-2007.....	120
4.53.	Wyniki kontroli przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w 2008 roku.....	120
4.54.	Straty pożarowe na terenie Kołobrzegu w latach 2007-2008 w tys. zł.....	120
4.55.	Interwencje podjęte przez Straż Miejską w latach 2006-2008.....	121
4.56.	Wyniki działalności Straży Miejskiej w latach 2006 -2008.....	122
4.57.	Liczba ludności Kołobrzegu w latach 1999 -2008 wg danych Urzędu Statystycznego.....	124
4.58.	Liczba ludności w Kołobrzegu w latach 2002 oraz 2005 -2008 wg danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Kołobrzeg.....	125
4.59.	Ludność wg ekonomicznych grup wieku w wybranych miastach w 2008 roku.....	128
4.60.	Migracje wewnętrzne i zagraniczne w Kołobrzegu w latach 2005 - 2008.....	129
4.61.	Stan ludności w wybranych miastach w 2008 roku.....	130
4.62.	Ludność - wskaźniki modułu gminnego w wybranych miastach w 2008 roku.....	130
4.63.	Ludność - wskaźniki modułu gminnego w Kołobrzegu w latach 2000-2008.....	131
4.64.	Wskaźniki demograficzne miasta Kołobrzeg na tle gmin w województwie oraz Polsce w latach 2005-2008 – dane SAS.....	131
5.1.	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD w latach 2007-2008.....	138
5.2.	Podmioty gospodarki narodowej w Kołobrzegu oraz innych miastach Polski w 2008 roku....	145
5.3.	Obiekty, miejsca noclegowe oraz ich wykorzystanie w Kołobrzegu w latach 2005-2008.....	146
5.4.	Liczba turystów oraz udzielonych noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Kołobrzegu w 2008 roku.....	150
5.5.	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w Kołobrzegu w 2008 roku.....	153
5.6.	Wybrane uzdrowiska w Polsce w 2008 roku.....	155
5.7.	Zakłady uzdrowiskowe - obiekty, miejsca noclegowe oraz ich wykorzystanie w Kołobrzegu w latach 2006 -2008.....	156
5.8.	Stan floty w Kołobrzegu w 2008 r. w porównaniu z rokiem 2004.....	159
5.9.	Obroty ładunkowe w portach morskich według grup ładunkowych w tysiącach ton w 2008 roku.....	160
5.10.	Obroty ładunkowe w porcie Kołobrzeg według grup ładunkowych w tonach w 2008 roku – dane ZPM.....	160
5.11.	Wielkość ruchu granicznego w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	162
5.12.	Pracujący w mieście Kołobrzeg w latach 2006-2007.....	163
5.13.	Pracujący w 2007 roku w wybranych miastach.....	164
5.14.	Pracujący w gospodarce narodowej w Kołobrzegu w 2007 roku.....	169
5.15.	Wskaźnik bezrobocia w miesiącu sierpniu oraz grudniu 2008 w wybranych miastach.....	171
5.16.	Struktura bezrobocia w Kołobrzegu w latach 2002 - 2008.....	172
5.17.	Środki w zł przeznaczone przez PUP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w latach 2007-2008.....	176

5.18.	Dochody osób fizycznych oraz prawnych w latach 1999-2008.....	178
5.19.	Liczba emerytur i rent z terenu miasta Kołobrzeg w latach 2007-2008.....	179
5.20.	Liczba i kwota wypłaconych zasiłków na terenie miasta Kołobrzeg w latach 2007-2008.....	179
5.21.	Liczba i kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych w Kołobrzegu w latach 2007-2008..	179
6.1.	Struktura dochodów Gminy Miasto Kołobrzeg w 2008 roku.....	182
6.2.	Struktura dochodów Gminy Miasto Kołobrzeg w 2008 roku wg działów klasyfikacji dochodów budżetowych	186
6.3.	Wydatki bieżące i majątkowe Gminy Miasto Kołobrzeg wg działów budżetowych w 2008 roku.....	188
6.4.	Struktura wydatków budżetowych Gminy Miasto Kołobrzeg według działów budżetowych w 2008 roku.....	189
6.5.	Przychody i wydatki jednostek budżetowych oraz zakładów budżetowych Gminy Miasto Kołobrzeg w 2008 roku.....	190
6.6.	Dochody i wydatki Gminy Miasto Kołobrzeg na 1 mieszkańca w latach 2007-2008.....	191
6.7.	Finanse miasta Kołobrzeg na tle gmin w powiecie, województwie oraz Polsce w latach 2004-2008 – dane SAS.....	191
6.8.	Dochody i wydatki na jednego mieszkańca w Kołobrzegu oraz innych miastach w 2008 roku.....	196

SPIS WYKRESÓW:

1.1.	Dotacje przyznane organizacjom pozarządowym w latach 2005-2008 w zł.....	9
2.1.	Formy zagospodarowania terenu miasta Kołobrzeg – udział %.....	14
2.2.	Struktura własnościowa gruntów miejskich w latach 2006-2008.....	15
2.3.	Struktura użytkowania gruntów komunalnych według przeznaczenia w 2008 roku.....	16
2.4.	Grunty oddane w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność gminy w ha w latach 2006-2008.....	18
3.1.	Szacunkowy udział długości poszczególnych kategorii dróg w Kołobrzegu.....	21
3.2.	Natężenie ruchu na ulicy Solnej.....	22
3.3.	Wydatki inwestycyjne na transport i łączność w latach 2002-2008.....	23
3.4.	Okres eksploatacji sieci wodociągowej w 2008 roku.....	34
3.5.	Okres eksploatacji sieci kanalizacyjnej w 2008 roku.....	34
3.6.	Zużycie wody oraz ilość odprowadzonych ścieków w latach 2002-2008 w Kołobrzegu w m ²	35
3.7.	Zapotrzebowanie mocy cieplnej zamówionej przez odbiorców w MEC w latach 2002-2008..	38
3.8.	Struktura mocy cieplnej w Kołobrzegu w 2008 roku.....	39
3.9.	Struktura odbiorców gazu w 2008 roku.....	42
3.10.	Zbiórka odpadów komunalnych w tonach w Kołobrzegu w 2008 roku.....	50
3.11.	Selektywna zbiórka odpadów w tonach w 2008 roku.....	51
3.12.	Ilość zebranych problemowych surowców wtórnych w tonach w Kołobrzegu w latach 2007-2008.....	51
3.13.	Wydatki na inwestycje w latach 2002-2008.....	53
4.1.	Wysokość wydatków z budżetu miasta na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą w latach 2002-2008.....	56
4.2.	Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych w Kołobrzegu w latach 2002/2003-2008/2009.....	60
4.3.	Wysokość wydatków z budżetu miasta na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w latach 2002-2008.....	71
4.4.	Dotacje przyznane organizacjom pozarządowym w latach 2005-2008.....	73
4.5.	Wydatki Gminy Miasto Kołobrzeg na instytucje kultury w latach 2004-2008 w zł.....	74
4.6.	Zestawienie imprez zorganizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w ciągu 2008 roku.....	78
4.7.	Wysokość wydatków z budżetu miasta na kulturę fizyczną i sport w latach 2002-2008.....	88
4.8.	Dotacje przyznane organizacjom pozarządowym w latach 2005-2008.....	89
4.9.	Wysokość wydatków z budżetu miasta na ochronę zdrowia w latach 2002-2008.....	104
4.10.	Wysokość wydatków z budżetu miasta na realizację zadań z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2002-2008.....	105
4.11.	Wysokość wydatków z budżetu miasta na realizację zadań z Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomani w latach 2006-2008.....	106
4.12.	Wysokość wydatków z budżetu miasta pomoc społeczną i opiekę społeczną w latach 2002-2008.....	107
4.13.	Dynamika przestępstw na terenie miasta w latach 2002-2008.....	114
4.14.	Struktura przestępstw w Kołobrzegu w 2008 roku.....	115
4.15.	Liczba oraz dynamika ludności w Kołobrzegu w latach 1999-2008.....	124
4.16.	Liczba oraz dynamika ludności w Kołobrzegu w latach 2002 oraz 2005 -2008 wg danych Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Kołobrzeg.....	125
4.17.	Struktura ludności według wieku w 1999 roku oraz latach 2007-2008.....	126
4.18.	Dynamika liczby ludności według ekonomicznych grup wieku w latach 1999-2008.....	127
4.19.	Saldo migracji oraz przyrost naturalny w latach 1999-2008.....	128
4.20.	Współczynnik dynamiki demograficznej w latach 1999-2008.....	129
5.1.	Liczba oraz dynamika podmiotów w rejestrze REGON w latach 2002-2008.....	139

5.2.	Dynamika liczby podmiotów zewidencjonowanych w latach 1999-2008 (rok poprzedni=100)	140
5.3.	Liczba podmiotów w ewidencji działalności gospodarczej w latach 1999-2008.....	140
5.4.	Dynamika osób fizycznych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej wg sekcji w latach 1999-2008.....	141
5.5.	Struktura osób fizycznych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej wg sekcji w 2008 roku.....	141
5.6.	Struktura osób fizycznych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej wg sekcji w latach 1999-2008.....	142
5.7.	Struktura podmiotów w systemie REGON wg sektorów ekonomicznych w 2008 roku.....	142
5.8.	Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON wg sekcji PKD w 2002 oraz 2008 roku.....	143
5.9.	Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON według sekcji PKD w 2008 roku.....	144
5.10.	Wpływy do budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg z podatku od osób prawnych w latach 2005-2008.....	145
5.11.	Turyści korzystający z noclegów w mieście Kołobrzeg w latach 1999-2008.....	146
5.12.	Turystyczna baza noclegowa w Kołobrzegu w 2008 roku - struktura podmiotowa.....	147
5.13.	Dochody budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg z tytułu opłaty uzdrowiskowej w latach 2002-2008.....	147
5.14.	Ilość łóżek w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Kołobrzegu w 2008 roku.....	149
5.15.	Turyści korzystający z obiektów zbiorowego zakwaterowania w latach 2001-1008.....	150
5.16.	Wynajęte pokoje w hotelach, motelach i pensjonatach w Kołobrzegu w 2008 roku.....	151
5.17.	Liczba udzielonych noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania w Kołobrzegu w 2008 roku.....	152
5.18.	Wydatki z budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg na promocję jednostek samorządu terytorialnego w latach 2005-2008.....	154
5.19.	Zakłady Uzdrawiskowe – miejsca noclegowe w Kołobrzegu w latach 1999-2008.....	155
5.20.	Liczba kuracjuszy w Kołobrzegu w latach 1999-2008.....	156
5.21.	Zakłady Uzdrawiskowe – udzielone noclegi w Kołobrzegu w latach 1999-2008.....	157
5.22.	Zakłady Uzdrawiskowe – liczba kuracjuszy w Kołobrzegu w latach 1999-2008.....	157
5.23.	Struktura użytkowania gruntów w porcie.....	158
5.24.	Obroty ładunkowe w porcie Kołobrzeg według grup ładunkowych w tonach w 2008 roku – dane ZPM.....	161
5.25.	Przeladunki oraz ilość statków w porcie Kołobrzeg w latach 1995-2008.....	161
5.26.	Ludność w wieku produkcyjnym w ogóle ludności w latach 2000-2008.....	165
5.27.	Liczba pracujących w latach 1999-2007.....	166
5.28.	Struktura pracujących według sektorów własności i płci w 2007 roku.....	166
5.29.	Struktura pracujących w głównym miejscu pracy według płci w latach 1999-2007.....	167
5.30.	Struktura pracujących według sektorów ekonomicznych w 2007 roku.....	167
5.31.	Pracujący według sektorów ekonomicznych i płci w 2007 roku.....	168
5.32.	Dynamika wskaźnika bezrobocia w Kołobrzegu w latach 2000- kwiecień 2009.....	170
5.33.	Zmiany poziomu bezrobocia w roku w porównaniu do roku poprzedniego w latach 2001-2008.....	171
5.34.	Dynamika bezrobocia według płci w latach 2000-2008.....	172
5.35.	Dynamika bezrobocia w latach 2000-2008 wg wieku.....	173
5.36.	Dynamika bezrobocia według wykształcenia w latach 2000-2008.....	173
5.37.	Dynamika bezrobocia według czasu pozostawiania bez pracy w latach 2000-2008.....	174
5.38.	Dynamika bezrobocia według stażu pracy w latach 2000-2008.....	174
5.39.	Struktura bezrobotnych w latach 2000-2008 według prawa do zasiłku.....	175

5.40.	Struktura bezrobotnych w Kołobrzegu w 2008 roku.....	177
5.41.	Średnie miesięczne zarobki podatników W Kołobrzegu osiągających dochód w latach 1999-2008.....	179
6.1.	Budżet Miasta Kołobrzeg w latach 2001-2008.....	180
6.2.	Struktura dochodów miasta Kołobrzeg w 2008 roku według źródeł.....	181
6.3.	Udział podatku CIT w dochodach podatkowych w Kołobrzegu i innych miastach województwa oraz Polski w 2008 roku.....	181
6.4.	Udział podatku PIT w dochodach podatkowych w Kołobrzegu i innych miastach województwa oraz Polski w 2008 roku.....	182
6.5.	Struktura dochodów własnych Gminy Miasto Kołobrzeg w 2008 roku.....	183
6.6.	Dynamika dochodów według ważniejszych źródeł w latach 2002-2008.....	184
6.7.	Struktura wpływów z podatków do budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg w 2008 roku.....	184
6.8.	Struktura wpływów z opłat do budżetu Gminy Miasto Kołobrzeg w 2008 roku.....	185
6.9.	Udział subwencji oświatowej w dochodach ogółem w Kołobrzegu i innych miastach województwa oraz Polski w 2008 roku.....	185
6.10.	Struktura wydatków Gminy Miasto Kołobrzeg w 2008 roku.....	187
6.11.	Wydatki Gminy Miasto Kołobrzeg w 2008 roku według działów budżetowych.....	189
6.12.	Przychody i wydatki GFOŚiGW w 2008 roku.....	190
6.13.	Dochody i wydatki na jednego mieszkańca w Kołobrzegu oraz innych miastach w 2008 roku.....	195